

ბაია ამაშუკელი:
**დღევანდელ ოპოზიციონერთა
უმეტესობა ადრე გუშთან,
ახლა კი ოპაპასთან დარბის
დირაქტივებისათვის** **8**

მერაბ ჯიბლაძე:
**ჩვენ ჩაუოჩებით ამაჩიქისკენ კი არ
მივდივართ, არამედ ამაჩიქელის
ბრძანებით – აფრიქისკენ** **12**

არნო
სიდირბეგერიშვილი:

10 **სად
ბაიდანაოვთ,
ბატონებო?**

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაშთქება 22 — 28 ივლისი, 2009 №22

საქართველო

& მსოფლიო

www.geworld.net

გაშთქების თემატიკით ფასი | ღარი. ელ.ფოსტა: info@geworld.net

უკუღმა, მისო, უკუღმა!..

მიხეილ სააკაშვილი:
საქართველოს იმედები, რომ
ნატოში მიიღებენ, თითქმის
გაქარწყლებულია, გამოდის, რომ
რუსები სამართლიანი
საქმისთვის იბრძოდნენ.

ალექსანდრა ჭაჭია:
იმას, რომ საქართველოს ნატოში ან ევროკავშირში
მიიღებენ, ჩვენი საზოგადოების ორი კატეგორია
ამტკიცებდა: მოსყიდული პოლიტიკური აფერისტები
და ფსიქიკურად არანორმალური ადამიანები,
რომლებსაც წარმოდგენა არ ჰქონდათ მსოფლიო
პოლიტიკურ და ეკონომიკურ
პროცესებზე.

ჩაოჩება

**ხელავი უოკს...
პოლიტიკისგან!** **2**

ნაშაჩა

**ბრძანებულა
№440, ანუ
როგორ ვიოვოთ
უიდი მილიონი** **3**

მიოხილა

**ოპაპას სიტყვები,
მიღვადვის
მოქმედება** **4**

ტრავალი

**საბი ქლიჩა
ბიჭა ღია ქარში
ბატორჩა
და მერა ჭაჭია
ამოტრიალებულა
ავტობუსა
ბადაურა...** **6**

სლისტების ათი მსხნება

1. მე ვარ უფალი ღმერთი შანი (მიშა) და
არვინ იწამოთ ჩემ გარდა.
2. ქარვინ მე ვარ თქვენი: მიწაზე, მიწისა
და წყლის ქვეშაც.
3. ამოდ ახსენათ სახელი ჩემი — მიშა მა-
გარია!
4. კვირაში შვიდივე დღე ადიდეთ სახელი
მიშასი — პოლისრონიონ.
5. დავიძნეა, მიაფურთხე დედას და მამას,
წინაპართა საფლავებს, რათა დაიქცეს
სამშობლო შანი, რათა დღებრძალი იყო
ამ ქვეყანაზე და იქაც — ჯოჯოხეთში.
6. იყავი მკვლელი, დაუნდობელი ავთარი.
7. იმრუხე, ჩააფლე სოფო-გომორის მაღ-
ლში.
8. იქურდე, იყაჩაღე, ჩვენს მერა ქვა-ქვა-
ზეც ნუ დარჩენილა.
9. დასნამე ცილი მოყვასსა შენსა ნამაბი-
თა ცრუთა.
10. თვალი დაადგი სხვის ცოლს, სახლს, ქო-
ნებას — შვირბა, თუ ნაცმოელი ხარ. **16**

ლარიანი პრინსესას

საბ(გა)რაპო ვნებანი

უკუღმა, მისო, უკუღმა!

აშშ ვიცე-პრეზიდენტის ჯო ბაიდენის საქართველოში ვიზიტის წინ ქვეყნის პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა „Wall Street Journal“-თვის მიცემულ ინტერვიუში ვერ განვერდებოდა...

„საქართველოს იმედები, რომ ნატოში მიიღებენ, თითქმის გაქარწყლებულია, გამოდის, რომ რუსები სამართლიანი საქმისთვის იბრძოდნენ“, — თქვა მან. გაზეთი შეგვახსენებს, რომ „აგვისტოს ომის წინ სააკაშვილი თავდაჯერებით ლაპარაკობდა ნატოსა და ევროკავშირში საქართველოს განვრცობასა და, ასევე, ორი დაკარგული ტერიტორიის — სამხრეთ ოსეთისა და აფხაზეთის შემოერთებაზე“. „ახლა პრეზიდენტი ამბობს, რომ ამ სამი მიზნის მიღწევა ნაკლებსაფარაუდოა უახლოეს მომავალში“, — მონიშნავს გაზეთი.

ორშაბათს კი, როგორც მოსალოდნელი იყო, საქართველოს პრეზიდენტი ქვეყნის პარლამენტის წინაშე სიტყვით გამოვიდა და თავისი პოზიციების აღდგენისა თუ კრიტიკოსთა დაშოშმინების მიზნით ხელისუფლების განდანიშნულების დამატებითი ნაბიჯებსა და არჩევნების დემოკრატიზაციაზე ისაუბრა. სააკაშვილმა, ასევე, განაცხადა ახალი ადგილობრივი არჩევნების დანიშვნის, ოპონენტებისთვის მეტი მედიასივრცის დათმობის შესახებ და ოპოზიციის სახელისუფლებო ორგანოებში ადგილებიც კი შესთავაზა. საგულისხმოა, რომ სააკაშვილმა ეს სიტყვა წარმოთქვა ბაიდენის ვიზიტამდე რამდენიმე საათით ადრე...

პრეზიდენტმა, როგორც ყოველთვის, სცადა, გამორჩეული ძალით გადაეფეო სეტერივით განვრცოილი და მორჩილი ოპოზიციისთვის, თანდასავლეთის თვალში ქულები აიწია — მნახეთ, რადემოკრატი ვარ, რარც დამოუბებზე მივდივარო.

დავანებოთ თავი პიარში განაწვლილი პრეზიდენტის მორაპროპაგანდისტულ ნიჭს და ისევ „Wall Street Journal“-თვის მიცემულ ინტერვიუს დავუბრუნდეთ. როგორც პრეზიდენტი ინტერვიუში პრანებს, „ფსიქოლოგიურად გააზრების“ შემდეგ გააცნობიერა, რომ მისი ამოცანა საქართველოს მოდერნიზაციაში მდგომარეობს და მისი გეგმა ითვალისწინებს დემოკრატიის გადრმავებასა და ხელიისუფლების მშვიდობიანი გზით გადაცემის უზრუნველყოფას იმ დროისათვის, როცა ის 2013 წელს პოსტიდან წავა. ესეც არაფრისმოძვემი პიარის და ანაფასიანი პროპაგანდაა.

მთელ ამ ისტორიაში ყველაზე მნიშვნელოვანი ისაა, რომ საქართველოს მარად ცვლადი ხელისუფლება ბოლო 15 წლის განმავლობაში და, განსაკუთრებით, ამჟამინდელი პრეზიდენტი და მისი გუნდი ბოლო 5 წლის განმავლობაში ქართველ საზოგადოებას ჩრდილოატლანტიკური ალიანსისა და ევროკავშირის წევრობის ისე პპირდებოდა, თითქოს სანევრობილეთი უკვე ჯიბეში ედოთ. ამ მიზნის განხორციელებაზე იხარჯებოდა საქართველოს ბიუჯეტის თითქმის 2/3. ხელისუფლება განსაკუთრებული რიხით ნატოს წევრობაზე ავჯისტოს ომისა და მის შემდგომ პერიოდში ლაპარაკობდა, შემდეგ კი რიხიანობამაც იკლო და იმედებიც გაქარწყლდა, რაც იმით დასრულდა, რომ სააკაშვილმა ქართველ ხალხს იმედი გადაუწურა: ისე ვატყობ, ნატოში განვრცობაზე არც უნდა ვიოცნებოთო.

ჰოდა, საზოგადოებასაც გა-

უნდა კითხვა: მაშასადამე, მთელი ამ ხნის განმავლობაში უტიფრად ვვატყუებდნენ?

ანუ მარტივად და გასაგებად რომ ვთქვათ, ყველაფერი, რასაც სააკაშვილი გვპირდებოდა, ახდა, ოღონდ — უკულმა. არადა, ადამიანებს, ვინც აცხადებდა, რომ სააკაშვილი ტყუის და მისი პოლიტიკა ხეირს არ დაგვყარის, შავი დღე აყარეს, მტრად და კონფორმისტად მონათლეს. **სინამდვილეში კი თურმე ტყუილად მიშა, თურმე მისი ნათქვამი თავიდანვე უკულმა უნდა გაგვეგო და უამრავ პრობლემას, მსხვერპლსა და ნგრევას გადავრჩებოდით... ყველაფერი დაახლოებით ისეა, როგორც „დათა თუთაშხიაში“ — უკულმა, ასინეთა, უკულმა!**

განსხვავება მხოლოდ ის არის, რეალობაში უკულმა მოუბარის როლში არა უკბილო დედაბერი, არამედ საქართველოს მოქმედი პრეზიდენტი გამოდის; პრეზიდენტი, რომელმაც ექვსი წელიწადი ცრუ მიზნისკენ გვატარა, რაც მთავარია, ამ ცრუ მიზნის მისაღწევად ქვეყანაში დენთის სუნი დააყენა, საომარი ავანტიურა წამოიწყო, ტერიტორიები დაკარგა, მერე კი... ვითომც არაფერი, ისევე უტყადა „Wall Street Journal“-ს, რომ დაპირებები იყო რომ ახლა, მას შემდეგ, რაც მან „ფსიქოლოგიურად გაიზარა“ მომხდარი, მიხვდა, რომ ნატო და ევროკავშირი კი არ ყოფილა ჩვენთვის მთავარი, არამედ... და მონანიების ნაცვლად პრეზიდენტმა სიცრუისა და ცრუ მიზნების მორიგი კორიანტელი დააყენა. ამ კორიანტელსა და უეცარ მეტამორფოზს აფერას ვერ დაარქმევ, ძალიან მაღალი შეფასებაა. ამას ვერც ეშმაკობა და დაარქმევ. საქართველოს პრეზიდენტის ტყუილებს ამისთვის ძალიან მოკლე ფეხები აქვს. ეს იმდენად მდარე ვირეშმაკობაა, უკბილო დედაბერ ასინეთასაც არ ეკადრება და დროა, ქვეყნის თავკაცს ვინმემ ურჩიოს — უკულმა, მიხო, უკულმა! თუ სააკაშვილს არა, ვაშაძეს მაინც ურჩიოს ვინმემ, მიხოს ნაღმა ნათქვამი უკულმა არ დაატრიალოს ხოლმე.

რა შუაშია ვაშაძე?!

ახლავე მოგახსენებთ: ნორმალური ადამიანები დღის განმავლობაში, საშუალოდ, სამჯერ მაინც რომ იტყუებიან, ეს საყოველთაოდ ცნობილია. სანყენი ისაა, რომ ქვეყნის პირველმა პირებმა თავიც არ შეინუხეს ერთმანეთში მოსალაპარაკებლად და „ოპტიმალურ ტყუილზე“ შესათანხმებლად. ჰოდა, ჭირმაც... უკაცრავად, ტყუილმაც თავი არ დამალა და საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრმა

გრიგოლ ვაშაძემ ბარაკ ობამას მოსკოვური შეხვედრების კომენტარებისას განაცხადა: — **დღეს მხოლოდ რუსეთის ფედერაციაში ჰგონიათ ან სურთ, ფიქრობდნენ, თითქოს საქართველოს ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსში განვრცობის პერსპექტივა არ აქვს. დამერწმუნეთ, დღეს ჩვენი ნატოში განვრცობის პერსპექტივა აბსოლუტურად რეალურია!** ამ დროს ვაშაძეს შეახსენეს, რომ საქართველოს მაჰიც კი არ აქვს, რაზეც მან მიუგო:

— **მაპის პრობლემა დღის წესრიგიდან მოხსნილია. დასავლეთში ძალიან კარგი გამოსავალი მოიფიქრეს ამ, თითქოსდა, ჩიხური სიტუაციიდან. ახლა საქართველო ყოველწლიურად წარუდგენს ნატოს მოქმედების ეროვნული პროგრამის შედეგებს. ჩვენ შევქმენით კომისია ნატო-საქართველო, რომელიც ალიანსთან დაახლოების მშვენიერ ინსტრუმენტს წარმოადგენს. უმთავრესი კი ისაა, რომ, უმეტესწილად, საქართველო ნატოს წევრი ქვეყანასავით მოქმედებს. ასე რომ, ჩვენ ნაბიჯ-ნაბიჯ მივემართებით ნატოსკენ. აშშ პრეზიდენტმა, ისევე, როგორც ვიცე-პრეზიდენტმა, როგორც სახელმწიფოს მდივანმა და სხვა მაღალი თანამდებობების პირებმა, პირად საუბარში დამიდასტურეს, რომ საქართველო ალიანსის წევრი გახდება და ვერავითარი მესამე ძალა ამას ვერ შეენიწაღმდევნა...**

მესამე ძალა კი, ისევე, როგორც მტრის ნატი, ყოველთვის არსებობდა. ასე მაგალითად, მტრად ნათლადგნენ ცნობილ საზოგადო მოღვაწეს, პროფესორ ალექსანდრე ჭაჭიას, რომელიც ჯერ კიდევ 10 წლის წინათ აცხადებდა, რომ საქართველო ნატოს წევრი ქვეყანა ვერ გახდებოდა. ახლა ერთ-ერთ ყველაზე ავტორიტეტულ გამოცემასთან („Wall Street Journal“) საუბარში იმავეს აცხადებს საქართველოს პრეზიდენტი, რომელსაც მისივე ქვეყნის საგარეო საქმეთა მინისტრი

კატეგორიულად არ ეთანხმება და ამ აზრს რუსების ნაბოღვარად მიიჩნევს! საინტერესოდ არ გეჩვენება?

ამ საკითხზე კომენტარი ვთხოვეთ ბატონ ალექსანდრე ჭაჭიას, რომელმაც განაცხადა:

— იმას, რომ საქართველოს ნატოში ან ევროკავშირში მიიღებენ, ჩვენი საზოგადოების ორი კატეგორია ამტკიცებდა: მოსყიდული პოლიტიკური აფერისტები და ფსიქიკურად არანორმალური ადამიანები, რომლებსაც წარმოდგენა არ ჰქონდათ მსოფლიო პოლიტიკურ და ეკონომიკურ პროცესებზე. შევარდნაძე და მისი გუნდის ძირითადი ნაწილი პირველ კატეგორიას განეკუთვნებოდნენ, რომელ კატეგორიას განეკუთვნება ამჟამინდელი ხელისუფლება, თავად განსაჯეთ...

— **საზოგადოებისთვის შესაძლოა, ბუნდოვანი იყოს, როგორც თქვენ უნოდეთ, ამ პოლიტიკური აფერისტების ქმედებათა მოტივაცია. რატომ ატყუებდნენ ისინი ხალხს?**

— საავალბლოა, რომ 15 წლის განმავლობაში ერი და ქვეყანა ცრუ მიზნისკენ მიისწრაფვოდა ცრუ ღოზუნგებით. რამდენიმე ასეული კაცი ამ ღოზუნგების წყალობით გახდა მინისტრი, პარლამენტარი, მოპარული ფულით დააგროვა სოლიდური ქონება, მაგრამ ქართველმა ერმა ამ ღოზუნგების სანაცვლოდ ათასობით თანამემამულის სიცოცხლე მსხვერპლად გაიტოვა, დაკარგა ინტორიული ტერიტორიის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი ნაწილი, საქონლის გასაღების ტრადიციული ბაზარი და ეკონომიკური ბოლოვანობა აღმოჩნდა. ყველას ვეკითხები: ვინ აგებს ამაზე პასუხს?

ყველაზე საოცარი კი ისაა, რომ საქართველოში ეს ტრადიციული გრძელდება. ეს ცაფეტა, რომელიც „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ მოქალაქეთა კავშირისგან მიიღო, ახლა მისგან „ოპოზიციას“ გადაეცემა, რომელიც ხალხს გამოუცხადებს, რომ მიშას არ შეუძლია საქართველოს ნა-

ტოში შეყვანა, ისინი კი ამას უთუოდ მოახერხებენ. ამავე დროს, გაგრძელდება საქართველოს დაშლის პროცესი, მაგრამ განა ჩვენს პოლიტიკოსებს საქართველო აინტერესებ?

15 წლის განმავლობაში ყველა შესაძლო ხერხით ვცდილობდი საქართველოს საზოგადოებისთვის ელემენტარული ჭეშმარიტების ახსნას: ნაძირალა პოლიტიკოსების აყოლით, მათი დემაგოგიური მონოდეტების, ცრუ ღოზუნგების რწმენითა და ნატოსა და ევროკავშირში განვრცობის იმედით ჩვენ სამშობლოს ვკარგავთ. პასუხად, მოღალატე პოლიტიკოსები და უმეცარი ჟურნალისტები აცხადებდნენ, რომ მე „კრემლის აგენტი“, „მეგრელი სეპარატისტი“, „საქართველოს მტერი“ ვიყავი. შევარდნაძე-სააკაშვილის საქმიანობის შედეგების ხილვისას ისმის კითხვა: ვინ აღმოჩნდა აგენტი, სეპარატისტი და ქართველი ერის მტერი?

მტერი მოყვრისგან, ისევე, როგორც შავი თეთრისგან ქართველ საზოგადოებას რახანია, უნდა გაერჩია, მაგრამ, სამწუხაროდ, პროცესი, რომელსაც ერთიანი ეროვნული ნება და ამ ნების განხორციელება შევია, ივანიანებს. დაგვიანება კი შეიძლება ძვირი დაგვიჯდეს.

შეგახსენებთ, რომ, იმაზე, რაც დღეს საქართველოს თავს ხდება, ბატონი ჭაჭია წლების წინათ წერდა, მისი შესხედულებები და პროგნოზები იბეჭდებოდა პერიოდიკაში, ამიტომ მათი ჩამოთვლით არ დაგლით. უბრალოდ, გაუწყებთ იმ საფრთხის შესახებ, რომელიც ჩვენს ქვეყანას რეალურად ემუქრება და რომელზეც, როგორც ბატონი ალექსანდრე ჭაჭია ამბობს, არც მედიაში და არც პოლიტიკაში ხმას არავინ იღებს. გაზეთ „ასავალ-დასავალში“ ორიოდ კვირის წინათ დაბეჭდილ პუბლიკაციაში მან განაცხადა: „ჯოზს,

იმაზე ვიფიქროთ, რომ ერთ მშვენიერ დღეს ამერიკამ შეიძლება საქართველოზე საერთოდ აიღოს ხელი და ჩვენ პირისპირ დავრჩებით, ერთი მხრივ, გაბრაზებულ რუსეთთან და, მეორე მხრივ, თურქეთთან, რომელსაც ძალიან დიდი მადა აქვს!.. **იმაზე იფიქრონ ქართველმა პოლიტიკოსებმა, რატომ დებენ თურქები ფულს აჭარაში, რისთვის აშენებენ აჭარას? სააკაშვილი კვირაში ორჯერ რომ დიდის აჭარაში და ლენტეხის ჭრის, თქვენ გგონიათ, ეს ობიექტები ქართული ფულით არის აშენებული? ეს საქართველოსა და ქართველებისთვის არის აშენებული? ამაზე უნდა იფიქროს ახლა ყველა ქართველი, ვისაც აზროვნების უნარი არ აქვს დაკარგული!**“

საფიქრალი მართლაც ბევრი გვაქვს, მაგრამ უმთავრესი ჩვენი პრობლემა ისაა, რომ ჩვენი დასავლეთელი „მეგობრები და პარტნიორები“ საქართველოს განიხილავენ არა როგორც სახელმწიფოს, რომელიც ქართველი ერის განვითარების არეალს უნდა წარმოადგენდეს, არამედ როგორც ტერიტორიას, სივრცეს, რომელსაც გარკვეული გეოპოლიტიკური დანიშნულება აქვს. მათთვის არანაირი მნიშვნელობა არ აქვს, რა ტიპის სახელმწიფო იქნება ამ ტერიტორიაზე, რომელი ეთნოსი განვითარდება და, საერთოდ, იქნება თუ არა ეს სივრცე სახელმწიფო.

ცნობისთვის: ათიოდე წლის წინათ ამ პრობლემებზე ბევრს წერდა ჩვენი დღევანდელი რესპონდენტი.

საქართველოს გარშემო არსებულ ძველ და ახალ საფრთხეებსა თუ სხვა მნიშვნელოვან საკითხებზე ალექსანდრე ჭაჭიასთან ვრცელ ინტერვიუს „საქართველო და მსოფლიო“ უახლოეს ნომრებში შემოგთავაზებთ.

ლავა პიორბიკა

სელები

20 ივლისს პარლამენტის სხდომათა დარბაზში გამართული ხანგრძლივი დებატებით „ნაციონალიზმის“ უძლეველმა არმადამ მრავალჭირნახულ ქართველ საზოგადოებას მორიგი ტრიუმფი უჩვენა. ამ არცთუ ორიგინალური ჟესტით სამთიანი საპროტესტო მანიფესტაციებით ისედაც ქანცგანწყვტილ ქართველობას კიდევ ერთხელ „ყვითელი შუქი“ აუციმციმა ვარდოსანთა ბელადმა, ოლონდ ის ყვითელი შუქი, რომლის შემდეგაც არა მგვანე, არამედ „ნითელი“ ინთება.

მოკლედ და მარტივად რომ ვთქვათ, სააკაშვილის ერთსაათიანი გამოსვლის შინაარსი ასეთი იყო: თქვენი მოთხოვნები თქვენთვის შეინახეთ, არსად წამსვლელი არ ვარ და არც ახალი კანონპროექტის დაბლოკვას ვაპირებო...

უფრო მეტიც, პარლამენტის ოპოზიციის არა ერთი მოთხოვნის მიუხედავად — კანონპროექტი ვენეციის კომისიისთვის გადაეცაზანათ, პატივცემულმა პრეზიდენტმა მხარი დაუჭირა მისივე ჯიბის პარლამენტის ან უკვე „გაპატიოსნებულ“ დოკუმენტს და,

აქაოდა, ოპოზიციამ კიდევ რამე არ „გამიჩალიჩოს“, სასწრაფოდ აამოქმედა თავდაცვის „ახალი იარაღი“... მართალია, კანონი ჯერ ოფიციალურად დამტკიცებული არ არის, მაგრამ ხელისუფლებამ უკვე მოაწყო მისი პრეზენტაცია, თანაც, სწორედ იმ დღეს (20 ივლისს), როცა სააკაშვილი პარლამენტის მაღალი ტრიბუნიდან ხანგრძლივი მონოლოგით წარდგა სრულიად საქართველოს წინაშე...

ფართო საზოგადოებისთვის, ალბათ, ნაკლებად არის ცნობილი 20 ივლისს პარლა-

ბრძანებულება № 440, ანუ როგორ ვიზოვით შვილი მილიონი

ქართველ საზოგადოებას კიდევ დიდხანს ემახსოვრება 2004 წლის 6 მაისი და აჭარაში „დიდებით“ ჩაბრძანებული ქვეყნის „პირველი ვარდი“ — მიხეილ სააკაშვილი მასთან ატორლიალეული „კმარელებით“, „თავისუფლების ინსტიტუტებით“, „კუთხის უბადლო ინტელექტუალებით“, ბრძნებით, ყბამონგრეულებით და ენაბლუებით! მოკლედ, საქართველოზე მოფიქრალთა „დიდი ლაშქარი“ ასლან აბაშიძის „დიქტატორული ხუნდების“ დასამსხვრევად მუშტებშეკრული საბრძოლო ყიჟინითა და დროშებით ყველაფერზე მიდიოდა. „თუ საჭირო გახდა, ასლანის რეჟიმი იარაღის ძალით უნდა დავამხოთ“, — ბრძანებდა გაზეთ „რეზონანსის“ ფურცლებიდან თინათინ ხიდაშელი, აქეთ ლევან ბერძენიშვილი ამშვიდებდა უმცროს მეგობარ მიშკოს: „არიქა, არ დავგულუბო, ბათუმის დაბომბვაზე ფიქრი თავიდან ამოიგდეთ!“ და იყო ერთი გნიასი... მადლობა ღმერთს, ყველაფერი ისე დამთავრდა, სისხლი არ დაღვრილა!

არადა, „დიქტატორ“ აბაშიძეს ამის დიდი შანსი ნამდვილად ჰქონდა, რადგან აჭარაში დიდძალი შეიარაღება ინახებოდა (მოგვიანებით ცხინვალის პირველი შტურმი ირაკლი ოქრუაშვილთან ერთად ამ იარაღის იმედით განახორციელეს) და თავზე ხელის ალების და სურვილის შემთხვევაში, ნაცემორაობის საგან“ არა მხოლოდ ბათუმ-აჭარას, არამედ თბილისის განთავისუფლებასაც თავისი უფლად შეძლებდა! როგორც იყო, იყო... „აჭარა დედამამშობლოს დაუბრუნდა“, „მინა — გლეხს, ქარხანა კი მუშას“ გადაეცა, „გაიხარა ერმა ნამებულმა“ და, როგორც იქნა, „განიკვეთა ბნელი და იქმნა ნათელი საქართველოსა ზედა“...

საზოგადოებას ისიც კარგად ახსოვს, სიხარულისგან ალტყინებული სააკაშვილი (ძვირფასად ჩაცმულ-დახურული) ფეხსაცმლით როგორ შევიარდა ზღვაში და ვითარცა იოანე ნათლისმცემელმა, თავადაც და გარშემომყოფებმაც თითო პეშვი ზღვის წყა-

ლი როგორ აპკურა! მოგვიანებით „ახალი სიმალეები“ იყო დასალაშქრავი და პატარა მიშკოც, იმისათვის, რომ ყოვლისშემძლე მძლეთამძლედ წარმოსახულიყო, არც პირდაპირ ზღვის სანაპიროზე გამართულ აუქციონებზე იხევდა უკან. „დღეიდან, რაც ასლანმა წაგართვათ, თქვენი გიბრუნდებათ, ძვირფასო აჭარლებო, და ისე განკარგეთ, როგორც გაგებარდებათ“, — ამბობდა იგი ტაშის გრიალისა და „მიშა, მიშას“ ძახილის ფონზე! ამ აუქციონებიდან ხალხს რაც ერგო, დღესავით ნათელია — ბუს კვერცხები (ან, უფრო თუ დავკონკრეტდებით, მხოლოდ კვერცხები და მეტი არაფერი), მაგრამ ვფიქრობ და დღემდე ვერ მივგზნადრვარ (?) სააკაშვილის №440 ბრძანებულებით, ბათუმის მერიის ბალანსზე მყოფი 2 საშა-ერო ხომალდი ЯК-42, რა მოსაზრებით და რა აუცილებლობის გათვალისწინებით იქნა შპს „აირზენა“ საქართველოს ავიახაზებისათვის სიმბოლურ ფასად (99000

ლარი) გადაცემული, როცა ასეთი შპს ბუნებაში საერთოდ არ არსებობდა? მეტი სიზუსტისათვის, გაზეთმა „საქართველო და მსოფლიო“ მოიპოვა დოკუმენტი, რომლის მიხედვითაც, შპს „აირზენა“ ცალკე ორგანიზაციაა, ხოლო შპს „აირზენა“ — საქართველოს ავიახაზები — სულ სხვა ორგანიზაცია! „№440 ბრძანებულებაში გარკვევით ჩანს, რომ შპს „აირზენასთან“ ბრჭყალები მთავრდება და ამის შემდეგ წერია: საქართველოს ავიახაზებისათვის (!). არადა, ბრჭყალების დასრულება ასე უნდა მომხდარიყო: „აირზენა — საქართველოს ავიახაზები“! გამოდის, რომ დაინტერესებულმა პირებმა (ამჯერად გვარების და სახელების დასახელებაზე თავს ვიკავებთ) მიხეილ სააკაშვილს ხელი დიდ „გაუგებრობაზე“ მოაწერინეს და თანაც ეს პატარა, უმნიშვნელო დეტალი (ბრჭყალები) საკუთარი ხელით ისე „გააპრავეს“, თვით პრეზიდენტი სააკაშვილიც რომ ვერ მიხვდა (!!).

ინფორმაციის მოპოვების საჯაროობის წყალობით, ჩვენს ხელთ არსებული დოკუმენტებით დასტურდება, რომ პრეზიდენტის ბრძანებულებით აღნიშნული თვითმფრინავები (ЯК-42 4L-AAM და ЯК-42 4L-AAR), რომელთა საბაზრო ფასი იმხანად 5 მილიონ აშშ დოლარზე მეტი იყო, სიმბოლურ ფასად (99000 ლარი) მიეყიდა (?), შპს „აირზენა“ საქართველოს ავიახაზებს“, თუმცა მიღება-ჩაბარების აქტით რატომღაც შპს „აირზენას“ გადაეცა გარკვეული ვალდებულებებით:

რეისები უნდა განხორციელდეს ბათუმის აეროპორტიდან და უნდა მოხდეს ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის განვითარება! ცხადია, საჩუქარმიღებულმა შპს-მ არც ეს ვალდებულებები შეასრულა, მეტიც — სახელმწიფოს გვერდის ავლით ერთი თვითმფრინავი ЯК-42 4L-AAR საერთოდ ამოიღო სახელმწიფო რეესტრიდან და გაასხვისა, ხოლო მეორე — 4L-AAM მცირედი პაუზის შემდეგ, ჯერ „Raph Trade Corporation“ მისამართზე USB AG Po Box, 8098 Zurich Switzerland გადაამისამართა, ხოლო შემდეგ ამ კორპორაციის მეშვეობით სარფიანად გაყიდა!

მკითხველი, ალბათ, იკითხავს: — კი მაგრამ რაში გვადარდებს „ასლან ფაშას“ დანატოვარი ორი თვითმფრინავის ბედი, როცა მთელი ქვეყანა გაიყიდა და ამაზე თითო-ორთა კაცის გარდა ხმას არავინ იღებს?

საქმე იმაში გახლავთ, რომ, როცა 2000 წელს აჭარის მთავრობამ ეს თვითმფრინავები იყიდა, მათ საქართველოში რეგისტრაცია გაუკეთა და არა — რომელიღაც კუნძულზე, ობშერულ ზონაში!!! ე.ი. გამოდის, რომ ხარბთა მიერ ისევ საქართველოს სახელმწიფოს ქონება გასხვისდა და თანაც ისე, რომ სახელმწიფო ბიუჯეტში ერთი თეთრიც არ შესულა?!

საინტერესოა, იცის თუ არა გულმონყალე და გულუხვმა მიხეილ სააკაშვილმა ეს ამბავი? ან ის თუ იცის, „მცირე კორექტივებ“ შეტანილ დოკუმენტზე რომ მოაწერინეს ხელი? მინდა, მჯეროდეს,

№ 440 2004 წლის 6 ოქტომბერი ქ. თბილისი

ქ. ბათუმის მერიის ბალანსზე არსებული თვითმფრინავების: „იაკ-42 (4L-AAM)“ და „იაკ-42 (4L-AAR)“ შპს „აირზენა“ საქართველოს ავიახაზებისათვის — პირდაპირი მყიდვის ფორმით, სიმბოლურ ფასად პრივიტიზების შესახებ

სახელმწიფო საჭიროებისათვის განსისრულებულია ლატერული რეისები და ამ მიზნით სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული თვითმფრინავების შენახვა უკანონოდება მხმენელდები საბიუჯეტო დანახარჯებს. ამ გარემოების გათვალისწინებით, ცნობად იქნეს მიღებული ქ. ბათუმის მერიის წინადადება ქ. ბათუმის მერიის ბალანსზე რეცხული თვითმფრინავების („იაკ-42 (4L-AAM)“ და „იაკ-42 (4L-AAR)“) საპრივიტიზაციო ობიექტება წესბაში შეგანასა და მათი პირაპირი მყიდვის ფორმით განკარგვის თაობაზე და ამასთანავე, მყიდველს მიერ სახელმწიფო ლატერული რეისების მოღვათათანი სატარაფო სისტემით მომსახურების უზრუნველყოფის პირობით:

1. ქ. ბათუმის მერიის ბალანსზე რეცხული თვითმფრინავები „იაკ-42 (4L-AAM)“ და „იაკ-42 (4L-AAR)“ პირდაპირი მყიდვის ფორმით, სიმბოლურ ფასად 99 000 (თოხმოფუცხრამეტი ათასი) ლარად გააღვიც მის „აირზენა“ საქართველოს ავიახაზებს. მყიდველობაში იქნეს მიღებული, რომ რეისები უნდა განხორციელდეს ბათუმის აეროპორტიდან და უნდა მოხდეს ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის განვითარება.

2. აღნიშნული ბრძანებულების შესრულების მზნით ქ. ბათუმის მერიამ შესაბამის სახელმწიფო უწყებებთან ერთად განხორციელდეს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ღონისძიებები.

რომ არ იცის, რადგან, რომ სცოდნოდა, „შუსტრებს“ უმაღ მიუჩენდა საკადრის ადგილს და სახელმწიფო საკუთრებას აგრერიგად არ გაანიავებინებდა! მაგრამ ვაი, თუ იცის და დუმს, მაშინ? — ხელი? მინდა, მჯეროდეს,

ვიფიქროთ, რომ საქართველოში მისი ხელშეწყობით „ელიტარული კორუფცია“ კვლავინდებურად იმაზე მეტად ყვავის, ვიდრე იმ „ბნელ და უკუნ“ საქართველოში!!!
ირინა გოგოსაშვილი
გაბრძნება იმნება

შორს... პოლიციაში!!!

მენტთან მომხდარი ინციდენტი, რადგან სახელისუფლებო არხებს კადრების გადაღება არც უცდიათ, ხოლო „ნაც-მოდრობის“ კონტროლს მიღმა მყოფ ჟურნალისტებს მოვლენათა გაშუქების საშუალება არ მიეცათ...

ყველაფერი საღამოს ექვს საათზე დაიწყო, როცა პრეზიდენტის დასახვედრად შეკრებილმა დემონსტრანტებმა (ოპოზიციის ახალგაზრდული ფრთის წარმომადგენლებმა) რუპორებითა და ტრანსპარანტებით შენობის ირგვლივ გადაადგილება დაიწყეს. აქცია ხალხმრავალი არ იყო და, შესაბამისად, მომიტინგეებს პარლამენტის პიკეტირება არ უცდიათ, თუმცა შენობასთან უხვად შეკრებილი „ზონდერები“ თავიდანვე აგრესიულად განენწყენენ ახალგაზრდა პროტესტანტების მიმართ.

მიტინგის დაწყებიდან დაახლოებით ორი საათის განმავლობაში „სამართალდამცველთა“ აგრესია მხოლოდ

სიტყვიერ შეურაცხყოფაში გამოიხატებოდა (მაგალითად, ერთმა „ზონდერმა“ მეორე „ზონდერს“ გადაულაპარაკა: „ცაგურია რატომ არ მოვიდა? — მან კი ირონიულად უპასუხა: — რას მოვიდოდა, შეჩემა, მაგას უკვე ჭკუა ვასწავლეთ“), მაგრამ როგორც კი პრეზიდენტის ესკორტი ვნებათაღელვის ადგილს მიუახლოვდა, „ზონდერები“ ლაპარაკიდან საქმეზე გადავიდნენ — მყისვე დაიჭირეს და მანქანებში ჩაიტყეს შვიდი ახალგაზრდა მომიტინგე, ხოლო ერთ-ერთს, დარბევის შემყურეს, რომელიც ბორდიურზე შემდგარი რუპორით სასონარკვევითი გაპყვიროდა, ჯერ მუშტებით „გაუმასპინძლდნენ“, შემდეგ კი ტომარასავით შეადგეს მანქანაში და ელვის სისწრაფით გააქანეს „ჭკუის სასწავლებლისკენ“...

ინციდენტი ამით არ ამოწურულა, „ზონდერები“ მომიტინგეთა მორიგ წინააღმდეგობას წააწყდნენ, როცა შემ-

თხვევის ადგილზე ოპოზიციის ლიდერები — ბიძინა გუჯაბიძე და ლაშა ჩხარტიშვილი მივიდნენ. მათ „სამართალდამცველებს“ თავიანთი უფლებები გააცნეს და მოითხოვეს განმარტება — რატომ დააკავეს მშვიდობიანი დემონსტრანტები. თავიდან „ზონდერები“ გაისუსნენ.

სიმართლე გითხრათ, მეგონა, ოპოზიციის „მსცოვან“ მესვეურებს მაინც უპასუხებდნენ ნორმალურად, მაგრამ უცებ ვიღაცამ შესძახა — რა ქანდაკებებივით დამდგარხართ, ახლაც მოაშორეთ ეგები აქედანო...

„ზონდერებმა“ არ დააყოვნეს, ჩხარტიშვილი და გუჯაბიძე მუჯღუგუნების კვრით არეკეს პარლამენტის უკანა შესასვლელამდე, სადაც „ზონდერების“ ალყაში მოქცეული მიშნაჭამი ახალგაზრდა დემონსტრანტები იყვნენ თავმოყრილი...

მოგვიანებით მცირერიცხვან მომიტინგეებს პოლიციის ერთ-ერთი მა-

ლალჩინოსანი წარუდგა (ვინაოზა ჟურნალისტებს არ გაუმხილა) და პროტესტანტების დაკავების მიზეზი განმარტა: ის შვიდი თუ რვა მომიტინგე „შეკრებებისა და მანიფესტაციების შესახებ“ კანონს არღვევდა, შენობის პიკეტირებას ცდილობდა და პოლიციის მითითებას არ დაემორჩილა...

მოკლედ, ის „პავონიანი ზონდერი“ დაჟინებით ამტკიცებდა, რომ შევიდით რვა ახალგაზრდა დემონსტრანტი შენობის შესასვლელ-გა-

მოსასვლელს კეტავდა, წინააღმდეგობას უწევდა ორასზე მეტ პოლიციელს და პარლამენტის ალყაში მოქცევას ცდილობდა...

შეკამათება ვერაფერ გაუბედა და, ალბათ, ასეც იყო საჭირო, ვინაიდან ძნელი მისახვედრი არ იყო, რომ მისი ცინიზმი და აგრესიული ტონი პროტესტანტების პროვოკაციაზე ნამოგებას ისახავდა მიზნად.

დარწმუნებული ვარ, რომელიმე დემონსტრანტს რომ ერთ ზედმეტი სიტყვა წამოსცდენოდა, მაშინვე დაუმორჩი-

ლებლობად შერაცხავდნენ და ხელკეტებით დაეროოდნენ შეკრებულებს. ამას შემთხვევის ადგილზე მყოფი ოპოზიციის ლიდერებიც მიხვდნენ და თითქმის პირზე ხელის აფარებით აჩუმდნენ ბრაზმორეულ ახალგაზრდებს...

დარბევის წარმატებით დასრულების შემდეგ თვითკმაყოფილი „სამართალდამცველები“ პარლამენტის შესასვლელთან დაბანაკდნენ. იყო სიცილ-ხარხარი. ერთმანეთს სიახლოე უყვებოდნენ თავიანთი „გმირების“ შესახებ...

ხანდახან ჩუმდებოდნენ და იქვე დამონტაჟებულ მცირე ზომის მონიტორზე გაფაციცებით თვალყურს ადევნებდნენ თავიანთი მამა-მარჩენალების რიხიან გამოსვლას პარლამენტის ტრიბუნაზე, საიდანაც შეკვეთილივით გაისმა მუქარა — „ხელედი შორს... პოლიციისგან!!!“

ჯაბა შვანია

საქართველო და უკრაინა ნატოში შესვლისთვის მზად არ არიან

ნატოს გენერალური მდივნის იაპ დე ჰოოპ სხეფერის განცხადებით, საქართველო და უკრაინა ნატოში გაწევრებისთვის მზად არ არიან და, სავარაუდოდ, ეს მდგომარეობა უახლოეს მომავალში არ შეიცვლება.

„როიტერის“ ინფორმაციით, ეს განცხადება სხეფერმა ლონდონში გააკეთა, სადაც ის გამოსამშვიდობებელი ვიზიტით იმყოფება. 1 აგვისტოს სხეფერს ნატოს გენერალური მდივნის თანამდებობაზე რასმუსენი შეცვ-

ლის. სხეფერის განცხადებით, ევროპის თითოეულ ქვეყანას შეუძლია ნატოში გაწევრების სურვილი გამოთქვას, მაგრამ მხოლოდ სურვილი არაფერს ნიშნავს და ქვეყნების ალიანსის ყველა მოთხოვნას უნდა აკმაყოფილებდნენ.

ხელისუფლებას და სამართალდამცველებს ნაკოლოგიურ შემოწმებაზე პატიჟავენ

„ახალი მემარჯვენების“ თელავის რაიონული ორგანიზაციის თავმჯდომარის მოადგილის არჩილ ჯორჯაძის განცხადებით, „ნარკომანები“ არა მარტო თელავის პოლიციის სამმართველოში, არამედ ადგილობრივ ხელისუფლებამაც მუშაობენ.

„მოვუწოდებ „ნაციონალურ მოძრაობას“, ადგილობრივ ხელისუფლებას, კრიმინალურ და ფინანსურ პოლიციას, პროკურატურას და ყველა სამართალდამცავ სტრუქტურას, დავთქვათ ერთი დღე და სამედიცინო დაწესებულებაში ჩავიტაროთ ნარკოლოგიური შემოწმება. ეს იქნება არგუმენტირებული პასუხი“, — აცხადებს რადიო „ჰერეთთან“ საუბრისას არჩილ ჯორჯაძე.

მისივე თქმით, „ახალი მემარჯვენები“ ნარკოლოგიურ შემოწმებას ხელისუფლებისა და პოლიციის თანამშრომლებთან ერთად ჩაიტარებენ. პროცესის გამჭვირვალობის მიზნით, მე-

მარჯვენები ნარკოლოგიურ შემოწმებაზე ხელისუფლებისა და პოლიციის მზადყოფნის შემთხვევაში, მედიისა და არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენლების დასწრებასაც მოითხოვენ.

თელავის მუნიციპალიტეტის გამგებლის პირველი მოადგილე გიორგი ხატიაშვილი ოპოზიციის ამ განცხადებას აბსურდულს უწოდებს და კონკრეტული გვარ-სახელების დასახელებას ითხოვს.

„თელავის მუნიციპალიტეტის გამგებობის ყველა თანამშრომელი მზად ვართ, ჩავიტაროთ ნარკოლოგიური შემოწმება, მაგრამ ჯერ დაასახელონ, ვისზე აქვთ ეჭვი“, — აცხადებს რადიო „ჰერეთთან“ ხატიაშვილი.

ჩინელები ახმატის ტყეაზე გაჩენილ ხეებს პოპი თოფაქის კომპინატში ათუხავენ

თელავის რაიონის სოფელ ფშაველის მოსახლეობა აცხადებს, რომ ჩინელები, რომლებიც ახმეტისა და თელავის რაიონებში ტყის ფართობებს ფლობენ, ხე-ტყეს მასობრივად ანადგურებენ.

„ჩვენთვის უცნობია, აქვთ თუ არა ამის უფლება, მაგრამ მრავალწლოვან ხეებს ჭრიან და მორები მანქანებით გააქვთ. ტყის დიდი ნაწილი ისედაც გაჩენილია და ვეშობოთ, დარჩენილის გაჩეხვაც სერიოზულად დაგვაზარალებს“, — აღნიშნეს ადგილობრივებმა.

მათივე თქმით, ჩინელები ხე-ტყის ნაწილს სოფელ ფშაველში მდებარე დამამუშავებელ კომპინატში ამუშავებენ, რომელიც კომპანია „ყაზბეგის“ გენერალურ დი-

რექტორს გოგი თოფაძეს და მის ბიზნესპარტნიორს, ამჟამად პატიმრობაში მყოფ ლუკა რამაზაშვილს ეკუთვნით. თოფაძე ადასტურებს, რომ ხე-ტყის გადამამუშავებელი საწარმო ჩინელებს მიაქირავა. „სანარმოს მუშაობის საშუალება არ მოგვცეს და კომპინატი ჩინელებს ამიტომ მივაქირავეთ“, — ამბობს თოფაძე.

ხე-ტყის მასიურად ჩეხვის შესახებ ინფორმაციას გარემოს დაცვის ინსპექციის კახეთის ბიუროში არ ადასტურებენ.

„ნიუ იორკ ტაიმსი“ მიხედვით

ევროპაში პოსტმოსკოვური პერიოდი დადგა — მოსკოვში აშშ პრეზიდენტის ბარაკ ობამას ვიზიტის შემდგომი პერიოდი, რომელიც, თუ რამით განსხვავდება წინამორბედისგან, დაპირისპირებული პოზიციების კიდევ უფრო გამოკვეთით და უფრო მეტი უიმედობით.

პოლარიზება ამკარაა: რუსეთის გაზსადენის „ჩრდილოეთის ნაკადის“ პროექტს დაუპირისპირდა „ნაბუკოს“ გაზსადენის პროექტი, რომელსაც დასავლეთი, კერძოდ, აშშ ლობირებს. რიგი ქვეყნების ოფიციალური შეთანხმების დოკუმენტი ხელმოწერილია.

ობამას მოსკოვურ ტირადას საქართველოს ტერიტორიული მხარდაჭერის შესახებ მედვედევმა ცხინვალში ჩასვლით უპასუხა; ცნობილი გახდა, რომ დღე-დღეზე აფხაზეთში სამუშაო ვიზიტით ჩასვლას აპირებს.

მაგრამ ეს ახალი რეალობის ერთი მხარეა. მეორე მხარე იმედგაცრუებაა და, როგორც ჩანს, — სერიოზული.

რუსულ-ამერიკული კონტაქტების გააქტიურებამ, როგორც „ნიუ იორკ ტაიმსი“ წერს, „ღრმად შეაშფოთა ამერიკის აღმოსავლეთიეროპელი მეგობრები... 22-მა ცნობილმა ადამიანმა, მათ შორის, პოლონელმა ლეხ ვალენსამ და ჩეხმა ვაცლავ ჰაველმა, ობამას ადმინისტრაციას ღია წერილით მიმართა. ისინი ობამას ადმინისტრაციას ევედრებინ, არ დაიფიცონ მათი ქვეყნები“.

რუსეთისთვის დიდი ფუნქციის მინიჭებამ, ხაზს უსვამენ ისინი, შესაძლოა, „მოთელ რეგიონში ძირი გამოუთხაროს შეერთებული შტატებისადმი ნდობას“.

რუსეთის გავლენის გაძლიერებით გამოწვეული შემფოთება არის აღნიშნული წერილის მთავარი მოტივი: „ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებში შფოთავენ იმის გამო, რომ ჩვენი სურვილი — შევინარჩუნოთ ტრანსატლანტიკური კავშირი, შესაძლოა, გარკვეულწილად, რუსეთთან კარგ ურთიერთობებზე გაიცვალოს“, — ამბობს ჩეხეთის საგარეო საქმეთა ყოფილი მინისტრი ალექსანდრე ვონდრა.

შში და შემფოთება კიდევ უფრო გამოკვეთილია თვით წერილში, სადაც გამოთქმულია ეჭვი ალიანსის თავდაცვით მზადყოფნაზე.

„ნიუ იორკ ტაიმსი“ ამ ეჭვის საფუძველს შარშანდელი ზაფხულის რუსულ ინტერვენციაში პოლუბოლს, რომელზეც ამერიკის პასუხმა ახალი დემოკრატიის ქვეყნების შემფოთება „კიდევ უფრო ინტენსიური გახდა“. გაზეთი იმომებს რუსეთის საკითხებზე მომუშავე სპეცია-

ობამა კი პააყოფილია და მშვიდი

ლისტს, ჯორჯთაუნის უნივერსიტეტში რუსეთზე კვლევების ხელმძღვანელს ანგელა სტენცს, რომელიც აცხადებს: „საქართველოს მაგალითმა დაადასტურა, რომ სამეზობლოში სამხედრო კონფლიქტის შემთხვევაში შეერთებული შტატების პასუხი, ანუ ის, თუ რას მოისურვებს ან შეძლებს საპასუხოდ მოიმოქმედოს ამერიკამ, ლიმიტირებულია“.

ქალბატონმა სტენცმა იცის, რასაც ამბობს, რადგან წლების განმავლობაში ამერიკის მთავრობაში, ეროვნულ სადაზვერვო საბჭოში მუშაობდა. ე.ი. იმის დიდი იმედი არ უნდა ჰქონდეთ, რომ აშშ ვინმესთვის ევროპაში, მათ შორის, საქართველოსთვის თავს გადადებს.

„ჩვენ ყველას გვემის, — კვერს უყვავს მას ეუგენიუს სმოლიარი, ვარშავის არაკომერციული, არაპარტიული

კვლევითი ჯგუფის, საერთაშორისო ურთიერთობათა ცენტრის თანამშრომელი, — რომ რუსეთთან შეთანხმება უნდა შედგეს, მაგრამ არ მიგვაჩნია, რომ ეს შეთანხმება ჩვენი რეგიონის ქვეყნების ან საქართველოსა და უკრაინის ინტერესების ხარჯზე უნდა მოხდეს“.

პოლონურ Gazeta Nyboreza-ში გამოქვეყნებული ამ წერილიდან გამომდინარე „ნიუ იორკ ტაიმსი“ ასეთ დასკვნას გვთავაზობს: „ურთიერთობების ნებისმიერი დათმობა ვაშინგტონსა და მოსკოვს შორის აღშფოთებას იწვევს. ობამას მოგზაურობამ მოსკოვში აღმოსავლეთ ევროპის წერიული მოკავშირეები ვერ დაამშვიდა“.

სამაგიეროდ, ობამა მშვიდად.

The New York Times

აქვი, როგორც გეოგრაფიაზე მეტად

ევროპელი მოღვაწეების მიმართვას სარედაქციო წერილით გამოეხმაურა Washington post-იც. ძალიან ბევრი ამერიკელი მსოფლიოს ამ კუთხეზე, ანუ აღმოსავლეთ ევროპაზე არ ფიქრობს, ნათქვამია წერილში. ამის მიზეზი, როგორც მიაჩნიათ, ამ ქვეყნებში მიღწეული წარმატებები კაპიტალიზმის გზაზე მოპოვებული. ამერიკა არ შიშობს, რომ აქ რაიმე შეიძლება შემოიღონ, ამიტომაც თავს არ იტყუებს ზედმეტი ფიქრით.

მაგრამ ეს წარმატება მუდმივად არ უნდა მივიჩნიოთ, აფრთხილებენ ყოფილი პრეზიდენტები და საგარეო საქმეთა მინისტრები თავიანთ პატრონს — ამერიკას: „რეგიონსა და ტრანსატლანტიკურ ურთიერთობებში ყველაფერი რიგზე რდია“... გლობალურმა კრიზისმა „ნაციონალიზმს, ექსტრემიზმს, პოპულიზმსა და ანტისემიტობას“ სამოქმედო სივრცე შეუქმნა. ხოლო „ნატო დღეს უფრო სუსტი ჩანს, ვიდრე მაშინ, როცა ჩვენ ალიანსში გავერთიანდით“. ამას წერენ

ავტორიტეტული ადამიანები, რომლებმაც ახალ ევროატლანტიკურ სივრცეში შეიყვანეს თავიანთი ქვეყნები: ვაცლავ ჰაველი და ალექსანდრე ვონდრა ჩეხეთის რესპუბლიკიდან, ლეხ ვალენსა და ალექსანდრე კვანენცკი პოლონიიდან, ვაიკა ვიკი ფრეიბერგა ლატვიაიდან და ვალდას ადამკუსი ლიტიუიდან. მათი პიროვნული ავტორიტეტი და სახელმწიფოებრივი გამოცდილება მათ დასკვნებში დაეყვებინა ნატომალსაც არ ტოვებს. ამიტომ ფრიალ დასავლეთელები მათი ნააზრევი

ისეთი ქვეყნისთვის, როგორიც საქართველოა, რომელსაც ჯერ კიდევ გასავლელი აქვს ის გზა, რომლითაც სიარულმა, ცოტა არ იყოს, შეაფოთა აღმოსავლეთი ევროპა. საით ჰვალ? — თავისთავად იბადება ეს ბიბლიური შეკითხვა. Washington post ასკვნის: „ყველაფერი ეს პრეზი-

დენტ ობამასათვის სიახლე ვერ იქნება. მან უკვე პირდაპირ განაცხადა მოსკოვში, რომ შეერთებული შტატები ყოფილი საბჭოთა კავშირისა და ვარშავის პაქტის სივრცეში ცნობს რუსეთის პრივილეგირებული ინტერესების სფეროს არსებობას. ვიცერეზი-დენტმა ჯო ბაიდენმა მსგავსი გზავნილი უკვე გააუქმა მიუნხენის გამოსვლაში და, სავარაუდოდ, კიდევ ერთხელ გაიმეორებს მას უკრაინასა და საქართველოს ვიზიტის დროს. მაგრამ მიუხედავად ამისა, ადმინისტრაციამ წერილი ყურად უნდა იღოს, ის უნდა ალიქვას არა როგორც საყვედური, არამედ — როგორც გამამხნევებელი გზავნილი...“

რა არის ამ წერილში გამამხნევებელი, ძნელი დასადგენია. საყვედური რომ აშკარად ყვირის, უეჭველია.

The Washington Post

ობამას სიტყვები, მედვედევის მოქმედება

ის, რაც მოსკოვმა ობამას მოსკოვში ვიზიტის შემდეგ მოიმოქმედა, აშკარა დემონსტრირება იყო იმის, რომ ობამას სიტყვები — „საქართველოს სუვერენიტეტსა და ტერიტორიულ მთლიანობას პატივი უნდა ვცეთ“, — დეკლარირებად დარჩა და სულაც არ ნიშნავს, რომ რუსეთმა შეცვალა ან შეარბილა თავისი პოლიტიკა საქართველოს მიმართ, თუნდაც დღევანდელი ხელისუფლების არსებობის პერიოდში.

CNS news.com-ში ექსპერტი პატრიკ გუდინაფი მოკლედ მიმოიხილავს ამ პოლიტიკის განხორციელების უახლეს მიჯნებს: „გასული ზაფხულის ომის შემდეგ ბუშის ადმინისტრაციამ განაცხადა, რომ „მუდმივად ჩვეულებრივ ურთიერთობის გაგრძელება“ მოსკოვთან კონტაქტები სხვადასხვა დონეზე შეაჩერა, მათ შორის — ნატოშიც, მაგრამ რუსეთისთვის ომის შედე-

გები ხანმოკლე აღმოჩნდა — ერთ წელიწადზე ნაკლებ დროში ნატომ და ევროკავშირმა განაახლეს რუსეთთან თანამშრომლობა. შემფოთებამ შესაძლო ახალი კონფლიქტის გამო მას შემდეგ უფრო იმპაქ, რაც რუსეთმა საერთაშორისო დამკვირვებლები გააძევა თავისი კლინტი სატელიტების ტერიტორიებიდან. გასული წლის ბოლოს რუსეთმა ეფექტიანად დაბ-

ლოცა საქართველოს ევროპის უსაფრთხოებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციის საერთაშორისო მისია, რომელიც აფხაზეთში 1993 წლის კონფლიქტის შემდეგ მუშაობდა, გააჩერა. ისტორიკოსები გვარწმუნებენ, რომ ამ საუკუნეში რუსეთმა, როგორც გაეროს უშიშროების საბჭოს მუდმივმა წევრმა, საბჭოს გადამწყვეტილებების გასაბათილებლად ვეტოს უფლება მხოლოდ მეოთხედ, ხოლო საბჭო-

თა კავშირის დაშლის დღიდან — მეექვსედ გამოიყენა. როგორც ვიცე-პრეზიდენტ ჯო ბაიდენის ოფისის განცხადებაშია ნათქვამი, ის საქართველოსა და ნატოში გაწევრების კიდევ ერთ მსურველ სახელმწიფოს — უკრაინას ეწვევა, რათა „დაადასტუროს აშშ მხარდაჭერა მიმდინარე დემოკრატიული და ეკონომიკური რეფორმებისადმი და განიხილოს ორივე ქვეყანასთან არსებული ორმხრივი ინტერესები“. ბატონი ბაიდენი კი დაადასტურებს, მაგრამ მწარე გამოცდილება გვიკარნახებს, რომ შეცვლით არაფერი შეიცვლება.

CNSNEWS.COM

აღიანის ნაპრობას მუქთად არ არიგებენ

საყურადღებო დასკვნებს გვთავაზობს მიმოხილველი
დაბ ჰენდონი National Interest online-ში გამოქვეყნებულ
სოლიდურ სტატიამ.

გთავაზობთ ამონაკრებს ამ ნაშრომიდან:

„საქართველო გეოპოლიტიკურად ცუდ სამეზობლოში მდებარეობს, მაგრამ, როგორც ჩანს, მოსკოვი არ ცდილობს თავისი სამხრეთელი მეზობლის დაპყრობას. ოკუპაციის საფასური ძალიან დიდი და ხანგრძლივმოქმედი იქნებოდა (უკრაინა კიდევ უფრო ძნელი მოსანელებელია), მაგრამ ერთი რამ შეეძლება, რუსეთს რეგიონში დომინირებადი გავლენის აღდგენა და თავისი საზღვრების უსაფრთხოების უზრუნველყოფა უნდა. რა თქმა უნდა, ამერიკე-

ლები თანაგრძნობით უნდა იყვნენ გამსჭვალულნი ქართველი ხალხისადმი, რომელსაც თავისივე ხელისუფლება ცუდად ემსახურება და რომელსაც რუსული ჯარიც ცუდად ეპყრობოდა, მაგრამ ეს არ ქმნის თბილისისთვის უსაფრთხოების გარანტიების გაზრდის საფუძველს. რეალურად, საქართველოს მიღება ნატოში ალიანსის შექმნის მთავარ მიზანს, ამერიკის უსაფრთხოების განმტკიცებას მიაყენებდა დარტყმას.

ვაშინგტონისთვის ადვილი

არ იქნება ნატოში გაწევრების მხარდაჭერაზე უარის თქმა და, მართლაც, თეთრი სახლის თანამშრომელმა მაიკლ მაკფოულმა განაცხადა: „ჩვენ არ ვაპირებთ რუსეთის დარწმუნებას ან მასთან ვაჭრობას... ნატოს გაფართოებასთან დაკავშირებით“, მაგრამ საჯარო გარიგებები საჭირო არც არის. ობამას ადმინისტრაციამ თბილისის ნატოში გაწევრებასთან დაკავშირებით ევროპულ ქვეყნებზე ზენოლა უნდა შეწყვიტოს...

ამერიკამ ცივი ომი ისე განვლო, რომ ცხელ კონფლიქტად არ გადაუქცევია. დღეს რუსეთთან უმიზეზოდ ომზე წასვლას აზრი არ აქვს ან, თუ უფრო პრედატორ ვიცე-

ვით, თბილისის გამო ვაშინგტონის სარისკო მდგომარეობაში ჩაყენება არ ღირს. მიუხედავად ნატოს ექსპანსიის ქომაგების განცხადებებისა, ალიანსის წევრობას მუქთად არ არიგებენ. ისტორია სავსეა მაგალითებით, როცა ალიანსები ომის შეკავების ნაცვლად ომის გამომწვევ მიზეზად ქცეულა, ხოლო იმის საფუძველი, რომ ნატოს შემთხვევაში მოვლენების სხვაგვარად წარმართვას უნდა ევლოდოთ, არ არსებობს“.

National Interest online

„და ფაქტო სახელმწიფოების დასასრული“

ახლა დასათურებული ნიკუ პოპსკუს წერილი
Eu Observer.com-ში, რომელშიც მიმოხილავს
პოსტსაბჭოთა სივრცეში წარმოქმნილი სეპარატისტული
რესპუბლიკების — აფხაზეთის, ე.წ. სამხრეთ ოსეთის,
მთიანი ყარაბაღისა და დნესტრისპირეთის პერსპექტივის
პრობლემას.

ამ რეგიონებში არსებული ვითარება „გაყინულ კონფლიქტებად“ იყო სახელდებული. კონფლიქტები არასდროს „გაყინულა“, — წერს ავტორი, — გაყინული იყო მათი მოგვარება. მაგრამ იმ რეალობის ფონზე, რომელშიც დღეს აფხაზეთი და ცხინვალის რეგიონი აღმოჩნდა, ისეთი ცნებაც კი მოძველდა, როგორიცაა „ფაქტობრივად დამოუკიდებელი სახელმწიფოები“.

ასეთი „დამოუკიდებლობა“ ფიქციაა, რადგან ცრუსახელმწიფოების უმრავლესობა საკუთარი უსაფრთხოების ან ეკონომიკური განვითარების უზრუნველსაყოფად მეტ-ნაკლები დოზით გარე დახმარებაზე დამოკიდებული.

ავტორის პარადოქსული მსჯელობა იმდენად თავისებური და საინტერესოა, რომ სრულად გადმოგცემთ:

„აფხაზეთმა, სამხრეთ ოსეთმა და დნესტრისპირეთმა თავიანთი ფაქტობრივი დამოუკიდებლობის დიდი ნაწილი რუსეთს გადასცეს...“

რუსეთის მხრიდან აფხაზეთის და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობის აღიარება მათი „ფაქტობრივი დამოუკიდებლობის“ დაკარგვას აჩქარებს, სურთ მათ ეს, თუ — არა.

პარადოქსი ის არის, რომ 2008 წლის აგვისტომდე აფხაზეთი და სამხრეთ ოსეთი თვითგამოცხადებული, მაგრამ, ფაქტობრივად, დამოუკიდებელი სახელმწიფოები იყო, 2008 წლის აგვისტოს შემდეგ კი ისინი ნაწილობრივ აღიარებული გახდა, მაგრამ, ფაქტობრივად, დამოუკიდებლობად ვეღარ ჩაითვლება. თუ 2002-2003 წლებში სეპარატისტული ომები იყო მათი „ომები დამოუკიდებლობის-

თვის“, 2008 წლის ომი ის ომია, რომელმაც მათ (თუნდაც შეზღუდულ) დამოუკიდებლობას ბოლო მოუღო. 2008 წელს გაიმარჯვა რუსეთმა და არა — სეპარატისტულმა წარმონაქმნებმა. დღეს აფხაზეთის და სამხრეთ ოსეთის „ფაქტობრივად დამოუკიდებელი სახელმწიფოებიდან“ „რუსეთის ფაქტობრივად რეგიონებად“ გარდაქმნის პროცესი დაჩქარებულად მიმდინარეობს. სამხრეთ ოსეთის მოსახლეობის უმრავლესობა ამ ფაქტს მიესალმება, მაგრამ აფხაზეთის დამოუკიდებლობა

არაერთგვაროვანია. მაგალითად, სულ ცოტა ხნის წინათ აფხაზმა ოპოზიციონერებმა განაცხადეს: „ყველა ის ფუნქცია, რომელიც ჩვენი ქვეყნის სუვერენიტეტსა და დამოუკიდებლობას განსაზღვრავდა, სამართავად გარე ძალებს გადაეცა...“

რუსეთთან ფაქტობრივი ინტეგრაციის ტენდენცია გარდაუვალი და შეუქცევადია, ყოველ შემთხვევაში, უახლოესი ათწლეულების განმავლობაში“.

euobserver.com

რუსეთმა შესაძლოა, ენერგეტიკული ბრძოლის ფინალი მოიგოს

ექსპერტები გამოწვლილვით აანალიზებენ „ნაბუკოს“
გაზსადენის პროექტზე გასულ ორმაზათს მიღწეულ
შეთანხმებას. ევროკავშირი ამ საერთაშორისო აქტს
მთავარ წარმატებად მიიჩნევს და განსაკუთრებით ხაზს
უსვამს თურქეთის, როგორც მთავარი სატრანზიტო
ქვეყნის, ჩართვას ამ პროექტში.

მაგრამ მთავარი წინააღმდეგობაც თურქეთის მხრიდან მოდის. ერთი მხრივ, თურქეთი დაინტერესებულია სომხეთის ენერგეტიკული პროექტებით, მეორე მხრივ, სომხეთთან საზღვრის გახსნის გადანაცვლებულია თურქეთში „რეზონანსული“ აღმოჩნდა: ურთიერთობების ნორმალიზაციის სურვილმა ვერ გადაფარა ტრადიციული გაუცხოება. ეს კი სერიოზული დაბრკოლებაა თურქეთის ევროკავშირში მიღების გზაზე. „ნაბუკოსთან“ დაკავშირებით მიმდინარე მოლაპარაკებებზე თურქეთმა დაადასტურა, რომ „ანკარის ურთიერთობები მოსკოვთან მაშინ იფურჩქნება, როცა ევროკავშირში მისი გაწევრების იმედი ჰქნება“.

„მოსკოვმა უკვე შექმნა

პროდასავლური, აღმოსავლეთ-დასავლეთის დერეფნის პერპენდიკულარი ჩრდილო-სამხრეთის დერეფანი. თუ სომხეთი ირანს რუსული მხარდაჭერით ელექტროენერგიას მიაწვდის, ეს კვანძი გაფართოვდება“, — მიაჩნიათ ექსპერტებს. ფრიად ჩახვეულ-ჩახლართული სიტუაციაა.

ერთ-ერთი პრობლემა, რომელიც ამ სიტუაციას კიდევ უფრო ამწვავებს, სომხეთის მეცამორის ატომური ელექტროსადგურია, სადაც ერთმანეთს დაუპირისპირდა მოსკოვისა და ანკარის ინტერესები. ეს ელექტროსადგური, ავტორიტეტული მონაცემებით, მსოფლიოში ყველაზე ნაკლებად დაცულ მოქმედ სადგურად ითვლება. ამიტომაც, რომ „მოსკოვსაც და ანკარასაც

თვალი უჭირავს ახალი ელექტროსადგურის მშენებლობაზე, რომელიც არა მხოლოდ სომხეთს უზრუნველყოფს ელექტროენერგიით, არამედ მეზობელ ქვეყნებში საექსპორტოდაც საკმაოდ იქნება. ყველაზე მნიშვნელოვანი კი ის არის, რომ სადგურის აგების შემთხვევაში, ფაქტობრივად, უზრუნველყოფილი იქნება რუსეთის კონტროლი გამომშვებელი ელექტროენერგიის ექსპორტზე და, შესაბამისად, თურქეთსა და, პოტენციურად, ირანსა და საქართველოზე ზემოქმედებისთვის

მიმოიხილა არმაზ სანუბლიძე

შალვა ნათელაშვილი ჯოზეფ ბაიდენტან ერთი-ერთი შეხვედრის იტოსოს

ლეიბორისტული პარტიის
ლიდერმა შალვა
ნათელაშვილმა
საპარლამენტო
ოპოზიციის კიდევ ერთხელ
მოუწოდა, პრეზიდენტის
იმპიჩმენტის დოკუმენტს
ხელი მოაწეროს.

პრესკონფერენციაზე კი აღნიშნა, რომ იმპიჩმენტის განაცხადი, რომელიც ლეიბორისტულმა პარტიამ რამდენიმე ხნის წინ პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა და წესების კომიტეტში შეიტანა, გამიზნულია სააკაშვილის დასასუსტებლად და თანამდებობიდან გადასაყენებლად. თუ საპარლამენტო ოპოზიცია მთლიანად მოაწერს ხელს ამ დოკუმენტს, სააკაშვილი 60 პროცენტით დამთავრებულია, რადგანაც მსოფლიო ამას რეალურად შეხედავს.

„სანამ იქნება მხოლოდ 5 კაცის ხელმოწერა და დანარჩენი დაიწყებს უსაზღვრო დევნას, კამათს და დებატებს

დებატებისთვის, მანამდე სააკაშვილის პოზიციები საერთაშორისო არენაზე მყარად იქნება. სამწუხაროდ, გარედან წყდება ჩვენი ზედი და არა — შიგნიდან. ამაში იგულისხმება ვაშინგტონი, ბრიუსელი, სწორედ გარე სამყაროსთვისაც აქვს მნიშვნელობა ერთსულოვან ხელმოწერას და ეს არ არის ჩვენი კაპრიზები“, — აღნიშნა ლეიბორისტების ლიდერმა.

ლეიბორისტულმა პარტიამ იმპიჩმენტის დოკუმენტი პარლამენტში 2008 წლის 31 დეკემბერს შეიტანა. დოკუმენტზე ხელი მოწერილი აქვს ლეიბორისტული პარტიის წევრებს და გიორგი ცაგარეიშვილს.

პარლამენტის ქუთაისში გადატანასთან დაკავშირებით 30 ათასი ხელმოწერა შეგროვდა

საინიციატივო
ჯგუფმა
პრეზიდენტის
კანცელარიაში
პარლამენტის
ქუთაისში
გადატანასთან
დაკავშირებით
30 000
ხელმოწერა
წარადგინა.

საინიციატივო ჯგუფის წარმომადგენლების განცხადებით, საკანონმდებლო ორგანოს ქუთაისში გადატანა იმისთვისაა საჭირო, რომ პოლიტიკური ცენტრის კონცენტრირება მხოლოდ თბილისში არ იყოს და რეგიონების განვითარება უფრო პერსპექტიული გახდეს.

„თბილისი, პრაქტიკულად, გადაიქცა მთელ საქართველოდ. არსებობს იმის საშიშროება, რომ სულ რაღაც 10-15 წელიწადში საქართველო თავი მოიყაროს მხოლოდ ერთ ქალაქში და ქვეყანა გადაიქცეს ქალაქ-სახელმწი-

ფოდ, რომელსაც სახელად ერქმევა თბილისი და, ბუნებრივად, არიან ადამიანები, ვინც ფიქრობს, ამ პროცესების შეფერხება როგორ შეიძლება. ამიტომ მიიჩნევენ, რომ მაღალი რანგის სამთავრობო ინსტიტუტები თბილისიდან სხვა ქალაქებში უნდა გადავიდეს. თუკი ჩვენ ამ შემთხვევაში შევთანხმდებით იმაზე, რომ პარლამენტი უნდა გავიდეს თბილისიდან, მაშინ ქუთაისი არის უალტერნატივო“, — აცხადებს ქუთაისის მაჟორიტარი დეპუტატი აკაკი ბოზოხიძე.

სახელმწიფო საზღვრის დავით გარეჯის მონაქვეთს ქართული მესაზღვრეები ალაჩ აკონტროლებენ

დავით გარეჯის სამონასტრო კომპლექსის სიახლოვეს მდებარე სოფელ უდაბნოს მცხოვრებთა თქმით, უკვე მეორე თვეა, ქართველი მესაზღვრეები საზღვარს აღარ აკონტროლებენ. საზღვარზე მხოლოდ აზერბაიჯანელი მესაზღვრეები დგანან. ქართველი მესაზღვრეების მიერ საზღვრის დატოვებას შს სამინისტროში არ ადასტურებენ.

ხატია ქლიაჩიას ბიძგის ლია ქარზე გატყუარსა და მერე ჰაერში აეშრება აპოკალიფსის გადასარჩენად

პატრიოტული ბანაკები დაარსების დღიდანვე არა ერთხელ გამხდარა საზოგადოებრივი მსჯელობის საგანი. „ნაციონალისტების“ გათვლით, პატრიოტული ბანაკები უნდა ქვეყნიერებას ახალგაზრდა ნაციონალისტების სამჭედლოდ და ლიდერთა სკოლად, მაგრამ სამშობლოს სიყვარულს პარტიულობა და ქალ-ვაჟთა ტყვეობა დაბანაკება რომ არ სჭირდება, ამის მტკიცებით თავს არ შეგანწყენთ. პატრიოტული ბანაკები სხვა არაფერია, თუ არა ამერიკული ბოისკაუტების ბრმა გადმონერგვა. ამიტომაც ეს ბანაკები ჩვენში თავიდანვე ნეგატიურად აღიქმეს, თუმცა მიმდევრები მაინც გამოუჩნდნენ. სიბნელესა და სიცივეში გაზრდილ თაობებს ქალაქგარეთ, ბუნების ნიადაგში გასვლა ფუფუნებად მიაჩნიათ, ხოლო მათი ამბიციური მშობლები ამ ბანაკებს მმართველი პარტიის გულის მოსაგებად და შვილების კარიერის დასაწყისად მოიაზრებენ. შარშან, ავგისტოს ომის დროს, მთავრობამ ძლივს მოახერხა განმუხურის პატრიოტული ბანაკიდან ტყე-მინდორში „გაჭრილი“ პატრიოტების ჩამოყვანა. აქეთ მშობლები იკლავდნენ თავს ტირილ-ჩივილით და იქით — დამფრთხალი, ჯერ კიდევ ბავშვობის ასაკიდან გამოუსვლელი მოზარდები. წლებულს, 13 ივლისს, ბანაკ „შაორში“ წასასვლელად ჟრიაბულითა და ამ ასაკისთვის დამახასიათებელი სიხალისით კიევის ქუჩაზე შეიკრიბნენ. მაშინ ვერავინ წარმოიდგენდა, ხატია კავთუაშვილს, დავით პირველსა და ნათია ჩხაიძეს უკანასკნელად რომ ხედავდნენ.

მეხის გაგვარდნას ჰგავდა საინფორმაციო საშუალებებით გადმოცემული ცნობა, რომ შაორში მიმავალი ახალგაზრდებით სავსე ავტობუსი 40 მეტრის სიმაღლიდან ხრამში გადავარდა.

საზარელი, შემაჯანუხებელი ამბავი მოხდა, რამაც სრულიად საქართველო ააფორიაქა. თითოეული მოქალაქე თავის დამოკიდებულებას მომხდართან სხვადასხვანაირად გამოხატავდა. მახსოვს, შავებით მოსილი დედაკაცი როგორ წყევლიდა სააკაშვილს ამ პატრიოტული ბანაკების დაარსებისთვის.

მისტიკოსები ირწმუნებიან, რომ ამ ბანაკებს შავი აურა სდევს. მოკვდავის ენას არ ძალუძს იმ გულისტკივილის გადმოცემა, რაც მომხდარმა ფაქტმა საზოგადოებაში გამოიწვია, როდესაც გაიგეს, რომ ორი ახალგაზრდა — დავით პირველი და ნათია ჩხაიძე ადგილზევე დაიღუპნენ, ხოლო მძიმე მდგომარეობაში მყოფი ხატია კავთუაშვილი საავადმყოფოში გარდაიცვალა.

როგორც ცნობილია, ავტობუსი „ბოგდან“ თბილისის მერიას ეკუთვნოდა. შემომწმდა თუ არა გასვლის წინ ავტობუსის ტექნიკური გამართულობა, გაიარა თუ არა მძღოლმა სამედიცინო შემოწმება, ამას გამოძიება დაადგენს. ისიც გასარკვევია, შეირჩა თუ არა მაღალი კვალიფიკაციისა და ამ რთული გზის მცოდნე მძღოლი.

როგორც მონადებელი ინფორმაციიდან ჩანს, მძღოლი დღიით შეუცვლიათ (!!).

მართალია, ჩვენი ხელისუფლება გამუდმებით თავს იწონებს დაგებული გზებით, მაგრამ, რაც ცხინვალის გზა რაჭველებისთვის ჩაიკეტა, ისედაც ძნელად სავალი გზა, ხშირი ზეგებებითა და მინისქვეშა ბიძგებით დაზიანებული, ამ გაზაფხულზე მოსულმა ნი-

აღვრებმა სულ გაანადგურა.

ოფიციალურად ითქვა, რომ ავტობუსის კატასტროფა შემხვედრი მანქანისთვის გზის დათმობამ გამოიწვია, თუმცა თვითმხილველთა თქმით, მათ აშკარად იგრძნეს მინისძვრის მსგავსი რყევა და მინის საყრდენის გამოცლა. იმასაც ამბობენ, რომ ავტობუსი, რომელიც მთელი გზა ტაქტით მიდიოდა, მაინცდამაინც ამ მოწკევეთში აჩქარდა. ამის გამო მძღოლს ახალგაზრდების მხრიდან არა ერთი გაფრთხილება მიუღია.

ავტობუსს დანიშნულების ადგილს ათიოდე წუთის სავალი მანძილია აშორებდა. ზოგი იმასაც ამბობს, მძღოლს გვერდით არაფერი და ლუდი ედგაო.

როცა მინა ჩავარდა, მძღოლმა საჭეს ხელი უშვა და ავტობუსიდან გადახტა. ახალგაზრდებით სავსე ავტობუსი კი ტრიალ-ტრიალით ხრამში ჩავარდა.

როგორც შევითვქვით, მთელი გზა ვენტილაციის უქონლობის გამო ავტობუსის კარები ღია ყოფილა. სწორედ ამის გამო 17 წლის ხატია, რომელიც თავის მამიდაშვილთან ხელგადახვეული იჯდა, ძლიერი ბიძგით ღია კარიდან

გავარდა და მერე ჰაერში ამოტრიალებულმა ავტობუსმა გადაუარა. ხატია მოგლეჯილი ფეხი თიონას კალთაში აღმოჩნდა.

თიონა ბანაკში ხატიაზე წაიყვანა — ცოდოა, მთელი ზაფხული ვერსად მიდისო.

თიონა ამჟამად ლუდუშაურის საავადმყოფოშია. განა ძნელი იყო „ნაციონალისტებისთვის“, ახალგაზრდა კოლეგები კომფორტული, ვენტილაციით მოწყობილი ავტობუსის სალონში მოთავსებიან...

პროფესორი სულხან ქემოკლიძე მარწმუნებდა, რომ ასეთ ადგილებში მოზარდების გადაყვანისას კომუნისტების დროს ავტობუსს წინ და უკან ავტონისპექტორთა კორდონი მიაცილებდა.

ძნელი წარმოსადგენია, რას გრძნობდნენ ავტობუსში მყოფი მოზარდები. ზოგმა თავს გადახტომით უშველა, ზოგი კი გაუწმრევლად იჯდა თვალდახუჭული და ლოცულობდა.

ერთ-ერთი მათგანი იგონებს: „როდესაც ავტობუსის ჩამტვრეული ფანჯრიდან გამომავალი ჰაერით ნის-მოგლეჯილი ხატია წამოყენებას მთხოვდა, მაგრამ თავბრუ-

„სკოლითა“ აწყობილი ჩემი შვილი, როგორ შეინახავდა ჩემი შვილი, როგორ შეინახავდა ჩემი შვილი, როგორ შეინახავდა ჩემი შვილი... სული სიზმარი მქონდა ნანახი, სხლის ქაღალი ჩამოვინებდა...

დამეხვია, ცუდად გავხდი, მისი დახმარება ვერ შევძელი“.

პირველი დახმარება უკან მომავალმა ვაკის რაიონის პატრიოტთა ბანაკის წევრებმა აღმოუჩინეს. გამოძარცვულმა სასწრაფო დახმარების მანქანებმა არადა-მოანდომეს და დაზარალებულები ტყიბულის საავადმყოფოში მიიყვანეს. რაკი იქ დაზარალებულთა დასახმარებლად ხელსაყრელი პირობები არ იყო, ისინი ქუთაისის უახლეს ტექნიკით აღჭურვილ ახალ საავადმყოფოში გადაიყვანეს.

მედიკოსებმა მაქსიმალურად ყველაფერი გააკეთეს და შევებული ახალგაზრდებისთვის. ხატია სისხლისგან იცლებოდა, სამჯერ გაუჩერდა პულსი კლინიკური სიკვდილით. გამუდმებით ითხოვდა: „ფეხებს ვერ ვგრძნობ, ფეხებზე ხელი მომისვით“. თიონაც რამდენჯერმე მოიკითხა. გოგონას ვერც თბილისიდან ჩამოყვანილმა ქირურგმა უშველა, თუმცა ორივე ფეხის ამპუტაცია ჩაუტარდა.

იგი ოპერაციის ჩატარებიდან 40 წუთის შემდეგ გარდა-

იცვალა, რადგან დაზიანებული ჰქონდა თავის ქალაც, სახსრები დამტვრეული ჰქონდა, დაზიანებული — შინაგანი ორგანოები... მშობლებს მის უიმედო მდგომარეობას უმაღლესად, ძმას კი გაუმხილეს. დარდით გამწვანებულმა ბიჭმა არადა-მიანური ბლავილით მუშტებით საავადმყოფოს მინები ჩაამსხვრია...

გასისხლიანებული ბიჭის მიკარება ვერავინ გაბედა... სამძიმარზე შესულს ხატიას დედამ გულსაკლავად შემოგვინა: „სკოლითა“ აწყობილი ჩემი შვილი, როგორ შეინახავდა ჩემი შვილი, როგორ შეინახავდა ჩემი შვილი...“

სულ სხვაა გაგონილი და სულ სხვა — ნანახი.

ეზოში დამონტაჟებულ მონიტორზე ხატია მინიერებდა ენაცვლებოდა — საბავშვო პალიდან დაწყებული, სკოლის ბანაკებამდე, ეს არსებულს უფრო დრამატულსა და ტკივილიანს ხდიდა.

ხატია ნიჭით, აქტიურობით გამორჩეული, სიცოცხლით, სიკეთითა და სათნოებით სავსე, საქმიანი, დაუდგომელი, ყვავილივით თვალწარმტაცი გოგონა იყო.

ეროვნული გამოცდები ჩააბარა, ექიმობაზე ოცნებობდა. საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა დეპარტამენტმა სპორტული აერობიკის ოლიმპიადზე განსაკუთრებული პლასტიკური მონაცემებისთვის პირველი ადგილი მიანიჭა. 2008 წელს „რუსთავი 2“-ის მიერ გამოცხადებულ კონკურს „მხიარულ სტარტებში“ ოქროს მედალი დაიმსახურა. განათლების სამინისტროს არაერთ სერტიფიკატს ფლობდა.

რა დაავინყვებს ფიროსმანის ქუჩას „როლიკებზე“ შემდგარ მწვანეთვალეა მომხიბვლელ გოგონას, რომელსაც შეუძლო, ციკლით დედა-მინა შემოეცლო... ორიოდ დღის წინ დედას ფართოდ გახელილი თვალებით ეკითხებოდა — „რატომ ამბობენ, სიკვდილი დედაა და სიცოცხლე დედინაცვალი?“

სამძიმარზე მოსულ პარლამენტის თავმჯდომარე დავით ბაქრაძის დათბილისის მერის გიგი უგულავას წასვლის შემდეგ ვიღაც იქ მყოფმა კომპენსაცია ასხენა, რომელსაც მთავრობა დაჰპირდა დაზარალებულებს. ამას ჭირისუფლის დაჭრილი სულის კივილი მოჰყვა — „მე ჩემი ხატია მინდა, სხვა არაფერი მჭირდება“...

დედას შვილს ვერაფერი შეუცვლის...

ხატიას განსასვენებლის გვერდით მოსწავლე ახალგაზრდობის სასახლის ნორჩ შემოქმედთა (რომლის წევრი ხატიაც იყო) ჩანაწერები იდო.

აი, რას წერდა მასზე ორი წლის წინათ მისი თანაკლასელი მირანდა მაისურაძე: „იმ დამეს ეძინა გულზე დაკრეფილი ცივი ხელებით, თვალები დახუჭული ჰქონდა, გული არ უცემდა. გულქვა ღუმელს შეეჩერებინა მისი გული. შეუბრალებელ ცხოვრებას იგი სამუდამოდ გაუწირავს“...

ეს წინათგრძნობა ახდა...

ერთს კი დავუმატებ: „სძინავთ ბნელ ხეულებში გამოუცნობ ქიმერებს“...

მომხდარი საზარელი ფაქტი ზარის სათქმელის გარდა ზარის ჩამოკერისთვისაც გვეძახის, რათა გავიგოთ, რამ მიგვიყვანა ამ ტრაგედიამდე.

ლალა შაშიაშვილი

ავტობუსს დაინიშნა ადგილს ათიოდე წუთის სავალი მანძილია აეშრება. ზოგი იქნას ავტობუსი, მძღოლს გვერდით არაფერი და ლუდი ედგაო...

მოსკოვში დიდი, ანუ მიზან მორიგი გამოჭენება

გასულ კვირას მოსკოვში უკვე ტრადიციულ ქვეყნულ დოლი გამართა, რასაც, არც თუ უსაფუძვლოდ, დსთ-ს არაფორმალურ სამიტსაც უწოდებენ, რადგანაც ამ ღონისძიებას, როგორც წესი, დსთ ქვეყნების პირველი პირები ესწრებიან. ასეთი „ბედნიერება“ 2 თუ 3 წლის წინათ ჩვენს პრეზიდენტსაც ერგო წილად, როცა პუტინის სტუმართა შორის ისიც ბრძანდებოდა, მაგრამ მისი კეთილგანწყობის მოპოვება მიშამ ვერ შეძლო; მიუხედავად იმისა, რომ მეფური საჩუქრით ესტუმრა — წმინდა სისხლის ინლისური მერანი აჩუქა. ასე რომ, ვერაფერი „პუტინი“ ვერ გამოდნა პუტინისგან.

კაპლანის უნა „ისტანოს“ დავით გაჩაჩაძე — ანა პილიპა პა დავაჩაძე, მედიაქი ქაქულაქ შეიონაა სხინაქლი — და რა საპროტესტო განცხადებებიც არ უნდა აკეთოს პარლამენტად წოდებულმა მიშას სანოტარო კანტორამ, რეალობა სულ სხვაა.

ახლანდელი დოლი რუსეთის ახალი პრეზიდენტის პატრონაჟით ჩატარდა, რომელზეც გასაცემ მიზეზთა გამო მიშა არ დაპატიჟეს. სამაგიეროდ სტუმართა შორის პირველად გამოჩნდნენ რუსეთის მიერ აღიარებული აფხაზეთისა და ცხინვალის ლიდერები: ბაღაფში და კოკოთი, აგრეთვე, ჯერ არ აღიარებული მთიანი ყარაბაღის ლიდერიც.

როგორც ცნობილია, დოლზე ფსონები ილხამ ალიევმა და სერჟ სარქისიანმაც დადეს. ბოლო 13 თვის განმავლობაში, ეს აზერბაიჯანისა და სომხეთის პრეზიდენტთა მეექვსე შეხვედრაა რუსეთის ეგიდით.

ყარაბაღის პრეზიდენტის კამპანიაში გამოჩენა კი იმას ნიშნავს, რომ რუსეთი მეტნაკლებად ცდილობს ამ კონფლიქტის მოგვარებას, რათა ნაბუკოს გაზსადენმა ყარაბა-

ღის გავლით, ანუ საქართველოს გვერდის ავლით გაიაროს. და არა იმიტომ, რომ, როგორც ნაცმოელი ექსპერტები „გვაბოლებენ“, რუსეთის მარშან აგვისტოში შელახული იმიჯის გამოსწორება სურს.

თუ როგორ ზრუნავს საკუთარ იმიჯზე რუსეთი, იქიდანაც გამომდინარე, რომ დიმიტრი მედვედევი დიდი რეიანის შემდეგ და საქართველოში ბაიდენის ვიზიტის წინ „დამოუკიდებელ“ სამხრეთ ოსეთს ესტუმრა. რუსეთის პრეზიდენტი და აშშ ვიცე-პრეზიდენტი რომ სხვადასხვა წონითი კატეგორიებია, ეს ყველა საღად მოაზროვნისათვის ისევე ნათელია, როგორც რუსეთის ამ დემონსტრაციული სვლის ქვეტექსტის ნაკითხვა — იოლი: ფეხებზე მკიდია ის, რაც ობამამ თქვა მოსკოვში.

რამდენიც არ უნდა „ისტანოს“ დავით ბაქრაძემ — ამას

ვიზიტს ვერ დავარქმევთ, მედვედევი ქურდულად შემოიპარა ცხინვალში — და რა საპროტესტო განცხადებებიც არ უნდა აკეთოს პარლამენტად წოდებულმა მიშას სანოტარო კანტორამ, რეალობა სულ სხვაა.

აქედან გამომდინარე, „P.S.“-ის წამყვან დავით კიკელიშვილის ირონიულად დასმული კითხვა, თუ ვისზე დიდ ფსონი მედვედევმა — ბა-

ღაფშე თუ კოკოთზეო და კითხვის ადრესატის, თენგიზ გოგოტიშვილის ლიციანა კომენტარები მოსკოვის დოლის მიმართ, რბილად რომ ვთქვათ, უსაფუძვლო და უკბილო ვახუშტობაა.

რუსები არც მალავენ, რომ ბაღაფშისა და კოკოთის მოსკოვური ვოიაჟი ამ ლიდერთა ლეგიტიმაციის მცდელობაა. სერიოზული მიმომხილველები იმასაც აღნიშნა-

ვენ, რომ სოხუმ-ცხინვალის დსთ-ში განევრება დროის (დაახლოებით 2-3 წლის) ამბავია. აქედან გამომდინარე გაუგებარია ნაცმოელთა პროპაგანდისტული „ჭიხვინი“ დსთ-ს გარდაცვალების შესახებ. იქიდან გასული ერთი სუბიექტის — საქართველოს ნაცვლად, ორს შეიყვანენ აფხაზეთისა და ოსეთის სახით.

მაგრამ, როგორც მოსალოდნელი იყო, ყველას მაინც მიხეილ სააკაშვილმა აჯობა, როცა აქ გააჩენა პროპაგანდისტული ტყუილების მერანი. ისეთი ტონით საუბრობს „საწყალ“ მედვედევზე, რო-

მელმაც „დაუბანელი“ კოკოთისთვის ცხინვალში ხელის ჩამორთმევით თურმე თავი მოიჭრა, რომ უნებურად შეგეცოდება, არა და ამ „საწყალმა“ მედვედევმა მიშას მიერ გაბუქებულ ნაბუკოზე თქვა, რომ რუსეთი ხელს არ შეუშლის ამ გაზსადენის მშენებლობას, მაგრამ ვერაფერს მეუბნება, გაყვანილ მილებში გაზი საიდან მოხვდებაო.

როგორც ცნობილია, შუა აზიის რესპუბლიკებმა უარი თქვეს ამ პროექტში მონაწილეობაზე და ნაბუკო მხოლოდ აზერბაიჯანის 15 მილიარდი კუბური მეტრის იმედზეა, რაც ევროპისათვის, რომ იტყვიან, ზღვაში წვეთია. არც ის არის გამორიცხული, რომ ესეც კითხვის ნიშნის ქვეშ დადგეს. გააჩნია, რუსეთი რას და როგორ მოახერხებს ყარაბაღში. საგულისხმოა, რომ ილხამ ალიევი, საკუთარი ქვეყნის ინტერესებიდან გამომდინარე, არათუ „დაუბანელს“ არქიანის, მზადაა ხელიც ჩამოართვას ყარაბაღის პრეზიდენტს...

ამერიკის ფუჭ იმედზე ყოფნას, რომლის ვიცეპრეზიდენტის ვიზიტსაც იმაზე ნაკლები ნონა აქვს, ვიდრე თავის დროზე მოსკოვის ცეკას ინსტრუქტორის ვიზიტებს ჰქონდა, აღარაფერს ვამბობ რუსეთის პრეზიდენტის წონაზე. მიშას ის ურჩევნია, რომ, თუ გადადგომას არ აპირებს, რამენაირად კრემლთან მისასვლელი გზა მოექნოს, თორემ... სოროსის ვირზე ამხედრებულები „არლოვსკი რიასკა“ დოლში ვერ ვაჯობებთ. ამიტომ, სანამ გვიან არაა, ერთი კახური გამოთქმის არ იყოს: დააყე, ტროიკა დააყე, ბატონო პრეზიდენტო!

30-30, ბატონო ჭაბუა!

ანუ ბურჭულაძის „იანანა“, მელუას ბალადაი და გაბაღრული სააკაშვილი

ეს ორი სათაური მაინც რად უნდაო, გაკვირვებული კითხულობდა ვაჟა ზაზაძე „ცისფერი მთებიდან“, მე კი ორჯერ მეტი გამომივიდა, მაგრამ რა ვქნა — ამ ხალხთან დავკვირებული ასოციაციები თუ ფიქრები მომგვარა ქეთი მელუას საქველმოქმედო კონცერტმა, რომელიც ქეთის მშობლიურ და ჩემს სიყრმის ქალაქ ბათუმში ჩატარდა.

გადაუჭარბებლად შეიძლება ითქვას, რომ ქეთი მელუა მაღალი საშემსრულებლო ოსტატობით წარმოჩნდა ქართველი მაყურებლის წინაშე. აღარაფერს ვამბობ ამ კუდრაჭა გოგოს ვიზუალურ ეფექტზე. ერთი სიტყვით, ქეთი ნიჭიერი მომღერალია თავისი მელიოდიური ბალადებით და არა იაფფასიანი „მოუ ვუმენი“, რომლებიც მრავლად არიან ჩვენში თუ საზღვარგარეთ.

კიდევ უკეთესი, რომ ბრიტანელი ქართველი ვარსკვლავი თავის ნიჭიერებას ქველმოქმედებისთვის იყენებს — კონცერტის შემოსავალი მზრუნველობას მოკლებულ ბავშვთა დახმარების ფონდში გადაირიცხა, ანუ ჩვენებურად, მკაცრად პროზაულად თუ ვიტყვით — უპატრონო ბავშვებისათვის, რომელთა რაოდენობა კატასტროფულად იზრდება. ვეჭვობ,

ეს პრობლემა მხოლოდ „იანანას“ ფონდმა გადაჭრას, რომელიც პაატა ბურჭულაძის მეცადინეობით უდიდეს საქმეს აკეთებს, მაგრამ ამას კიდევ სხვა რამეც სჭირდება და ამ „სხვა რამეს“, სახელმწიფო ნების არსებობა ჰქვია; უფრო სწორად — არ არსებობა, რომელიც „ზონტიკის“ ქვეშ შეყუჟული მიშას სახით ვიხილეთ.

ვერ ვიტყვი, რომ სასიამოვნო საცქერი იყო, როცა ერთი მრავალსულიანი ოჯახის მთელი შემადგენლობა დანომრილი მაისურებით „30-30“ სცენაზე აიყვანეს, რომლის ყველაზე პატარა წევრს (როგორც ნაძვის ხეზე სათამაშო) ბინის გასაღები ჩამოჰკიდა კისერზე ქეთი მელუამ. ქველმოქმედებას ზედმეტი აფიშირება, პარადულობა არ უხდება, მაგრამ ეს იქით იყოს.

უსიამო ფიქრების გალაკონცერტის დამთავრების

შემდეგ მომეძალა. აქციის მიმდინარეობისას, როგორც უკვე ითქვა, რამდენჯერმე გვიჩვენეს ეკრანზე „ზონტიკის“ ქვეშ შეყუჟული, გაბაღრული პრეზიდენტი. სხვისი არ ვიცი და მე ეს გავიგე, როგორც იტყვიან ხოლმე — ვინ უკვეთავდა მუსიკას იმ საღამოს. იმის მოლოდინიც მქონდა, რომ ბოლოს ჩვენი მიშა სცენაზე ახტებოდა და, როგორც მსგავს სიტუაციაში სჩვევია, ქეთი მელუასაც მხარზე შეისვამდა.

ჩემი და, დარწმუნებული ვარ, ბევრის მოლოდინიც, იმიტომ არ გამართლდა, რომ „გაუფილტრავ“ პუბლიკაში მიშამ გამოჩენა ვერ გაბედა, რადგან, ალბათ, იპოდრომი გაახსენდა, სადაც მაგარ მიშას, მაგრამ დაუსტვენეს.

სხვა მხრივ, ალბათ, მეტნაკლებად მოხერხდა „იანანას“ ქველმოქმედების „ნაცების“ და პირადად მიშას პროპაგანდის აქტივები ჩანერა. სწორედ იმ დღეს, როდესაც ქეთი მელუა მშობლიურ ბათუმს სიმღერებით ატკობდა, ციხიდან გაათავისუფლეს ქეთის თანატოლი ბიჭები, რომლებიც კონცერტზე გაბაღრული

მიშას გამო პოლიტიკური ნიშნით იყვნენ დაპატიმრებული.

ახლა მაგანი მეტყვის — ქეთი მელუამ არ იცოდაო. იქნებ ასეც იყო, მაგრამ პაატა ბურჭულაძემ ხომ იცოდა? ანდა როცა ქეთიმ მიშას პატრიოტობა, უფრო მეტ მომხიბვარდების დაღუპვის ამბავი ახსენა, დავიჯერო, „რუსთა-ვი2“-ის საინფორმაციო უყურა შემთხვევით და იქედან გაიგო ეს სამწუხარო ამბავი, თუ სპეციალურად გააგებინეს?

ვიმეორებ, რომ გულწრფელად ვარ აღფრთოვანებული ქეთი მელუას მაღალი შემოქმედებით, მაგრამ ეს სულაც არ ნიშნავს, რომ ნაკლებად მნიშვნელოვანია მისი სამოქალაქო პოზიცია, რომლის სისწორე, გნებავთ ადეკვატურობა, უფრო მეტ მომხიბვლელობას შესძენს მის შემოქმედებას და მეტ სიყვარულს და აღიარებას მოუტანს მის პიროვნებას.

იგივეს თქმა შეიძლება პაატა ბურჭულაძეზეც, რომლის კლიპი ჭაბუა ამირეჯიბთან ყველას გვახსოვს: „30-30, ბატონო ჭაბუა!“ როცა ამას ამბობს, მინტერესებს, რას ფიქრობს ქართველი შალიაპინი იგივე ჭაბუას მოწოდებაზე: „დაიცავი საქართველო!“

თუკი აქ ვერ უბედავენ მიშას თუნდაც იმის თქმას, რომ სირცხვილია, პრეზიდენტი, რომელიც მილიარდიან სასახლეს იშენებს, უპატრონო ბავშვებზე ზრუნავს „ზონტიკის“ ქვეშიდან ადევნებდეს თვალს, როცა ნავლენ დასავლეთში (ქეთი მელუა იქნება, პაატა ბურჭულაძე თუ სხვა გამოჩენილი ავტორიტეტული ქართველი), ესეც და სხვა რამე-რუმეებიც იქაურ ტელევიზიებში თუ მედიაში გააუფლერონ.

მერწმუნეთ, დასავლეთში თუნდაც პაატა ბურჭულაძის მიერ ნათქვამ მხოლოდ ამ ფრაზას — „დაიცავი საქართველო!“ — მეტი ეფექტი ექნება, ვიდრე ჯო ბაიდენის დასახვედრად შეკრებილი 100 ათასი ქართველის მიტინგს. გულახდილობისათვის ნუ დამძრახავთ, ქალბატონებო და ბატონებო, მაგრამ ქვეყანას, სადაც პრეზიდენტის სასახლის ასაშენებლად ასეულობით მილიონი (ოფიციალურად 40) იხარჯება, ხოლო მზრუნველობა მოკლებული ბავშვისათვის კინეკლა ბინის შესაძენად ლონდონიდან ქეთი მელუას ჩამოყვანა და პაატა ბურჭულაძესთან ერთად საქველმოქმედო კონცერტის გამართვაა საჭირო, ნათელი მომავალი არ ექნება.

გვერდი მოაშადა დავით მხეიძე

ბაია ამაშუკელი:

**დღევანდელ ოპოზიციონერთა უმეტესობა
აღრე ბუშთან, ახლა კი ობამასთან
დარბის დირექტივებისათვის**

პარზან, 2008 წლის 15 დეკემბერს, სასტუმრო „თბილისი მარიოტში“ სახალხო მოძრაობა „საქართველოს გადარჩენისათვის“ პრეზენტაცია გაიმართა. ზეპარტიული, აპოლიტიკური სახალხო მოძრაობის დაარსება ქვეყანაში შექმნილი უშიშოსი ვითარებიდან გამომდინარეობდა და მიზნად ისახავდა ერთგვარი „სახალხო ლაშქრის“ შეკრებას, რომელიც ანგარიშვალდებული იქნებოდა არა რომელიმე პოლიტიკური პარტიის, არამედ ქვეყნის წინაშე! რაოდენ გასაკვირიც უნდა იყოს, „საქართველოს გადარჩენისათვის“ დაარსებულ საზოგადოებრივ მოძრაობას პოლიტიკური პარტიებისა თუ არასამთავრობო სექტორის მხრიდან სრული იგნორირება მოჰყვა! ასეთივე რეაქცია იყო ყველა სატელევიზიო არხიდან, მიუხედავად იმისა, რომ საზოგადოების საპატიო თავმჯდომარე ქაბუა ამირეჯიბი გასლბდა, ხოლო წევრები — გამორჩენილი ადამიანები საზოგადოებრივი მოძრაობის კარი ყველა ორგანიზაციისა და პროვოკებისათვის ღია იყო, თუმცა დაფუძნების შემდეგ აჩქარებული ტემპით პარალელური საზოგადოებრივი სტრუქტურების შექმნა დაიწყო და, რაოდენ გასაკვირიც უნდა იყოს, საპატიო თავმჯდომარედ ყველა ბატონი ქაბუა ამირეჯიბის ასახელებდა.

რორიღე კვირის წინათ კიდეც ერთი ასეთი პარალელური მოძრაობა დაარსდა და „დედაცავი საქართველო!“ ეწოდა, რომლის საპატიო თავმჯდომარედ ისევ მწერალი ქაბუა ამირეჯიბი დასახელდა!

„საქართველო და მსოფლიო“ შარშან დაფუძნებული სახალხო მოძრაობა „საქართველოს გადარჩენისათვის“ დამაარსებელს, ქალბატონ ბაიუ აშაშუქელს ესაუბრა, რომელმაც გაოცება ვერ დაფარა ყოველივე ზემოთქმულის გამო.

— ქალბატონო ბაია, რა შეგრძნება დაგეუფლათ მაშინ, როცა ლევან გაჩეჩილაძის თაოსნობით კიდევ ერთი აპოლიტიკური საზოგადოება „დაიცავი საქართველო“ დაფუძნდა დიდი ზარზეიმით? ამას იმიტომ გეკითხებით, რამე ამ საზოგადოებაშიც საპატიო თავმჯდომარედ ისევ წაბუა ამირეჯობი დასახელდა და წევრებიც თითქმის ისინი არიან, ვინც თქვენ მიერ დარსტყულ საზოგადოებაში დადიქსირდა: ნონა გაფრინდაშვილი, გიგა ლორთქიფანიძე, ჯანსუღ ჩარკვანი, ზურაბ მანჯავიძე და ა.შ.

მართალი გითხრათ, გაოგნებული დავრჩი... როცა საზოგადოება „საქართველოს გადარჩენისათვის“ დავფუძნე, ყველას ვუხმე, მათ შორის, ლევან გაჩეჩილაძესაც, რომელსაც პირადად დავურეკე, მაგრამ იგი ჩვენს პრეზენტაციას მხოლოდ გიგალორთიფანის თხოვნის შემდეგ მოვიდა.

ჩემი აზრით, არსებობს ადამიანური, კოლეგიური ეთიკა, საქმის კურსში მაინც ჩამაყენო და ამიხსნა, კიდეც ერთი პარალელური საზოგადოების შექმნის აუცილებლობა რით არის ნაკარნახევი. მიმამჩნია,

რო ჩვენი ქვეყანა ჯერ გადასარჩენია, შემდეგ კი — დასაცავი. როცა ლეიბანი „დაიცავისაქართველოს“ პრეზენტაცია გამართეს, უამრავმა პიროვნებამ დამირცა, მოვიდა კიდევ, რომლებიც ვერ გაუცხენ, ეს ორგანიზაცია ჩვენი იყო, ერთად ვიყავით თუ რა ხეობადა და ა.შ.

ამიტომაც, როცა ლევანი „კავკასიის“ თეთრში გამოვიდა, დაერეკე და განმარტება გაავაკეთე იმის შესახებ, რომ ახლად დაფუძნებულ „დაიცავი საქართველოს“ ჩვეთან არანაირი კავშირი არ ჰქონდა, გარდა ცნობილი პიროვნებების ჩამონათვალისა!

მე არ ვამბობ, რომ რაღაც განსაკუთრებული იდეა მომივიდა და ახალი ველონიპედი გამოვიგონე, მაგრამ 760-მეტრის აქციის შემდეგ საბოლოოდ ჩამოვყალიბდი იმ მოსაზრებამ, რომ ეს პოლიტიკური პარტიები და არასახელმწიფო პარტიები არაფრის გამკეთებლები არ იყვნენ, რადგან საზოგადოების აქტიური ტარების გარდა სხვა მიზანი არ ჰქონდათ და არც დღეს აქვთ! ეს ყველაფერი კი საპროტესტო მუხტს ავლენს, რის შემდეგმაც სააკაშვილის ხელისუფლება ფრთხილ უფრო და უფრო ფართოდ შლის.

ნანყენი და გაბრაზებული
მარაგის ვარ, მაგრამ ეჭვი
მირიდნება (ალბათ, სხვებსაც),
რომ ასეთი საზოგადოებრივი
მოძრაობები იქმნება გარკვე-
ული პოლიტიკური ჯგუფ-
ებისთვის და არა იმ მიზნით,
რომ ჩვენი ქვეყანა ამ უბედუ-
რებისგან რაც შეიძლება მალე
განთავისუფლდეს! ჩვენ ზუს-
ტად ვიცით, რა გვინდა, მაგ-
რამ დანაჩვენებს რა უნდათ
და ვინ უნდათ, გულწრფელად
გეუბნებით, ვერ გაიგივ-

— ჩემი აზრით, რთული მისახვედრია არ უნდა იყოს... „პოლიანისი“ შემადგენლობაში, მისი ორბიტული მმრუნავი „ქართული აკადემია“, „ზნეობრივი ფრონტი“, „ახალგაზრდა იურისტები“ და ა.შ. არასამთავრობო სხვა მრავალი ორგანიზაცია, ზოგიც „რესპუბლიკელებთან“, ასევე, საერთაშორისო ლეკვან გაჩეჩილაძის „დაიქრავი საქართველო“ ამ დიდ დაჯგუფებასთან ითანამშრომლებს და საჭირო დროს საჭირო კანდიდატურას დაუჭერს მხარს... რა არის გაუგებარი?

— როგორც ბევრი ქართველი, ირაკლი ალასანიძე ახალს მეც ვერაფერს მოგახსენებთ, გარდა იმისა, რომ იგი კურირებდა პანკისს, იყო უშიშროების თანამშრომელი

ღობა ვერასოდეს აპატიებს
მათ, ვინც ტრადიციულ მე-
ტალობას უარყოფს!!!

— ჩემი ინფორმაციით, ირაკლი ალასანიას და ლევან ჭაჩიკიშვილსთან ხელისუფლება აქტიურად თანამშრომლობს ადგილობრივ არჩევნების უეცარი დანიშნვის კუთხით და სთავაზობს მათ, ქალაქ თბილისის მერის არჩევნებში საკუთარი კანდიდატურით წამოაყენონ. შესაძლოა, ალასანიას ეს შემთავაზება ჭკუაში დაუჯდა და ამიტომაც გაცხატა თავისი პარტიის პრეზენტაციაზე, რომ ისინი ნებისმიერ არჩევნებში, მათ შორის, ადგილობრივში, მონაწილეობას მიიღებენ, მიუხედავად იმისა, რომ დანარჩენი პოლიტიკური პარტიები ჯერ საპრეზიდენტო, ხოლო მოგვიანებით საპარლამენტო არჩევნებს აყენებენ დღის წესრიგში...

— გარკვეულწილად, ეს ეჭვი მეც გამიჩნდა, მაგრამ როგორც ლევან გაჩეჩილაძე იწმენებოდა, იგი პოლიტიკაში მოსვლას აღარ გეგმავს! **ნუ-რავიშო შუბაშკაშვიტო, რომა უოლიტიკური მოჟოხიცი** ამ, **2 მოქმომგრიდან მოყოლბაშული, ყვალაშური გააკათო ივისსოთქისი, რომ სპროტოქოლოშეხი არა-ერტხელ ღვაგდო. თუჰი დღეჰანდელი მოჟოხიციის მთავარი ამოცანაა, ჰინე ბახადლო ქალაქის მირად, ეს კიდეჰ ერტხელ დამარ-ნეშუნახს ივაში, რომ ა.ნ. ალიტური მოჟოხიციი "სა-პაჰვილიის ინეაღდღეჰი არ არის!!! მეტიც, დღეჰანდელი მოჟოხიციის შუბატა-სოგის მოჰენილია ბატონი მიხეილად და როჰე მე-შენახიან — „ახლა მიხეზ-დი, ჰინეც ყოფილი, ადრე ჰეჰეცედი“ და ა.შ., ჰეჰი მე-პარება, რადგან მათი „საქმანი“ საპირისპიროს აწვენახს და ეს ხელისუფ-ლებაც, ამათი „უნიტოზ-გით“ თუ შუბანაშული ქმე-დებავით, საპაჰვილიის ხელისუფლებაჰი ყოფნის ჰადახს დღითი დღე ახან-ბრძოლინახს!**

გაუმთაღ, ახლ კი ოგამას-
თან ღარგის „კონსულტა-
ციებისთვის“, თუ ვარ მი-
ღის, აჲ მყოფ უცხოელ ჯლ-
ჩავს უთანხმავს, „მარჯვ-
ნივგანხადოს“ თუ „მარცხ-
ნივ“!

რატომღაც ყველას ავიწყდება, რომ მთავარი გრანტები, ცრუ ღირებულებები, იმპორტირებული ფასეულობები და ცრუ ლიბერალიზმი კი არ არის, არამედ — „მართლმადიდებლური საქართველო“, სადაც შექტების, სექსუალური სემქირესობების აღლუმებისთვის ადგილი არ არის და რომლისკენ მიმავალი გზაც სადაცოკეანის გალამი კი არა, წინ გაქვს და მას დანახვა უნდა! კარგი იქნება, თუ იმასაც გაცნობიერება, რომ უცხოელდება ჩვენი მიზან-წყლის გაყიდვა ინვესტიცია კი არა, სამშობლოს გაყიდვა და დღეს გაოპოზიციონერებული ლიდერები რომ არც რუსეთიდან ჩამოტანილი მილიონებზე ამბობდნენ უარს არჩევნების გაყალბებისთვის, ამაზეც დაფიქრდნენ და მერე ისე უპოჭიონეროს, „სოფთა სინდისით“ დაგერუნდნენ თქვენისო!

პოლიტიკოსი, რომელ-
იც უბრალებით — „ვიღაც,
ვიღაც, ოღონდ მოგაცი-
თო“ — ბაიპახის, ჯართ-
ლისახელმწიფოს შენაგ-
ზე ვერ იძენავ ორიენტა-
რებაში! ოპოზიციის ძი-
რითად ნაწილი ჯერ კი-
დეც 2003 წელს მიგას ხე-
ლისუფლებაში მოყვანა
რომ არ უზრუნველყო,
შემდეგ მიგასთვის სპე-
ციალდამტოვდა საპარლამენტო
არჩევნები რომ არ
„გაეპრაკობინა“, არც აშ-
ვისტოს მიმდევრობად
და არც სხვა გზებით უშე-
დურება! აი, ამას აგმოგდა
ჩვენი „სახალხო მოძრაო-
ბა“, „საქართველოს გად-
სარჩენად“ და, შესაძლოა,
ამიტომაც დაიბლოკა, იბ-
ლოკება კიდევ და ანალო-
გიური მოძრაობებით უნ-
დათ, „ჩაგვაჩორონ“ და
„გადაგვარონ“!

რამდენჯერმე დამალეს ხალხმრავალი მიტინგი და თავს იმით იმართლებენ, თითქოს სისხლისღვრას მოერიდნენ! იპოდრომიდან დამართულ ნახევარ მილიონამდე მომიტინგეს წინ ვინ დაუდგებოდა... დაესმაშინ, როცა, თუ არ ცვდებო, 150 უცხოელი ჟურნალისტი, მონეული სტუმრები და დიპლომატიური კორპუსი ადევნებდა თვალს, როგორ განვითარდებოდა პროცესები?

იქნებ იმაზეც მივასუფხონ — 2008 წლის „არჩევნების“ შემდეგ აჯერე მეტი სისხლი არ დაიღვრა?

შეპარდნაქც ავგოზად — იმიტომ გავდვამცი, სისხლი არ ღვდვარაქ, გავგრა არაფარი შუქვამს იგაზ, „გოქალქაქ-ქაქ კავგორის“ ღვსვავი-დან აგოზადილა „ნაციონალდაქ“ რგორი სისხლის გავგაქ დააყინდა რგორ გავგრა სისხ-

როგორც ბავარი ქართველი, ირაკლი
აღასანიძე ახალს მემ ვერაფერს
მოგახსენებთ, გარდა იმისა, რომ იგი
ქარიზმადა პანისს, იყო უნივერსალის
თანამშრომელი და ყველადა შესანიშნავი მამა.
მისზე მეტი არაფერი ვიცი. სამაგიეროდ,
ქარბად ვიცი, რას ნარმოადგენენ
„რესპუბლიკალები“ და რას აქეთებენ.
საზოგადოებას ახსოვს მათ მიერ
მონონებელი განათლების რეფორმა,
ჩვენი რელიგიისადმი, დენისის,
გლდანის ეკლესიების დარბაზისადმი
დამოქიდებულაბა, „ვარდების
რევოლუციები“ მათი მონანილეობა და
თავებამოდაბა! ეს ჯგუფი ჯორჯ სოროსის
ფულებით ჯიუდაბატენილი აქტიურად
პირდაპირ იყო ჩართული სხვა
არასამთავრობო ორგანიზაციებთან ერთად
ჩვენი ქვეყნის დამქვანის საქმეში...

სრულიად საქართველოს სახალხო
 ზეპარტიული მოძრაობა
 „საქართველოს გადარჩენისთვის“

1. ჭაბუკო ამილახვარი - *ჭაბუკო ამილახვარი*
2. ნონა გაფრინდაშვილი - *ნ. გაფრინდაშვილი*
3. ოთარ მეღვინეთუხუცესი - *ო. მეღვინეთუხუცესი*
4. გურანდა გაბუნია - *გ. გაბუნია*
5. რეზო ჩხეიძე - *რ. ჩხეიძე*
6. აღუკო ცინცაძე - *ა. ცინცაძე*
7. გელა ტუქაშვილი - *გ. ტუქაშვილი*
8. გრიგორ ფარულავა - *გ. ფარულავა*
9. ელიზბარ ჯაგელიძე - *ე. ჯაგელიძე*
10. სულხან ტყეშელაშვილი - *ს. ტყეშელაშვილი*
11. სოსო ჯაგელიანი - *ს. ჯაგელიანი*
12. დავით მუსხელიშვილი - *დ. მუსხელიშვილი*
13. რეზო აბაშვილი - *რ. აბაშვილი*
14. გურამ ფიცხაძე - *გ. ფიცხაძე*
15. ნოდარ მაგალიშვილი - *ნ. მაგალიშვილი*
16. ზარბაზი - *ზ. ზარბაზი*

არნო ხიდირბეგიშვილი:

სად ბაიდენაოხთ, ბატონებო?

„ჩვენი პოლიტიკოსები აცხადებენ, რომ მოლაპარაკებებისას საქართველოს საკითხი ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი იყო. ეს, რა თქმა უნდა, ბლეფია — საქართველოზე საგანგებოდ არ უმსჯელიათ, ჩვენი ქვეყნის საკითხი სხვა საკითხებთან ერთად განიხილეს. ფაქტია, რომ ამერიკა მზადაა, საქართველო რუსეთს დაუთმოს და სანაცვლოდ ის მიიღოს, რაც დღეს მეტად სჭირდება — საჰაერო დერეფანი ავღანეთზე, რომლითაც 4500 ამერიკული სამხედრო თვითმფრინავი ისარგებლებს. რუსეთი კი სანაცვლოდ მოქმედების თავისუფლებას მიიღებს პოსტსაბჭოთა სივრცეში“, — ასეთი კომენტარი გაუკეთა მოსკოვში 2009 წლის 6-7 ივლისის რუსეთისა და აშშ პრეზიდენტების სამიტის შედეგებს პოლიტიკურ მეცნიერებათა დოქტორმა, პროფესორმა **ალექსანდრე ჭაჭიაშვილმა**.

ჩემი პროგნოზი ანალოგიური იყო: „ეს ჩვეულებრივი პრაქტიკაა მსოფლიო პოლიტიკაში, როცა ოფიციალური შეთანხმების არარსებობა არ გამოიქცხავს (გულისხმობს) არასაჯარო შეთანხმებას, მოცემულ კონკრეტულ შემთხვევაში, საქართველოს შესახებ“.

და, აი, დიმიტრი მედვედევისა და ბარაკ ობამას შეხვედრიდან 10 დღის შემდეგ ეს პროგნოზი დადასტურდა — 2009 წლის 16 ივნისს აღმოსავლეთ ევროპის ექს-ლიდერებმა (ვალდას აღამეუსი — ლიტვის ყოფილი პრეზიდენტი, ემილ კონსტანტინესკუ — რუმინეთის ყოფილი პრეზიდენტი, ვაქლავ შაველი — ჩეხეთის ყოფილი პრეზიდენტი, მიხაელ კოვაჩი — სლოვაკეთის ყოფილი პრეზიდენტი, ალექსანდრე ვკლანევი — პოლონეთის ყოფილი პრეზიდენტი, ვაირა ვიკე ფრეიბერგა — ლატვიის ყოფილი პრეზიდენტი, ლეხ ვალენსა — პოლონეთის ყოფილი პრეზიდენტი, მათიას იორში — უნგრეთის ყოფილი სახელმწიფო მდივანი, მარტი ლაარი — ესტონეთის ყოფილი პრეზიდენტი-მინისტრი, საქართველოს პრეზიდენტის მიხეილ სააკაშვილის მრჩეველი, და სხვები) სკკპ-ს საუკეთესო ტრადიციებით, დაწერეს „ღია წერილი ობამას ადმინისტრაციას ცენტრალური და აღმოსავლეთი ევროპის ქვეყნებზე, თანაც, მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისის პირობებში? მსოფლიოში ვინაა დემოკრატიული ფასეულობების ისეთი მომხრე, რომ მათ გამო მსხვერპლად გაიღოს თავისი ეროვნული ინტერესები?! და რაკილა „ავადმყოფი“ 20 წლის შემდეგაც („ცივი ომის“ დასრულების შემდეგ) დამოუკიდებლად „ფეხზე ვერ წამოდგა“, ის ანუ მედო ავადმყოფია, ან არასწორად უმკურნალეს!.

— ამავე დროს, საგარეო პოლიტიკურ პორიზონტზე ქარიზის ღრუბლები გაბოზდა. თქვენსავით ჩვენც მოუთმენლად ველით ევროპული კომისიის გამოძიების დასკვნებს, რომლებიც რუსეთ-საქართველოს ომის პირველმიზეზებს ეხება, თუმცა ამომის პოლიტიკური ზეგავლენა რეგიონში უკვე იგრძნობა. ბევრი ქვეყანა გულის სიღრმეში შეძრულია იმით, რომ ატლანტიკური ალიანსი განზე დარჩა იმ დროს, როცა რუსეთი პელსინკის ხელშეკრულების, პარიზის ქარტიის ძირითად პრინციპებსა და ნატოსულ „პარტნიორობა მსოფლიოსთვის“ და ევროატლანტიკური პარტნიორობის საბჭოს წევრი ქვეყნის ტერიტორიულ მთლიანობას არღვევდა და ამას თავის საზღვრებთან ზეგავლენის სფეროების დაცვის სახელით სჩადიოდა.

(საინტერესოა, ასე მოუთმენლად რატომ ელიან დისიდენტი-პრეზიდენტები ევროპული კომისიის გამოძიების შედეგებს?! იქნებ პაიდი ტალიავინის დასკვნა მათთვის ხელსაყრელი სულაც არ იყოს? ხოლო იმაზე ნუხილით, რომ ნატო რუსეთისა და საქართველოს 2008

რეკომენდაცია, რომლებსაც ზემონახსენები წერილი შეიცავს: — „ცივი ომის“ დასრულებიდან 20 წლის შემდეგ ჩვენ ვხედავთ, რომ ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნები ამერიკის საგარეო პოლიტიკის საფუძველს აღარ წარმოადგენენ. იმ დროს, როცა ობამას ადმინისტრაცია საგარეო პოლიტიკის პრიორიტეტებს ადგენს, ჩვენი რეგიონი მსოფლიოს იმ ნაწილად იქცევა, რომელიც ამერიკელებს აღარ აღელვებს... ცენტრალური და აღმოსავლეთი ევროპა პოლიტიკურ გზასაყარზე დგას და დღეს რეგიონში მზარდი ნეეროზულობა შეინიშნება.

(საინტერესოა, რატომ და როდემდე უნდა იფიქროს ამერიკელმა ხალხმა (გადასახადის გადამხდელმა!) ცენტრალური და აღმოსავლეთი ევროპის ქვეყნებზე, თანაც, მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისის პირობებში? მსოფლიოში ვინაა დემოკრატიული ფასეულობების ისეთი მომხრე, რომ მათ გამო მსხვერპლად გაიღოს თავისი ეროვნული ინტერესები?! და რაკილა „ავადმყოფი“ 20 წლის შემდეგაც („ცივი ომის“ დასრულების შემდეგ) დამოუკიდებლად „ფეხზე ვერ წამოდგა“, ის ანუ მედო ავადმყოფია, ან არასწორად უმკურნალეს!.

— ამავე დროს, საგარეო პოლიტიკურ პორიზონტზე ქარიზის ღრუბლები გაბოზდა. თქვენსავით ჩვენც მოუთმენლად ველით ევროპული კომისიის გამოძიების დასკვნებს, რომლებიც რუსეთ-საქართველოს ომის პირველმიზეზებს ეხება, თუმცა ამომის პოლიტიკური ზეგავლენა რეგიონში უკვე იგრძნობა. ბევრი ქვეყანა გულის სიღრმეში შეძრულია იმით, რომ ატლანტიკური ალიანსი განზე დარჩა იმ დროს, როცა რუსეთი პელსინკის ხელშეკრულების, პარიზის ქარტიის ძირითად პრინციპებსა და ნატოსულ „პარტნიორობა მსოფლიოსთვის“ და ევროატლანტიკური პარტნიორობის საბჭოს წევრი ქვეყნის ტერიტორიულ მთლიანობას არღვევდა და ამას თავის საზღვრებთან ზეგავლენის სფეროების დაცვის სახელით სჩადიოდა.

(საინტერესოა, ასე მოუთმენლად რატომ ელიან დისიდენტი-პრეზიდენტები ევროპული კომისიის გამოძიების შედეგებს?! იქნებ პაიდი ტალიავინის დასკვნა მათთვის ხელსაყრელი სულაც არ იყოს? ხოლო იმაზე ნუხილით, რომ ნატო რუსეთისა და საქართველოს 2008

წლის აგვისტოს სამხედრო კონფლიქტში არ ჩაერთო, მაგათ საკუთარი თავი გამოაშკარავეს: დიახ, მათ ძალიან უნდოდათ, რომ პატარა საქართველო აშშ-რუსეთს შორის სამხედრო მეტეჭეობის არენად ქცეულიყო!

— ჩვენ, ასევე, უნდა ვაღიაროთ, რომ ამერიკის პოპულარობა და გავლენა ბევრ ჩვენს ქვეყანაში შემცირდა. საზოგადოებრივი აზრის გამოკითხვამ, მარშალის ფონდის გამოკვლევის ჩათვლით, სახელწოდებით „ტრანსატლანტიკური ტენდენციები“, უჩვენა, რომ ჩვენი რეგიონიც მოყვა კრიტიკისა და ანტიამერიკანიზმის იმ ტალღაში, რომელმაც ბოლო წლებში ევროპას გადაუარა და ბუშის მმართველობის წლებში აშშ-დმი სიმპათია გააქარწყლა. ზოგიერთმა რეგიონულმა ლიდერმა პოლიტიკურად ზღო ერაყში არაპოპულარული ომის მხარდაჭერისთვის.

(აქ მათი ზაგეები, რასაკვირველია, ჭეშმარიტებას დაადაგებენ — არც ერთ ხალხს არ უყვარს ომი — ნებისმიერი აგრესორი და მათი მეგობრები არაპოპულარულნი არიან და განისჯე-

ბიან: სიცოცხლეში — ხალხის, ხოლო შემდგომში — ისტორიის მიერ... ეს უკვე იმაზეა დამოკიდებული, ვის როგორ გაუმართლებს!)

— ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპაში სცენაზე გამოდის ლიდერთა ახალი თაობა, რომელიც გაცილებით „რეალისტურ“ პოლიტიკას ახორციელებს. ამავე დროს, ყოფილი კომუნისტური ელიტა... თანდათან ჩამოდის პოლიტიკური სცენიდან. სანაცვლოდ მოსულმა ახალმა ელიტამ შეიძლება არ გაიზიაროს (ჩვენი, — ა.ხ.) იდეოლოგია, ანგარებით მიუდგეს აშშ-ის მხარდაჭერის საკითხებს და გაცილებით ვიწრო მსოფლმხედველობა ჰქონდეს. ვაშინგტონში ამგვარივე ცვლილებები ხდება იმ დროს, როცა ბევრი ლიდერი და პიროვნება, რომლებთანაც ჩვენ გეშუაობდით და ვისი იმედიც გვქონდა, პოლიტიკიდან მიდის. ჩვენი საკუთარი ისტორიული გამოცდილებით ვხედავთ განსხვავებებს იმას შორის, როცა აშშ თავისი ლიბერალურ-დემოკრატიული ფასეულობების სადარაჯოზე დგებოდა და როცა ამას არ აკეთებდა. ჩვენი რეგიონი დაზარალდა, როცა

ამერიკის შეერთებული შტატები იალტაში „რეალიზმის“ კონცეფციას დაჰაბულდა და სასარგებლო გაკეთილი მიიღო, როცა შტატებმა ძალა გამოიყენა თავისი პრინციპების დასაცავად. 1990-იანი წლების დასაწყისში „რეალისტურ“ შეხედულებებს რომ გაემარჯვებინა, დღეს არ ვიქნებოდით ნატოში, ხოლო ერთიანი, თავისუფალი და მშვიდობიანი ევროპის იდეა შორეულ ოცნებად დარჩებოდა.

(აქ ძნელია, „ცივი ომისა“ და კონფრონტაციული აზროვნების იმ ძველი დროების ნოსტალგია არ იგრძნო, როცა ცე-რე-უ და პენტაგონი ამ „სუფთახელებიან“ „იდეალისტებს“ სსრკ-კავშირის დაშლისას და ვარშავის ხელშეკრულების გაუქმებისას აშშ-ის მიერ შექმნილი მარიონეტული რეჟიმების პრეზიდენტთა სავარძლებში სვამდა! რალა თქმა უნდა, ისინი უკმაყოფილო არიან, რომ „კომუნისტური ელიტა წარსულს ჩაბარდა“ და ის ახალმა, პუტინის, მედვედევის, ობამას მსგავსმა —

ქრთოლოგიურ თანმიმდევრობას ვიცავ — რეალისტმა, ლიდერებმა შეცვალეს, რომლებიც თავისი ხალხის და არა ყბადაღებული „ლიბერალურ-დემოკრატიული ფასეულობებით“ ხელმძღვანელობენ... ამგვარ კონტექსტში იალტის კოფერენციის ხსენებისას ისინი შეურაცხყოფას აყენებენ 1941-1945 წლებში ფაშისმის წინააღმდეგ ომის მონაწილე ხალხებს, შეურაცხყოფენ სტალინის, ჩერჩილისა და რუზველტის ხსოვნას! „გვახსოვს ის მშვენიერი პერიოდები, როცა ჩვენი ქვეყნები ერთმანეთთან თანამშრომლობდნენ, წყვეტდნენ ურთულეს საკითხებს, მათ შორის - მშვიდობის შენარჩუნების, მთელ მსოფლიოში მშვიდობის დამყარების საკითხებსაც. მხედველობაში მაქვს მეორე მსოფლიო ომის პერიოდი“, — ეს სიტყვები ხომ აშშ პრეზიდენტმა ობამამ ა.წ. 6 ივლისს წარმოთქვა, რომელმაც თავის ქალიშვილ ნატასას სახელი პუშკინის მეუღლის პატივსაცემად დაარქვა...

— ჩვენს დედაქალაქებში მღელვარება იგრძნობა. გვინდა, აუცილებელი ზომები მი-

ვიღოთ იმისათვის, რომ დასავლური ინტერესების მეთისმეტად ვიწრო გაგებამ რუსეთთან მცდარ დათმობებამდე არ მიგვიყვანოს. დღეს ველავთ იმის გამო, რომ აშშ-მა და ევროპის ძლიერმა სახელმწიფოებმა შესაძლოა, მედვედევის გაგება მიიღონ, რომელიც ფასეულობებზე დამყარებულ კონტინენტის უსაფრთხოების სტრუქტურის შეცვლას ე.წ. სახელმწიფოთა ხელშეკრულებით გვთავაზობს. საფრთხე იმაში მდგომარეობს, რომ მცოცავი დაშინება და ლობიზმი რუსეთის მხრიდან დროთა განმავლობაში რეგიონის ფაქტობრივ ნეიტრალიზაციამდე მიგვიყვანს!

(დიახ, ბატონებო, რეგიონის ნეიტრალიზაცია, ისევე, როგორც თავად ნეიტრალიტეტის პრინციპი, თქვენთვის მიუღებელია! თქვენ გიყვართ ვინმეს ქვეშ ყოფნა — პრო-ამერიკელობა, პრო-საბჭოელობა — ამას მნიშვნელობა არ აქვს, მნიშვნელოვანი ისაა, რომ პრო-ს გარეშე არ შეგიძლიათ! მათ შორის, რაკეტსა-წინააღმდეგო თავდაცვის სისტემის (ИПО) გარეშეც, რომელიც, მისი განთავსების შემთხვევაში, საქართველოს ერაყული, პაკისტანური, ავღანური და ეშმაკმა უწყის, კიდევ ვისი რაკეტების სამიზნედ აქცევს!)

— საჭიროა ნატოს აღორძინება, რომელიც უსაფრთხოების უმნიშვნელოვანეს რგოლს წარმოადგენს აშშ-სა და ევროპას შორის... ნატოს მისიებში მონაწილეობის ჩვეულებრივი უნარისთვის საკანძო ფაქტორია რწმენა იმისა, რომ შინ უსაფრთხოდ ვართ. როცა საუბარი ეხება რუსეთს, ჩვენი გამოცდილება გვიჩვენებს, რომ უფრო გაბედული და პრინციპული პოლიტიკა მოსკოვის მიმართ არა მხოლოდ გააძლიერებს დასავლეთის უსაფრთხოებას, არამედ, ბოლოს და ბოლოს, აიძულებს მოსკოვს, უფრო დამთმობი პოზიცია დაიკავოს... პროგრამის სრულ უგულვებლყოფას ან პოლონეთსა და ჩეხეთთან წინასწარი კონსულტაციების გარეშე რუსეთის ამ პროცესში ჩართვას მთელ რეგიონში ამერიკისადმი ნდობის შესუსტება შეუძლია. (აქ უკვე პირდაპირი ულტიმატუმი შტატებისადმი: აქაოდა, არ ვიბრძოლებთ ერაყსა და ავღანეთში, თუ ნატო ჩვენს სახლებში არ დაგვიცავსო!)

— ჩვენ აუცილებლად უნდა გადავწყვიტოთ ენერგეტიკული უსაფრთხოების საკითხი. საფრთხეა, რომელიც ენერგორესურსების მონოდებას ემუქრება, შესაძლოა, მყისიერი გავლენა მოახდინოს ჩვენი ერების პოლიტიკურ სუვერენიტეტზე, მათ შორის, როგორც მოკავშირეებზე, რომლებიც ნატოს ფარგლებში საერთო გადანაწილებას იღებენ. ჩვენ ლობირება უნდა გავუწიოთ რუსეთის მიერ მისი მონოპოლიური მდგომარეობისა და ევროპის ბაზარზე საკარტელო ძალაუფლების ბოროტად გამოყენების მკაცრ იურიდიულ შემოწმებასაც. (მათი აბსურდული ლოგი-

კით გამომდინარე, რუსეთი „ძალიან აშავებს“, რომ მსოფლიოში უმდიდრეს ენ-ერგეტიკულ რესურსებს ფლობს და მის „საკარტელო ძალაუფლებას“ შენდობა არ ექნება მანამ, სანამ ის... თავად არ იტყვის უარს ღვთის მიერ ნაბოძებ ტერიტორიაზე და მთლიანად არ გადასახლდება, მაგალითად, საპარამი...)

— უნდა დავფიქრდეთ მე-კვიდრეობის ამხანაგობის შექმნაზეც (Legacy Fellowship) ახალგაზრდა ლიდერთათვის. 1989 წლის რევოლუციის მომენტიდან ოცმა წელიწადმა გავლო. ეს მთელი თაობაა. ჩვენ ახალი თაობა გვჭირდება იმისათვის, რომ ტრანსატლანტიკური პარტნიორობა აღვადგინოთ.

(ჭეშმარიტად, დიდი მადლობა გულახდილობისთვის! თავიანთივე პირით აღიარეს, რომ ყველა „გადატრიალებასა“ და „ფერად რევოლუციაში“ პოსტსაბჭოთა სივრცეში შტატებთან ერთად მათი ხელიც ერია და რომ მოვიდა დრო „კმარას“ ახალი ბანაკების შექმნისა!)

P.S. „ყოველთვის ვამბობდი — ამ დიდ გეოპოლიტიკურ თამაშში საქართველოს გამოიყენებენ და მიაგდებენ, როგორც ყოველთვის, როცა ჩვენ გვიჭირდა! ამის დასტურია მოვლენებიც, რომლებსაც ადგილი ჰქონდა გასული წლის აგვისტოში, როცა, გარდა ხმაბლადი სიტყვებისა, აზრდაც არავის მოსვლია, კიდევ რითიმე დავგზმარებოდა. ასე მოხდა ახლაც...“ რამდენჯერ უნდა გაიმეოროს ალექსანდრე ჭაჭიაძე ეს სიტყვები?! არადა, რუსეთის პრეზიდენტის მედვედევის ცხინვალში ვიზიტისა და პრემიერ პუტინის მოსალოდნელი ვიზიტის სოხუმში განა კიდევ ერთი დასტური არაა იმისა, რომ კრემლმა და ვაშინგტონმა „გადატრიალეს“ თავიანთი ურთიერთობა და შეთანხმდნენ საქართველოს თაობაზეც (რომ აღარაფერი ვთქვათ ევროპელ ექს-ლიდერთა ზემოთ განხილულ წერილზე)?“

ეს აღიარა საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმაც 2009 წლის 20 ივლისს (საქართველოში აშშ ვიცე-პრეზიდენტის ჯო ბაიდენის ჩამოსვლამდე) ამერიკულ გაზეთ „wall street journal“-თან ინტერვიუში. მან განაცხადა, რომ „საქართველოს შანსები — თავისი კონტროლის ქვეშ დააბრუნოს აფხაზეთი და სამხრეთ ოსეთი, აგრეთვე, შვეიცრის ნატოსა და ევროკავშირში, თითქმის მკედარი. ეს ტრაგიკულია. ეს ნიშნავს, რომ რუსები მართალი საქმისთვის იბრძოდნენ“...

მაგრამ ბრაზისა და დოლარებისგან „გამწვანებული“ ჩვენი პოლიტიკოსები, პროტოპოლიტოლოგები და „სამეფო კარის“ ჟურნალისტები ამას ჯიქურ ვერ ხედავენ — ამისთვის არ სცალიათ: ისინი აშშ ვიცე-პრეზიდენტ ჯოზეფ ბაიდენის წინაშე მეტოქეობენ, რომელი უფრო „ზოლიანი“ და „ვარსკვლავური“ (ანუ პერსპექტიული) გამოჩნდება... თუმცაღა მგონია, რომ „ზოლიან ეშმაკთა ვარსკვლავი“ ჩაქრა და ბაიდენი იმისთვის ჩამოდის, რომ მიღება-ჩაბარების აქტს მოაწეროს ხელი და გვითხრას: „გუდ ბაი“!

ერთლერიანი პრინსესას საა(ბა)რაკო ვნებანი

ფინანსთა სამინისტრომ „დემოკრატიული საქართველოს“ ლიდერს, ქალბატონ ნინო ბურჯანაძეს წყნეთის აგარაკთან დაკავშირებით მილიონნახევრის გადახდა დააკისრა და სასამართლოში უჩივლა გადასახადების დამალვის მცდელობისთვის, რაკილა პარლამენტის ექს-თავმჯდომარემ ცნობილი აგარაკი 2009 წლის ქონებრივ დეკლარაციაში არ შეიტანა. ქალბატონი ნინო თუ დროულად არ გადაიხდის აღნიშნულ თანხას, მას, სავარაუდოდ, ჩამოართმევენ ხელისუფლებაში ყოფნის დროს კორუფციული გზით შეძენილ ქონებას (დღეს ასე თვლიან უმრავლესობის წევრები) და აუქციონზე გაიტანენ.

„დემოკრატიული საქართველოს“ ლიდერი ცდილობს, სკანდალის თემად ქცეული აგარაკი, რომელიც უცხოური გამოცემების ყურადღების ცენტრშიც კი მოექცა, სარფიანად გაყიდოს და მიღებული თანხა თავის პარტიულ ორგანიზაციას მოახმაროს.

აგარაკი, რომლის საბაზრო ღირებულებაც ამ ეტაპზე ოფიციალურად დადგენილი არაა, დაახლოებით 18 მილიონი ლირს. იგი საქართველოს პრეზიდენტის 2008 წლის 8 მაისის №299 განკარგულებით, სიმბოლურ ფასად, სულ რაღაც 1 ლარად, საქართველოს პარლამენტარიზმისა და დემოკრატიული ღირებულებების განვითარებაში შეტანილი წვლილისა და ქვეყნის წინაშე განხორციელებული ღვაწლისთვის“ გადაეცა ქალბატონ ნინოს.

პრეზიდენტის საჩუქარი მოიცავს დაბა წყნეთში სამთავრობო რეზიდენციის ტერიტორიაზე მდებარე შენობა-ნაგებობებს: კოტეჯი №2 (საერთო ფართობით 571 კვ მ); №6 (ავტოფარეხი, საერთო ფართობით 39 კვ მ); ნაგებობები: №1, №2, №3, №5, №7 და მათზე დამატებული განასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების 31696 კვ მ მიწის ნაკვეთი და აღნიშნულ შენობა-ნაგებობებში განთავსებული ქონება (ინვენტარი).

მკითხველი დავგვითანხმება, რომ საკმაოდ სოლიდური საჩუქარია. პრეზიდენტის მიერ კი შესანიშნავად არის შეფასებული ქალბატონი ნინოს დამსახურებები: „პარლამენტარიზმისა და დემოკრატიული ღირებულებების განვითარებაში შეტანილი წვლილი... ქვეყნის წინაშე განხორციელებული ღვაწლი“.

როგორც ჩანს, ქვეყნის პირველი პირი უძღვრეს აღმოჩნდა ნინო ბურჯანაძის ამ დამსახურებების წინაშე და

გაითვალისწინა რა საქართველოს მთავრობის შუამდგომლობა „სახელმწიფო ქონების და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ქონების პრივატიზებისა და სარგებლობის უფლებებით გადაცემის შესახებ“, საქართველოს კანონის მე-6 მუხლის შესაბამისად, გადასცა ზემოაღნიშნული აგარაკი, რომლის ჩამორთმევასაც დღეს გადასახადებისგან თავის არიდების მოტივით უპირებს ხელისუფლება.

როგორც ლეიბორისტული პარტიის გენერალური მდივანი, ბატონი სოსო ბაბრაშვილი აცხადებს, ნინო ბურჯანაძეს წყნეთის აგარაკი დუმილის საფასურად გადასცეს, მან კი მიხეილ სააკაშვილი „გადააგდო“.

ჩვენი აზრით, ნინო ბურჯანაძეს 16 თუ 18 მილიონად ღირებული წყნეთის აგარაკი დუმილისთვის გადასცეს, მაგრამ მან დუმილს ნახევრად სიმართლის თქმა არჩია. როდესაც მისი მაკომპრომერები გამოამზიურეს, მაშინ მან განაცხადა: „ფრთხილად იყვნენ, არ ამაღაპარაკონ!“.

რას ნიშნავს „არ ამაღაპარაკონ“?! ბოლომდე თქვას, რაც იცის, თქვას, როგორ ნაწილდებოდა სოროსისგან მიღებული ფული კაბინეტებში, როგორ იგემებოდა საქართველოს დამლა-დანაწევრება, რა ცოდვები აქვს ხელისუფლებას, ილაპარაკოს თავის დანაშაულებებზეც.

ასე რომ, ქალბატონი ნინო

დღეს სიმართლის მხოლოდ ნახევარს ლაპარაკობს, ჩვენი მთავრობა კი, რომელიც არათანმიმდევრული, ბრიყვი და უგუნური, მის მიერვე გაკეთებულ საქმეს აპროტესტებს.

ვუიქრობ, ქალბატონ ნინო, ამ აგარაკს მაინც ჩამოართმევენ, მაგრამ ბუჯანაძეებს იმდენი ფული აქვთ, რომ 15 ასეთ აგარაკს იყიდონ.

— გინდათ, თქვათ, რომ წყნეთის აგარაკი ხელისუფლებასა და ბურჯანაძეს შორის პოლიტიკური ვაჭრობის საგანია?

— რა თქმა უნდა, ისევე, როგორც გადაცემა იყო პოლიტიკური ვაჭრობის თემა. სააკაშვილს რაღაც მალალი მატერიალებისთვის კი არ გადაუცია, როგორც ეს პრეზიდენტის განკარგულებაშია — „პარლამენტარიზმის განვითარებაში შეტანილი წვლილისთვის“, არამედ იმთავითვე გარიგებების საგანი იყო. როცა ნინო ბურჯანაძეს უფლება არ მისცეს, თავისი თავისუფალი ფული კაბინეტებში, როგორ იგემებოდა საქართველოს დამლა-დანაწევრება, რა ცოდვები აქვს ხელისუფლებას, ილაპარაკოს თავის დანაშაულებებზეც.

ასე რომ, ქალბატონი ნინო

ძე დაჰპირდა კიდევ დუმილს, მაგრამ მოატყუა.

ამ აგარაკზე გადასახადების დანესების ნამდვილი მიზეზი სწორედ პოლიტიკური ვაჭრობაა.

— ბურჯანაძემ ხელისუფლებაში ყოფნის დროს მხოლოდ წყნეთის აგარაკი შეიძინა ერთ ლარად და სხვა სარგებელი არ უნახავს, დღეს რომ უმრავლესობა მხოლოდ ამ ფაქტზე ამახვილებს ყურადღებას?

— ბურჯანაძეების ოჯახს ძალიან დიდი ცოდვები აქვს ჩადენილი. ჯერ მარტო ანზორ ბურჯანაძის უდიდესი დანაშაულია ის, რომ ქართველ ხალხს ბალღინჯონარევე პურს აჭმევდა, თავად კი ამით მილიონები იშოვებდა. ბადრი ბიწაძეს სასაზღვრო უწყებაში აქვს ჩადენილი რაღაც-რაღაც ცოდვები, თავად ქალბატონ ნინოს კი — პარლამენტის თავმჯდომარეობის დროს, თუნდაც სახელმწიფო გადატრიალების პერიოდში, როდესაც საქართველოს მოქმედი პრეზიდენტი შევარდნაძე შეურაცხადა და ავადმყოფად გამოაცხადა და მის ფუნქციებს თავად ითავსებდა. ეს არის სამართლებრივად დასჯადი ქმედება. ცოდვა ამ ოჯახს მართლაც ძალიან ბევრი აქვს, ისევე, როგორც ირაკლი ოქრუაშვილმა ჩაიდინა უამრავი დანაშაული. ხელისუფლების ქმედება კი მიმართულია ქალბატონი ნინოს განეიტრალებისკენ, და არა მხოლოდ ამ აგარაკით.

ერთი რამ კი დანაშაულებით შემოიღია გითხრათ — ბურჯანაძეს ვერ დაჰპატიმრებენ.

— რატომ?

— ის ოპოზიციური პარტიის ლიდერია.

— ოქრუაშვილიც ოპოზიციური პარტიის ლიდერი იყო, მაგრამ დაიჭირეს...

— ოქრუაშვილის დაპატიმრებას მოჰყვა ნოემბრის აქციები. ნინო ბურჯანაძის აყვანას კი უარესი შედეგი ექნება. ეს ფაქტი ხალხში უფრო მძაფრ რეაქციას გამოიწვევს, ვიდრე ირაკლი ოქრუაშვილთან მიმართებაში იყო და ამას ერიდება დღევანდელი ხელისუფლება. ამასთან, რამდენი კომპრომატიც აქვს სააკაშვილს ბურჯანაძეზე, ორი იმდენი აქვს ნინოს მიმართ.

ისინი არიან ყოფილი თანაგუნდელები, თანამებრძოლები, ერთად სწადიოდნენ

დანაშაულს, ნინო ბურჯანაძემ დიდი როლი შეასრულა სააკაშვილის ხელისუფლებაში მოსვლის საქმეში. და თუ უნდა, ჩამოეწეროს ის ცოდვები, რაც მან ჩაიდინა — ორჯერ პრეზიდენტის მოვალეობის შესრულების დროს და მთლიანად 10 წლის მანძილზე შევარდნაძისა და სააკაშვილის მმართველობის პერიოდში, რჩება ერთადერთი გამოსავალი — აღიაროს სრული სიმართლე, განაცხადოს იმ სიბინძურეების შესახებ, რაც ხდებოდა ჯერ „მოქცავ-შირში“ და შემდეგ — „ნაც-მოძრაობაში“.

— გარდა ქონების ჩამორთმევის მცდელობისა, ქალბატონ ნინოს მოუხსნეს დაცვა, ხომ არ ნიშნავს ეს ფაქტი იმას, რომ ბურჯანაძეების ოჯახზე ფსიქოლოგიური ზეწოლა ხორციელდება?

— დაღუპულა საქართველო, რაკილა დაცვა მოუხსნეს.

ათოგოთ ათასი აღაშიანი დაიღუპა სხინვალისა და აფხაზეთის აბრასიის დროს, ჩვენ ჩვენი მისაღებულაბი გავაჰს დაუპარახვი... ეს გავაჰს სადარდაელი და არა ის, რომ გუჯანაძეებს დასვა მოუხსნეს. მათ იმდენი ფული აქვთ, სუპერდასხას დაიყენებენ.

რა თქმა უნდა, დაცვის მოხსნაც მიმართულია იქით, რომ მიშამ თავისი ყოფილი თანაგუნდლისგან დუმილის უფლება მოიპოვოს. ხელისუფლებას, რომელმაც დაკარგა საკუთარი ხალხის სიყვარული, ნდობა, პატივისცემა, ამონურა საერთაშორისო მხარდაჭერა თვით შტატებშიც კი, ერთადერთ დასაყრდენად რჩება ძალოვანი სტრუქტურები და ხალხის დაშინება-დამნათყუება, რასაც აკეთებს კიდევ.

ნათია ქალაიშვილი

ნოვოსიბირსკში საბჭოთა კავშირის პირველი პირველი მუზეუმი გაიხსნა

ნოვოსიბირსკში გახსნილ საბჭოთა კავშირის პირველ მუზეუმში ექსპონატების სახით ნახატები, ფოტოები, ბიუსტები, ფოტოაპარატები, რადიომიმღებები, ჩაიდნები, უთოები, საბჭოთა ვარსკვლავების ფოტოებიანი აფიშები გამოფენილი.

მუზეუმის შენობა თავისთავად საბჭოთა ეპოქის ექსპონატია, რომელიც 1917 წელს ააშენეს, შემდეგ კი ექსპოზიციის კომუნალურ სახლად აქციეს.

დამთავლიერებული ახლაც კომუნალურ ბინაში ხვდება, ვინრო ჩაბნელებულ დერეფანში მუზეუმის სტუმრებს მეზობელი ეგებება. მათ, როგორც ამ სახლის ბინადართ,

შეუძლიათ, მუზეუმის ექსპონატები ხელში აიღონ, კარგად დაათვალიერონ, ძველებური ფოტოაპარატები აჩსაკუნონ, ნახშირის უთოები „შეისწავლონ“, საბჭოთა მუსიკას ბაზინებიან მაგნიტოფონზე მოუსმინონ და კომუნისტის ნოსტალგიზმზე ისაუბრონ.

მუზეუმის შექმნის იდეა შარშან გაუჩნდა ტიმოფეევს და შექმნა კიდევ თავისი უც-

ნაური სახელის ავტორი მშობლების პატივსაცემად. მუზეუმში ექსპონატები თავად სტუმრებს მიაქვთ, ყველას, ვისაც ძველისძველი ტელევიზორი ან მუსიკალური ფირფიტა შემთხვევით დღემდე შემორჩა.

მერაბ ჯიბლაძე:

ჩვენ რეფორმებით აპერიკისკენ კი არ მივდივართ, არამედ აპერიკელუბის ბრძანებით — აპერიკისკენ

უკანასკნელ ოცნლელუში სწავლა-განათლების მოყვარე ქართველ ერში განათლების დონე მნიშვნელოვნად დაეცა. დღეს უკვე ცხადია, რომ ჩატარებულმა და „ნარმატებულად“ მონათლულმა განათლების რეფორმამ ჩვენი ქვეყნისთვის მიუღებელი ბევრი ფორმა მოგვიტანა და სრულიად ფუჭად დაგვკარგვინა წლები.

„განათლების რეფორმა შიშველი ხერხია, რათა საქართველო იმის შესრულება იტვირთოს, რასაც მისგან მოითხოვენ. ეს სულაც არ ნიშნავს იმას, რომ განათლების პრობლემათა მხილვასა და გამოსწორებაზე ხელი ავიღოთ“, — ასე ფიქრობს ფიზიკა-მათემატიკის მეცნიერებათა დოქტორი, ამერიკის შეერთებული შტატების ფიზიკის საზოგადოების წევრი, უნივერსიტეტში სრულიად ახალი სპეციალობის „ლაზერების ფიზიკის“ დამაარსებელი, განათლების მინისტრის ყოფილი მოადგილე მერაბ ჯიბლაძე.

ითაც უნდა, იქით ნაიყვანს. ევროპელებისთვის კი ისიც გასაკვირია, რომ გვაქვს ტრადიციული საოპერო თეატრი და დასი, მაშინ, როდესაც ამსტერდამში თანამედროვე საოპერო თეატრის შენობა დასის გარეშეა, სადაც საოპერო სპექტაკლი მხოლოდ ორჯერ იმართება წელიწადში და ისიც — საგასტროლოდ ჩასული დასების მიერ.

ჩვენ რეფორმებით ამერიკისკენ კი არ მივდივართ, არამედ ამერიკელების ბრძანებით — აფრიკის ქვეყნებისკენ, რადგან ამერიკას ჩვენ არ ვჭირდებით. ნიჭიერი კაცი თუ გამოგვევრია, ამერიკაში ნაიყ-

არ სჭირდება, მშობლები კი ფულს იხდიან. ცოდნა რა საჭიროა, როცა ქვეყანაში ცოდნა არ ფასობს, ისე შეიძლება გახდეს პრეზიდენტი ან პარლამენტარი, მაგრამ სჭირდებათ დიპლომები და უცხოური სერტიფიკატები, ყველაზე კარგი კი ამერიკულია.

ვებრძოლი ფასიან სწავლებას. როცა სასწავლებლის დაფინანსებას სტუდენტთა და მოსწავლეთა რაოდენობა განსაზღვრავს, მაშინ ლექტორს ნაკლებ ეძარდება, ისწავლის თუ არა სტუდენტი. განათლების ხარისხი ეცემა.

პარვარდის უნივერსიტეტს ერთი სტუდენტის განათლება 100000 დოლარი უჯდება, გადასახადი კი 10000 დოლარია, ჩიკაგოს უნივერსიტეტს — 60000 დოლარი, როცა გადასახადი 6000 დოლარის ტოლია. ჩვენთან კი გადასახადი 10%-ის ნაცვლად 200%-ია, რადგან ნახევარი ბიუჯეტის შევსებაზე მოდის. ამჟამად მშობელი ფულს იხდის შვილის უცოდინარობისთვის. ადრე ამას ქრთამი ერქვა, დღეს კი ფიცილიურადაა დაკანონებული. როცა ფასიანი სწავლების შესახებ კანონი შემოვიდა, კომისიის თავმჯდომარედ დამინიშნეს. 61 განაცხადიდან მხოლოდ სამს მივეცი ლიცენზია. სანამ არ ვნახავდი საბაზისო მონაცემებს, შენობას, აუდიტორიებს, ლაბორატორიებსა და ბიბლიოთეკებს, ლიცენზიას არ გავცემდი. მაშინ მთავრობამ გამოაქვეყნა განაცხადი, თუ კომისია ლიცენზიის მსურველს 2 კვირაში არ მისცემს პასუხს, მას შეუძლია კომისიას სახალხო სასამართლოში უჩივლოს. იძულებული გახდით, ამ კომისიის თავმჯდომარეობა დამეტოვებინა. იმას კი მივაღწიე, რომ ექიმთა დახელოვნების ინსტიტუტისთვის მიმეცა ლიცენზია და სამედიცინო ინსტიტუტიდან უკანონოდ გარეთ დარჩენილ 3000 ახალგაზრდას განათლების მიღების საშუალება ჰქონოდა, ასევე, იმ სტუდენტებს, რომლებიც პოსტსაბჭოთა სივრცეში სწავლობდნენ, სწავლა იმავე წესით გაეგრძელებინათ, როგორც სასწავლებელში იყო მათი ჩარიცხვის დროს.

ნას ზუსტად შეაფასებენ. ამერიკაში ვნახე, ფიზიკას ეკონომისტი ასწავლიდა. ჩემი გაკვირვების პასუხად მითხრა: „ჩემი მოვალეობა არაა გაკვეთილის ახსნა, ეს მოსწავლის პრობლემაა, აილოს ნიგნები და იკითხო. მე მაქვს ტესტები, რომლებიც მოსწავლემ უნდა შეავსოს, შემდეგში მე მათ ჩემს გასაღებს დავადებ, ვნახავ, რამდენი დაემთხვევა და იმის მიხედვით შევაფასებ“.

ტესტები ზერელედაა დაწერილი გონებასუსტი ბავშვებისთვის, რათა 4 ვარიანტიდან ერთი ამოირჩიოს.

პარვარდში ტესტებს სახლში ატანენ. ჩვენთან ამის გაკეთება არ შეიძლება. დილოგურ გამოცდებს ტესტები ვერ შეედრება, აქ უფრო სრულად ვლინდება ცოდნა და უნარებიც.

1992 წლიდან განათლების სისტემაში ყველა მიღებული კანონი გასაუქმებელია. საჭიროა ისეთი კანონმდებლობის შექმნა, სადაც გათვალისწინებული იქნება ქართველთა განვლილი გზა, მათი ბუნება, მენტალობა. არ შეიძლება, რომელიმე ქვეყნიდან ჩამოიტანო კანონი, რომელიც იმ ქვეყანაში კარგად მუშაობს. თანაც, ჩვენ ხომ ამერიკულად არ ვცხოვრობთ, აფრიკულად ვცხოვრობთ. განათლების სისტემა მთლიანად უნდა შეესაბამებოდეს ჩვენს ინტერესებს.

ბატონო გოგი გოგოლაშვილს კი უნდა შევახსენო, რომ ჯერ კიდევ 1999 წელს გიგი თევზაძემ განათლების სამინისტროში ჩამოსული ამერიკელი პროფესორის შეკითხვას — „რამი გჭირდებათ ასეთი რეფორმა, რა არის მიზანი?“ — ასეთი პასუხი გასცა: „რეფორმის მიზანია, ინგლისური ენა სახელმწიფო ენა გახდეს“.

ეს ამერიკის სტრატეგიული ამოცანის ერთი მხარეა. მას სურს, რუსეთის გვერდით შეიქმნას ზესახელმწიფო თურქეთის სახით, რომლის ძალისხმევით ჩამოყალიბდება ყირიმის, თურქმენეთის, ყაზახეთისა და საქართველოს კონფედერაცია, რომელიც რუსეთს დაუპირისპირდება.

რუსეთმა ეს იცის, ამიტომაც ყველა რეფორმა ამ დიდ მიზანს ემსახურება.

ესაუბრა
ლალი ზაზიაშვილი

საჯარო სკოლა საშუალო სკოლა არაა, ეს არის აპერიკელუბის მიერ დაარსებული „PUBLIK SQOOL“, რომელიც გათვალისწინებულია ამერიკაში მცხოვრები ლათინოსებისა და ზანგებისათვის. საჯარო სკოლის მიზანია, როგორმე წერაკითხვა ასწავლოს გონებრივად სუსტად განვითარებულ ბავშვებს. თვით ამერიკელთა განცხადებით, ამ სკოლაში მათი განვითარება 80% ინგლისურ ენაზე სწორად მაინც ვერ ლაპარაკობს.

— ბატონო მერაბ, თვლით თუ არა დამაკმაყოფილებლად რეფორმის მიერ მოტანილ ცვლილებათა შედეგებს, რა მიგაჩნიათ მის ღირსებად, რა — ნაკლად?

— 2004 წელს, როდესაც განათლების შესახებ კანონი მიიღეს, ქართული უნივერსიტეტი გარდაიცვალა, რამაც, თავისთავად, მოკლა უმაღლესი განათლება, რასაც მოჰყვა საშუალო სკოლების გაუქმება. საჯარო სკოლა საშუალო სკოლა არაა, ეს არის ამერიკელების მიერ დაარსებული „publik sqool“, რომელიც გათვალისწინებულია ამერიკაში მცხოვრები ლათინოსებისა და ზანგებისათვის. საჯარო სკოლის მიზანია, როგორმე წერაკითხვა ასწავლოს გონებრივად სუსტად განვითარებულ ბავშვებს. თვით ამერიკელთა განცხადებით, ამ სკოლაში მათი განვითარება 80% ინგლისურ ენაზე სწორად მაინც ვერ ლაპარაკობს.

ამერიკაში, საჯარო სკოლის პარალელურად, არის საშუალო, მაღალი და აკადემიური სკოლებიც, რომელთა შორის ყველაზე დაბალი დონის საჯარო სკოლებია. რეფორმის კვალდაკვალ, ჩვენი გაუქმდა საშუალო სკოლები და, სამწუხაროდ, განათლების პროგრამებიც საჯარო სკოლების დონის შესაბამისია.

ერთმა მითხრა, სოფელში ჩავედი და გლეხი მეკითხება — „რატომ დაანერგეს ჩვენს სკოლას საჯარო სკოლა, ჯარისკაცები უნდა გამოზარდონო?“

დიახ, ბატონო, ან ჯარისკაცი უნდა გამოზარდონ, ან მომსახურე პერსონალი. მათ კი ერთადერთი რამ უნდა იცოდნენ — უცხო ენა და კომპიუტერის მოხმარება.

როცა განათლების სამინისტროს თანამშრომლებს ზურაბ ჟვანიამ კახა ლომია წარგვიდგინა, ბრძანა: „აი, რა გვინდა სკოლისაგან — გვინდა ის, რომ მოსწავლეებმა შეისწავლონ უცხო ენა და კომპიუტერი“.

— რატომ უნდა ყოფილიყო ჩვენს ქვეყანაში ასეთი დაბალი დონის სასწავლებელი?..

— ჩვენ განვითარებადი ქვეყნის წარმომადგენლები ვართ. ეს სტატუსი შევარდნადის ძალისხმევითა და დიდი მცდელობით ოფიციალურად 1995 წელს მივიღეთ. ჩვენს მდგომარეობაში არც ერთი პოსტსაბჭოთა ქვეყანა არ არის.

საქმე ისაა, რომ თვით განვითარებადი ქვეყნებში სხვადასხვა რანგია. ჩვენ ვიმყოფებით ცენტრალური აფრიკის განვითარებადი ქვეყნების რანგში.

ამასწინათ გამოქვეყნდა უუნარო სახელმწიფოების რეიტინგი. პირველ ადგილზეა სომალი, შემდეგ — აფრიკის რამდენიმე ქვეყანა, ხოლო 33-ე ადგილზე — ტაჯიკეთთან ერთად საქართველო. როცა ამერიკის საელჩოს ატამეს შევხვდი სკოლების დაფინანსების საკითხთან დაკავშირებით, მან მითხრა: „თქვენ ხართ განვითარებადი ქვეყანა, სადაც სახელმწიფომ მხოლოდ დაწყებითი განათლება უნდა დააფინანსოს“.

ამის თაობაზე ცხარე კამათი მომივიდა. როცა ვკითხე, გვჭირდებოდა თუ არა ექიმები, გაიოცა და მიპასუხა, რომ განვითარებადი ქვეყანაში ოპერაციების ჩატარება შეუძლებელია, ერთადერთი, რაც შეიძლება — ეს არის აცრები, ამიტომ თქვენ მხოლოდ ექთნები უნდა მოამზადოთ. ვუთხრე, რომ სხვა ქვეყანაში წასვლამდე გასცნობოდა ამერიკის სამი უნივერსიტეტის გაერთიანებამ ზუსტად ერთნაირი სქემით ჩაატარა, განვითარებადი ქვეყნის სტატუსის გამო. ამავე მიზნით, არა მარტო განათლების სისტემაში, არამედ ქვეყნის მთელ რიგ დარგებში შემოვიდა ის კანონები, რომლებიც მსოფლიო ბანკმა, სავალუტო ფონდმა თავს მოგვასხია, ამიტომ მივიღეთ ის დახმარებები, გრანტები და ტრანშები, რომლებითაც გამდიდრდნენ შევარდნაძისა და სააკაშვი-

ლის ხელისუფლების წარმომადგენლები.

ამერიკელთა მიდგომა ასეთია — თუ გააკეთებ იმას, რასაც გეტყვი, ფულს მოგცემ, თუ არ გააკეთებ — არ მოგცემ. ამას კი კორუფცია, ანუ მოქრთამვა ჰქვია.

აბა, ისეთი ნაბიჯი გადადგან, რაც დამკვეთს არ სურს, მათ საერთოდ გვაქრობენ.

თავის დროზე ზვიადმა ეს არ ისურვა და შეენირა კიდეც. ზვიადი არ დაადგა იმ ზვას, რომელზეც „მშვენიერად“ გაიარა ჯერ შევარდნაძემ, ხოლო შემდეგ — სააკაშვილმა.

— ჩვენ ხომ უძველესი ცივილიზაციის ქვეყანა ვართ, „ვეფხისტყაოსნის“ „სამშობლო, რა კრიტერიუმებით იხელმძღვანელებს განვითარებადი ქვეყნის სტატუსის მონიჭებისას“?

— უპირველესად, განადგურებული ეკონომიკით, წარმოების უუნარობით. განვითარებადი ქვეყნის მთავარი პრიორიტეტები სოფლის მეურნეობა და ტურიზმია. რადგან არაფერს ქმნი და ანარმობენ, რა საჭიროა განათლება და მეცნიერება? ამიტომ ჩვენ უნდა გავიტანოთ ჯარტი, ხე-ტყე და ნედლეული. ამას ემატება სახელმწიფო პოლიტიკა, რომლის მიხედვით, მათ სჭირდებათ უფიცი თაობები, რადგან განათლებული და მოაზროვნე ადამიანები რთული სამართავია. ამიტომ ჩვენ არ უნდა გვექონდეს განათლებისა და მეცნიერების ძლიერი კერები.

რამდენიმე წლის წინათ მეცნიერებათა აკადემიაში სიტყვით გამოსულმა სახელმწიფო მინისტრმა თქვა: „მეცნიერებისგან გვინდა ერთადერთი რამ — ამ „მილს“ მოვემსახუროთ“.

ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა საქართველოს მოსახლეობას ასეთი ამოცანა დაუსახა: ვიყოთ სხვათა მოსამსახურე ერი, გონებრივად ჩლუნგი, გვავდეთ ცხვრის ფარას, რომელსაც „ყოჩი“ სა-

ვანენ. უცხოეთში განსწავლული ნიჭიერი ქართველი სამშობლოში არ დაბრუნდება იმ მარტივი მიზეზის გამო, რომ ნიჭს გაფუჭებენა-გახარებისთვის საჭირო გაერმო სჭირდება. პოლიტიკური გერმოც ისეთია, აქ რომ გენიოსი ჩამოვიდეს, იმასაც მოკლავენ.

განვითარებული ქვეყნის შესაფერისი მხოლოდ მაღალი გადასახადები გვაქვს. ესაა გზა, ქვეყნის მესვეურნი ხალხის გალატაკების ხარჯზე გახდნენ მილიარდლები, ამიტომ განაცხადა რიხით სააკაშვილმა გერმანელ კორესპონდენტ რიტცერთან: „ჩვენ, ათი მილიარდერი გყავს“. არადა, ამას ამბობს ლატაკი, განვითარებადი ქვეყნის პრეზიდენტი.

— ბატონო მერაბ, რას გეტყვით სოკოეზიკით მომრავლებულ ფასიან სასწავლებლებსა და ტესტირებით ჩატარებულ ეროვნულ გამოცდებზე?

— ყველაზე დიდი უბედურება ისაა, რომ ხალხიც განვითარებადი ქვეყნის შესაბამისი ხდება. ზოგს მოსწონს ჩატარებული განათლების რეფორმა, რადგან დიპლომის აღებაში არავითარი შრომა

სტალინი ჩინოვნიკების გულგებრდს უბრუნდება

რუსეთის ჩინოვნიკებს შეუძლიათ, გენერალისიმუს იოსებ სტალინის გამოსახულებიანი ვერცხლის მდლის მფლობელები გახდნენ. ბელადის პროფილი ჩინოვნიკების გულმკერდს იმ სუვენირული კოლექციის ერთ-ერთი მდლის სახით დაუბრუნდება, რომელიც უკვე შეიკოს გამარჯვების ორდენის კავალერთა პორტრეტებით.

ასეთი სულ 10 მედალია გამოშვებული, მათ შორისაა მარშალ ჟუკოვის, გენერალ ივანე კონევის, საბჭოთა კავშირის ორგზის გამრიგების — ალექსანდრე ვასილევსკისა და კონსტანტინე როკოსოვსკისა და სხვა ლეგენდარული

სამხედრო მეთაურების გამოსახულებიანი მედლები. ყველა მედალი მოოქროვილი ვერცხლია. მათ შორისაა სწორკუთხე მედალიც, რომლის ზუთ ქიმზე გამარჯვების უცხოელ ორდენოსანთა სახელებია ამოტიფრული.

გარდა ამისა, ნაკრებში შევიდა გამარჯვების ორდენისა და მარშალის ვარსკვლავის ასლები. ორივე დამზადებულია ნატურალური ზომის მესაბამისად და ნამდვილისაგან პრაქტიკულად არაფრით განსხვავდება.

ზურაბ გაგნიძე:

ქვემო კუბლაშვილის ფსიქიკა კრიმინალის ზნეობრივ ნაკლს ატარებს

სუბიექტის ფსიქიკაში უამრავი ინფორმაციაა, რომლის ახსნა მხოლოდ ფსიქოლოგის პროფესიონალიზმითა და დაკვირვებითაა შესაძლებელი. თითოეულ პიროვნებას ახასიათებს შინაგანი სიჭრელე, ავ ზრახვათა ქვეცნობიერში დამარხვის უნარი, რაც ქვეცნობიერში დამალულ მის არაერთ მოქმედებასა და დამოკიდებულებაში, ხშირად ირონიაშიც მჟღავნდება. ნეპოტიზმი ლათინური სიტყვაა და ნათესავეებისთვის თანამდებობების დარიგებას ნიშნავს, რაც ქართული პოლიტიკისთვის არცთუ იშვიათია. ამჟამად, ფილოსოფიისა და ფსიქოლოგიის დოქტორი, პროფესორი ზურაბ გაგნიძე გვსაუბრებათ ძმების: უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის — კოტე კუბლაშვილისა და პარლამენტის იურიდიული კომიტეტის თავმჯდომარის — პაპიშვილის ფსიქოპროტრეტების შესახებ.

— ბატონო ზურაბ, რა მსგავსება-განსხვავებაა ძმებ პაპიშვილსა და კოტე კუბლაშვილებს შორის?

— ისინი ფსიქოტყულები არიან. მათი ყველა ფსიქოპტორიზი ერთნაირ უნარებს, ზნეს, წვევებსა და ხასიათს შეიცავს ან ერთმანეთს ავსებს, აგრძელებს და მორღვება. ორივე საქართველოს სასამართლო სისტემას განაგებს. ძმების ერთ სისტემაში პასუხისმგებელ თანამდებობებზე ყოფნა, ნეპოტიზმის თვალსაზრისით, დაუშვებელია, ზნეობრივი თვალსაზრისით — არაკეთილსინდისიერება, სამართლის თვალსაზრისით — „მელამ მონმელ თავისი კუდი მოიყვანა“, მაგრამ კუბლაშვილები არ ერიდებიან ქვეყნის კილვას, დინჯად გვასწავლიან „სამართალს“. მათი ამბიციურობა და პატივმოყვარეობა ზენიტშია, დიდი დოზით აქვთ თავკერძობა, სიჯიუტე და შეუპოვრობა, თანაც ორივე ქედმაღალი, ამპარტავანი, ცივი და შეზღუდულია. საქმე საქმეზე რომ მიდგეს, არც ერთი დათმობს მიღწეულს და შეიძლება, „ძმათა ომიც“ ვიხილოთ.

კუბლაშვილები, ქვეყნის ხერხემლის — ვანო მერაბიშვილის უნიჭო სცენარების „პოლიტრეჟისორები“ არიან; დაგეშილი მექებრებივით ცდილობენ, სამინელ დანაშაულებს საკუთარი ავტორიტეტის შელახვის ხარჯზე ნალვერდალი მოაცილონ, მომხდარის პრინციპული გადახალისება მოახდინონ და საზოგადოებას თავგზა აუბნონ. საამისოდ მათ არც გონებრივი უნარები, არც წარმოსახვის ნიჭი და ლოგიკურობა ყოფნით, რის გამოც დაგუბებულმა უსამართლობამ ხალხი არაერთხელ გამოიყვანა ქუჩაში „ჯებირების“ გასახსნელად, რომელთა აგრესიისა და პროტესტის დიდი ხვედრითი წილი უსამართლო სასამართლოებსა და მათ ხელმძღვანელობაზე მოდის.

ფსიქიკური წყობით ძმები კუბლაშვილები ერთმანეთს ერთ თარგზე გამოჭრილებივით გვანან. არცერთ მათგანს მკვეთრად გარკვეული ინდივიდუალობა არ გააჩნია, რაც მონებობს, რომ ვერცერთმა ვერ მიადნია პიროვნულ სიმნივეს — რასაც ფსიქოლოგიაში სულიერ სიჯანსაღეს ეძახიან. ამგვარი მდგომარეობა კი სულიერ და ემოციურ აშლილობას იწვევს. როგორც ყველა უმნიფარ ფსიქოტიკის, მას ერთგულების სიმყარე არ გააჩნია, კოტე კუბლაშვილი ვარდების რევოლუციამდე განუდგა შევარდნაძეს და სა-

აკაშვილთან გადაინაცვლა, მაგრამ სინდისს სულ არ შეუნუხებია, გერმანიაში სამკურნალოდ საჭირო 14 000 დოლარი შევარდნაძისაგან რომ მიიღო. უფრო მეტიც, ის ამ ნაბიჯს თავის მოხერხებულობად და შნოდ მიიჩნევს. ამგვარი გაგებითა და მიდგომით ადვილად მოახერხა, 2004 წელს პრეზიდენტთან არსებულ საჯარო სამართლის იურიდიული პირის განვითარებისა და რეფორმების ფონდის მეურვეთა საბჭოს ჯერ წევრი გამხდარიყო, შემდეგ — დირექტორი. კოტე კუბლაშვილის ფსიქოპტორიზი — სიმნიფის კრიტიკურობის არქონა, მისთვის კარიერული წინსვლის გასაღები აღმოჩნდა. ხშირად ამბობენ, როგორ გაუძლო კუბლაშვილმა გილიგაშვილს. ეს გაუჭირდებოდა პიროვნული სიმნიფის მქონე ადამიანს, თორემ კოტეს დანაგვიანებული სულიერების ორიენტირი — დაჯანა, რასაც ემატება წინსვლისაკენ ავადმყოფური სწრაფვა. ფსიქიკით „ბნელეთის მოციქული“ წამოსულ სიბნელეს მშობლიურ სიოსავით ხვდება.

შეგუაბა, ადაპტირება მონური სულისა და გონებრივი უნარების პრიმიტიულობის მახასიათებელია. მისი სულმოკლეობისა და გონებრივი უნარების სისუსტის მაჩვენებელია, რომ

შეუქლია, წყანა ან გალიზანება მტრულ უპრისიკიზაში გადამტანოს და კისარზე უდიდისი სოფა დიდოს.

— რამდენად მიზანშეწონილია ამგვარი ფსიქოტიკებისთვის საპასუხისმგებლო პოსტების ჩაბარება?

— „სულგონი ტოლერანტობის“ მოთხოვნის პირობებში, შესაძლოა, გვირგვლიანის მკვლელობის ირგვლივ შექმნილი საზოგადოებრივი აზრი და გამოვლენები მმართველ ელიტას დიდხანს აღიზიანებდა. ამიტომ კოტე კუბლაშვილმა გვირგვლიანის მკვლევლებს ერთ საკანში ყოფნა დაუქანონა, რითაც უდიდესი და მიუტყვევებელი უქანონობა ჩაიდიან. მის ამ ქმედებას ძალაუფლების ბოროტად გამოყენება და თანამდებობრივი ტირანია ჰქვია. ამგვარი ფსიქოკონსტრუქციის კაცისთვის საპასუხისმგებლო პოსტის მიცემა საშიშია. მას არ გააჩნია მონიერი პიროვნების ღირსება, რადგან თაღლითი და ფარული ინტრიგების ოსტატია და მისგან დაგებულ მახეში ბევრი ჭკვიანი, ცამდე მართალი და ღირსეული კაცი ხვდება.

არანაკლებ სუბიექტური და ტენდენციურია პალიკოცის ფსიქიკის მთავარი ატრიბუტი სიცრუეა. პალიკოც კუბლაშვილი სიყალბეს ემსახურებოდა იუსტიციის სამი-

ნისტროს აპარატშიც, საგადასახადო ინსპექციაშიც, თავისუფლების ინსტიტუტშიც, ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციაშიც, უშიშროების სამინისტროშიც, უშიშროების საბჭოშიც და დღესაც იმავეს აგრძელებს იურიდიულ კომიტეტში; შეუძლია ველურის დაუოკებელი ჟინით იბრძოლოს სასტიკი და მიუღებელი მეთოდებით. ძმების ფსიქიკა დამანაშავის, კრიმინალის ზნეობრივ ნაკლს უფრო ატარებს, ვიდრე სამართალდამცველის. მათ შეუძლიათ, მიზნის მისაღწევად აკრძალული ხერხები სინდისის ხმის ჩახშობის წყალობით წარმატებით გამოიყენონ, ამიტომ მათ მოღვაწეობაში ხშირია სუბიექტურ გრძნობათა და ობიექტურ გარემოებათა უმწვავესი შეჯახებანი; ახასიათებთ საკუთარი ღირსებებისა და დამსახურებების ჰიპერბოლური გაზვიადება. ხშირად ახმანებენ ბრიყვულ სამართლებრივ პოლიტიკას ბეცი შეხედულებებით. ორივე სახელისუფლებო კლანის აუცილებელი ჭანჭიკია. ეს მათ სჭირდებათ გემრიელი ლუკმისთვის. კოტე კუბლაშვილის ინდეფერენტული ფერმაკრთალი სახის მიღმა კამერტონივით დაჭიმული ნერვები იმალება, რაც მას ენერგიას და ნებელობას ართმევს, ფსიქოლოგიურად აძაბუნებს და მოსალოდნელია სულიერ კრახამდეც კი მიიყვანოს.

პოლიტიკის ჩანჩქერში მოყოლილი ძმები უკან ვეღარ დაბრუნდებიან, რადგან მათ უკანმდგომი გადაუვლიან, წინ კი გამოფიტული გონე-

რივი და სულიერი უნარების გამო ვერ მიდიან. ისინი კლანის ინტერესებს ეწირებიან და, ისლა დარჩენიან, „წყალში ფეხის დასველებისთვის“, რაც შეიძლება დიდი სარგებელი ნახონ.

— ეს ხომ ფსიქოლოგიური ჩიხია?

— ჩიხში მოქცევა გამოინვია სწორზოვანმა, შეუქცევადი გზით სიარულმა; იმან, რომ იდეურობა, რომანტიზმი, სიმართლისათვის ბრძოლა მათში ცინიზმს იწვევს.

თავისუფლების სუპილი მათუი „დაბული“ კალის სიპასა და სისასტიკის აღვიძებს.

ის, რომ ობიგატელები ლაჩარნი და უგუნური არიან, მონური ფსიქიკით ძლიერს ემორჩილებიან და მთელი არსებით სძულთ სუსტი, სავსებით უარყოფენ მდაბალთა ანატომიურ ნათესაობას, გონებით უმცარნი, თვალთ ბრმა და უგულონი არიან. კაცმოყვარეობის გრძნობა პათოლოგიურ ზიზღში აქვთ გადასული. ასეთად ვერ ჩამოყალიბდები, თუ ბუნებამ გულქვაობითა და სულიერი სილატაკით არ დაგაჯილდოვა. მათ არ გააჩნიათ ხასიათის დემოკრატიული სტრუქტურა. ერთადერთი, რაც მათ პიროვნული სიმნიფის ატრიბუტებიდან აქვთ, არის სერიოზულობა.

უზენაესი სასამართლოს მიერ მიღებული სახელმძღვანელო, რომელშიც წერია, თუ რა სასჯელი უნდა დანიშნოს მოსამართლემ ამა თუ იმ მუხლით, ნათელი ილუსტრაცია კოტე კუბლაშვილის გონებრივი და სულიერი უნარების დეგრადირებისა. ამ პრობლემების გადაჭრას სჭირდებოდა გამორჩეული ინტელექტი, პიოტალი სახის მიღმა კამერტონივით დაჭიმული ნერვები იმალება, რაც მას ენერგიას და ნებელობას ართმევს, ფსიქოლოგიურად აძაბუნებს და მოსალოდნელია სულიერ კრახამდეც კი მიიყვანოს.

პოლიტიკის ჩანჩქერში მოყოლილი ძმები უკან ვეღარ დაბრუნდებიან, რადგან მათ უკანმდგომი გადაუვლიან, წინ კი გამოფიტული გონე-

მიღებულ სახელმძღვანელოში ხელდადებითაა მითითებული, რომ 10 ლარის ქურდობისთვის მოქალაქეს სამი წლით თავისუფლების აღკვეთა და 2500 ლარით დაჯარიმება ელოდება. ამ მუხლით საქმე გვაქვს ეთიკური დარწმუნებლობის პათოლოგიურ შემთხვევასთან. ადრე ამ წვრილმანი დანაშაულისთვის წელიწადი და 6 თვე იყო განსაზღვრული. ასევე, ყურადსაღებია, რომ არასრულწლოვანი ბავშვი, რომელიც თავს ჯართის ჩაბარებით ირჩენდა დაჯარიმდა 2500 ლარით. აღარაფერს ვამბობ მიხეილ გაბუნისას გახმაურებულ პროცესსა და სხვა მრავალზე. მთავარი ისაა, რომ კოტე კუბლაშვილის ხელდასმულ სახელმძღვანელოში დარღვეულია ფაქტების რეალური აღქმა და ობიექტური შეფასებები. სამწუხაროა, რომ კუბლაშვილმა ძალაუფლების დემონსტრირების მანიაკალური სურვილით, სამართალში ახალ-ახალი ნოვაციები შემოიტანოს, ასეთმა სამართალმა შეიძლება წესრიგის დამყარების ნაცვლად ბოროტების თესლი გააღვივოს.

კუბლაშვილის უზღუდულ უნარებსა და პათოლოგიურ სულიკებას ემატება ესთეტიკური სილამაზის უზღუდულობა.

10 ლარის მოპარვისათვის სასჯელის დაწესებისას მას უნდა გახსენებოდა, რომ უზენაესი სასამართლოს ბიუჯეტი ყოველწლიურად 5 მილიონი ლარით იზრდება. დიდი ფულის „მოტყვის“ მიზნით ისტორიულ შენობას მუხის ძვირადღირებული კარ-ფანჯრები ჩამოსხნეს და პლასტმასით შეცვალეს, ხოლო იატაკზე — მარმარილოს ფილები „მეტყვალბით“. უემოციო თავმჯდომარე ვესტებლში ქალმერთის ქანდაკების ადგილას პრეზიდენტის საამებლად შედგენილი გააკეთებინა. ეს კი მის პლტეურად მიგვითითებს.

ესაუბრა ლალი ზაზიაშვილი

ოზამას ჩეიტინგი ეხება

ტელეარხ „ABC News“-ისა და გაზეთ „The Washington Post“-ის ერთობლივი გამოკითხვის თანახმად, აშშ პრეზიდენტის რეიტინგი პირველად ჩამოვიდა 60%-ზე ქვემოთ. მოსახლეობა ოზამას ჯანდაცვის სისტემისადმი სახელმწიფოებრივი მიდგომის, ეკონომიკური პოლიტიკისა და საბიუჯეტო დეფიციტის ზრდის გამო აკრიტიკებს.

საერთო ჯამში, ოზამას მოღვაწეობა მოსახლეობის მხოლოდ 59%-მა მოიწონა, 37% კი ცალსახად უკმაყოფილოა. მხოლოდ გასულ თვეს პრეზიდენტმა მომხრეების 6% დაკარგა.

ოდნავ უფრო ადრე ტელეკომპანია „CNN“ ოზამას რეიტინგს 57%-ით აფასებდა. კვლევითი ორგანიზაცია

„Rasmussen Reports“-ის მონაცემებით კი, პრეზიდენტის მოსახლეობის მხოლოდ 54% უჭერს მხარს. ოზამას ხელიწყოფილებაში მოსვლის შემდეგ მიღებულ იქნა უამრავი ურთიერთსაწინააღმდეგო ზომა. ბიუჯეტის დეფიციტმა ახლახან ტრაილონ დოლარს გადააჭარბა. პრეზიდენტის ეკონომიკურ პოლიტიკას მხო-

ლოდ 52% იწონებს, ამერიკელთა სამი მეოთხედი კი ძალზე შეშფოთებულია ამერიკის ეკონომიკის უახლოესი მომავლის გამო, თუმცა ამერიკელები ეკონომიკური პრობლემების შექმნაში, ძირითადად, წინა პრეზიდენტის ხელისუფლებას ადანაშაულებენ. თავად ოზამამ ფერადკანინი მოსახლეობის პროგრესის ხელშეწყობის ეროვნული ასოციაციის 100 წლის იუბილეზე შავკანიან ამერიკელებს მოუწოდა, მეტი პასუხისმგებლობა გამოიჩინონ და ნეგატიური რასობრივი სტერეოტიპები დაამსხვრიონ.

პენტაგონი კახიჭაია რობოტების შექმნას დააფინანსებს

ამერიკული კომპანია „Robotic Technology“ პენტაგონის ინტერესების ფარგლებში თვითმართვადი რობოტის შექმნაზე მუშაობს.

რობოტი ენერგიას ახლომდებარე ორგანული მატერიისგან (ბალახი, ხე, ძველი ავეჯი ან, თუნდაც, გვამისგან) მიიღებს. როგორც ამბობენ, ეს რობოტი მე-19 საუკუნის მექანიკის, 21-ე საუკუნის ტექნოლოგიებისა და მე-20 საუკუნის საშინელებათა ფილმების შერწყმა იქნება.

EATR-ად ნოდებული რობოტი აღმოაჩენს, მთანტკავს და ენერგიის მარაგად გარ-

დაქმნის მთელ გარშემოცოფ ბიომასას, საჭიროების შემთხვევაში კი სანავის ალტერნატიულ ვარიანტებს — ბენზინს, მძიმე სანავს, დიზელის სანავს, პროპანს, ნახშირს, კულინარიულ ზეთს ან მზის ენერგიას გამოიყენებს. როგორც ამბობენ, ახალი რობოტი ძალიან სასარგებლო იქნება ჯარისთვის, სანავით ავსებათ თვითობით არ დასჭირდება და მის ბაზაზე მომავალში შესაძლოა, სატრანსპორტო, სანიტარო-საქონლო, საბრძოლო დანიშნულების მანქანებიც შეიქმნას.

არნო ხიდირბეგიშვილი:

გაფუჩქნული საქართველო, ანუ მიუზა და კურდღლები...

ძვირფასო მკითხველებო! დღეს მინდა, ცოტა ხნით მოგ-
წვიტოთ ჩვენს, დამეთანხმე-
ბით, არც თუ იოლი ყოველ-
დღიური ცხოვრების ერთფე-
როვნებასა და პრობლემებს
და ცოტა „ნუგბარი“ შემოგ-
თავაზოთ... რიცხვების სა-
ხით! წაიკითხეთ და დარწმუნ-
დებით, რომ არ არსებობს
უფრო მიმზიდველი, სკანდა-
ლური და, ამავ დროს, კრი-
მინალური საკითხავი, ვიდრე
ჩვენი სტატისტიკა...

მაგალითად, დღეს, ჩემი
გამოთვლით, საქართველო-
ში რეალურად ცხოვრობს
სულ 2 500 ათასი კაცი, რა-
საც ირიბად ადასტურებს სა-
არჩევნო სისტემების საერ-
თაშორისო საექსპერტო
ცენტრის (ICES) 51 საერთა-
შორისო დამკვირვებლისგან
(ისრაელი, დიდი ბრიტანეთი,
აშშ) შემდგარი მისიის ოფიცე-
რული ანგარიშები. №4
პუნქტი საქართველოში 2008
წლის 5 იანვრის საპრეზიდენ-
ტო არჩევნების შესახებ:

პუნქტი №4 —
ამომრჩეველთა რიცხვის
დაზუსტება.

სხვადასხვა დამოუკიდებე-
ლი წყაროდან მიღებული
სტატისტიკის თანახმად, არ-
ჩვენებში მონაწილეობის
უფლების მქონე ამომრჩე-
ველთა საერთო რიცხვი და-
ახლოებით 2,3 მლნ კაცია.
რაც 3,7 მლნ-იანი მოსახლე-
ობისთვის საკმაოდ დიდი
რიცხვია, თუ მხედველობაში
მივიღებთ იმასაც, რომ ბოლო
2 წლის განმავლობაში ემიგრ-
აციამ დაახლოებით 1,2 მლნ
კაცი შეადგინა.

როგორც ხედავთ, ავტორი-
ტეტული და დამოუკიდებელი
მისია მიიჩნევს, რომ საქარ-
თელოს მოსახლეობა ემიგრა-
ციის შედეგად 1 200 000 კა-
ციით შემცირდა, ხოლო იმის
გათვალისწინებით, რომ მო-
სახლეობის რიცხვი, სავარა-
უდოდ, ემიგრაციამდეც ვერ
აჭარბებდა 3 700 000-ს, მარ-
ტივი არითმეტიკით გამო-
დის: 3 700 000 — 1 200 000 =
2 500 000. ამ 2 500 000-დან
800 ათასი ეროვნული უმ-
ცირესობა (ანუ არაბიტუ-
ლიანი ეროვნების მქონე მო-
ქალაქეები), ხოლო ემიგრირ-
ებული 1 200 000-დან დაახ-
ლოებით 1 100 000 საცხოვ-
რებლად და სამუშაოდ რუსე-
თის ფედერაციაში გადასახ-
ლდა.

ყველა სხვა მონაცემი სა-
ქართველოს მოსახლეობის
რაოდენობის შესახებ (მაგა-
ლითად, 3 700 000) განგებაა
„გაბერილი“ ხელისუფლე-
ბის მიერ გარკვეული პოლი-
ტიკური მიზნებით:

— პირველ რიგში, ასე უფ-
რო სოლიდურია;

— არაა საჭირო საერთაშო-
რისო უფლებების დამცველი
ორგანიზაციებისთვის იმის ახ-
სნა, რატომ დატოვა 1 200 000
მოქალაქე „აყვავებული“,
„ეკონომიკის განვითარების
ლიდერი ქვეყანა“ და „დემოკ-
რატიის შექმნა“;

— 30 000 პატიმარი და გამო-
ძიების ორგანოების მიერ აღძ-
რული სისხლის სამართლის
150 000 საქმე ნაკლებად აღმაშ-

ფოთებლად ჟღერს 3 700 000
მოსახლეობასთან პროპორცი-
აში, ვიდრე 2 500 000-თან... ეს
იმას ნიშნავს, რომ საქართვე-
ლოს ყოველი მეცამეტე მკვ-
იდრი (არასრულწლოვანებისა
და ხანდაზმულების ჩათვ-
ლით!), ანუ მისი მოსახლეობის
7,2 პროცენტი კანონდამრღ-
ველია;

— ყველაზე მთავარი: 1 200 000
„მკვდარი სული“ ამომრჩე-
ვლის რესურსით (ისევე არითმე-
ტიკა: „გაბერილი“ 3 700 000 —
რეალური 2 500 000 + 1 200 000
„ლევ“ რესურსი!) შესაძლე-
ბელია ნებისმიერი არჩევნე-
ბის მოგება.

ახლა კი — საქართველოში
მსოფლიო ბანკის წარმო-
მადგენლობის მონაცემები:

— 800 000 პენსიონერი (სა-
შუალო პენსია 60 ლარი — 36
დოლარი თვეში);

— 900 000 მოსახლე სიღა-
რისი ზღვარს მიღმა (თვეში
47 ლარით — 28 დოლარით ან
ნაკლებით, მოსულდგმულე-
ნი);

— 400 000 სამსახურიდან
გათავისუფლებული კომპენსა-
ციის, დახმარებისა და სოცი-
ალური მხარდაჭერის გარეშე.
და კიდევ: მიუხედავად
იმისა, რომ აშშ-გან მიღებუ-
ლი გრანტების თანხით ერთ
სულ მოსახლეზე საქართვე-
ლო მსოფლიოს ქვეყნების
სხილულში შედის, „საქართვე-
ლოს სახალხო ბანკმა“
(მთავარმა სახელმწიფო კრე-
დიტორმა) მინიმალური საარ-
სებო მინიმუმი ევროპულზე
5-ჯერ ნაკლები (!) დაადგინა
(71 ლარი — 43 დოლარი თვე-
ში);

— საქართველოს საგარეო
ვალა დღეს 8 მლრდ დოლარს
შეადგენს (ანუ, საქართვე-
ლოს თითოეულ მკვიდრს —
ხანდაზმულთა, ხეიბართა და
ჩვილთა ჩათვლით — უკვე
აქვს 3 200 დოლარი ვალი!),
რომლის გასტუმრება, რო-
გორც სამართლიანად შენიშ-
ნა პოლიტიკურ მეცნიერებ-
თა დოქტორმა, პროფესორმა
ალექსანდრე ჭაჭიამ, „მოუ-
წევო ჩვენს შვილებსა და
შვილიშვილებს. თუ არადა,
სანაცვლოდ, მოგვინვეს
ჩვენი ტერიტორიების დათ-
მობა სომხეთის ან თურქე-
თისთვის, ვის უფადაც აშშ
მიგვითუბს“...

სამაგიეროდ, ჰუმანიტა-
რულ ორგანიზაციათა კო-
ორდინაციის საკითხებში
გაეროს წარმომადგენლო-
ბის ოფისის მონაცემებით,
საქართველოში ფუნქციონირ-
ებს 200 დასავლური „NJO“
(თითო „NJO“ ყოველ 12 500
მცხოვრებზე) და მათ მიერ
შექმნილი ქართული ფილია-
ლები: სოროსის ფონდი, მა-
კარტურების ფონდი, ევრა-
ზიის ფონდი, „საერთაშორი-
სო რესპუბლიკური ინსტი-
ტუტი“, „ნაციონალური დე-
მოკრატიული ინსტიტუტი“, „NJO „საქართველო ნატო-
ში“, რომლის თავმჯდომარე
შალვა ფიჩხაძე, სხვა დანარ-
ჩენთა მსგავსად, გამუდმე-
ბით აშინებს ქართველ ხალხს
რუსეთით და მიაჩნია, რომ
„საქართველოსთვის ნეიტრა-
ლიტეტი აბსოლუტურად მი-
უღებელია იმიტომ, რომ ქვეყ-

ნის (იმ სახით, რა სახითაც შე-
იძლება გადარჩეს დემოკრა-
ტიული საქართველო) ფიზი-
კურად ხსნის ერთადერთი სა-
შუალება სწორედ ნატოში გა-
წევრება!“

ამასთან, საქართველოს
ბევრი სტრატეგიული სამ-
რეწველო ობიექტი სწორედ
რუსულ სახელმწიფო ან
კერძო კაპიტალს ეკუთვნის:
„Лukoйл“, „ИТЕРА“ - Гpуз-
ия», „თბილწყალკანალი“,
„ИИТЕР PAO EЭC“-ის კუთ-
ვნილი „თელასი“, „ხრამი-1“,
„ხრამი-2“, „როიშქესი“,
„უნიფაქტისი“, „ლაჯანურ-
შესი“, „სპილენძისა და პოლი-
მეტალების საბადოების მომ-
პოვებელი და გამამდიდრებე-
ლი მარნეულის კომბინატი,
ოქროს მომპოვებელი სამთო-
გამამდიდრებელი კომბინატი
სს „მადნეული“, ფიჭური
კავშირის ოპერატორი
„Билайн“, ნამყვანი რუსული
ბანკი „VTB“, რომელმაც „გა-
ერთიანებული ქართული
ბანკი“ ჩაყლაპა თავისი აქტი-
ვებითა და ოფისებით (არსე-
ბითა, ის უწინაც ამ ბანკის
შირმა იყო საქართველოში),
ხოლო ევროპულმა ბანკმა
European Bank for Recon-
struction and Development
(EBRD) ახლახან შეისყიდა გა-
კოტრების პირას მყოფი სა-
ქართველოს ყველა დიდი ბან-
კის საკონტროლო პაკეტები
და იქ, კომპეტენტური წყა-
როების კონსტრუქციებით, რუსუ-
ლი კაპიტალი ჩადო 500 მი-
ლიონი ევროს ოდენობით
(!)... და ეს ჯერ კიდევ როდია
სრული ჩამონათვალი...

იქნებ, ვინმემ გვიკარნა-
ხოს, სადაა აქ ლოგიკა? განა
ლოგიკურად იქცევა ჩვენი
ხელისუფლება, როცა №1
მტერს უწოდებს ქვეყანას,
რომელიც საქართველოში
ენერგეტიკასა და ზემოჩა-
მონათვალს ფლობს?! რუ-
სეთს, სადაც მილიონზე მე-
ტი ქართველი ცხოვრობს?!
მათ რომ იქ იმავ საზარელი
ლოგიკით — მტერივით,
მტრული ქვეყნის ეთნიკური
წარმომადგენლებივით,
მძევლებივით მოეპყრან?!

ამის შემდეგ ჩვენი ლან-
ძლით განა არ შეურაცხვეყ-
ვით აშშ პრეზიდენტიც?!
ხომ ცნობილი გამოთქმაა:
„მიოხარი, ვინ არის შენი
იძლება გადარჩეს დემოკრა-
ტიული საქართველო) ფიზი-
კურად ხსნის ერთადერთი სა-
შუალება სწორედ ნატოში გა-
წევრება!“

პროტოპოლიტოლოგები,
დაქირავებული ჟურნალის-
ტები?!

რა ლოგიკით აგრძელებენ
ჩვენი ხელისუფალნი „რუსი
დათვის“ გაღიზიანებას?! რა-
ტომ მონათლეს „რუსთავი
2“-ის პოლიტიკურ თოქშოუ-
ზე („პოზიცია“) რუსეთის
პრეზიდენტი დიმიტრი მედ-
ვედევი „დაკომპლექსებულ
კაცუნად, რომელმაც ობა-
მასთან შეხვედრისას, ხრუშ-
ჩოვის მსგავსად, არ გაიხიდა
ფეხსაცმელი მხოლოდ იმი-
ტომ, რომ პატარა კაცს შერ-
ცხვა თავისი პატარა ფეხის
ზომის“, ხოლო მოგვიანებით
„ადამიანად, რომელმაც
ამორალური და სამარცხე-
ნო საქციელი ჩაიდინა — მა-
ლულად შეიპარა მეზობელი
ქვეყნის ტერიტორიაზე და-
უზბანელ მკვლელსა და „შეს-
ტიორკასტან“ მოსალაპარა-
კებლად“?!

და ეს რამდენიმე დღის
შემდეგ, რაც აშშ პრეზიდენტ-
მა ბარაკ ობამამ მოსკოვში
2009 წლის 6 ივლისს რუსეთ-
საქართველოს მოლაპარაკე-
ბების შემაჯამებელ ერთობ-
ლივ პრესკონფერენციაზე
შემდეგნაირად გამოხატა თა-
ვისი დამოკიდებულება რუ-
სეთის პრეზიდენტის მიმართ:
„ვფიქრობ, პრეზიდენტი
მედედევნი ჩემი სრულუფ-
ლებიანი კოლეგაა, რუსე-
თის პრეზიდენტი... მიმაჩ-
ნია, რომ ძალიან გულწრფე-
ლი, უშუალო ადამიანია,
ღრმად დაინტერესებულია
რუსი ხალხის ინტერესებით
და ეს მისი ამერიკელი ხალ-
ხის ინტერესებიც. მიმაჩნია,
რომ გამოვწახეთ ერთმა-
ნეთთან ეფექტიანად მუშაო-
ბის საშუალება. დიახ, მე
ვენდობი პრეზიდენტ მედე-
დევს. მას შეუძლია მოსმენა,
მოლაპარაკებების წარმარ-
თა და, რაც მთავარია, იმ
დაპირებების შესრულება,
რომელთაც იძლევა. და მინ-
და, მადლობა გადავუხადო
არა მხოლოდ იმისათვის, თუ
როგორ ურთიერთობს ჩემ-
თან, არამედ იმისთვისაც,
თუ როგორ ხვდება ჩვენი
გუნდები“...

ამის შემდეგ ჩვენი ლან-
ძლით განა არ შეურაცხვეყ-
ვით აშშ პრეზიდენტიც?!
ხომ ცნობილი გამოთქმაა:
„მიოხარი, ვინ არის შენი

(დაუბანელი) მეგობარი და
გეტყვი, ვინ ხარ შენ“... და
განა შარშან ანალოგიურმა
ქარაგმებმა პუტინის სიმაღ-
ლის შესახებ (რომელიც მო-
მავალ კვირას, ალბათ, აფხა-
ზეთს ესტუმრება) არ გამოი-
ლა საჯალალო შედეგები?!

განა ის, ვინც შტატებთან
მეგობრობისკენ ისწრაფვის,
არ უნდა ისწრაფვოდეს რუ-
სეთთან მეგობრობისკენაც?
მედედევ-ობამას საპრეზი-
დენტო სამიტის შემდეგ პარ-
ტიკორობა და თანამშრომ-
ლობა ხომ ორი ბირთვული
ზესახელმწიფოს საგარეო
პოლიტიკის პრიორიტეტად
იქცა, რომლის პრიზმაშიც
აიგება ურთიერთობა მომა-
ვალში მესამე ქვეყნებთან და
კორექტივები შევა უკვე ტრა-
დიციულად ჩამოყალიბებულ
ურთიერთობებშიც!

მაშ, როგორ გავიგოთ სა-
ქართველოს პრეზიდენტის
მიხედვით სააკაშვილის სიტყ-
ვები: „ჩვენ აუცილებლად
გავაძევეთ დამპყრობელთა
არმიას ჩვენი ტერიტორიე-
ბიდან!“... რომლებიც მან აშშ
პრეზიდენტის ზემოხსენებუ-
ლი გამოსვლის კომენტარე-
ბისას წარმოთქვა? ობამამ
ხომ განაცხადა: „არც ერთი
ჩვენგანი არ არის დანიტე-
რესებული სამხედრო კონფ-
ლიქტით, ამიტომ აუცილე-
ბელია, ყველა უთანხმოება
შეგვხვდეს გზით დაავარ-
გულიროთ“! იქნებ, ხელი-
სუფლებამ, ბოლოს და ბო-
ლოს, აუხსნას ქართველ სა-
ზოგადოებას, როგორ ვაპი-
რებთ „მშვიდობიანი გზით“
„დამპყრობელთა არმიის გა-
ძევებას“ და ტერიტორიული
მთლიანობის-სუვერენიტე-
ტის-საქართველოს საზღ-
ვრების აღდგენას?!

კიდევ ერთი ნიუანსი: 2008
წლის აგვისტოს რუსეთ-სა-
ქართველოს ომის მიზეზე-
ბის გამოძიების კომისიას,
შვეიცარიელი დიპლომატის
ჰაიდი ტალიაინის ხელმძღ-
ვანელობით, თავისი დასკვნა
2009 წლის 31 ივლისს უნდა
წარედგინა, მაგრამ მიმდინა-
რე წლის 4 ივლისს მოხსენე-
ბის პუბლიკაცია 2 თვით გა-
დაოდ ახალი მასალების აღ-
მოჩენის მომიზეზებით, რომ-
ლებიც მას, სავარაუდოდ,
რუსეთის ფედერაციის გენე-
რალური პროკურატურის სა-

გამოძიებო კომიტეტის ხელ-
მძღვანელმა ალექსანდრე
ბასტრიკინმა გადასცა:
„პროკურატურის საგამო-
ძიებო კომიტეტი ფლობს სა-
ქართველოს არმიის უმაღ-
ლესი მეთაურობის დანაშაუ-
ლის მტკიცებულებებს შარ-
შან აგვისტოში სამხრეთ
ოსეთის წინააღმდეგ აგრე-
სიის წამოწყებაში. დოკუ-
მენტურად არის დადგენი-
ლი ქართული არმიის სამ-
ხედრო მოსამსახურეთა,
სამხედრო მეთაურთა ბრა-
ლეულობა ბრიგადის (დივი-
ზიის) გენერალთა დონეზე.
ჩვენ ჯერჯერობით არ
გვაქვს საქართველოს არმი-
ის უმაღლესი მთავარსარდ-
ლის (პრეზიდენტის) პირდა-
პირი ბრძანებულებები“, —
განაცხადა ბასტრიკინმა.

განა ამგვარ სიტუაციაში
ლოგიკური არ იქნებოდა იმ
აგრესიული რიტორიკისგან
თავის შეკავება, რომელსაც
პოლიტიკოსები, საქართვე-
ლოს გარდა, ასე უზოდოდ
არსად იყენებენ?! თუკი, რა-
საკვირველია, ასეთი ესკა-
ლაცია არაა იქით მიმართუ-
ლი, რომ „ჩაახშოს“ სავარა-
უდოდ ჩვენი ხელისუფლე-
ბისთვის არასასურველი,
კომისიის დასკვნა... ამას კი
მორიგი კონფლიქტის პრო-
ვოცირება შეუძლია შეუქცე-
ვადი შედეგებით, რის შემდე-
გაც ტალიაინის დასკვნისთ-
ვის არავის ეცხელება!

მკითხველს მეტად აღარ
დავადრთობ „ცუდი“ რიცხ-
ვებით და დასასრულ მოვიყ-
ვან მხოლოდ რამდენიმე
„კარგ“ მონაცემს:

— თუ საქართველოს პრე-
მიერ-მინისტრ ნიკა გილაურს
დავუჯერებთ, 2008 წლის ბი-
უჯეტი დეფიციტური კი იყო,
მაგრამ შარშანდელთან შედა-
რებით გაიზარდა: შემოსავ-
ლის ნაწილმა 4 მლრდ 740
მლნ 900 ათასი ლარი შეადგი-
ნა, ხოლო ხარჯებმა — 5
მლრდ 115 მლნ 147 ათასი
ლარი.

— 2009 წლის 11 ივლისს
საქართველოს პრეზიდენტმა
მიხეილ სააკაშვილმა პრე-
ზიდენტის სასახლეში მისი
მშენებლობის დასრულების
აღსანიშნავად მინველ მოს-
წავლევებს გაანდო, რომ შთამ-
ბეჭდავი მინისგუმბათიანი
შენობა, რომელიც ნამდვი-
ოდ ჰგავს რაიხსტაგს (რო-
მელსაც ის თავად სააკაშ-
ვილმა შეადარა!), ხაზინას
მხოლოდ წლიური სახელმწი-
ფო ბიუჯეტის 0,18 პროცენ-
ტი დაუჯდა, რაც 8 533 620
ლარს (5 171 891 დოლარს,
კურსით: 1,65 GEL=1 \$ USD)
შეადგენს, და ისიც, თუ სა-
ფუძვლად ბოლო წლების გან-
მავლობაში ზემომოყვანილ
შარშანდელ ბიუჯეტს ავი-
ლებთ, თუმცა ოპოზიცია, რო-
მელიც სამი თვის წინათ საპ-
რეზიდენტო სასახლის ეზოს
კურდღლებსა და სტაფილო-
ებს უშენდა, 100-ჯერ დიდ
რიცხვს — 500 მლნ დოლარს
ასახელებდა!

საბოლოოდ ვინ აღმოჩნ-
და „კურდღელი“ და ვის ერ-
გო „სტაფილო“, ძალიან მა-
ლე გაირკვა...

ნინი მშვილდიშვილი:

ამერიკაში გადასვნილ დედას არ ვიხსნობ

ოჯახი სახელმწიფოს ის უფრედია, რომელიც ქვეყნის სიმყარესა და ძლიერებას განსაზღვრავს. მაშინ, როდესაც საქართველოში უნესრიგობამ ფრთები შეისხა, უამრავი მოქალაქე ოჯახის გამოსაკვებად საზღვრებს მიაწყდა. გაქრა ადამიანთა ფეხქვეშ მშობლიური მიწის სიმყარე, დაირღვა ოჯახური მთლიანობა, გაითიშა „თოხის ტარზე დატეული“ ცოლქმრული ერთგულება, დაიკარგა დედაშვილობის მაღლი... სტატისტიკური მონაცემებით, დღეს საზღვარგარეთ 2 მილიონამდე ქართველია გასული. რაოდენ დიდი წუხილი, სინანული, საყვედური და გულისტკივილია 19 წლის თბილისელი გოგონას — ნინი მშვილდიშვილის ამოძახილში: „...დედას არ ვიხსნობ!“ არადა, საელჩოებთან უცხოეთში წამსვლელთა რიგები დღესაც უწყვეტია.

— ნინი, გასაგებია თქვენი შინაგანი ამბოხი დედათქვე-ნის ქალბატონ მარიანას 15 წლის განმავლობაში უცხო-ეთში ყოფნის გამო, მაგრამ მითხარით, რატომ და რისთ-ვის წავიდა მარინა ამერიკა-ში, მერე ვიმსჯელოთ ერ-თად ამ საკითხზე?

— დიდხანს ვყოყმანობდი, მეთქვა თუ არა ჩემი გულის-ტკივილი. მოზარდებში ყო-ველთვის ძლიერია პროტეს-ტი იმისადმი, რაც ტკივილს გვაყენებს და ჩვენს არსებო-ბას აუფერულებს. მამა 2 წლის ასაკში დავკარგე, სო-ფელ ალბანთან დაიღუპა ავ-ტოავარიის შედეგად. დედა 25 წლის ასაკში დაქვრივდა. ქვეყანა აირია და უკაცო ოჯახს უკიდურესად გაუჭირ-და. დედას არასოდეს უმუშა-ვია. მოგვიანებით ქსეროას-ლის გადაძლეობის ადგილი იშოვა. დედამ ერთადერთი ვაჟის სიკვდილით დაავადმ-ყოფებულ პენსიონერ ბებიას-თან დამტოვა. ბიძის ოჯახსაც ძალიან უჭირდა. ბებოს გად-მოცემით, ფაფას ხან ერთი მეზობელი მიგზავნიდა, ხან — მეორე. საქმე სამონყალოდ გექონდაო.

მერე დედას ვალუტის გა-დასაცვლელ ჯიხურში შესთა-ვახეს ადგილი, მაგრამ ორ კვირაში ისევ უმუშევარი დარჩა, რადგან ჯიხურის მფლობელები თაღლითები აღმოჩნდნენ და აქეთ ედავე-ბოდნენ.

დედამ მშვიდი ძილი დაკარ-გა, მძინარეც შფოთავდა, კვნესოდა და ტიროდა.

ერთ დღეს ნათლიაჩემის შეგუვლიანებით ბებოს უთხ-რა, რომ ბინის დაგირავებას აპირებდა, ჩვენ ქირით გადაგ-ვიყვანდა და თვითონ ამერი-კაში წავიდოდა სამუშაოს სა-ძებნელად.

ასეც მოიქცა. ხანდაზმულ, ავადმყოფ ბებიასთან დამტო-ვა ნაქირავებ სოროში, თვი-თონ კი ამერიკაში გაემგზა-რა ნათლიასთან ერთად.

ბებო სითბოსა და ყურ-ადღებას არ მაკლებდა, შიმ-ნარევი სიფრთხილით მზრ-დიდა, ბავშვებთან სათამა-შოდ ზედამხედველობის გა-რეშე არ მიშვებდა, ამიტომ ჩემი ბავშვობა უღიმღამოდ და უფერხორცოდ წარიმარ-თა.

სკოლაში წასასვლელად მე-ზობელმა გამომპრანჭა. დედის

გამოგზავნილი კაბა და ფეხ-საცმელი ჩამაცვეს, ამერიკუ-ლი ჩანთა მხრებზე გადამიკი-დეს, სურათი გადამიღეს და ამერიკაში გაუგზავნეს დედას. მასწავლებლებმა მშობლე-ბი გაიცნეს.

ახალგაზრდა, ლამაზი დე-დიკოების ფონზე ჩემი სახე-დაღარული, შავებში ჩაცმუ-ლი ბებია უღაზათოდ გამოი-ყურებოდა.

როცა მასწავლებელმა ბე-ბოს ჰკითხა, ნინის დედა სად არისო, მოხუცმა ამოხვნეში-თა და მოზოდობით უპასუ-ხა: „რა ქნას იმ უბედურმა, თა-ვისი ანგელოზებით შვილი მი-ტოვებული ჰყავს და ამერიკა-ში სხვის ავადმყოფ ბავშვს უულისო“.

იმ ბავშვზე ხშირად ვფიქ-რობდი, რომელსაც დედა უე-ლიდა და ჩემ მაგივრად ეფე-რებოდა. ახლა ვაცნობიერებ. მისი ამკარად მმუხდა.

დედასთან ხელჩაკიდებულ თანატოლებს როცა ვხედავ-დი, ხასიათი მეცვლებოდა და ტირილი მინდოდა.

ბებია სწავლაში ვერ მცხმ-არებოდა. მეზობელი სტუდენ-ტი თინიკო მამეცადინებდა, სამაგიეროდ, დედა მას ამე-რიკიდან საჩუქრად სამოსს უგზავნიდა.

დედა ძალიან მენატრებო-და. ამ დიდ მონატრებას ვერა-თონ ვუშვებდი. ტელეფონით დედა ტირილით მელაპარაკე-ბოდა და შორიდან მეფერე-ბოდა: „შენ მოგიკვდეს დედა, შენ შემოგვევლოს დედა, ჩემო ერთავ!“ მე ვდუმდი და გულ-ჩათხრობილი ვპასუხობდი, მისი სიმორით დადარდინე-ბული.

ბებო დედაჩემის გამოგ-ზავნილ ფულს მომჭირნეო-ბით ხარჯავდა. ერთხელ მე-გობარს შესჩივლა: „ჩემმა

რძალმა სამსახური დაკარგა და დროებით უმუშევარია, ნე-ტავ, იმდენი მოეგროვებინა, ჩემს სახლში დავბრუნებულ-ყავი. თავს ძლივს ვიმაგრებ, ბავშვს უპატრონოდ ვერ დავ-ტოვებ, ავად ვარ და არ მინ-და, ამ სოროში მოვკვდეო...“

— ალბათ, ბებია ქვეყანას გერჩევდა?

— დედამ მუშაობა დაიწყო, ფულს წინანდელზე მეტს გვიგზავნიდა, მაგრამ ბებოს მდგომარეობა მაფიქრებდა. სკოლიდან სირბილით ვბრუნ-დებოდი. საოჯახო საქმეებში ვეხმარებოდი, გულმოდგი-ნედ ვსწავლობდი და სულ თვალეში შევცვიცინებდი, არაფერი სწყენოდა. მეშინო-და, ძალიან მეშინოდა, მის სუნთქვასაც კი ვდარაჯობდი.

დედის სიმორემ უზრუნვე-ლი ბავშვობა წამართვა. ად-რეულ ასაკში შემავჯანა ოჯა-ხურ ტვირთსა და ცხოვრები-სეულ სიძნელეებს. ბებია მე-ზობელს მაყოლებდა ბაზარ-ში, შინ მძიმე ტვირთით ვბრუნდებოდი. თერთულს სარცხი მანქანით ვეთვჩავ-დი, მაგრამ მისი დაფენა მი-ჭირდა. 12 წლისამ ზენრების გაუთოვებისას ხელი დავიწვი და ნაიარევი დამჩა. სადილის კეთებისას ხშირად ან ქვებს ვწვავდი, ან სადილს. დაუძ-ლურებულ ბებია მხოლოდ დარიგებებით მეხმარებოდა. ყოველი სასწავლო წლის დამთავრებისას კლასი ექს-კურსიას აწყობდა. ბებოს ემი-ნოდა ჩემი მარტო გაშვების. ძალიან მწყდებოდა გული, მაგრამ მის ნერვიულობას და-რჩენას ვამჯობნებდი.

— ნინი, ეს ჩვენი რეალო-ბაა, არაა საჭირო, ბავშვი ზღაპრულ ილუზიებში იზრ-დებოდეს და ცხოვრებისე-ულ პრობლემებს მოუშვა-

დებელი შეხედეს...

— მე დედა მინდოდა, მე-ნატრებოდა, მასზე ვოცნე-ბობდი. მესიზმრებოდა, რომ კარს აღებდა და გულში მიკ-რავდა. ბავშვს ეს ძალიან სჭირდება. დედის გვერდით გაჭირვებაშიც თავს გაცილე-ბით კარგად ვიგრძნობდი. მის მიერ გამოგზავნილი ფული სულაც არ მახარებდა.

დედამ, როგორც იქნა, ფუ-ლი მოაგროვა სახლის გამო-სასყიდად. ბებია გახალისდა. ბარგი შეკრა.

ვთხოვე, იმავე სკოლაში დავრჩენილიყავი, მაგრამ სა-ბუთები სხვა სკოლაში გადა-მატანინა, ჩვენს სახლთან ახ-ლოს.

14 წლის ასაკში დავცილდი შეჩვეულ მეზობლებს, მეგობ-რებს, თანაკლასელებს.

ძველი მეზობლები ბებიას სიხარულით შეხვდნენ, ხელი წაგვამეღეს, მეფერებოდ-ნენ, დედას მამსგავსებდნენ...

ერთხელ ერთმა მეზობელმა თქვა, რომ დედას ელაპარაკა. თურმე, დედას ჯანმრთელო-ბაზე ნიუ-იორკის ჰავა ცუდად მოქმედებდა, თმა და კბილები დასცვივდა, სახსრები სტიკო-და... მაგრამ რახან გარისკა,

ფულის შეგროვებას აპირებ-და, რომ ჩამოსვლის შემთხვე-ვაში რაიმე საქმე დაეწყო.

იმ ღამეს საცხოვრებელი ადგილის გამოცვლით აფორი-აქებული დაავადმყოფებულ დედაზე ვფიქრობდი, რომე-ლიც ჩემს წარმოდგენაში ლა-მაზი და ახალგაზრდა იყო.

ამის მერე ამეკვიტა მისი არათუ ნახვის სურვილი, დი-დი წყურვილი. ვთხოვე, მე-ზობლის კომპიუტერის მონი-ტორზე მაინც დამნახვებოდა.

ერაზზე ნანახი ქალი სუ-ლაც არ ჰგავდა ჩემს საყვარ-ელ სურათზე საპატარძლო კაბაში გამოწყობილ იმ ახალ-გაზრდა დედიკოს, რომლის ფოტოსაც ჩანთით ვატარებ-დი. საოცარი გაუცხოება ვიგ-რძენი. შემთხვევით რომ მე-ხვედროდა, ვერ ვიცნობდი...

ბებო სანოლს მიეჯაჭვა. სას-წრაფო სამედიცინო დახმარე-ბასაც ხშირად მივმართავ...

ამჟამად სტუდენტი ვარ, სწავლითაც გამოვიჩინე და ყოფაცქვეყნიაც, როგორც მე-ზობლებიან, ზედმეტი სერიო-ზულობითაც.

განსაკუთრებით მიყვარს ცხოველები. ერთი უპატრო-ნო ძაღლი სახლში წავიყვანე, ობოლა დავარქვი და კიბის ქვეშ დავაბინავე, ლუქმასაც ვუნანოლებ. ვიცი არ ძნელია უდედმამობა.

ბავშვი უდევოდ არ უნდა იზრდებოდეს. ამერიკელები უდედმამო ბავშვებს ოჯახებ-ში ზრდიან. ჩვენს ქვეყანაში კი დედა იძულებულია, თავი ირიწნოს და შვილიც შიმში-ლისგან იხსნას, ბავშვს ისე დაშორდეს, რომ წლობით ვე-ლარ ნახოს. სახელმწიფო კი მას დახმარებას ვერ სთავა-ზობს და ამით თაობებს ავბე-დობისთვის იმეტებს, რადგან ბავშვობაში მიღებული სული-ერი ტრავმა მთელი ცხოვრე-ბა მიგვეყვება.

შესაძლებელია, კანონმა დაარეგულიროს ეს პროცესი, რომ ემიგრაციაში ხანგრძლი-ვი წასვლა მცირეწლოვან ბავ-შვთა დედებს აეკრძალოთ, არსებობისთვის კი მათ სო-ლიდური დახმარება მიეცეთ. თუ არა და... იძულებით და-ობლებული ბავშვები ზვალ შეიძლება მრისხანე შურისმა-ძიებლებად ვიქცეთ.

ბებიას მდგომარეობის მი-უხედავად, ამ გაზაფხულზე ხანგრძლივ მიტინგებს არ გა-მოვეკლებივარ. დიახ, დედის-გან წლობით მოშორების სეე-დამ აქტიურ მომიტინგედ მაქცია.

სიხე

ან 1000 ევრო და ევროპული ჭიბლაყი

ასეთია არჩევანი. ევროპამ კანონმდებლობა გაამკაცრა. ემიგრანტები, რომლებმაც ვერ შეძლეს ევროპაში ბინადრობის უფლების მოპოვება, სერიოზული საფრთხის პირისპირ დადგნენ. ქართველი ემიგრანტების ტკივილიანი ცხოვრების შესახებ „საქართველო და მსოფლიო“ ყოველ ნომერში მოგიტხრობთ. უფრო სწორად, სამშობლოდან გაქცეული ჩვენი თანამემამულეები თვითონ საუბრობენ იმ მოწოდებაზე, რომლის გაძლევაც უნებთ.

როგორც აფხაზეთიდან დევნილი ოჯახების პატარე-ბისთვის არის წარმოუდგე-ნილი რინის ტბის სამოთხი-სებრი სილამაზე, ასევე შო-რეულია ევროპაში დაბადე-ბული ქართველებისთვის მათი სამშობლო.

თითქმის ყოველდღე მი-ნევს ურთიერთობა ევროპა-ში გადახვენილ ადამიანებ-თან. ახლახან ერთ-ერთ მათ-განს ვკითხე, ჩამოდიოდა თუ არა თავისი დედიდაშვი-ლის ქორწილში. პასუხი მოკ-ლე იყო: „ვერ ჩამოვიდვიარ... ამ ცხოვრების დედაც...“ ამ ცხოვრებამ აიძულა მთელი ოჯახი, საბერძნეთში

გადახვენილიყო. ელენე 5 წლის იყო, როცა ათენში წაიყ-ვანეს. ახლა 8 წლისაა და, მი-უხედავად იმისა, რომ სახლში ყველა ქართულად ელაპარა-კება, ბევრი ქართული სიტყ-ვის მნიშვნელობა არ ესმის და ბერძნულად უხსნიან, რას ნიშნავს, მაგალითად, „ოც-დათვრამეტი“. ბერძნულად კი გამართულად საუბრობს...

ამ ოჯახს გამოძევების საფ-რთხე არ ემოქრება — მათ იქ მუშაობის უფლება აქვთ. მაგ-რამ ასეულათასობით ქართ-ველ არაღეგალს მცხუნვარე აგვისტოს გატარება ციხეში მოუწევს. ამ დროისთვის სა-ბერძნეთის ხელისუფლება

სპეციალური ბანაკების მშე-ნებლობას დაამთავრებს და ნადირობაც დაიწყება.

ქართველი ემიგრანტები შემოუთვბას ვერ მალავენ. რა მოელით? პერსპექტივა ნუ-ლის ტოლია. საბერძნეთის ხე-ლისუფლება მათ არჩევანს სთავაზობს — ციხე ან 1000 ევრო და ქვეყნიდან წასვლა. ნინა ნომერში სალონიკის ქარ-თული საზოგადოება „საქარ-თელოს“ პრეზიდენტი ელგუ-ჯა მინაძე გულისტკივლით საუბრობდა იმ უყურადღებო-ბაზე, რასაც საქართველოს ხელისუფლება იჩენს თანამე-მამულეთა მიმართ. ახლა კი, პარლამენტში გამოსვლისას, პრეზიდენტმა სააკაშვილმა განაცხადა, უკანასკნელი წლების მანძილზე ბევრი ქარ-თველი გავიდა საზღვარგა-რეთ, რომელთაც გაუჩნდათ შვილები და ეს ბავშვები სა-ქართველოში აუცილებლად უნდა დაბრუნდნენ.

ცინიზმი ამაზე მორს ვერ

წავა! „ეს ბავშვები აუცილებ-ლად უნდა დაბრუნდნენ!“ მათი მშობლები? და რომ დაბ-რუნდნენ, აქ რას სთავაზობთ ამ ბავშვების მშობლებს, რით გამოკევინო, როგორ მისცენ განათლება შვილებს? ისეთი დედებიც ვიცი, შვილის სწავ-ლის საფასურის გადასახდე-ლი სახსარი რომ არ ჰქონდათ, ევროპაში გადაიხვეწნენ და ჭაპან-წყვეტით მოპოვებულ ფულს უგზავნიან.

ქართულ პოლიტიკურ ცხო-ვრებაში მონაწილეობის შე-საძლებლობა თანაბრად უნ-და ჰქონდეს ყველა ქართველ-

სო, — აცხადებს პრეზიდენ-ტი. ამ ქვეყანაში პოლიტიკურ ცხოვრებაში მონაწილეობის კი არა, არსებობის საშუალე-ბა აღარ აქვთ ადამიანებს და იმიტომ გარბიან საქართვე-ლოდან. გამოკითხეთ და გაი-გებთ, რომ სამშობლოდან წასვლის სურვილით შეპყრო-ბილია მთელი ერი.

არადა, სად გარბიხარ, რო-ცა დამხვდური მხოლოდ ასეთ ალტერნატივას გთავაზობს — ციხე ან 1000 ევრო და ევ-როპული ჭიბლაყი!

ბონდო
პიინარაჰშილი

ესაუბრა
ლალი ჯაფიაშვილი

ხლისტების ათი მსხვერპლი, ანუ ნოდარი ლაღარიძის და ქათა მისთა ფალოსოფიური ლათაიზი

ხლისტები — ასეთი რელიგიური სექტა სინამდვილეში თუ არსებობდა, არ ვიცოდით და ყველაფერი (ეს სიტყვაც და ამ სექტის ცხოვრების წესიც) დიდი ჭაბუას ფანტაზიის ნაყოფი მეგონა. წერილზე მუშაობისას აზრად მომივიდა, რომ აქაც და მომავალში სხვაგანაც ეს ავისმომასწავებელი უღერადობის იტყუა გამოვიყენო ყველა ჯურისა თუ ჯიშის, ყველაფერი ქართულის, ტრადიციულის, მართლმადიდებელი სარწმუნოების მოძულის კრებით სახელად.

ენციკლოპედიაში ამოვიკითხე, რომ ხლისტების სექტა მართლაც არსებობდა XIX საუკუნის რუსეთში, რომელთაც, ჭაბუას რომანის მსგავსად, მართლაც ჰყოლიათ მინიერი ქრისტი. ბევრი რამ მენიშნა ამ მხრივ: თანამედროვე ქართველ ხლისტებსაც — ნოდარ ლაღარიძის, გიგი თევზაძის, ლევან რამიშვილს, ეკა ხერხეულიძეს, თეა თუთბერიძეს, მურმან ზოდელავას, გიგა ბოკერიას, აკაკი მინაშვილს და სხვებსა და სხვებს, ვინ მოთვლის ბოლომდე ნაცმოელ ბუდარებს და ბუდარიხებს — მათაც ჰყავთ თავიანთი ქრისტი მიშას სახით.

აქედან ვიფიქრე, რომ ათი მცენებაც ექნებათ-მეთქი, ოღონდ ისე რომან „დათა თუთაშვილიდან“ არქიფო სეთურსა და ასინეთას თუ გავისხელებთ — „უკუღმასა და ასინეთაო“, ამათი ათი მცენებაც გაუკუღმართებულ გახლისტებული იქნება, რომლის ჩემი ულ ვერაინტსაც გთავაზობთ:

1. მე ვარ უფალი ღმერთი შენი (მიშა) და არვინ ინამოთ ჩემ გარდა.

2. კერპიც მე ვარ თქვენი: მინაზე, მინისა და წყლის ქვეშეც.

3. ამოდ ახსენეთ სახელი ჩემი — მიშა მაგარია!

4. კვირამი შეიღვე დღე ადიდეთ სახელი მიშასი — პოლიხრონიონ.

5. დაივიწყე, მიაფურთხე დედას და მამას, ნინაპართა საფლავებს, რათა დაიქცეს სამშობლო შენი, რათა დღევრძელი იყო ამ ქვეყანაზეც და იქაც — ჯოჯოხეთში.

6. იყავი მკვლელი, დაუნდობელი აფთარი.

7. იმრუშე, ჩაეფლე სოდომ-გომორის მადლში.

8. იქურდე, იყაჩაღე, ჩვენ მერე ქვა-ქვავიც ნუ დარჩენილა.

9. დასწამე ცილი მოყვასა შენსა წამებითა ცრუთა.

10. თვალი დაადგი სხვის ცოლს, სახლს, ქონებას — შეირგე, თუ ნაცმოელი ხარ.

აი, კოდექსი ნაცმოელ ხლისტთა ცხოვრების წესისა, რასაც დღიდან ხელისუფლებაში მოსვლისა, განუხრელად იცავენ ყოველდღიური ცხოვრების ყველა მიმართულებით, რომელთაგან ერთ-ერთი უმთავრესი საზრუნავი ხლისტებისა — ქართული სულიერების ნგრევის, ნაბილნის მცდელობა, მკითხველის სამსჯავროზე მინდა, გამოვიტანო, ვისაც ამთავითვე ბოდიშს მოუწხდი, თუკი „კალამი გამექცევა“ და ხანდახან ისეთი

ეპითეტები თუ მაგარ-მაგარი გამონათქვამები წამოცდებოდა, როგორსაც ამ სულით ცვედანი (ხშირად არა მხოლოდ სულით) ხალხის კასტაობიექტურად იმსახურებს.

პარბი რამ ბჰირდუს, ბიჰირდუს, აზი რა საბჰირდუსია?

ჯერ იყო და, ნაადგომევეს უწმინდესისა და უნეტარესის, საქართველოს კათოლიკოს პატრიარქის ილია მეორეს ეპისტოლეს მისდგა ეს უწმინდური ნოდარ ლაღარიძე და გაზეთ „24 საათის“ ფურცლებზე, რომ იტყვიან, ფეხქვეშ გაიგდო, განაქიქა ყველა პატრიარქსო რუსებმა სოფელი პერევი დატოვეს და ახალგორის დეოკუპაციანზეც პირობის მისცეს ჩვენს პატრიარქს.

იმას დაუშვებდა სააკაშვილის ავადმყოფური პატივმოყვარეობა, რომ ეს ამბავი მის გარდა სხვის, თუნდაც, უწმინდესის სახელთან გაიგვიგებულყო? აკი, არც დაუშვა და ისეთი რამ წამოაყრანტალა, რომ რამდენი ჯარისკაციც გავიდა, ორი იმდენი შემობრუნდა პერევიში.

სამშობლოში დაბრუნებულ პატრიარქს ჩამოჰყვა რუსული საზოგადოების წარმომადგენლობითი დელეგაცია რუსქართველი ნიკოლაი სვანიძის „მეთაურობით“ და საკუთარი ღმერთის მორიგი

ვიდა ავგისტოს ომის შემდეგ მოსკოვში, რატომ შეხვდა პუტინსა და მედვედევს, ე.ი. აღარც ნატო გვინდა და აღარც ნატოკო?

და მსგავსი ურატატრიოტული გულში მგვილის ცემა. მერე რა, რომ რუსეთის პრემიერთან და პრეზიდენტთან ხაზგასმულად თბილი საუბრის შემდეგ (ამბობენ, მუხლმოდრეკით ეამბორნენ ჩვენს პატრიარქსო) რუსებმა სოფელი პერევი დატოვეს და ახალგორის დეოკუპაციანზეც პირობის მისცეს ჩვენს პატრიარქს.

იმას დაუშვებდა სააკაშვილის ავადმყოფური პატივმოყვარეობა, რომ ეს ამბავი მის გარდა სხვის, თუნდაც, უწმინდესის სახელთან გაიგვიგებულყო? აკი, არც დაუშვა და ისეთი რამ წამოაყრანტალა, რომ რამდენი ჯარისკაციც გავიდა, ორი იმდენი შემობრუნდა პერევიში.

სამშობლოში დაბრუნებულ პატრიარქს ჩამოჰყვა რუსული საზოგადოების წარმომადგენლობითი დელეგაცია რუსქართველი ნიკოლაი სვანიძის „მეთაურობით“ და საკუთარი ღმერთის მორიგი

განხილვის მოწმენი მაშინ შეიქნენ ხლისტები, როცა ნირვანზე, რომელსაც რუსებიც ესწრებოდნენ, მიშა იტყუებულ იყო, პირგამხილი სახით ესმინა რუსეთის პრეზიდენტისაგან ილია მეორესათვის გამოგზავნილი წერილის რუსულ ენაზე კითხვისთვის, სადაც უწმინდესის პეტიტორიტეტისა და ღვანლის აღნიშვნის ფონზე სიტყვაც არ იყო მიშას შესახებ.

ალბათ, ამანაც გადარია ლაღარიძე ილია მეორე „ამხილა“ — რუსული კვერთხით ატარებს წირვა-ლოცვასო. თითქოს სამშობლოს ღალატის ტოლფასი იყოს, რომ ჩვენმა პატრიარქმა რუსეთის პატრიარქისგან საჩუქრად ძვირფასი კვერთხი მიიღო.

რალა ბევრი გავაგრძელო, ტუტუცი ლაღარიძის იმ „ფალოსოფიას“ ჩვენს ეკლესიაზე, პირადად უწმინდესზე აჰყარა თავდასხმას ჩვენი საზოგადოების მხრიდან ჯეროვანი რეაქცია არ მოჰყოლია და ამ არაკაცს ხახვივით შერჩა, ჩვენში რომ იტყვიან, „ბეზიამისის მუთაქების ქექვა“, გინდაც, სოროსის „ძღვენის“ ჭამა.

ჰოდა, იმ ბავშვის არ იყოს, ტირილი რომ გასდიოდა, ამ ხლისტმაც იფიქრა, გამდისო და 6 ივლისის „24 საათიდან“ კიდევ ერთხელ გადავიდა დაუკრეფავში.

სოროსის ამ ბლანყეცანცარა თხამ, ამ მორიელმა ამჯერად ქართული კინოს პატრიარქი, დიდი რეჟისორი, ბატონი რეზო ჩხეიძე დაგვტოვა. შხამის ნთხევის საბაში (მიზეზებზე — ქვემოთ) კი ახლახან მსოფლიო კინოფესტივალზე მსოფლიო ქართველი რეჟისორის „კინემატოგრაფიაში შეტანილი წვლილისთვის“ დაჯილდოება გამხდარა.

ამ ფურუქულის ფალოსოფიური ნიაღვრების ციტირებით მკითხველს არ შევაწუხებ და ზოგადად მოგახსენებთ ამ ხლისტის ლათაიზის შინაარსს.

ეს მანქურთი ნაცმოს აპოლოგეტი რეზო ჩხეიძის მსოფლიო დონის კინოშედეგს — „ჯარისკაცის მამას“ განაქიქებს. ვერ გაუგია — რას ნიშნავს, რას გვიჩვენებს ეს ფილმი და „რით განსხვავდება ამ ფილმის ოპტიმისტურ-ტრაგიკული პათოსი პირიქით „ყუბანელი კახაკებისგან“ ან ალექსანდროვის „მზიარული ახალგაზრდების“ თუ „ნათელი გზის“ (კინიკური ენთუზიზმისგან, ან გოდერძი მახარაშვილი რით განსხვავდება „მაგდანას ვირისგან“.

კიდევ იმაზე წუხს ეს კაცუნა, რომ მარჯვნიდან და მარცხნიდან ესმის, „ზოგჯერ უხამსი ფორმითაც, ერთი და იგივე „არგუმენტი“: რამდენიც რეზო ჩხეიძეს გაუკეთებია თავისი ქვეყნისთვის, იმდენი თქვენ (ხლისტებს, — ავტ.) არც დაგისიზმრებთო. ჰა, როგორია, პატივცემილო მკითხველო? მოდი და ამ მართლა ვირს, სოროსის თაველაში დაბმულ სახედარს, „24 საათის“ 24-საათიან რეჟიმში მოყროყინე პრესომბუდსმენს ელაპარაკე, რადგანაც, ნაცმოელ ხლისტებთან ეპისტოლარული კონტაქტი რომ წყლის ნაყვია, ვიცო.

მოდი, ისიც ვაღიაროთ, რომ ლაღარიძის მსგავსი უმსგავსი ბოლო 20 წელია, იმ თეზის დამკვიდრებას ცდილობენ, რომ მეორე მსოფლიო ომი, ჩვენი ომი არ იყო და მასში ქართველების მონაწილეობა დიდი შეცდომა იყო.

„თავისუფლების ინსტიტუტის“ ამ გველის წინილამ არა მხოლოდ ბატონი რეზო და

დიდი სერგო ზაქარიძის სსოვნა შეურაცხყო, არამედ მეორე მსოფლიო ომში დაღუპულ 300 ათას ქართველს ჩააფურთხა საფლავში, რომელთა თავგანწირვაში ცინიკური ენთუზიზმისა და პერიფერიულად გამორჩეული მატრაკეცობის გარდა ვერაფერი დანახა. ჩვენგან, გრუნინ-გურჯებისაგან (როგორც „მოსწრებულად“ გეგონდა კიდევ ერთმა ხლისტმა გიგი თევზაძემ) განსხვავებით, ვინც გიორგი მახარაშვილმა ქართველი კაცის მაღალ ზნეობრივ განსახიერებას, ქართული გენიის ზეობას ვხედავთ, ბოლოს და ბოლოს, ფილმის სხვა ღირსებებს რომ თავი დავანებოთ, როგორც იტყვიან, ერთ რამედ ღირს ეპიზოდი, როცა ჯარისკაცის მამა რუს ოფიცერს კახურად აჭმევს ალიყურს...

დედაშენს რა მუთხრა, ბიჭო!

ნახევარი საუკუნე „დავახურდავ“ უკვე, მაგრამ დღესაც კი, მიუხედავად იმისა, რომ „მილიონჯერ“ მაქვს ნანახი „ჯარისკაცის მამა“, ტანში მბურძღლავს და ცრემლი მერევა იმ სცენის ხილვისას, როცა გიორგი მახარაშვილი თავის „ВЫСОКИЙ, КРАСИВЫЙ“ გოდერძის თვალებს უხუჭავს.

თუმცა ეს რომ შეიგრძნო, მკერდში ქართველის გული უნდა გიგერდეს, ძარღვებში გმირ წინაპართა ისხლი უნდა გიქქედეს და თავში ტვინი უნდა გქონდეს. ამიტომაც წერილს გიორგი მახარაშვილის ნათქვამის პერიფრაზით დავასრულებ:

— თქვენს დედებს რა ვუთხარი, თქვენისთანა ხლისტების გაჩენისათვის!

დავით მხეიპა

პოლიციური ჩაუიჩის კიდე პირთი მსხვერპლი

შს სამინისტროს მაღალჩინოსნის მიერ მოკლული საპატრიარქოს დაცვის თანამშრომლის, 30 წლის მამუკა ჩხარჩხალიას ოჯახმა დამნაშავეს დასჯის მოთხოვნის მიზნით, 20 ივლისს მკვლელობის ადგილზე საპროტესტო აქცია მოაწყო. აქციის ორგანიზატორები და ოჯახის ახლობლები ირწმუნებიან, რომ მკვლეელი გათავისუფლებულია და მის დასჯას მოითხოვენ.

შეგახსენებთ, რომ მკვლელობა 15 ივნისს რესტორან „ქვევრის“ მიმდებარე ტერიტორიაზე მოხდა. ვაკე-საბურთალოს სამმართველოს მე-3 განყოფილების უფროსმა სერგო სუხიტაშვილმა ურთიერთშელაპარაკების ნიადაგზე ჩხარჩხალიას თავში ესროლა. იგი ადგილზევე გარდაიცვალა, სუხიტაშვილი კი იმავე ღამეს ქალაქის მთავარ სამმართველოში გადაიყვანეს.

აღსანიშნავია, რომ შს სამინისტრო თავიდანვე ცდილობდა მომხდარის მიჩქმალვასა და მკვლელობის სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს მომხდარ უბედურებად გასაღებას, თუმცა მთავარი მოწმის ჩვენება გამოძიების მასალებს თავდაყ-

ტი გიგი ხაბეიშვილი ამბობს, რომ სუხიტაშვილს მკვლელობა განზრახული არ ჰქონია და იარაღი შემთხვევით გაუფარდა. „ეს არის ტრაგედია ორივე ოჯახისათვის. სუხიტაშვილი წანობს ჩადენილ დანაშაულს. მას ეს მკვლელობა განზრახული არ ჰქონია და გამომძიებამ განზრახ მკვლელობის მუხლით აღძრა საქმე.“

სანამ საქმე სასამართლო განხილვამდე მისულა, მოკლულის ახლობლები „დემოკრატიული ლიგის“ ორგანიზატორობით პერმანენტული აქციების გამართვით იმუქრებიან. როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, პირველი აქცია 20 ივლისს რესტორან „ქვევრთან“ გაიმართა. მასში მონაწილეობა მოკლულის ახლობლებმა და მეგობრებმა მიიღეს. როგორც ისინი აცხადებენ, აქციები გაგრძელდება. მორიგი აქცია სოფელ ხაბუშეთში, ჩხარჩხალიას მშობლიურ სოფელში გაიმართება.

„დღევანდელი შეკრებით

სამართალდამცავების კიდევ ერთი ჯალათობა გამოვავლინეთ, თუ როგორ აბუჩად იგდებენ ისინი ადამიანის სიცოცხლეს. მათ სიცოცხლეს გამოასაღმეს სრულიად უდანაშაულო ადამიანი. იგი მოკლა ვაკე-საბურთალოს მესამე განყოფილების პოლიციის უფროსმა სერგო სუხიტაშვილმა. ეს ადამიანი რესტორნიდან წასვამ მდგომარეობაში გამოვიდა და შელაპარაკებების ნიადაგზე პირდაპირ თავში ესროლა მამუკა ჩხარჩხალიას. მკვლელობის მოტივი იგივეა, რაც სანდრო გირგვლიანის, ზურა ვაზაგაშვილის, გამცემლიძის და სხვა უამრავი მოკლული ადამიანის. თუ როგორ განვითარდება შემდგომში გამოძიება, არ ვიცი, რადგან გამოძიება ძალიან ტენდენციურად მიმდინარეობს. ოჯახისთვის უცნობია კონკრეტული ფაქტები; არადა, ოჯახს უნდა ჰქონდეს სრული ინფორმაცია, თუ როგორ

და რა ფორმით მიმდინარეობს გამოძიება, რაც ამ ეტაპზე გასაიდუმლოებულია. გამოძიება ღია არ არის. ეჭვი გვაქვს, რომ ეს ადამიანი არც არის დაკავებული და შესაძლოა, სასამართლოზე სხვას გადაბრალდეს მისი დანაშაული. ჩვენ გვყავს თვითმხილველები, რომლებიც დეტალურად ჰყვებიან მომხდარის თაობაზე. ისინი იმასაც ამბობენ, რომ მამუკას სუხიტაშვილისათვის შეურაცხყოფა არ მიუყენებია, — ამბობს „დემოკრატიული ლიგის“ ერთ-ერთი ლიდერი შოთა აფხაიძე.

მომხდართან დაკავშირებით საპატრიარქო თავის პოზიციას არ აფიქსირებს. საპატრიარქოს წარმომადგენლებმა ადგილზე ჩააკითხეს ჩხარჩხალიას ოჯახს და მატერიალური დახმარება გაუწიეს.

აბაა მოზალია, სალომე გოგონია

კობა კობალაძის გზას აინტერესებს...

ავგისტოს მოვლენების მერე ლოგიკური იყო რეპრესიების დაწყება. ეს პროცესი განსაკუთრებით სამხედრო პირების მიმართ იყო მოსალოდნელი. ამით ხელისუფლება შეეცდებოდა, ხალხისთვის დაენახებინა, ავგისტოს წარუმატებლობა სხვა ფაქტორებთან ერთად მოლაპატრე სამხედროების ბრალიც რომ იყო. ხელისუფლებამ რამდენიმე ათეული სამხედრო პირის დასჯით სხვა ნაწილებს ხალხის მხარეს დადგომის სურვილს დაუკარგავდა. ხელისუფლებას არ ასვენებდა არამარტო მოქმედი, არამედ თადარიგში გასული ავტორიტეტული სამხედრო ოფიცრები.

და აი, ლოგიკური განვითარებაც. ერთ მშვენიერ დღეს ქვეყანამ გაიგო მუხროვანის სატანკო ნაწილის „ამბოხების“ შესახებ. მკითხველისთვის ცნობილია ამ ე.წ. ამბოხების პერიოდიები. ხელისუფლებამ რამდენიმე ათეული სამხედრო დააპატიმრა, მათ შორის გენერალ-მაიორი კობა კობალაძე, რომლის გვარსაც „მეამბოხე“ გია ღვალაძე „საბრძოლო განწყობის ასამაღლებლად“ ასახელებდა თურმე თანამოაზრეებთან საუბრის დროს.

ქეთი კობალაძე, კობა კობალაძის მეუღლე: „კობამ დილით ბავშვები სკოლაში წაიყვანა. ცოტა შეგვიანდა. 12 საათზე მოვიდა სახლში. რეკავდნენ ჟურნალისტები. კობამ ისინი შინ მოიწვია და შეხვედრისთვის მზადება დაიწყო. ამასობაში დარეკა ერთმა ჟურნალისტმა, სახლს ვერ მოვაგენით და კინო „საქართველოსთან“ შეგვხვდითო...“

ათი წუთის გასული იყო შინიდან, საინფორმაციოში რომ გამოაცხადეს, ამ წუთას აიყვანეს გენერალი კობა კობალაძე. ეს ჩვენთვის შოკი იყო. თოთქოს ელოდებოდნენ მის გარეთ გასვლას...“

კობალაძის დაკავების თითქმის პარალელურად სამართალდამცავები მის ოჯახში მივიდნენ და ჩრეკა ჩაატარეს. ამოიღეს რამდენიმე კანონიერად გაფორმებული იარაღი და ხელყუმბარა.

სამართალდამცავებმა კობალაძეს გია ღვალაძის ჩვენების საფუძველზე ბრალი ნაუყენეს ამბოხის ორგანიზების მცდელობასა და იარაღისა და საბრძოლო მასალის უკანონო შეძენა-შენახვისათვის, თუმცა ეს ყუბარები კობა კობალაძემ ავგისტოს ომის დროს თავდაცვის სამინისტროს ოსიურის სამხედრო ბაზაზე მიიღო. ამას ადასტურებს მიღება-ჩაბარების აქტი, რომელიც პოლიციელებმა სხვა საბუთებთან ერთად წაიღეს.

შალვა თაღვლიძე, კობა კობალაძის ადვოკატი: „ამ საბუთში თავდაცვის სამინისტროს შეარღვების წარმომადგენელი ხელმოწერით ადასტურებს, რომ კობალაძემ ავგისტოს მოვლენების დროს მიიღო შეარღვების ერთი კომპლექტი. მასში შედიოდა ერთი ავტომატი, რამდენიმე მჭიდი ვაზნებით და რამდენიმე ხელყუმბარა. შეიარაღება კობალაძემ ავგისტოს ომის შემდეგ ქართველი სამხედრო მოსამსახურეების მიერ გზაში გადაყრილ სხვა შეიარაღებასთან ერთად, რომელიც კობალაძემ საბრძოლო მოქმედებების რაიონში მოაგროვა, თავდაცვის სამინისტროს ჩააბარა. ამაზეც არსებობს მიღება-ჩაბარების აქტი. რამდენიმე ხელყუმბარა შემთხვევით ჩარჩა კობალაძის მანქანის საბარგულში და მოგვიანებით სახლში, დაცულ ადგილას, შეინახა. ამის გამო მას შეიძლება დაკისრებოდა ადმინისტრაციული პა-

სუხისმგებლობა და არავითარ შემთხვევაში — სისხლის, რადგან ეს ყუბარები ოფიციალური სტრუქტურიდან, თავდაცვის სამინისტროდანა წამოღებული“.

მიუხედავად ადვოკატების არაერთგზის თხოვნისა, სამი-

კლუბი“ ჩამოაყალიბა, რალაცაი მინც გავაკეთებ ჩემი ქვეყნისთვისო...“

ავგისტოს ომის დროს კობალაძემ პატივით მიმართა პრეზიდენტს და სთხოვა, გამოეყენებინათ მისი ცოდნა და გამოცდილება ქვეყნის დასაცავად, მაგრამ მას არავინ შეხმინებია. მან რამდენიმე მეგობართან ერთად მაინც მიიღო მონაწილეობა ამ ომში მონაწილე. კობალაძის მსგავსად ხელისუფლებამ ბევრ ყოფილ მებრძოლსაც გაუკეთა იგნორირება. მიზეზად კი ის დაასახელეს, „რეზერვი“ არ გაქვთ გავლილიო... სახელმწიფომ

ამათმა კიდევ ციხეში გამოკეტეს. ასეთი დაფინანსება რომ ჰქონოდათ მაშინ... შიმშილი ხელეობით 13 თვე მაგრად იბრძოლეს. კობაზე რომ იტყვი — კორუმპირებულიო(!)... გადახედ კობას განვლილ გზას — სულ სწავლა, დიპლომი, ბრძოლა და მერე შენი თანაგუნდელების ფინანსურ დეკლარაციაშიც ჩაიხედ. გენერალ კაცს ბინა რომ მისცეს, 200კვ/მ სხვას მისცა — „ავადმყოფი ცოლი ჰყავსო“. არადა, თვითონ ოთხი შვილი ჰყავს. სახლიდან მიჰქონდა თანამებრძოლებისთვის ყველაფერი. ისი-

ნაგებული ომის უმედავ ქვეყანას რეპრესიების ტალღამ გადაუარა

ნისტროს გენშტაბი უარს აცხადებს ამ მიღება-ჩაბარების აქტის დაცვის მხარისთვის გადაცემაზე. როგორც ადვოკატები აცხადებენ, გენშტაბის უფროსი დევი ჭანკოტაძე ამის კატეგორიული წინააღმდეგია. საგულისხმოა, რომ დღევანდელი გენშტაბის უფროსი და კობალაძე დიდი ხნის მეგობრები იყვნენ.

ქეთი კობალაძე: „არადა, კობას კარგი დამოკიდებულება ჰქონდა დევის მიმართ, მაგრამ მისგან საპასუხო კეთილგანწყობა რომ ვერ დავიწახე, ძალიან დამწყდა გული. რამდენიმე თვე წინეთი ერთად იყვნენ, გვერდი-გვერდითა ხეხებში ცხოვრობდნენ. ბოლო ერთი თვე მეც იქ ვიყავი და ჩემს გაკეთებულ საქმელს მიირთმევდა... აქაც ერთად მუშაობდნენ...“

ნამდვილად გაკვირვებას იწვევს ჭანკოტაძის ასეთი ქცევა, რადგან სასამართლო მას მაინც აიძულებს, ეს საბუთი წარმოადგინოს. რა საჭიროა ასეთი გაჯიუტება, მითუმეტეს, ამით კობალაძის საქმეს არც არაფერი მოაკლდება, ალბათ, იმიტომ, რომ მისი ციხეში ყოფნა პოლიტიკური გადანაცვლებიდანაა. უბრალოდ, ამ დოკუმენტით მას ერთი ბრალდება მოეხსნება.

რაც შეეხება ბრალდებას, რომ კობალაძე მცხეთაში ქეიფ-ქეიფით გეგმავდა ამბოხს, როგორც ქალბატონი ქეთი აცხადებს, გენერალი კობალაძე იმ დღეებში მცხეთაში საერთოდ არ ყოფილა. ამის უამრავი მოწმეა და 29 კაცმა ჩვენებებითაც დაადასტურა. დაცვამ მოიპოვა სატელეფონო სადგურის ამონაწერებიც, საიდანაც ამ დღეებში კობალაძის მცხეთაში ყოფნა არ დასტურდება, თუმცა გამოძიებისთვის ეს ვერ გახდა მყარი არგუმენტი. მისი აზრით, შეიძლებოდა, კობალაძეს ტელეფონი სახლში დაეტოვებინა. მაგრამ ეს ვარაუდიც ბათილდება, რადგან იმ დღეებში კობალაძემ რამდენიმე პირთან ისაუბრა და ამას ის ხალხიც ადასტურებს.

მოკლედ, მთავარია პოლიტიკური ნება და კობალაძის საქმე ხუხულასავით დაინგრევა. ამის იმედად იყვნენ ოჯახი და ადვოკატები. პრესაშიც გავრცელდა ვარაუდი, რომ კობალაძე, მას მერე, რაც წინასწარი პატიმრობის ვადა დაუმთავრდებოდა, განთავი-

სუფლდებოდა, მაგრამ... კობალაძე მაინც ციხეში დარჩა. და ეს ლოგიკურიცაა, რადგან იგი სააკაშვილის პირადი ბრძანებითაა დაკავებული.

მაინც რატომ გახდა გენერალი კობალაძე პრეზიდენტის მალაღობა ყურადღების ობიექტი?

კობალაძის დაპატიმრებას ოჯახი მის მიერ სხვა, ყოფილ სამხედრო მაღალჩინოსნებთან ერთად არასამთავრობო ორგანიზაციის — „გენერალთა კლუბის“ შექმნას უკავშირებს. ამავე დროს, იგი რამდენჯერმე თავის ბავშვის ნათლიასთან, გია ყარყარაშვილთან გამოჩნდა ოფისში და ოზოზიციის აპრილის აქციებზეც. მანამდეც უთვლიდნენ, რომ დაეტოვებინა საქართველო, თუ არ უნდოდა პრობლემები შექმნოდა, მიზეზად ქართულ ჯარში მის დიდ ავტორიტეტს ასახელებდნენ, მაგრამ მან თავისი არჩევანი გააკეთა და ამის საფასურს შეგნებულად იხდის.

ხელისუფლება იოქრა, კობალაძე გააქტიურდაო და მასში საშიშროება დაინახა, როგორცაა შეაქლო, თავისი ავტორიტეტით ავგისტოს ომში დაეარსებოდა ჯარისკაცების სიკაპითი მოაპოვებინა და გაენიჭებოდა ხელისუფლების მფლობელი ჯარი.

სხვათა შორის, ზოგიერთი ინფორმაციით მუხროვანში დაუმორჩილებლობის ერთ-ერთი მიზეზი იყო ის ბრძანება, რომელიც, სავარაუდოდ, ნაწილმა ხალხის წინააღმდეგ გამოისვლასთან დაკავშირებით მიიღო.

ხელისუფლებამ მოიშორა ზედმეტი თავისტიკილი და კობალაძე სხვა სამხედროებთან ერთად ციხეში გამოკეტა. ამით მეორე კურდღელიც დაიჭირა. არცერთ სამხედრო ნაწილს აღარ მოუვა აზრად, წინააღმდეგობა გაუწიოს ხელისუფლების (თუნდაც უკანონო) ბრძანების შესრულებას. მერე რა, რომ პატრიარქმა მოუწონა ჯარს და პოლიციას, არ აღემატათ ხელი თავის ხალხზე... ჩვენთან ხელი-სუფლების არგუმენტები უფრო „მყარია“... დაპატიმრება, რეპრესია.

კობალაძე შეიარაღებული ძალებიდან თავისი ნებით ვარდების რევოლუციის მერე წამოვიდა. მიზეზი იყო ის, რომ შევარდნაძის დროს მსახურობდა.

თავიდან კობალაძეს საკმაოდ ნორმალური ურთიერთობა ჰქონდა „ვარდების ხელი-სუფლებისთან“. სწორედ მისი ორგანიზებული იყო პრეზიდენტის ინაუგურაცია, რისთვისაც პირადად სააკაშვილისგან მაღლობაც დაიმსახურა, მაგრამ...

ქეთი კობალაძე: „6 ნელია, რაც კობა სამინისტროდან წამოვიდა. მას მერე სულ უთვალთვალდნენ.“

ჯარში რომ არ იყო, ძალიან განიცდიდა. ფორმა ისე უყვარდა, ქორწილშიც რომ მივიდოდი, ფორმას იცვამდა ხოლმე. მეც სულ ვეუბნებოდი, ნეტავ ფორმას როდის გაიხდითო...“

სულ უნდოდა, რალაც გაეკეთებინა თავისი ქვეყნისთვის. სახლში რომ იყო, ძალიან ნერვიულობდა. გახარებულები იყო, რომ „გენერალთა

უარი თქვა გამოცდილი ხალხის დახმარებაზე.“

კობალაძე ერთ-ერთი ის სამხედროა, რომელმაც დიდი საბრძოლო გამოცდილება მიიღო საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ომებში. მან თავისი ნებით მონაწილეობა მიიღო რუსეთში და, ბევრი ქართველისგან განსხვავებით, სპეცდანიშნულების ბატალიონში წავიდა. როცა სამშობლოს დაცვა დასჭირდა, ცოტა გვყავდა სამხედრო გამოცდილების მქონე ხალხი.

გურამ კობალაძე, კობა კობალაძის მამა: „კობას ბავშვობიდანვე ჰქონდა ვაჟა-კიკელი თვისებები. ბერჯერ მეც მილაპარაკია საქართველოს ისტორიაზე, სამაჩაბლოზე. ჩვენ იქიდან ვართ წარმოშობით. ძალიან რომ განვითარდით ჩემი კუთხის დაკარგვას, კობა სულ მამშვიდებდა. ნუ გეშინია, ღირსეულად შევალთო. ოქრუაშვილი რომ თავდაცვის მინისტრად დანიშნეს, გამიხარდა, მეგონა ისეთ ბიჭებს მოუყრიდა თავს, ვინც იქიდანაა წარმოშობით. ამათ ბაზაზე დააშენებდა ჯარს... ბავშვობიდან ვერ ვეუბნებოდა უსამართლობასა და ჩავკრას.“

პრეზიდენტი გამოვიდა და ბრძანა, რატომ დადის კობალაძე თავისუფალიო. რატომ არ უნდა იაროს? კობა დაახლოებით მაგის ტოლია. სად იყო ეგ თავის შანტრაბასთან ლედიდა? ახლაც იმას იძახის, სადღე ჩემი ძმები დაიღუპნენ, იმას მუხლისჩოქვით შემოუყურებ საქართველოსო.

ნიც აღმერთებდნენ, შვილებს კობას არქმევდნენ“.

ქართველ ძალოვან მაღალჩინოსანს ერთ-ერთ უცხოურ გამოცემასთან ინტერვიუში უთქვამს: „კობალაძე საბჭოთა გენერალიო“. ეს ნამდვილი სიბრყევეა, რადგან, მართალია, კობალაძეს ფრუნზეს გენშტაბის აკადემია აქვს დამთავრებული რუსეთში, მაგრამ ამას გარდა მას აქვს განათლება მიღებული გერმანიის, ამერიკის, იტალიის, ჩინეთის სამხედრო სასწავლებლებშიც; მაშინ გამოდის, რომ ამ ქვეყნების გენერალიც ყოფილა...“

და ბოლოს, იმედია, სამართალი გაიმარჯვებს და უდანაშაულო ადამიანი გარეთ გამოვა, მაგრამ რა ვუყოთ იმ სტრესს, რომელიც გენერალ კობალაძის ბავშვებმა მიიღეს მამის უკანონო დაპატიმრებით? როგორ შეიძლება ქვეყანაში გყავდეს ისეთი სამხედრო პირი, როგორც კობალაძეა და მას არ იყენებდნენ ქვეყნისთვის?! ნორმალურ სახელმწიფოებში ცდილობენ, გმირები შექმნან, რათა მომავალმა თაობებმა მათ მაგალითზე ისწავლონ სამშობლოს სიყვარული. ჩვენთან კი კაცს, რომელსაც აბსოლუტურად ყველა სამხედრო ჯილდო სისხლით აქვს მოპოვებული, ციხეში საეჭვო ბრალდებით კეტავენ; ომგამოვლილ ბიჭებს გულს ტკენს სახელმწიფოს ასეთი დამოკიდებულება, მაგრამ ეჭვიც არ მეპარება, როცა სამშობლოს დასაჭირდება, ისევე ისინი დადგებიან მის დასაცავად, იმიტომ, რომ გმირები სამშობლოს არ ებუჯებიან!..

კახა იორაგაშვილი

მიქაის გებარეული, სხვისი გებარეული

უცხოეთის პრესაში გავრცელებული ინფორმაციით საქართველო რკინიგზას რუსეთის სარკინიგზო კომპანიას მიჰყიდის.

როგორც „ნეზავისიმია გაზეტი“ წერს, გარიგება ირიბი შუამავლის — სომხეთის სარკინიგზო სამსახურის მიერ ხორციელდება. ეს სამსახური კონცესიის ფორმით რუსეთის სარკინიგზო კომპანიას გაერთიანებული.

„იმის გამო, რომ სომხეთის და აფხაზეთის სარკინიგზო ხაზები უკვე რუსეთის მფლობელობაშია და აზერბაიჯანის

ჯერ კიდევ „დამოუკიდებელი“ რკინიგზის მაგისტრალი საქართველოსა და სომხეთის ხაზებზეა მიბმული, გამოდის, რომ რუსეთის სარკინიგზო კომპანია სამხრეთ კავკასიის რკინიგზის ფაქტობრივი მფლობელი ხდება“, — წერს „ნეზავისიმია გაზეტი“.

ქართული პრესა ამ ფაქტს ყურადღების მიღმა ტოვებს, ჩავლილ პრობლემად მიიჩ-

ნევს, ოფიციალური თბილისი მოსკოვთან ყოველგვარ მოლაპარაკებას უარყოფს.

„ნეზავისიმია გაზეტი“ კი იმონშებს ქართველ ეკონომისტ ნიკო ორგელაშვილს, რომელიც აცხადებს, რომ „საქართველოს ხელისუფლება რკინიგზას იმ მიზნით ყიდის, რომ როგორმე შეავსოს ხაზინა, რადგან ფულის უქონლობის შემთხვევაში, სააკაშვილის წინააღმდეგ აღმართული ტალღა კიდევ უფრო მძლავრი გახდება“.

ტურიზმის ხარჯზე საქართველოს აუზავების სააკაუვილისეული იეაღეზი დაიფსხვრა

„საქართველო და მსოფლიო“ ერთ-ერთ ნომერში იუნეებოდა, რომ ფრანგულმა ტურისტულმა გამოცემა „Petit Fute“-მ საქართველო ტურიზმისთვის საშიში 11 ქვეყნის სიაში შეიყვანა და არასტაბილური სიტუაციისა და რუსეთთან დაძაბული ურთიერთობების ფონზე ავლანეთის, ერაყის, სომალის გვერდით მოგვითავსა. ამ ფონზე არაადეკვატურია აჭარის ტურიზმის დეპარტამენტის მონაცემები, რომლის თანახმადაც, დღეისათვის აჭარაში 40 ათასი ტურისტი. სეზონის განმავლობაში მათი რიცხვი 320 ათასს მიაღწევს, რაც სტატისტიკურად 2007 წლის მონაცემებს გაუტოლდება. კიდევ უფრო არაადეკვატურია საქართველოს პრეზიდენტის განცხადება, რომ ბათუმი უახლოეს 2-3 წელსინადში ორ მილიონ ტურისტს მიიღებს.

საკაუვილმა აღნიშნა, რომ საქართველოს ეკონომიკაში გამოცოცხლება შეიმჩნევა და ბიზნესმენებსა და ინვესტორებს ქართულ ეკონომიკაში ფულის ჩადებისკენ მოუწოდებდა. პრეზიდენტი დარწმუნებულია, რომ სასტუმროების მშენებლობის არსებული ტემპის შენარჩუნების შემთხვევაში, აჭარა ტურისტებისთვის ოაზისი გახდება: „ბათუმი მთელ ევროპაში თითქმის ერთადერთი ქალაქია, სადაც მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისის ფონზე მშენებლობა არ შეჩერებულია. აქ შენდება რამდენიმე უმაღლესი კლასის სასტუმრო, რაც სამუშაო ადგილების შექმნას განაპირობებს და ასეთი ტემპის შენარჩუნებით აჭარა უახლოეს 2-3 წელში 2 მილიონ ტურისტს მიიღებს“.

მხოლოდ სასტუმროების მშენებლობა ტურიზმის განვითარებისთვის საკმარისი რომ არ არის, ფაქტია.

„ბათუმი ოაზისი ვერ გახდება საქართველოში, რადგან ქვეყანაში არსებული პოლიტიკური, სოციალური და ეკონომიკური ვითარება ისევე აისახება ბათუმზეც, როგორც სხვა რეგიონებზე. თუ სწორი მიმართულებით ვიმუშავებთ, 2 მილიონი ტურისტიც შემოვა და უფრო მეტიც. ჯერჯერობით ამის კონტურები არ ჩანს, ქვეყანა რთული პოლიტიკური პრობლემების წინაშე დგას და ეკონომიკური და სოციალური ვითარებაც ძალიან რთულია. დღეს არსებულ სოციალურ ფონზე, როდესაც მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი უმუშევარია, სარსებო მინიმუმი არ გააჩნია, ასეთი პროგნოზი არარეალურია. ლატაკ ქვეყანაში ტურიზმი არასდროს განვითარდება, რა თქმა უნდა, თუ იზოლირებული ზონები არ არის, რომელიც მხოლოდ ტურისტებისთვისაა განკუთვნილი. ტურისტების შემოსვლა რეალურია მა-

დემურ გომარაშვილი:

დატაკ ქვეყანაში ტურიზმი პრესდროს განვითარდება

შინ, თუ პოლიტიკური და ეკონომიკური მდგომარეობა სტაბილური იქნება. ეს კი იმ შემთხვევაში მოხდება, თუ ხელისუფლებას ეყოფა გონიერება, მიიღოს შემოთავაზება, რომ შეიქმნას ეროვნული თანხმობის ხელისუფლება. ეს იქნება პირველი პრეცედენტი, როდესაც პოლიტიკური გზით დაიძლევა კრიზისი და ეს ყველა სფეროზე დადებითად აისახება“, — აცხადებს ექსპერტი ეკონომიკის საკითხებში დემურ გომარაშვილი „საქართველო და მსოფლიოსთან“ საუბრისას.

საკაუვილის აღნიშნული განცხადების შესახებ პირველი ლეიბორისტი, ალბათ, იტყოდა, რომ პრეზიდენტი სხვა პლანეტიდან ლაპარაკობდა, რადგან ტურისტული სეზონი აქტიურ ფაზაში შედის, თუმცა საქართველოს ზოგიერთ რეგიონში ტურისტების ნაკადი არათუ შენედა, საერთოდ შეწყდა. ქვეყანაში შექმნილი მძიმე სოციალური ფონის გათვალისწინე-

ბით, დასვენება ძვირი და ნაკლებად ხელმისაწვდომი ფუნქცია გახდა. ხელისუფლება ამას მსოფლიო ეკონომიკურ კრიზისს უკავშირებს და ცდილობს, როგორც ადგილობრივი, ასევე, უცხოელ ტურისტებს დასასვენებლად მიიზიდოს პირობები შესთავაზოს. საქართველოში მოქმედი ტურისტული კომპანიების წარმომადგენლები უკამყოფილებს არ მალავენ, უცხოელი ტურისტების შემცირებაზე საუბრობენ და აცხადებენ, რომ ქვეყანაში შიდა ტურიზმი დაბალ დონეზეა.

არჩილ ლაღვიშაძე, ტურისტული კომპანია „ფრემ-თრეველის“ მენეჯერი: „შარშანდელთან შედარებით, მნიშვნელოვნად იკლო ტურისტების რიცხვი. შარშან, ივნისში, თუ კვირის განმავლობაში ორი ჯგუფი ჩამოდიოდა, წლეულს მთელი თვის განმავლობაში ორი ჯგუფი ჩამოვიდა. შევამცირეთ მომსახურების ფასები, მაგრამ ეს მოხდა კომპანიის მოგების ხარჯზე.

რეალურად ხარჯი იგივეა, რაც შარშან იყო, რადგან არ გაიზარდა სასტუმროს მომსახურება და საწვავი.

შიდა ტურიზმზე მოთხოვნა ნაკლებია, რადგან საკმაოდ ძვირი ჯდება იმასთან შედარებით, ვიდრე ტუროპერატორების გარეშე დასვენება. ადგილობრივი მოსახლეობა უპირატესობას ამას ანიჭებს. მაგალითისთვის, სვანეთში ერთი ღამის გათენება, სულ მცირე, 50 ლარი ჯდება, ამას ემატება ტრანსპორტის ღირებულება, ამიტომ საკუთარი ნაცნობ-მეგობრების დახმარებით გაცილებით იაფად ახერხებენ დასვენებას. ჩვენს კომპანიაში უფრო მაღალი აქტივობა კახეთში შეინარჩუნა, შეიძლება ითქვას, გვაქვს და ამ ხნის განმავლობაში ნახევარ საქართველოს ნახულობენ. შიდა ტურიზმზე ყველაზე მაღალი მოთხოვნა სიღნაღზეა ერთდღიანი ტურების სახით“.

მაია ხუბულური, ტუ-

რისტული კომპანია „კავკასუს თრეველი“:

„ტურისტების ნაკადი შარშანდელთან შედარებით ძალზე შემცირებულია. ჩვენ შიდა ტურიზმის მიმართულებით არ ვმუშაობთ, საზღვარგარეთიდან შემოგვყავს, მაგრამ საქართველოში მოთხოვნა შარშანდელთან შედარებით განახევრდა კი არა, თითქმის აღარ არის, უცხოელი ტურისტი აქ ერთი გათენება, სულ მცირე, 50 ლარი ჯდება, ამას ემატება ტრანსპორტის ღირებულება, ამიტომ საკუთარი ნაცნობ-მეგობრების დახმარებით გაცილებით იაფად ახერხებენ დასვენებას. ჩვენს კომპანიაში უფრო მაღალი აქტივობა კახეთში შეინარჩუნა, შეიძლება ითქვას, გვაქვს და ამ ხნის განმავლობაში ნახევარ საქართველოს ნახულობენ. შიდა ტურიზმზე ყველაზე მაღალი მოთხოვნა სიღნაღზეა ერთდღიანი ტურების სახით“.

ტუროპერატორების სერვისის გაიზარდა ხელისუფლებამ რეკომენდაციის სახით შესთავაზა, რაც გაითვალისწინეს კიდევ, თუმცა რეალურ შედეგი მიღწეული ვერ იქნა, რადგან სასტუმროებმა არ გააიზარეს მომსახურება. ხელისუფლება ამ მიმართულებითაც მუშაობს და მათთვის საგადასახადო შეღავათების დაწესების საკითხს განიხილავს.

„დამსვენებელთა დამაკმაყოფილებელი რაოდენობის მისაღებად ერთადერთი გამოსავალი ტურებზე ხელმისაწვდომი ფასებია. ტურისტულ სფეროში მოღვაწე კომპანიებისა და სასტუმროებისთვის გარკვეული საგადასახადო შეღავათები დაწესდება. ეს საკითხი უკვე განხილვის პროცესშია. წინადადებით მივმართეთ სასტუმროს მებატრონებს, გაენახევრებინათ ფასები. ჩვენი წარმომადგენლები გაემგზავრნენ აჭარაში, ბორჯომში, ბაკურიანში და სასტუმროს მებატრონებთან მიმდინარეობს მოლაპარაკებები“, — განაცხადა საქარ-

თველოს ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტის ხელმძღვანელმა პეტრე კანკავამ ჩვენთან საუბრისას.

ავგისტოს მოვლენებმა განსაკუთრებით დააზარალა ტურიზმის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ზონა ბორჯომი. მძიმე ფონის მიუხედავად, ახალ სეზონს ბორჯომი განახლებული ხვდება, თუმცა, შარშანდელთან შედარებით, დამსვენებელთა რაოდენობა მნიშვნელოვნად შემცირდა. სასტუმრო „ბორჯომის“ დირექტორის ნელი ჩაღუნელის განცხადებით, გასული წლის ამ პერიოდში უკვე დიდი რაოდენობით დამსვენებელი იმყოფებოდა მათთან, სასტუმრო სავსე იყო, მაგრამ დღეს ნაკლებად არიან. ანალოგიური მდგომარეობა აღინიშნა ზონის სხვა სასტუმროებშიც. ადგილობრივების განცხადებით, ბორჯომი შარშან 7 აგვისტოს დაიცვალა და მას შემდეგ იქ ძალიან ცოტა დამსვენებელი ჩადის.

ტურისტული აქტივობა მეტ-ნაკლებად კახეთში შეინარჩუნა, მაგრამ კრიზისი აქაც იგრძნობა. თელავის მუნიციპალიტეტის ტურიზმის საინფორმაციო ცენტრის მონაცემებით, თელავში ტურისტების რაოდენობამ აგვისტოს მოვლენების შემდეგ საგრძნობლად იკლო. გასულ წელს თელავში ყოველდღე ხუთი ტურისტული ჯგუფი შედიოდა, წელს კი აპრილამდე არც ერთი ტურისტი არ ყოფილა. აპრილ-მაისის მონაცემებით, მხოლოდ თერთმეტი ჯგუფია კახეთში შესული, ივნისში კი ეს რიცხვი რამდენიმე ერთეულით გაიზარდა.

მოამზადა
ნანა ლალაიშვილმა

ინვესტორებს შტატებში ფულის დაბანდება აღარ სურთ

Bloomberg-ის ცნობით, მაისში ამერიკული გრძელვადიანი ფინანსური ინსტრუმენტების მიმართ უცხოელი ინვესტორების ინტერესმა იკლო. ფასიანი ქაღალდების სუფთა გაყიდვებმა 19,8 მილიარდი დოლარი შეადგინა. საერთო ჯამში, უცხოური ინვესტიციების მოცულობა 66,6 მილიარდ დოლარამდე დაეცა. სახაზინო ობლიგაციების სუფთა გაყიდვამ 22,6 მილიარდი დოლარი შეადგინა, რაც ყველაზე მაღალი მაჩვენებელია შარშანდელი ნოემბრის შემდეგ.

2008 წლის იანვრიდან მაქსიმალურად გაიზარდა ამერიკული კომპანიების აქციების შესყიდვა. ამასთან, აშშ უმსხვილესმა კრედიტორებმა მაისში ამერიკული სახელ-

მწიფო ობლიგაციებისგან გათავისუფლება არჩიეს. რუსეთში ინვესტიციების მოცულობა 135-დან 124,5 მილიარდამდე შემცირდა, იაპონიამ — 8,7 მილიარდი დოლარით. გა-

მონაკლისია ჩინეთი, რომელსაც მსოფლიოში უმსხვილესი კაპიტალდაბანდება აქვს შტატების სახელმწიფო ობლიგაციებში და ეს მაჩვენებელი კიდევ 38 მილიარდით, ანუ 801,5

მილიარდ დოლარამდე გაზარდა. ახლა ამერიკას მთელი საგარეო ვალის მეოთხედზე მეტი ჩინეთისთვის აქვს გადასახდელი. შეერთებული შტატების მთელი სახელმწიფო ვალი (საგარეო და საშინაო ერთად) 11,6 ტრილიონ დოლარს შეადგენს, ამ თანხის დაახლოებით მესამედი საგარეო ვალია. ამ თანხაში გათვალისწინებული არაა სახელმწიფო სპონსორობის სანარმოების ვალი, რომელიც 5 ტრილიონ დოლარადაა შეფასებული.

ამირან ნორაკიძე:

პანო ჩხარტიშვილმა ხელუხუხელობის სანაცვლოდ სააკაშვილს ქრთამი მისცა

78 წლის ამირან ნორაკიძე — პროფესიონალი პოლიგრაფისტი, 40 წელიწადზე მეტ ხანს ემსახურა ქართულ პრესას. დღეს იგი ხელისუფალთა მიერ გაძარცვული პენსიონერების სიაშია, მაგრამ ბევრი ხელჩაქნეულისგან განსხვავებით, ბრძოლას განაგრძობს ქვეყანაში გამეფებული უსამართლობის წინააღმდეგ და საკუთარი უფლებების დაცვას ცდილობს. ბატონი ამირანი დღეს ჩვენი რედაქციის სტუმარია.

— ბატონო ამირან, რას იწერებთან სტრასბურგის დან?

— ჩვენი საჩივარი წარმოებაში მიიღეს, ნომერიც მისცეს, მაგრამ სასამართლო პროცესი როდის გაიმართება, არ ვიცით. გვეწერენ, გამოგითხებით, თუ რამე დაგვჭირდება.

— ვის უჩივით, ბატონო ამირან?

— 9 წელიწადია, 138 პენსიონერი ვიბრძვით, რომ ჩვენი კუთვნილი თანხა დავიბრუნოთ. სარჩელს 78 ცაცი ვანერტ ხელს. მათგან ბევრი ცოცხალი აღარ არის.

— რა თანხას ითხოვთ?

— ჩვენივე თხოვნით, წლების განმავლობაში კუთვნილი პენსიები სახელმწიფო შემნახველ ბანკში გვერიცხვობოდა. ასეთი ბევრი ვიყავით.

— რამდენს იღებდით ყოველთვე?

— 120 მანეთს... პენსიაზე 1987 წელს გავდი. ჩვენმა საავტოლოდ, 1994-95 წლებში ედუარდ შევარდნაძემ ბანკების განსახელმწიფოება მოახდინა არაკანონიერად და კერძო პირებს ჩაუვდო ხელში.

— თქვენი პენსიები ვინ მიითვისა?

— ვანო ჩხარტიშვილმა კონსტიტუციისა და კანონის დარღვევით ყველაფერი ხელთ ჩაიგდო. როცა გავიცეთ, რომ ჩვენი ფული სხვამ მიითვისა, კოლექტიურად ვიჩივეთ, მაგრამ საქმე ყველა ინსტანციაში წავაგეთ.

— რატომ, თქვენი მოთხოვნა ხომ კანონიერი იყო?

— ვანო ჩხარტიშვილმა ქრთამი მისცა მიხეილ სააკაშვილს და სანაცვლოდ ხელშეუხებლობის გარანტია მიიღო. გარდა იმისა, რომ წლების განმავლობაში ნაგრევები პენსია ნაგვართვებს, ომში მარჩენალდალუპულებს პირიდან ლუკმა გამოგვაცალეს...

— თქვენი შვილი სად შეინიარა მტრის ტყვიამ?

— ერთადერთი ვაჟი 33 წლის ასაკში დამელუბა აფხაზეთში, უცოლშვილო. თბილისში რომ მყოლოდა, შეიძლება არ გამეშვა საომრად, მაგრამ აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის შსს სისხლის სამართლის სამმართველო განყოფილების გამომძიებლად მუშაობდა, იქ იყო და ომში ჩაება.

— როდის დაიღუპა?

— მიუხედავად იმისა, რომ ირაკლი ბათიაშვილმა, უშიშროების მაშინდელმა მინისტრმა, სთხოვა შევარდნაძეს, ჯარი და ტექნიკა არ გაეყვანათ სოხუმიდან, რადგანაც უტყუარი ინფორმაცია ჰქონდა, რომ 16 სექტემბერს თავს დაგვესხმებოდნენ, ედუარდმა, როგორც მხედართმთავარმა, ქალაქის დატოვების ბრძანება გასცა. სოხუმის პოლიციის სამმართველოს უფროსმა თენგიზ რაფაევამ ორგანოს თანამშრომლებისა და მთავალისეებისგან სახელდახელოდ შექმნა მეომართა ჯგუფი, რომელიც 2 დღე იბრძოდა მტრის წინააღმდეგ და თავდამსხმელები შეაკავა. მათ უამრავი სოხუმელი გადაარჩინეს, მოსახლეობამ მოასწრო ქალაქის დატოვება... თითქმის ყველანი დაიხოცნენ. თენგიზ რაფაევამ მტრმა შეიპყრო. მას იარაღი წაართვეს, სამაგიეროდ, გადახდილი ორი „ლიმონკა“ კბილებით გახსნა და თავიც აიფეთქა და მტრებიც გამოასალმა სიცოცხლეს. აფხაზეთის უშიშროების ყოფილმა მინისტრმა ავთანდილ იოსელიანმა მითხრა, რუსების გადაღებული ფირი მაქვს, რომელზეც თენგიზ რაფაევას და მისი მეზრდოელების გმირობა აღბეჭდილი, მაგრამ ვერ გიჩვენებო...

— მიზეზი?

— მიცვალებულები ერთად იყვნენ მოაგროვებს, ბენზინი გადაასხეს და დაწვეს, მათი საფლავები არ არსებობს... იმის ნაცვლად, რომ სახელმწიფოს თვითონ ჩაეტარებინა მოკვლევა-მოძიება, სად და რა ვითარებაში დაიღუპნენ ბიჭები, მე — მშობელს მეუხეზებოდნენ, დაგვიმტკიცეს, რომ თქვენი შვილი მართლა სოხუმში დაიღუპა. ასეთი რამ სხვა ქვეყანაში არ ხდება!

— როგორ დაამტკიცეთ?

— სარჩელი შევითანე და

სასამართლოს გადაწყვეტილებით ავიღე გარდაცვალების მოწმობა.

— პენსია როგორც მარჩენალდაკარგულმა მიიღეთ?

— ვიცოდი, რომ მეკუთვნიოდა დახმარება და სოცუზრუნველყოფის სამინისტროს მივმართე, მაგრამ უარით გამომისტუმრეს — არ გეკუთვნისო. სარჩელი შევითანე გლდანი-ნაძალადევის რაიონულ სასამართლოში (1996-1997 წლებში), იქაც უარი მიმითხრეს. როცა მოსამართლე ია მარიამიძეს მივაკითხე გადაწყვეტილების ნაშთსაღებად, მითხრა: თქვენი მოთხოვნა კანონიერია, დახმარება გეკუთვნით, ბრძოლა არ მიატოვოთო. თუ მეკუთვნის, რატომ არ მომეცით დახმარება, მოსამართლე თქვენ არა ხართ-მეთქი?!

— რა გიპასუხათ?

— მე სხვანაირად არ შემეძლოო, — მითხრა.

— გააგრძელეთ ბრძოლა?

— დიახ! განცხადება შევითანე შსს-ში, რადგანაც ჩემი ვაჟი ამირან ნორაკიძე ორგანოს მუშაკი იყო. საქმე გადაეცა მთაწმინდა-კრწანისის რაიონულ სასამართლოს.

— დააკმაყოფილეს თქვენი სარჩელი?

— მოსამართლე მამუკა კონჯარიამ პირდაპირ მითხრა: თქვენი მოთხოვნა კანონიერია, მაგრამ სახელმწიფოსაც უჭირს და სამინისტროსაც, სადაც გინდათ, მიჩივლეთო.

კონჯარიას აცოცხლა მივეცი. საქმე მოსამართლე ნოზაძეს გადასცეს. მან უარი განაცხადა სარჩელის განხილვაზე და ბოლოს მოსამართლე თოდრიას ხელში აღმოჩნდა, რომელმაც პრინციპულობა გამოიჩინა და გადაწყვეტილება ჩემს სასარგებლოდ გამითქვანა. 52 ლარი დამინიშნეს როგორც მარჩენალდა-

კარგულს, ვიღებდი 28 ლარსაც, მაგრამ 2005 წლის 23 დეკემბერს პარლამენტმა მიიღო კანონი, რომლის თანახმადაც, შრომით მოპოვებული პენსია აღარ გაგვიზარდეს მარჩენალდაკარგულებს.

2006 წლის თებერვლიდან დავინყე ბრძოლა, მაგრამ შედეგს დღემდე ვერ მივაღწიე. პირადად შევხვდი და ვესაუბრე ბატონ გია არსენიშვილს — ადამიანის უფლებათა დაცვისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის საპარლამენტო კომიტეტის ხელმძღვანელს. ნახევარ საათზე მეტი ვილაპარაკეთ.

— რა გითხრათ?

— მივესალმები თქვენს შემატებას, ამით სხვების საქმესაც აკეთებთო, — შემაწიე. ვთხოვე, პარლამენტში ემსჯელათ ამ საკითხზე.

— დაგეთანხმათ?

— სამწუხაროდ, — მე არაფერი შემეძლიაო, — მითხრა.

— კიდევ ვის შეხვდით?

— ორჯერ მიმიღო ბატონმა ოთარ თოიძემ, ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალურ საკითხთა კომიტეტის თავმჯდომარემ. სერიოზული საუბარი გვქონდა. თქვენი მოთხოვნა კანონიერიაო, — მითხრა, მაგრამ მას შემდეგ უკვე ერთი წელი გავიდა და არაფერი შეცვლილა. ფარხმალი არ დაეყარა და 2007 წლის 1 ივნისს სარჩელი შევითანე საკონსტიტუციო სასამართლოში. 2007 წლის 7 დეკემბერს გაიმართა პროცესი, რომელზეც მოსამართლემ გამოიტანა განჩინება და არა გადაწყვეტილება.

— რა წერია განჩინებაში?

— თქვენ მიმართ კონსტიტუცია დარღვეული არ არის, რადგანაც იღებთ სახელმწიფო კომპენსაციას დახმარებას მარჩენალის დაკარგვის გამო და არა — პენსიასო. გამოდის,

რომ უსამართლოდ მომექცნენ, მაგრამ სამართალს მაინც ვერ მივაგენი. მიუხედავად იმისა, რომ ქალბატონმა ნინო ბურჯანაძემ საჯაროდ აღიარა, სამარცხვინო კანონი მივიღეთო, არაფერი იცვლება... მე კომპენსაცია-დახმარებას ვიღებდი 52 ლარის ოდენობით მარჩენალის დაკარგვის გამო, რაც უკანონოდ ჩამითვალეს სახელმწიფო პენსიად.

— ახლა რას აპირებთ?

— მე მისვამთ ამ შეკითხვას?! უშუალოდ პარლამენტარებს მინდა, ვკითხო, როდის დაგვიბრუნებენ წართმეულ კაპიკებს, ჩვენც ზომი ადამიანები ვართ, არსებობა გვინდა. სამწუხაროდ, საქართველოში ბრძოლის ყველა საშუალება ამოვწურეთ. იცით, სად ვიყავი დღეს?

— სად იყავით?

— საერთაშორისო წითელი ჯვრის წარმომადგენლებს შეხვდით. დახმარებას შეგპირდნენ. საკითხს შეისწავლიან და შუამდგომლობით მიმართავენ ჩვენს სახელმწიფოს. შეხვედრას ესწრებოდნენ, აგრეთვე, აფხაზეთში უგზო-უკვლოდ დაკარგულთა მოძიებისა და მათი ოჯახების უფლებების დაცვის სახელმწიფო კომისიის წევრები. ეს კომისია გაუქმებული იყო და ახლა აღადგინეს. მათაც მივმართე წერილობით, მაგრამ პასუხიც კი არ მაღირსეს, გაგონილა ასეთი რამ? კომისიას ჰყავს ოურისტი, რომელიც ვალდებულია, მოგვემსახუროს, მაგრამ გაგვირბის, გვემალება... ხალხი ფეხებზე ჰკიდია. მითხარით, რამი იღებს ხელფასს?... პენსიონერები გაგვძარცვეს და ჯამაგირები 200 პროცენტით გაიზარდეს, ადამიანების ბედი არაინტერესებთ, აი, როგორ ქვეყანაში ვცხოვრობთ!

ესაუბრა
ნიკო პოპიაშვილი

ტელეკომპანია — ფოკალური მელოპეა და ჩაალური მეპატრონეები

ცოტა ხნის წინათ კომუნიკაციების მარეგულირებელი კომისიის ახალმა თავმჯდომარემ ირაკლი ჩიქოვანმა ტელეკომპანია „ობიექტივის“ ადვოკატს ბესარიონ კვირიკაშვილს სენსაციური შინაარსის პასუხი მისწერა. ჩიქოვანის წერილიდან ირკვევა, რომ 2008 წლის 16 მაისამდე ტელეკომპანია „ალანია“ ულიცენზიოდ მუშაობდა. ქვეყანაში, სადაც თავისუფალ მედიას ჭეშრუტანაც კი ამოუშოვს, არსებობს ტელეარხი, რომელიც თურმე ულიცენზიოდ გადის ეთერში. რას ნიშნავს ეს? უახლოეს ხანში ჟურნალისტთა კავშირი „ობიექტივი“ მარეგულირებელი კომისიის წინააღმდეგ სასამართლოში მორიგი სარჩელის შეტანას აპირებს. სარჩელის საგანი „ალანიას“ ულიცენზიო მუშაობას ეხება. მანამდე კი, ვნახოთ, ვინ ლობივდება და ლობივებს „ალანიას“?..

„ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ სააკაშვილის ხელი-სუფლებამ დაიწყო ელექტრონული მედიის სრული მონოპოლიზაცია. შტურმი მიიტანეს არა მარტო მეტრულ, ანუ ქვეყნის მასშტაბით მუშაობდა, არამედ დეცენტრალურ (თბილისზე მაუწყებელ) არხებზე. შანტაჟით, ზეწოლით, დამინებით ცვლიდნენ მესაკუთრეებს, აღძრავდნენ სისხლის სამართლის საქმეებს. ამ საქმის დამკვეთი იყვნენ ხელისუფლე-

ბის პირველი პირები: სააკაშვილი, მერაბიშვილი, ადგიშვილი, ხოლო შემსრულებელი — კომუნიკაციების მარეგულირებელი კომისია და მისი თავმჯდომარეები 2004-2008 წლებში.

ჟურნალისტთა კავშირ „ობიექტივის“ გამოძიებამ ცხადყო, რომ დიმიტრი ქიტოშვილი პირდაპირ აშანტაჟებდა მესაკუთრეებს და აძალბებდა კომპანიებში საკონტროლო პაკეტის დათმობას. ეს „ტრადიცია“ განაგრძო გიორგი არვე-

ლაძემ, რომლის თავმჯდომარეობის პერიოდშიც არაერთ ტელეკომპანიას ხელოვნურად, კანონის უხეში დარღვევით გაუშუმეს ლიცენზია და გადასცეს ხელიუფლებიანთა ვის სასურველ პირებს. ტელეკომპანია „ობიექტივის“ საკონტროლო პაკეტი სწორედ ქიტოშვილისადამ შემდგომ გიორგი არველაძის ზეწოლით გადაფორმდა ვინმე დავით კაპაურიძეზე, შემდეგ — ნოდარ ჭარხალაშვილზე, ბოლოს — გურამ კვირიკაშვილზე.

2008 წლის 13 თებერვალს ნოდარ ჭარხალაშვილმა მითხრა ნოტარიუს ბოჭორიშვილს და სთხოვა ნიღის გასხვისების დადასტურება. 2008 წლის 14 მარტს კომუნიკაციების კომისიას, სადაც ჭარხალაშვილის მეუღლე სოფიო ბრიტანჩუკი კომისიის წევრის სტატუსით სარგებლობს, მიმართავს ტელეკომპანია „ალანია“, რათა გამოცხადდეს კონკურსი და მიიღოს ლიცენზია (თუ მესხიერება არ გვალაბობს, „ალანია“

2008 წლის თებერვლამდე კარგახანს იყო ეთერში. ჩნდება კითხვა: ულიცენზიოდ მუშაობდა?..

2008 წლის 16 მაისს მარეგულირებელმა კომისიამ „ალანიას“ მისცა ლიცენზია იმ სიხშირეზე, რომელზეც ზემოხსენებული ტელეარხი იხსნებოდა მუშაობდა, ანუ ხელისუფლებამ „გააპრავა“ ტელევიზიის მუშაობა. ჩვენი გამოძიების წყაროთა ინფორმაციით, ნოდარ ჭარხალაშვილი თავდაცვის ექს-მინისტრის დავით კეზერაშვილის კადრია და სწორედ მისი თხოვნით გადაიფორმა ტელეკომპანია „ობიექტივი“ „ფორმალურად“, როგორც თავად აცხადებს.

ჩვენ „ობიექტივის“ ჟურნალისტიკაზე ვამტკიცებთ, რომ ეს არხი ხელისუფლებამ ნავართუ. ამის მარტივი დადასტურებაა „ალანიას“ დირექტორის ვინაობა. მამუკა თათოშვილი ვანო მერაბიშვილთან დაახლოებული პირია. ის წარმოშობით ახალციხელი

შპს ტელეკომპანია „ობიექტივი-2“-ის დამფუძნებელი პარტნიორის ქეთევან ასათიანის წარმომადგენელს მიხეილ აგლაძეს და ადვოკატ ბესო კვირიკაშვილს

(პასუხი თქვენს 16 ივნისის განცხადებაზე)

თქვენი წერილის (№6/1324-09 16.06.09) პასუხად, გაცნობთ, რომ ტელეკომპანია „ალანია“ 2008 წლის მარტის თვეში არ ფლობდა საშუალებას ლიცენზიას. მის მიერ საშუალებას ლიცენზიის მოპოვება მოხდა 2008 წლის 16 მაისს.

კომისიის თავმჯდომარე ირაკლი ჩიქოვანი

გახლავთ. „ვარდების რევოლუციამდე“ მუშაობდა ახალციხეში, „რუსთვი 2“-ის კორპუსის ოპერატორად. შემდეგ ჩამოვიდა დედაქალაქში და გახდა „ალანიას“ დირექტორი. გასაგებია, რომ თათოშვილიც ფორმალური დირექტორია, რადგან „ალანიას“ სინამდვილეში აკონტროლებს კონტრდაზვერვის სამსახური და შინაგან საქმეთა სამინისტრო. „მუშაობლობის შესახებ“ კანონით, სახელმწიფო სტრუქტურებს ეკრძალებათ, ფლობდნენ უწყებრივ ტელემაუწყებლობას. როგორც ხედავთ, კანონი ყველას ფეხზე ჰკიდია. უწყებრივი ტელევიზია „საქართველო“

ლოც“, რომელიც „202“-ს წაართვეს და თავდაცვის სამინისტროს გადასცეს!!! საქართველოს ტელევიზორში ბნელა. ჟურნალისტთა კავშირი „ობიექტივი“ ტელეარხის წამრთმევთა ფოტოების გავრცელებას მთელი თბილისის მასშტაბით გეგმავს. არ დარჩება ხე, რომელზეც ბრიტანჩუკისა და მისი მეუღლის ფოტოები არ გაიკვეთა წარწერით: „ტელეარხის წამრთმევები. გრცხვენოდით!“

ირაკლი ჩიქოვანი, ჟურნალისტთა კავშირ „ობიექტივის“ ხელმძღვანელი

ავღანეთში ომი ორ ფრონტზე მიმდინარეობს

ობამას ადმინისტრაცია დღესდღეობით ავღანეთში ორ ბრძოლას აწარმოებს. პირველი ფართო ფრონტზე გაშლილი საბრძოლო მოქმედებია „თალიბანის“ წინააღმდეგ; მეორე კი დროსთან ბრძოლა კონგრესში, სადაც, შესაძლოა, მოთმინების თასი თალიბებზე ადრე ავესოთ.

ერთი კვირა გავიდა მას შემდეგ, რაც საზღვაო ქვეითები ქვეყნის სამხრეთ პროვინციაში, გელმანდში, შევიდნენ და მოძრაობა „თალიბანის“ ამოსაძიკვად ბოლო წლების უდიდესი შეტევა დაიწყო. ეს შეტევა სამხედრო ღონისძიებების ახალი ეტაპის დასაწყისის სიგნალი გახდა და ამან გარკვეული შედეგი უკვე გამოიღო.

მაგრამ მან, ასევე, აჩვენა, რომ ავღანეთში გამარჯვების მოპოვება ძალიან ძვირი დაჯდება. გასულ კვირას ათი ამერიკელი სამხედრო მოსამსახურე დაიღუპა. მიუხედავად ამისა, ამერიკელი ხელმძღვანელები ამბობენ, რომ აუცილებელია უფრო მეტი ავღანელი ჯარისკაცის მომზადება. პენტაგონის ლიდერი კი აცხადებს, რომ თალიბებთან ბრძოლაში საფუძვლიანი გარდატეხის შეტანამდე წელიწადი ან წელიწად-ნახევარი დარჩა.

და აქ ჩნდება პოლიტიკური მოსაზრებები. მთავარმა დემოკრატებმა კონგრესში მკვეთრად დააფიქსირეს თავიანთი პოზიცია, რომ მათი მოთმინება ავღანეთთან დაკავშირებით სულაც არაა ამოუწურავი, მით უმეტეს, რომ ამ ომის უკვე მეორე წელი მთავრდება. საერთო ჯამში კონგრესმა მაინც გადაწყვიტა, სრული მოცულობით დაეფინანსებინა სამხედროები, მაგრამ მიახვედრა პენტაგონი და თეთრი სახლი, რომ მათ თავიანთი წარმატებების დემონსტრირება მომავალი წლის დასაწყისში მოუწევთ. სხვანაირად სამხედრო დაფინანსების საკითხი ეჭვქვეშ დადგება.

მოკლედ რომ ვთქვათ, ავღანეთთან დაკავშირებით ადმინისტრაციამ ახალი სტრატეგია შეიმუშავა; დანიშნა იქ ახალი მმართველი, გადაისროლა 21 000 სამხედრო მოსამსახურე (შესაძლოა, დაამატოს კიდევ) და დაიწყო შეტევათა სერიიდან პირველი. მაგრამ მთელი ამ ხნის განმავლობაში მას გამუდმებით ჩაესმის ყურში, როგორ დაუნდობლად წიკნიკებს პოლიტიკური საათი.

სამხედრო ხელმძღვანელობა კარგად აცნობიერებს, რომ დრო იწურება. როცა შტაბის ხელმძღვანელთა გაერთიანებული კომიტეტის თავმჯდომარე, ადმირალი მაიკ მალენი (Mike Mullen) გასულ კვირას სადღიობისას, ავღანეთზე საუბრობდა, მის ნათქვამში რამდენიმეჯერ გაიჟღერა ფრაზებმა: „აჩქარება“, „რაც შეიძლება, ჩქარა“, „უფრო ჩქარა, ვიდრე ეს წარმოსადგენია“. გგონიათ, ის ამას ვერ ხვდება?

მაგრამ ადმირალი მალენი სწრაფ გამარჯვებას არ გეპირდება. ის ლიად და პირდაპირ აცხადებს, რომ „ბოლო სამი წელი ავღანეთში ძალადობასა და დაუმორჩილებლობის მოძრაობაზე უარყოფითად აისახება“. „მტერი ძლიერდება და უფრო გადამწყვეტად მოქმედებს. ჩვენ ეს ტენდენცია უახლოეს 12-18 თვეში უნდა დავეძლიოთ, ისე, რომ იგი უკუსვლით წავიდეს“.

მაგრამ მათ ეს დრო დარჩათ? როცა კანონმდებლებმა ამ გაზაფხულზე ერაყისა და ავღანეთის დაფინანსების კანონპროექტი წარუდგინეს, წარმომადგენლობითი პალატის საბიუჯეტო ასიგნებების კომისიის გაგვლინაშა თავმჯდომარემ დევიდ ობეი (David Obay) „ღრმად დაეჭვება“ გამოხატა, რომ ადმინისტრაცია სამხედრო წარმატებას მიაღწევს ავღანეთში. მან დაუფარავად მოიყვანა შედარებები ვიეტნამთან. ამ ვისკონსინელმა დემოკრატმა წელს ომის დაფინანსებისთვის სახსრების გამოყოფის კანონი გაიტანა, მაგრამ მოითხოვა, რომ ადმინისტრაციამ მომავალი წლის დასაწყისში საქმის ვითარების შესახებ ანგარიში წარმოადგინოს.

კონგრესში სხვა ლიდერები ამბობენ, რომ მათი მოთმინება უფრო ღირსი, ვიდრე საქმის არსებული მდგომარეობიდან შეიძლება ჰქონდეთ. „ჩვენ ვაცნობიერებთ წესრიგის აღდგენის აუცილებლობას, მას შემდეგ, რაც იგი ბუშის ადმინისტრაციამ დაანგრია“, — ამბობს საბიუჯეტო ასიგნებების კომისიის წამყვანი დემოკრატი დები ვასერმან შულცი (Debbie Wasserman Schultz) ფლორიდიდან. შედეგად, როგორც ის ამბობს, „მე მიწნდება შეგრძნება, რომ დემოკრატებს ჯერ კიდევ საკმარისი მოთმინება ჰერჩათ, რომელიც ავღანეთში უსაფრთხოების უზრუნველყოფისა და დემოკრატიული პროცესის“ წარმართვის შესაძლებლობას იძლევა.

თუმცა ავღანეთში სიტუაციის დალაგება და დემოკრატიის შექმნა არცთუ ისე იოლი, თითქმის ამოუხსნელი ამოცანაა. ავღანეთში აგვისტოში სა-

ყოველთაო არჩევნებია და პრეზიდენტი კარზაი, შესაძლოა, ახალი ვადით აირჩიონ. მაგრამ ეს საეჭვო გამარჯვება იქნება, რამეთუ მას სულ უფრო ხშირად არასაიმედო დასაყრდენად, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ლიდერად მიიჩნევენ.

ამასთან, სულ უფრო ნათელი ხდება, თუ რა სჭირდებათ ამერიკელ სამხედროებს ავღანეთში წარმატების მისაღწევად. მათ ყველაზე მეტად ადგილობრივი ავღანური ძალების დახმარება აკლიათ. ადმირალი მალენი ამბობს, რომ ავღანეთის არმიის რიგებში 80 000-ზე მეტი სამხედრო მოსამსახურეა, თუმცა ეს რიცხვი დაახლოებით 134 000-მდე უნდა გაი-

ზარდოს. ნაციონალურ პოლიციაში 82 000-მდე ადამიანი ირიცხება, მაგრამ მათი მომზადების დონე ძალიან დაბალია. აშშ ავღანეთში სასწრაფო წესით აგზავნის 4 000 სამხედრო ინსტრუქტორს.

ამასთანავე, ამერიკელთა ახალი მეთაური ავღანეთში, გენერალი სტენლი მაკკრისტალი (Stanley McChrystal) ატარებს ამერიკის ძალების რიცხოვნობის 60-დღიან შემოწმებას, რის შემდეგაც ეს ძალები, შესაძლოა, 68 000-მდე გაიზარდოს. მაკკრისტალის ახალი სტრატეგია ითვალისწინებს ძალების საბრძოლო მოქმედებების თეატრზე მობილიზებას აჯანყებულთა საწინააღმდეგო ოპერაციების

ჩასატარებლად მცირერიცხოვანი საპატრულო დაჯგუფებების გამოყენებით, რომლებიც თალიბებს სოფლებიდან და დასახლებებიდან გამორეკვენ და, რაც ყველაზე მთავარია, შეაკავებენ მათ.

„მთავარი ის კი არაა, რამდენ მტერს მოვკლავთ, არამედ ის, თუ რამდენ მშვიდობიან მოსახლეს დავიცავთ თალიბებისგან“, — ამბობს ადმირალი მალენი, თუმცა არის კიდევ ერთი ხანგრძლივი საფრთხე. თალიბებმა იცინა, რომ პოლიტიკური საათი წიკნიკებს და დროის ათვლა დაწყებულია. ისინი ამერიკელებს დროებით მოსულებად მიიჩნევენ და შეუძლიათ, ჩუმად ისხდნენ მათი ნასვლის მოლოდინში.

თანაგადგროვა მსოფლიოში 200 მილიონი მონაა

მსოფლიო, კარგა ხანია, მხრებიდან გადაიგდო მონობის მძიმე უღელი, მაგრამ დემოკრატიულ პრინციპებსა და ადამიანის თავისუფლებაზე დამყარებულ დღევანდლობას უდიდეს შავ დამლად ადევს თეთრი მონობა, რომლის უღელიც ბევრად უფრო ძნელი მოსაშორებელი აღმოჩნდა თავად ცივილიზებული მსოფლიოსთვისაც კი. მოცილებას ვინლა დაეძებს, საქმე დღითიდღე უარესობისკენ მიდის.

რამდენიმე თვის წინათ გამოქვეყნებული ადამიანთა ექსპლოატაციის პრობლემებთან დაკავშირებული გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ყოველწლიური ანგარიშის მიხედვით, 2008 წელს მსოფლიო მასშტაბით ეგრეთ წოდებული ტრეფიკინგის მსხვერპლთაგან ყოველი მეხუთე არასრულწლოვანი იყო. ამავე ანგარიშის თანახმად, პოსტსაბჭოთა სივრცისა და შუა აზიის ქვეყნები კვლავ „შავ სიაში“ რჩებიან. აქ ადამიანებით ვაჭრობის ბიზნესი ყვავის. ყველაზე ხშირად ადამიანების ექსპლუატირება ხდება სექს-მონობის სახით და ყოველ მეხუთე შემთხვევაში კი ტრეფიკინგის მსხვერპლი, პრაქტიკულად, უფასო სამუშაო ძალაა.

ადამიანებით უკანონო ვაჭრობის შესახებ საერთაშორისო მოხსენების ავტორებმა სიტუაცია 155 ქვეყანაში შეისწავლეს და მიღებული შედეგები გასაანალიზებლად ექსპერტებს დაუდეს. ექსპერტები მემამფოთებელ მომავალს ვარაუდობენ: ფინანსური კრიზისის ფონზე უფასო შავ მუშებსა და სექს-მონებზე მოთხოვნილება მნიშვნელოვნად გაიზრდება. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ პირდაპირ-პროპორციულად გაიზრდება თეთრი მონობის მსხვერპლთა რაოდენობაც.

2008 წელს ქალებისა და ბავშვების ექსპლოატაციამ არნახულ მასშტაბებს მიაღწია — ტრეფიკინგის მთელი მოცულობის 79 პროცენტს.

ამასთანავე, იმ 155 შესწავლილი ქვეყნიდან დაახლოებით მესამედში ადამიანებით ვაჭრობის საქმეს, ძირითადად, ქალები უძღვებიან. შუა აზიასა და აღმოსავლეთ ევროპაში ტრეფიკინგის ბრალდებით გასამართლებულთა შორის 60 პროცენტს ქალები წარმოადგენდნენ. „ამ რეგიონებში ქალები ქალებს ყიდნიან, მოკის მომგვრელი ფაქტორები, როდესაც ტრეფიკინგის ყოფილი მსხვერპლი ადამიანებით მოვაჭრე ხდება“, — ამბობს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ნარკოტიკებისა და დანაშაულებათა სამმართველოს (UNODC) ხელმძღვანელი ანტონიო მარია კოსტო. ანალიტიკოსები კარგა ხანს ცდილობდნენ, ამოეხსნათ ფსიქოლოგიური, ეკონომიური და ყველა სხვა შესაძლო მოტივი, რომელიც ქალს აიძულებს, სუსტი სქესის სხვა წარმომადგენლები პროსტიტუციაში ჩაითრიოს.

მსოფლიო მასშტაბით ადამიანთა უკანონო ექსპლოატაციის მოტივებს შორის მეორე ადგილზე იაფი მუშახელის გამოყენების ხარჯზე ფულის მოგების სურვილი დგას. დაზარალებულთა 18 პროცენტს სწორედ ეს ბედი ხვდა ნილად, თუმცა ექსპერტები თვლიან, რომ აღნიშნული მაჩვენებელი არარეალურია. ამ სახის შემთხვევები ოფიციალურ სტატისტიკაში ცუდად აისახება და რეალური სურათი

გაცილებით უფრო მძიმეა. სინამდვილეში არავინ იცის, რამდენი ადამიანია იძულებული მასტებში, მინდვრებში, საწარმოებში, ქარხნებსა თუ „თანამედროვე მონათმფლობელების“ სახლებში ჯოჯოხეთურ შრომას გაუძღონ. მსოფლიო კრიზისი მსგავსი ადამიანების რაოდენობის ზრდას გვიქადის, ვინაიდან იაფფასიანი ან, სულაც, უფასო მუშახელი არასდროს ყოფილა უფრო მეტად საჭირო, ვიდრე ახლა სიკვდილ-სიცოცხლის ზღვარზე მფეთქავი წვრილმანი თუ მსხვილი კომპანიებისათვის.

ტრეფიკინგის ყოველი მეხუთე მსხვერპლი ბავშვია. ამასთანავე, მათ თავიანთი მფლობელები წარმომადგენლობისთვისაც ტრეფიკინგის საკუთრებაში იყენებენ და პროსტიტუციისთვისაც. ისინი ხან მეთევზეების ახლართულ ბადეებს ასწორებენ, ხან ექსკლუზიურ ნივთებს აშაულებენ, ხან კერავენ, ხანაც კაპაოს პლანტაციებში იქანებებიან. ეს კიდევ არაფერია პროსტიტუციასა და პორნოგრაფიასთან შედარებით, სადაც ბავშვებს ათას გახრწნილობას აიძულებენ. ხანდახან არასრულწლოვან ფეოტებს ნაცოლლებად ყიდიან, ბიჭებს კი — აქლემების მწყემსებად.

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის მონაცემებით, ახლა მსოფლიოში 12 მილიონი მონაა, ეს ოფიციალური მონაცემებით; ექსპერტების აზრით კი, აღნიშნული ციფრი აისბერგის მხოლოდ ნაწილად ნაწილია. მათი ანგარიშით, **დღესდღეობით პლანეტაზე მცხოვრებ ადამიანთაგან 200 მილიონი თანამედროვე მონობის მსხვერპლია. შედარებისთვის, 400 წლის განმავლობაში აფრიკიდან ამერიკაში სულ 12 მილიონი მონა გაიყვანეს.** ევროკავშირის პოლიციური

ორგანიზაცია ირწმუნება, რომ ადამიანებით ვაჭრობას ტრანსნაციონალური დანაშაულებრივი სამყაროსათვის წელიწადში 19 მილიარდი დოლარის მოგება მოაქვს.

2008 წელს აშშ სახელმწიფო დეპარტამენტმა გამოაქვეყნა იმ ქვეყნების სია, რომლებშიც ფართოდაა გავრცელებული ადამიანებით ვაჭრობა. შავ სიაში მოხვდნენ: კუვეიტი, ომანი, კატარი და საუდის არაბეთი. ამ ქვეყნებში აზიასა და აფრიკიდან ჩაბოყვანილი იაფფასიანი მუშახელების ექსპლოატაცია ძალზე პოპულარული საქმეა. შავ მუშებს, როგორც წესი, ეკრძალებათ ქალაქში გადაადგილება, გამუდმებით ემუქრებიან ფიზიკური ანგარიშსწორებითა და ძალადობით და, თქმა უნდა, ჩასვლისთანავე ანთმევენ პასპორტს. ამ ქვეყნების ხელისუფალთ სულ არ ადარდებთ ტრეფიკინგთან ბრძოლის მეთოდების ძებნა და არც დამნაშავეთა დასჯილი ინსტრუქციები.

მონურ შრომას ფართო გამოყენება აქვს ისეთ განვითარებად ქვეყნებში, როგორიცაა ბრაზილია, ინდოეთი და ჩინეთი. მეცნიერები თვლიან, რომ სწორედ ტრეფიკინგის მსხვერპლთა უნაზღაურებელ არაადამიანურ შრომას ეფუძნება ამ ქვეყნების ეკონომიკური ზრდა. „შავ სიას“ ალჟირი, ფიჯი, კუბა, ირანი, მიანმა, მოლდოვა, ჩრდილოეთ კორეა, პაპუა, ახალი გვინეა, სუდანი და საბერძნეთიც ვერ ასცდნენ.

ამ ქვეყნების მიმართ, შესაძლოა, დაწესდეს სანქციები და აშშ მხრიდან ჰუმანიტარული მხარდაჭერის გარდა შეწყდეს ყოველგვარი დახმარება.

სხვათა შორის, 2008 წელს „შავი სიიდან“ ხუთი ქვეყანა

გაირიცხა — ბაჰრეინი, მაღაზია, უზბეკეთი, ეკვატორიალური გვინეა და ვენესუელა. ეს ერთადერთი კარგი ამბავია ტრეფიკინგთან დაკავშირებით, თუმცა ვენესუელა მთლად მშრალზე ჯერაც არაა, აშშ ხელისუფლებამ მას ადამიანის უფლებათა დარღვევაში, ნარკოტიკებით ვაჭრობასა და ტერორიზმში ადანაშაულებს.

უნდა აღინიშნოს ერთი მნიშვნელოვანი დეტალი: ამერიკელი ექსპერტების შეფასებით 20-დან 65 მილიონამდე ადამიანი ინდოეთში იძულებითი ექსპლოატაციის მსხვერპლია. მიუხედავად ამისა, ეს ქვეყანა „შავ სიაში“ ვერ მოხვდა. ჯერ კიდევ აშშ სახელმწიფო მდივან კონდოლიზა რაისს ამ ნაკითხზე სერიოზული დებატები ჰქონდა თავისსავე პირველ მოადგილე ჯონ ნეგროპონტესთან. რა თქმა უნდა, რაისმა გაიმარჯვა და „აშშ-ის მნიშვნელოვანი მოკავშირე“ ინდოეთი ამოაშლევინა მოკლემდე ვაჭრობაზე ნაკითხული ქვეყნების სიიდან.

აფრიკაში სიტუაცია ბევრად უფრო რთულადაა, ვიდრე დანარჩენ მსოფლიოში. იქ ადამიანების მონებად გაყიდვის საწინააღმდეგოდ საკანონმდებლო ბაზაც კი არ არსებობს. არის მხოლოდ გარკვეული საერთაშორისო შეთანხმებები, რომელთა თანახმადაც ქვეყანა იძლევა გარანტიას, რომ მისი მოქალაქეები თავისუფალნი იქნებიან.

შეგახსენებთ, რომ გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია სტატისტიკურ კვლევას თანამედროვე მონობის შესახებ 2003 წლიდან ახორციელებს. უკანასკნელი 6 წლის მანძილზე კვლევებში მონაწილე ქვეყნების რიცხვი გაორმაგდა. საშუალოდ ყოველწლიურად 800 000 ადამიანი სხვა ქვეყანაში მონად იყიდება, მათგან 80 პროცენტი ქალია, ყოველი მეორე კი — არასრულწლოვანი. ყოველწლიურად მილიონობით ადამიანი მონა საკუთარ სამშობლოში ხდება.

გზნობადი პერიოდის

ამერიკის ხელისუფლებაში დაჩქარებული ტემპით რეკრუტირდება არაერთგვაროვანი და „არატრადიციული სექსუალური ორიენტაციის“ ფიგურები, მსოფლიო ეკონომიკას კი კრიზისი არყევს. ეს ორი მოვლენა ერთმანეთთან უკიდურესად მჭიდროდაა დაკავშირებული.

სახელმწიფო პოლიტიკის გზა

ამჟამად პირველი თანამედროვე ლიბერალური სახელმწიფო, რომელიც დაეფუძნა პრინციპს — „ადამიანები დაიბადნენ თანასწორნი, ისინი შემქმნელების მიერ უზრუნველყოფილი არიან სიცოცხლის, თავისუფლებისა და ბედნიერების ხელუხლებელი უფლებებით. ამ უფლებებს უნდა უზრუნველყოფდეს ხელისუფლება, რომელიც უფლებამოსილებას ხალხის თანხმობიდან იღებს“. ამერიკის პრეზიდენტები, ტრადიციულად, ქვეყნის ელიტის წარმომადგენლები იყვნენ, ელიტისა, რომლის წევრებიც, მიუხედავად იმისა, თუ რომელ პარტიას მიეკუთვნებოდნენ, ყოველთვის სწავლობდნენ ერთსა და იმავე უნივერსიტეტებში, ყოველთვის იყვნენ ერთი და იმავე საზოგადოებებისა და კლუბების წევრები.

2004 წლის საპრეზიდენტო არჩევნების ორივე ნომინანტი — ჯორჯ ბუშიც და ჯონ კერიც იელის უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულია, უნივერსიტეტისა, რომლის სტუდენტებიც საიდუმლო საზოგადოების „Skull and bones“-ის ჯერ წევრები, შემდეგ კი კურთხეულები ხდებიან. ეს ერთ-ერთი ყველაზე სახელგანთქმული საიდუმლო საზოგადოებაა, რომლის წევრებიც, მიუხედავად პოლიტიკური სიტუაციებისა, ამ დრომდე ინახავენ თავიანთ საიდუმლოებებს. ამ თემაზე საუბრისაგან თავის შეკავებას ძალზე მოტივირებდა ხსენიანი: „კი, ვიყავი ამ საზოგადოების წევრი, მაგრამ რაიმეს თქმა არ შემიძლია, რადგან ეს საიდუმლოა“. მიუხედავად ამ საყოველთაო დუმისა, ცნობილია, რომ სტუდენტთა საიდუმლო საზოგადოება დაკავშირებულია ცენტრალურ სადაზვერუო სამსახურთან, ილუმინატებთან, ბილდერბერგერებთან და მასონებთან, ანუ ამერიკას საუკუნეების მანძილზე მართავდნენ ერთ ბუდეში გამოზრდილი ბარტყები, რომლებიც, შესაძლოა, თავს სხვადასხვა პარტიას მიაკუთვნებდნენ და სხვადასხვა შესაძლებლობას ფლობდნენ, მაგრამ შინაარსით ერთმანეთისგან არაფრით განსხვავდებოდნენ.

ალინისის ქორბის გზა

უკანასკნელი არჩევნებისას სიტუაცია მკვეთრად შეიცვალა. სპეკულაციის თეორიებით შეიარაღებულმა ბანკირებმა ეკონომიკა მოშალეს და ფინანსური კრიზისი გამოიწვიეს, რის შემდეგაც ხელისუფლებაში მოვიდა სულ სხვაგვარი დაჯგუფება, რომელსაც ამერიკის კულტურა და ტრადიციებთან არაფერი აკავშირებს. ახალ ხელისუფალთა უმრავლესობა პრეული-მეორე თაობის ემიგრანტია, რომლებმაც ყველასათვის „თანაბარი შესაძლებლობების“ წყალობით ამერიკაში კარიერაც გაიკეთა და ქონებაც დააგროვა, მერე კი ყველაფრის კრიტიკა და გადაკეთება დაიწყეს, თანაც — სათავისოდ, რომ პოლიტიკური,

ეკონომიკური და სოციალური სფეროების ყველა საკვანძო პოზიციიდან ძველი ელიტის წარმომადგენლები განედევნათ. ეს მხოლოდ ახალი პრეზიდენტის არჩევნები კი არა, გადატრიალება იყო, გადატრიალება, რომლისთვისაც დიდხანს ემზადებოდნენ. ბარაკ ობამამ კოლუმბიის უნივერსიტეტი დაამთავრა, ადვოკატის დიპლომი კი ჰარვარდის სამართლის სკოლაში მიიღო. მისი შეხედულებები მასონების ფილოსოფიის ნაცვლად 1909 წელს რუსეთიდან ემიგრირებული სოლ ალინის კის ნაშრომებზე ყალიბდებოდა. ორივე community organizer, ანუ მოსახლეობასთან მუშაობის ორგანიზატორი გახლდათ ჩიკაგოში, განსხვავება მხოლოდ ერთია — ალინსკი იმ მოძრაობის დამაარსებელი და იდეოლოგი იყო, რომლის ნაწილადაც იქცა მოგვიანებით ბარაკ ობამაც. როდესაც არსებობს ორგანიზატორი, ბუნებრივია, ჩნდება კითხვა — რის ორგანიზებას ეწევა ის და რისთვის? ამ კითხვაზე თავად ალინსკიმ უპასუხა საკუთარი წიგნში „წესები რადიკალებისათვის“ დანერგულია უქონელთათვის, რომ ხელში ჩაიგდონ ქონება და მქონენი“.

გასული საუკუნის 30-იან წლებში, ზუსტად დიდი დეპრესიის პერიოდში, ალინსკის იდეა მოუვიდა ძალაუფლებას მექანიზმის გახსნისა, რომელიც კორპორაციების, ბანკებისა და მომსახურების სფეროების საერთო ინტერესების გამოყენების საშუალებას იძლევა. სწორედ ამ მექანიზმის დახმარებით გადაწყვიტა ხელისუფლების ხელში ჩაგდება. მან მოსახლეობასთან დაიწყო მუშაობა ისეთი ორგანიზაციების შექმნით, როგორიცაა: „Back of the Yards“ და „Industrial Areas Foundation“. ქსელი განუწყვეტილად ფართოვდებოდა, ახლა კი უკვე მსოფლიოს მრავალ ქვეყანასა მოდებული. ადგილებზე მომუშავე ორგანიზატორებს ალინსკი ჯერ თავად ავარჯიშებდა, მისი გარდაცვალების შემდეგ კი მის შრომებს community organizers-ები დამოუკიდებლად ან მასწავლებლების დახმარებით უფლებდნენ. ერთ-ერთი ასეთი მასწავლებელი თავად ბარაკ ობამაც გახლდათ. „FOX“-მა უწვენა იმის ამსახვე-

ლი ვიდეომასალა, თუ როგორ მიჰყავდა მას სოლ ალინსკის თეორიის კურსი. „რადიკალთა წესებში“ ალინსკი წერს: „დოსტოევსკი თვლიდა, რომ ყველაზე მეტად ადამიანებს პირველი ნაბიჯის გადადგმისა ემხიანთ. ამიტომ ნებისმიერ რევოლუციურ აქტივებს წინ უნდა უსწრებდეს ადამიანების ცნობიერების წელი, პასიური ცვლა, რის შედეგადაც მათ თავი იმდენად მიუსაფარად, გარიყულად, დაკარგულად და გამეფებულ სისტემაში უპერსპექტივოდ უნდა იგრძნონ, რომ თავად მოინდომონ წარსულის დავიწყება და მომავლის შეცვლა. ნებისმიერი რევოლუციისათვის მნიშვნელოვანია მასების სურვილი, მიიღონ გარდასახვა. ასეთი სიტუაციის შექმნისათვის ორგანიზატორი მხოლოდ საშუალო ფენასთან კი არა, „ცისფერ საყელოებთანაც“ უნდა მუშაობდეს, თორემ ისინი მარჯვნივ გადაიხრებიან. ამის დაშვება არ შეიძლება.“ ღარიბებს ძალაუფლება არ აქვთ, ამიტომ რეალური სამიზნე საშუალო ფენა უნდა იყოს: „ახლა და მომდევნო ათწლეულებში ორგანიზაციამ თავისი მოქმედება ამერიკის საშუალო ფენისკენ უნდა მიმართოს. ეს ის მასაა, სადაც ძალაუფლება კონცენტრირებული...“

ალინსკი თავსაც კი არ იწუხებს, ოდნავ მაინც შენიღბოს

წენ. რადიკალების იდეოლოგიაში კი გარკვევითაა ნათქვამი, რომ ძალაუფლების ხელში ჩასაგდებად საშუალო ფენა უნდა იქნეს გამოყენებული. სწორედ ესაა მარქსიზმისა და ალინისმის ძირითადი განმასხვავებელი ნიშანი. ლობიერების გზით ალინსკიმ ჩაატარა დიდი მოსამზადებელი სამუშაო „სრულყოფილი ანონიმური წარმომადგენლების“ ჯგუფების შესაქმნელად. მათ სახალხო კორპორაციების აქციონერები თავიანთ ხმებს გადასცემენ, ისინი კი აქციონერთა ამერიკული კორპორაციების საწინააღმდეგო ქმედების ორგანიზებას გახდა.

მართალია, „წესები რადიკალთათვის“ ანტიკონსტიტუციური და ამორალურია, მაგრამ უკანასკნელი მოვლენების (და არა მხოლოდ ამერიკის) მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, სოლ ალინსკის საქმე ცოცხლობს და იმარჯვებს კიდევ. მისი ბუდებთან გამოფრინდნენ ნაციონალური და ინტერნაციონალური მასშტაბის ისეთი ქორეები, როგორებიც არიან ედვარდ ჩამბერსი, მაიკლ გეკანი, ვილ რატკე, პატრიკ კროული და სხვები. ისინი არა მხოლოდ ხელმძღვანელობენ „Industrial Areas Foundation“-ის მასწავლებლის მიერ დაფუძნებულ ათობით ფილიალს, არამედ შექმნეს სხვადასხვა სახელწოდების ასობით მსგავსი ორგანიზაცია, რომელთაგან უკლებლივ ყველა, მიხედვით იმისა, პროფკავშირი“ ერქმევა, „საზოგადოებრივ ორგანიზატორთა ასოციაცია“ დაუყოვნებელი

რეფორმებისათვის“ თუ „მომსახურების სფეროს თანამშრომელთა საერთაშორისო კავშირი“, ემსახურება ერთადერთ მიზანს — გაააქტიურონ მშრომელთა მოძრაობა სოციალური გარდაქმნებისა და ძალაუფლების ხელში ჩასაგდებად.

ალინსკისა და მისი ქორების გეგმები ამერიკის შეერთებული შტატებით არ შემოიფარგლება. ლიბერალების იდეოლოგიის ფართოდ გავრცელებული სლოგანია: „იფიქრე გლობალურად, იმოქმედე ლოკალურად“.

ნილაპი ჩაოხსნილია

ობიგატელს, რომელიც უყურებს, თუ როგორ მოულოდნელად ცვლის ბარაკ ობამა საკუთარ გადაწყვეტილებებს, როგორ სარგებლობს სუფლიორის მონიტორით ყველაზე მარტივი განცხადებების გასაკეთებლად? კი და როგორ ვერ ახერხებს დაწყებული ნინადადების დამთავრებას ტექნიკური გაუმართაობის შემთხვევაში, სულ უფრო ხშირად უჩნდება კითხვა: ვინ დგას პრეზიდენტის უკან? პასუხი ცალსახაა — გამარჯვებულები მონაგარის განაწილებას შეუდგნენ, ანუ საიდუმლოებას ფარდა აეხადა.

ენახოთ, რით დასრულდა ავტოგაგანტების გაკორტება: „Chrysler“-ისაგან სახელმწიფომ აქციათა 25% ჩაიგდო ხელში, პროფკავშირმა — 55%. „General Motors“-თან დაკავშირებით მდგომარეობა საპირისპიროა: აქციების 70% — ხელისუფლებას და 20% — პროფკავშირს. ეს ამერიკული მანქანათმშენებლობის ტრადიკული ფინალია, რომლის შემდეგაც კომედია იწყება: ჯორჯ სოროსის მითითებით, ეკონომიკური პოლიტიკის სადაც კი პრეზიდენტის სპეციალურ ასისტენტად ბრაიან დიზი დაინიშნა, 31 წლის პოლიტიკოსი, რომელიც ჰილარი კლინტონის საარჩევნო კამპანიაზე მუშაობდა, შემდეგ ბარაკ ობამას გუნდში გადავიდა, მერე კი გლობალური განვითარების ცენტრის (Center for Global Development) შემოთავაზება მიიღო. მანქანათმშენებლობის რეორგანიზება მისი პირველი სახელმწიფოებრივი თანამდებობაა. იგი „ამერიკული კაპიტალიზმის წესების გადახრას“, სხვა სიტყვებით კი, უძველესი ავტოქარხნების დანგრევას აპირებს... როგორც ჩანს, სულ ესაა, რის გაკეთებაც სპეციალური ეკო-

ნომიკური ან ტექნიკური განათლების არმქონე პოლიტიკურ აქტივისტს შეუძლია.

ამ ტრაგედიის მედლის მეორე მხარეს მსოფლიოს მრავალი ქვეყანაა, რადგან „General Motors“ ქარხნებს ბევრ ქვეყანაში ხურავს. ეს ჯერ კიდევ ყველაფერი როდია. „BBC“-ს ოფიციალური ცნობით, ობამა უკვე ყველგან მმართველია: „გერმანიის კანცლერმა ანგელა მერკელმა განაცხადა, რომ აშშ პრეზიდენტი ბარაკ ობამა, რომელსაც გერმანული მანქანათმშენებლის „Opel“-ის ბედზე მორიგი მოლაპარაკებებისას ტელეფონით ესაუბრა, საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებაში დაეხმარა“.

ვინ დაზარალდა? დაზარალდნენ გადასახადის გადამხდელები, რადგან მანქანათმშენებლობის უდიდესი ვალები სწორედ მათი ჯიბეებიდან იფარებოდა. მხოლოდ „General Motors“-მა 50 მილიარდზე მეტი ამერიკული დოლარი მიიღო. დაზარალდნენ იხვესტორებიც, საინვესტიციო ფონდებიც, საპენსიო და მასწავლებელთა ფონდებიც, რომლებიც გაყვლიფეს და მოისროლეს. ახლა ისინი ქირაობენ ადვოკატებს და ცდილობენ დაამტკიცონ, რომ ხელისუფლების ქმედებები ანტიკონსტიტუციურია.

კი, ანტიკონსტიტუციურია, მაგრამ ზუსტ შესაბამისობაშია ალინსკის სწავლებებთან. გასოვთ მისი იდეა კრებზე ხმისმიცემ „უფლებამოსილი წარმომადგენლებთან“ დაკავშირებით? სხვადასხვა ტიპის აქციების მფლობელთა ხმებით მანიპულირების წყალობით საბოლოო ჯამში გამოვიდა, რომ ავტოქარხნების გაკორტების სახელისუფლო გეგმას უმრავლესობამ დაუჭირა მხარი.

მანქანათმშენებლობა ჯერჯერობით ეკონომიკაში ფედერალური ინტერვენციის უდიდესი ექსპერიმენტია. კარგი დასაწყისი საქმის ნახევარია, საიდუმლო ხმისმიცემის შესახებ კანონის შეცვლის შემდეგ პროფკავშირი ხელისუფლებას დაეხმარება, ხელში ჩაიგდოს მთელი ბიზნესი — მსხვილიც და საშუალოც.

ილუზია გამორიცხულია: პრეზიდენტ ობამას ზურგსუკან დგანან მშრომელთა მოძრაობის მეტროპოლი აქტივისტები, რომლებმაც ხელში ჩაიგდეს ხელისუფლება და ნადავლს ცინიკურად ინანილენ. გამარჯვებას მხოლოდ მშრომელთა კავშირები როდი ზეიმობენ. მშრომელთა მოძრაობა მასებთან მომუშავე იდეური რუპორია. ვინ დებს ფულს ამ იდეოლოგიური მანქანის მუშაობისათვის და ვინ მიმართავს მას საჭირო კუთხით?

Skull and Bones — იშვედრიის ელიტა

ძალზე ელიტური და პურიტანული იელის უნივერსიტეტის ნიაღში ყოველწლიურად საუკეთესო ოჯახებიდან გამოსული 15 სტუდენტი ირჩევა. სწორედ ისინი ქმნიან არაჯანსაღი რიტუალების მიმდევარ საიდუმლო საზოგადოებას სახელწოდებით „Skull and Bones“ („ქალა და ძვლები“). ისინი სიცოცხლის ბოლომდე ეხმარებიან ერთმანეთს. ჯორჯ ბუში-უმცროსი და ჯონ კერი უკვე მოვალი წელია, დანარჩენ 800-მდე კურთხეულთან ერთად ამ ორგანიზაციის წევრები არიან. ორგანიზაცია „Skull and Bones“-ს სახელს წევშირდება კონსპირაციული ლიტერატურა, რომელშიც მისი წევრები დადანაშაულებული არიან უოტერგეიტის სკანდალში (აშშ 1972 წ. პოლიტიკური სკანდალი, რომელიც ქვეყნის პრეზიდენტის ორჩარდ ნიქსონის გადადგომით დამთავრდა. ეს აშშ ისტორიის მანძილზე ერთადერთი შემთხვევა იყო, როცა პრეზიდენტმა სიცოცხლეშივე ვადაზე ღრე შეწყვიტა საკუთარი მოვალეობების შესრულება), ღორების უბში შეჭრასა და თვით ჯონ კენედის მკვლელობაშიც კი. საქმიან წრეებთან, განსაკუთრებით კი, საბანკო სექტორთან მჭიდრო კავშირების წყალობით, იელის უნივერსიტეტის ყოფილ თანაფაფელებს თავისუფლად შეუძლიათ, ახლო მომავალში მსოფლიო ფინანსების კონსერვოლი ჩაიგდონ ხელში.

ამ ორგანიზაციის წევრებს ხელეწიფებათ საერთაშორისო ურთიერთობათა საბჭოს ან, სულაც, აშშ ცენტრალური სადაზვერვო სამსახურის მუშაობის ჩაშლაც.

არაფერს ვიტყვით „Skull & Bones“-ის ეზოთერულ ხასიათზე, კურთხევის რიტუალებსა და სხვადასხვა ყოველწლიურ ცერემონიაზე. ამავერად მთავარი ამ საზოგადოების სოციალური ფუნქციაა ძის როლი, რომელსაც, შესაძლოა, ასრულებს კიდევ პოლიტიკაში. „Skull & Bones“ არის სისტემის მიერ შერჩევის გზით ელიტის შექმნის დემონსტრირება. ენტონი სატონის თქმით, საზოგადოების ყველაზე აქტიური წევრები 20-30 ოჯახის წარმომადგენელი არიან, ოჯახებსა, რომლებიც დამკვრავებზე დანიტრესებას, დაიცვან თავიანთი მემკვიდრეობა და შთამომავლობა. სწორედ ამ ელიტური ოჯახები არის წარმომადგენლები ხშირად ერთმანეთზე ქორწინდე

ბიან, თუმცა უკანასკნელი წლების განმავლობაში ორგანიზაციის წევრები მხოლოდ მამრობითი სქესის სტუდენტები ხდებოდნენ.

**კურიტანული და
პოლიტური იელის
უნოპერსიტეტი**

„Skull & Bones“ იელის უნივერსიტეტის ეზოში ჩაისახა, რაც ჟურნალისტ ალექსანდრა რობინსის ბრწყინვალე გამოძიების მიხედვით სულაც არ იყო შემთხვევითობა.

XVIII საუკუნის დასაწყისში კონგრეგაციონალისტებმა ამერიკის შეერთებულ შტატებში ჩაშალა უნივერსიტეტების ჯგუფი, რომელშიც შედიოდა Harvard, Dartmouth, Williams, Bowdoin, Middlebury და Amherst. მაგრამ პრესვიტერიანელების მხრიდან წინააღმდეგობებს წააწყდნენ, ამან კი პარვარდის რექტორს ინკოზი მეტრას მოქმედებასკენ უბოძა. მან 1701 წელს „ეკლესიისადმი ყურადღების შენარჩუნებისა და მომავალი თაობებისათვის სიმართლის გადსაცემად“ ახალი უნივერსიტეტის შექმნა გადაწყვიტა და საამისოდ თანამდებობაც დატოვა. 10 მღვდელთან ერთად (რომელთაგან ცხრა პარვარდელი გახლდათ) შექმნა კი-

დედ „Collegiate School of Connecticut“. ახალშექმნილ სასწავლებელს ისააკ ნიუტონმა, რიჩარდ სტილმა და ელიოტ იელმა პირადი კოლეგიების წინგები გადასცეს. „აღმოსავლეთ ინდოეთის კომპანიაში“ ღვაწლისა და გეოგრაფიკული კოლონიზაციის წყალობით გამდიდრებული იელთან თანამშრომლობას შედეგად მალე მოჰყვა. იელი არა მხოლოდ წინგებით ამარაგებდა ინსტიტუტს, არამედ აქტიურადაც აფინანსებდა მას. ხელმძღვანელობამაც დაუფასა ღვაწლი და 1720 წლიდან ლამის უკვე 20 წლის წინგისტიტეს მისი სახელი ეწოდა.

კონგრეგაციონალისტებთან კავშირები იელის უნივერსიტეტის სწავლებსა და ფუნქციონირების პურიტანულ მანერაში აისახა. უნივერსიტეტში ყველას — მასწავლებლებსაც და სტუდენტებსაც, უნდა ჰქონოდა გარკვეული რწმენა, ამ შემთხვევაში კი, თურმეოლიმე მათგანის გულწრფელი დამოკიდებულება ამ რწმენის მიმართ რაიმე სერიოზულ ეჭვს წარმოშობდა, ის აუცილებლად დატოვებდა უნივერსიტეტს. ამ პურიტანიზმს ელიტიზმობის დანია ემატებოდა. იელში მოხვედრილ სტუდენტებში ნაწილდებოდნენ არა

გონერბრივი შესაძლებლობების, არამედ მათი მშობლების საზოგადოებრივი მდგომარეობის მიხედვით. იერარქიის სათავეში გუბერნატორებისა და ვიცე-გუბერნატორების შვილები და შვილიშვილები იდგნენ, მათ შემდეგ — უმაღლესი სასამართლოს მოსამართლეთა ოჯახის წევრები. კიდევ უფრო ქვედა საფეხური მღვდლებისა და უნივერსიტეტის ყოფილი მოსწავლეების შთამომავლებს ეკავათ. იერარქიას ასრულებდნენ ფერმერების, ვაჭრებისა და ხელოსნების შვილები. ამავდროულად იქცეოდნენ შესაბამისად ნაწილდებოდა ადგილები საკლასო ოთახებშიც, ეკლესიაშიც და სასადილოშიც. როგორც ალექსანდრა როზინსკი აღნიშნავს, გასაოცარია არა ეს სოციალური კლასიფიკაცია სტუდენტების მიხედვისას (ეს XVIII საუკუნის უნივერსიტეტიცაა უმეტესობისათვის იყო დამახასიათებელი), არამედ ის, რომ ეს საწყისი გადანაწილება სწავლის დასრულებამდე არანაირ ცვლილებას არ ექვემდებარებოდა. ამრიგად, იელის უნივერსიტეტი ელიტისა და შიდა იერარქიის წარმოქმნის სამაგალითო დანესტუდენტულ ექვს. სტუდენტებიც ეუფილ ქვეყნის გამო დაბალ საფეხურზე გადაჰყავდათ, ვინაიდან ითვლებოდა, რომ მის ოჯახის ღირსებას ღიაკ მისცა.

სწავლების პროცესის ესოდენ უნაკლო ორგანიზების პირობებში უფროსკურსელ სტუდენტებს უფლება ეძლეოდათ, დაეცინათ და შეურაცხყოფაც კი მიეყენებინათ უმცროსკურსელთათვის. უნივერსიტეტის წესებში გათვალისწინებული იყო მრავალი ზომა მხოლოდ ასაკზე დამყარებული ამ იერარქიისადმი პატივისცემის შესანარჩუნებლად. 1871 წელს ლიბან ბაგმა ფსევდონიმით გამოაქვეყნა საკუთარი ნაშრომი „ოთხი წელი იელის უნივერსიტეტში“, რომელშიც უნივერსიტეტის მიერ გამოყენებულ მექანიზმებს აანალიზებდა. ის თვლიდა, რომ ცეცხლის ასეთი განწყობითა და გამომწვეული იყო დროებითი ფსიქოზის შესაძენად.

უნივერსიტეტის წესების უსაზღვრო ძალაუფლებით. შედეგად სუსტი ადამიანები სასტიკი ხდებოდნენ, კარგი ადამიანები – დაუნდობლონი. ელიტარიზმის, სასტიკი იერარქიულობისა და პურიტანობისადმი მიდრეკილებამ საფუძველი დაუდო სტუდენტების მიერ სხვადასხვა საზოგადოების დაარსებას, რომლებიც უნივერსიტეტის პარალელურად მუშაობდნენ. თავდაპირველად ეს ლიტერატურული ნიშები იყო. სტუდენტები იძულებულნი იყვნენ, გამხდარიყვნენ რომელიმე გაერთიანების წევრი, რაც ხელს უშლიდა ელიტის ჩამოყალიბებას, მათი აზრით, ვისაც ამერიკის ახალი „არისტოკრატიის“ მკაცრი კვლავნარმოება სურდა. 1780 წელს ილიის უნივერსიტეტში ორგანიზაცია „Phi Beta Kappa“-ს განყოფილება შეიქმნა სახელწოდებით „Alpha“. ამასთან, აყვავების ხანა დაუდგა მრავალ სხვა საზოგადოებას, მათ შორის, „Beethoven Society“-სა „Hexameron Club“-ს... დროთა განმავლობაში ლიტერატურულმა კლუბებმა დაკარგეს მნიშვნელობა და უფრო ელიტური დახურულ, საიდუმლო საზოგადოებებად გადაკეთდნენ.

XIX საუკუნის შუა წლებში უკვე არსებობდა სამი ძირითადი საზოგადოება: „ქალა და ძვლები“ („Skull & Bones“), „გრანგილი და გასაღები“ („Scroll and Key“) და „მგლის თავი“ („Wolfs Head“).

იელის უნივერსიტეტის მასწავლებელთა შემადგენლობამ გადაწყვიტა, ამ მოძრაობას შეერთებოდა. „Skull & Bones“-დარასებდად ექვსი წლის შემდეგ ექვსმა ელიტურმა მასწავლებელმა ჩამოაყალიბა „კლუბი“ („Club“), რომელსაც მოგვიანებით „ნეიროთა კლუბი“ („Old Mans Club“) ეწოდა. საზოგადოების დამაარსებელთა შორის იყვნენ ჯოზეფ უილარდ გიბსი და თეოდორ დუატი უულსი. მაღლ მათ უილიამ ჰოუვარდ ტაფტი, მომავალი უმაღლესი მოსამართლე სიმონ ბოლდუინი, თომას ჰერგინი, ნეიორიკორუგი ჰარვი კაშინგი და „Skull & Bones“-ის

დამარსებული უილიამ რასელი შეუერთდნენ. მათგან მხოლოდ თომას ბერგინი და ჰარვი კაშინგი არ გაერიანდნენ „Skull & Bones“-ში.

თავი 1

იელის უნივერსიტეტი იდეალურ ადგილს წარმოადგენდა ისეთი ელიტური და გავლენიანი საზოგადოების აყვავებისათვის, როგორიც „Skull & Bones“ იყო. თავად ეს საიდუმლო საზოგადოება კი თავის წარმატებას თავისსავე შექმენელს, რასელბის დიდი ოჯახის წარმომადგენელს ულიამ რასელს უნდა უმადლოდეს. ამავე ოჯახის ერთ-ერთი წევრი ნოადა რასელის კონგრეგაციონალური ეკლესიის წევრი იყო და თავად იელის უნივერსიტეტის შექმნაში მონაწილეობდა. რასელების კლანი ჩაერთო დიდ ოპიუმის ომშიც, რომელიც XIX საუკუნის პირველ ნახევარში დიდმა ბრიტანეთმა ჩინეთის წინააღმდეგ გააჩაღა. XVIII საუკუნის დასასრულს ინგლისის მიერ ბენგალში დაშუშავებული ოპიუმი მონოპოლიური მფლობელობაში გადავიდა „აღმოსავლეთ ინდოეთის კომპანიას“, რომელიც უშუალოდ სამეფო ოჯახს ეკუთვნოდა. კომპანიის მუშაობაში წარსულში ელიჰუ იელი მონაწილეობდა. 1815 წელს დაწყებული ოპიუმის ომის მიზანი ჩინეთის უზარმაზარ ბაზარზე ამ ნარკოტიკის ძალადობრივად დანერგვა გახდა. ყოველწლიურად მეტანილი ოპიუმის რაოდენობა 1792 წლის 320 ტონიდან 1817 წელს 480 ტონამდე გაიზარდა, 1837 წელს კი 3200 ტონას მიაღწია. ამ დროს ჩინეთმა დედოფალ ვიქტორიას მოსთხოვა, შეეწყვიტათ ნარკოტიკის შეტანა. დედოფალმა კი უპასუხა, რომ დიდი ბრიტანეთისთვის ესოდენ მომგებიან საქმეზე უარს ვერ იტყობდა.

პეკინსა და ლონდონს შორის დაძაბულობა ღრმავდებოდა: 1839 წლის თებერვალში ბრიტანელი ვაჭრების კანტონის წარმომადგენლობის წინ ერთ-ერთი ჩინელი ნარკოკურიერი ჩამოახრჩინა. 1839 წლის ივლისში დიდი ბრიტანეთის დელეგატმა დიდი რაოდენობით ოპიუმის განადგურების ნებართვა გასცა. ამის შემდეგ კანტონი და მაკაო ბევრმა ინგლისელმა დატოვა და უფრო მოშორებული ადგილებისკენ გადაინაცვლა, რათა დიდი ბრიტანეთის საზღვაო ფლოტის ოფიციალური მხარდაჭერით კვლავ გაეგრძელებინა ოპიუმის კანდაზღვევა. ამ პირობებში კონფლიქტი გარდაუვალი იყო: 4 სექტემბრის პირველი საზღვაო შეტაკებისას ჩინეთის გემების დიდი უმრავლესობა განადგურდა. ამ შეტაკებებმა ჩინეთის სამხედრო სისუსტეც გამოავლინა და ინგლისის უყოყმანო დაჟინებაც — დამეკიდებინა ლიბერალიზმის ნარკოტრაფიკზე დაფუძნებული პრინციპები.

„უილიამ რასელის ძმა – სამუელ რასელი ოპიუმის ომში მთავარი მოქმედი გმირი გახლდათ. წარმოშობით ამერიკელმა სამუელმა 1813 წელს დააარსა კომპანია „Russell & Company“, რომელიც 1820-იან წლებში ჩინეთში ოპიუმის გადაზიდვით დაკავებული ინგლისური „ბმოსავლეთ ინდოეთის კომპანიის“ კონკურენტი გახდა. კომპანია „Russell & Company“-ს ერთ-ერთი გამოჩენილი წარმომადგენელი ფრანკლინ დელანო რუზველტის პაპა – უორენ დელანო გახლდათ.

დასასრული
შემდეგ ნომერში

ვაჭაბიზმზე, ისლამის ამ ფუნდამენტალისტური მიმდინარეობის შესახებ, მის წარმოშობაზე, მიზნებსა და მიმდევრებზე საქართველოში, კერძოდ, პანკისის ხეობაში, „საქართველო და მსოფლიო“ უკვე წერდა (იხ. „სმ.“ №19, ირინა გოგოსაშვილი, „ვაჭაბიზმი პანკისში“). პუბლიკაციამ დაინტერესა ჩვენი მკითხველები. ისინი გვთხოვეს, დანერგულიყო მოვუთხროთ ვაჭაბიზმზე, რომლის არსებობაც პოსტსაბჭოთა სივრცეში მცხოვრებმა ადამიანებმა, პრაქტიკულად, ჩეჩნეთის მეორე კამპანიის პერიოდში შეიტყეს.

ვინ არიან ვაჭაბიზმის, ანუ ვაჭაბელები, რა არის „სუფთა ისლამი“, საიდან მოდის „ისლამური ექსტრემიზმი“ და როგორ გრძელდება იგი თანამედროვე მსოფლიოში, რომელიც, პირდაპირ ვთქვათ, ამის გამო შეშფოთებას არ მალავს, ხოლო ზოგიერთი პოლიტიკოსი, ვაჭაბიზმის არსიდან გამომდინარე, რელიგიათა ომსაც კი „წინასწარმეტყველებს“?

ცნობილია, რომ ისლამის ამ მიმართულებას საფუძველი მუჰამედ ალ-ვაჭაბიზმი დაუდო, რომელიც XVIII საუკუნეში ცხოვრობდა. ალ-ვაჭაბიზმი მონუნეთ ისლამის ფესვებთან დაბრუნებისკენ მოუწოდებდა, ყურანის თავდაპირველი ტრადიციების მომდევნო დროთა მიერ მოტანილი დანაშრევებისგან განმეხდას ქადაგებდა. ისლამის განსხვავებული გაგება, რომელიც ალ-ვაჭაბიზმის „ახალ“ მოძღვრებას ეფუძნება, დღეს საუდის არაბეთში დომინირებს.

მაგრამ თანამედროვე ვაჭაბიზმს (ვაჭაბელებს) ცოტა რამ თუ აკავშირებთ იმ მოძღვრებასთან, რომელზეც ვლადიმერ პარაკობი. ვაჭაბიზმი, როგორც ახალი პოლიტიკურ-რელიგიური ძალა, ცოტა ხნის წინათ ჩამოყალიბდა, მისი მიზანი, ახლა დაუფარავად შეიძლება ითქვას, მთელი პოსტსაბჭოთა სივრცის გააქმადიანებას და ყოფილი საბჭოთა კავშირის მოსახლეობის 20-30 მილიონამდე შემცირებას გულისხმობს.

ჩვენი განათლებული მკითხველი ამასთან დაკავშირებით გაიხსენებს: „სამასთა კომიტეტს“, „მსოფლიო მთავრობას“, მასონთა გასაიდუმლოებული ტრანსნაციონალური ორგანიზაციის „მსოფლიოს გადარჩენის“ „პოლიტიკას“, რომლის ერთ-ერთი პრიორიტეტული მიზანი დედამიწის მოსახლეობის „ოქროს მილიარდამდე“ შემცირება იყო და არის.

რადიკალური მუსლიმანების დასავლეთის პოლიტიკასთან თანაზიარობა, მით უფრო, თანამშრომლობა, ძნელი წარმოსადგენია. მაგრამ ხომ ფაქტია, რომ დასავლეთის პოლიტიკა, რომელიც არამდენიმე ათეული წელიწადია, მსოფლიო რესურსების „ოქროს მილიარდის“ სასარგებლოდ გადანაწილებისკენაა მიმართული, აბსოლუტურად ემთხვევა ვაჭაბიზმურ ზეამოცანას, ანუ პლანეტის ყველაზე მეტად განვითარებული სახელმწიფოების მოსახლეობის სასარგებლოდ დანარჩენის — მილიარდზე მეტის — ამოყვანის გზით?

ექსპერტები, რომლებიც სპეცსამსახურების საქმიანობაში არიან გარკვევები, ამტკიცებენ, რომ ისლამის ამ ახალ მიმდინარეობას დასავლეთის სპეცსამსახურები საკმაოდ ეფექტიანად იყენებენ.

ვაჭაბიზმური დოგმატების იდენტიფიკაცია დასავლურ პოლიტიკასთან ამ დაახლოებას სერიოზულად უწყობს ხელს. თუ გვინდა, ობიექტურები ვიყოთ, უნდა ვთქვათ, რომ „დოგმატები“ პირობითი განსა-

ინტერესოა, რომ ვაჭაბიზმი შეფარულად უარყოფენ სულელები სამყაროს: „დემონები კერპებში კი არ ცხოვრობენ, დემონები ჩვენი ცნობიერების ნაყოფია“.

ინტერესმოკლებული არ უნდა იყოს ვაჭაბიზმის მიერ „აზროვნების თავისუფლების“ დაშვება, ოღონდ მათი იდეოლოგიის სასარგებლოდ.

ვთქვათ ვაჭაბიზმის სასარგებლოდ.

დაკვირვებული მკითხველი იოლად იპოვს მსგავსებას საქართველოში მმართველი პარტიის წარმომადგენელთა მსჯელობის „ლოგიკურ“ ძაფსა და ზემოთ აღნიშნულ ვაჭაბიზმურ ლოგიკას შორის: მართალი და ჭეშმარიტი შეიძლება იყოს მხო-

მთლიანად იპყრობენ, თავიანთ სტრატეგიას სეპარატული მოძრაობების დახმარებით განახორციელებენ. თითოეული ნაწილის დაპყრობა ეტაპებად იგეგმება.

ჩვენი მკითხველისთვის ინტერესმოკლებული არ უნდა იყოს ამ ეტაპების დანერგვით მიმოხილვა, მით უფრო, რომ მსგავსი ტაქტიკა მხო-

ჯამათია ჩამოყალიბებული, ტრადიციული სტრუქტურების საფუძველზე აღვიკვეთ სეპარატისტულ მოძრაობას. ჯამათი მხარს უჭერს მემარხოვებს და მათი სამხედრო გაერთიანების ყველაზე უფრო ბრძოლისუნარიან ნაწილად ყალიბდება. სამხედრო წარმატებები იზიდავს ახალგაზრდობას, ჯამათი ფართოდება, ქმნის პირველად სასწავლო ბანაკებს, მატულობს საზღვარგარეთ განათლებამიღებულთა რაოდენობა.

5. ყველაფერი კეთდება, რაც შეიძლება მწვავე სამხედრო კონფლიქტის გასაღვივებლად. ყველა შესაძლო საშუალებით სტიმულს აძლევენ ლტოლვილთა ნაკადების წარმოქმნას, ადამიანების ნებისმიერ მნიშვნელოვან გადაადგილებას. კრიზისის სიტუაცია ტრადიციული სტრუქტურების დასუსტებას იწვევს, ძლიერდება ჯამათები. ადგილებზე იქმნება სასწავლო ბანაკები ძირითადი კურსის გასაგრძელებლად.

6. რეალური ძალაუფლება მოცემული მხარის ყველა ძირითადი ჯამათის ამირების შურის (საბჭოს) ხელში გადადის. ტრადიციულ სტრუქტურებს მოცემულ ეტაპზე ჯერ კიდევ ინარჩუნებენ მოსახლეობაში შარიათის ლეგიტიმაციისათვის და გარე სამყაროსთვის თვალის ასახვევად.

7. იმ შემთხვევაში, თუ სამთავრობო შეიარაღებული ძალები იშლება ან დემორალიზდება, მათ სასწრაფოდ აუქმებენ ადგილობრივ სტრუქტურებთან ერთად, რომელთა ბაზაზე არსებობდა სეპარატისმი (ოპოზიცია) და ამ სტრუქტურების განადგურებას ხელისუფლებას მიაწერენ. იმ შემთხვევაში, თუ შეუძლებელი ხდება სამთავრობო ჯარების სწრაფად დამარცხება, იმავე შედეგის მიხედვით იწყებენ სანგრძლივ პარტიზანულ ომს.

სალაფიტები თავიანთ ბრძოლაში ფართოდ იყენებენ მოსყიდვის მეთოდს, რაც ასე დამახასიათებელი გახდა საქართველოში ჩატარებული თუ ჩასატარებელი ნებისმიერი დონის არჩევნებისთვის და რასაც საფუძველი „აღორძინების“ ლიდერმა ასლან აბაშიძემ შაქრისა და ფქვილის ტომრების შესასყიდლოდ დაგვიტოვა ჩაუყარა. პარლამენტმა კი მხარი არ დაუჭირა კანონპროექტს, რომელიც ამგვარ მოსყიდვებს კრძალავდა.

8. მთელი ძალების მოზიზება ვაჭაბიზმის მეზობელ ტერიტორიებზე გასავრცელებლად.

ასეთი ეტაპობრივი გეგმის განხორციელებას ვაჭაბიზმი ყოველთვის ვერ ახერხებენ. მაგალითად, დაგეგმილი იყო, რომ ვაჭაბიზმის ტერიტორიული შეტევა საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ დაიწყებოდა ავღანეთიდან, მაგრამ საბჭოთა კავშირი უფრო ადრე დაიშალა, ვიდრე ვაჭაბიზმი შეტევაზე გადავიდოდა.

ის გეგმა ჩაიშალა, ვაჭაბიზმის საშინოება დარჩა, რადგან არსად არ წასულან ისინი, ვინც ვაჭაბიზმი მოიგონა.

არმაზ სანაგიაძე

უცხოური პუბლიკაციების მიხედვით

დასასრული შემდეგ ნომერში

ვაჭაბიზმი

«ოქროს მილიარდისთვის» ბრძოლის უნიკალური ფრონტი

ზღვრაა, რადგან ისინი იდეები უფროა, ვიდრე დოგმატი და მათი მიუღებლობა ვაჭაბელობას და ვაჭაბიზმის აღიარებას გამორიცხავს. ესაა მთავარი.

გავშიფროთ. უწინარეს ყოვლისა, ეს ნიშნავს, რომ არ არსებობდა არავითარი ერთიანი საღვთო წერილი, ყურანი, რომ ალაჰი თვითონ კარნახობდა მუჰამედს გონების განათების ჟამს; რომ ასეთივე ყურანები მიეცა ყველა ხალხს, მაგრამ მხოლოდ არაბებმა შეინარჩუნეს იგი უცვლელად. ამ დასკვნას ეყრდნობა ვაჭაბიზმური უეჭველი „ჭეშმარიტება“: არაბები ყველგან და ყველგან უფროში პირველები არიან, ყველაფერი არაბული კი უპირველესია. აქედან გამომდინარე, ნებისმიერი რელიგიის ზუსტი და ღრმა გაგება უცილობლად მიგვიყვანს არაბულის პრიორიტეტთან (!).

ეს მტკიცება პრინციპულად იმეორებს ფაშიზმის იდეოლოგიის დებულებას ერთი რასის (არიულის) უპირატესობისა და უპირველესობის შესახებ.

ვაჭაბიზმის პროპაგანდისტები, ზემოთქმულიდან გამომდინარე, ძალიან ენერგიულად ეწევიან ამ იდეების გავრცელებას ნებისმიერი რელიგიის მიმდევართა შორის, ადვილად შედიან კონტაქტში შეხების საერთო წერტილების პოვნის გზით. მაგალითად, ქრისტიანებთან საუბრობენ იმის თაობაზე, რომ ყველა რელიგია ერთ ღმერთზე ლოცულობს; ან ისეთი ვაჭაბიზმური მტკიცებით, რომ საგნის ბუნებას განსაზღვრავს მისი ფიზიკური მახასიათებლები, რაც სხვა არაფერია, თუ არა მატერიალისტური „ყოფიერება განსაზღვრავს ცნობიერებას“. ისიც სა-

ლოდ ის, რასაც ჩვენ ვამბობთ, რაც ჩვენი პოზიციის გამოხატველია, ამიტომ პრობლემად რჩება დღევანდელ საზოგადოებრივ ცხოვრებაში სიტყვის თავისუფლება, რომელიც ფორმალურად აღიარებული და პრაქტიკულად დასჯადია.

ვაჭაბიზმი უკომპრომი-სოა. და ჩვენი სახელმწიფო პოლიტიკით ამაში ვეცდებით სეზონი ამ სექტანტებს. ხოლო დრო და დრო ფარისევლური მოწოდება ერზეც დიალოგისკენ, რასაც სატყუარასავით ზოგჯერ გადმოუვადებს მმართველი გუნდი ოპოზიციურად განწყობილ პარტიებსა და მოძრაობებს, „პიარი“ გათვალისწინებული ფიქციაა, ან შიშითა და შემოფოთებით გამოწვეული რეაქცია, ან სტუმრის მოლოდინში პატარძლის თავგამოდებასავითა, ეზოს მაინცდამაინც ნინა დღით რომ დავის და დაკარგვას.

ახლა ჩვენი ხელისუფლება აშშ ვიცეპრეზიდენტის — ჯოზეფ რობინეტ ბაიდენის ვიზიტის მოლოდინშია და კვლავ დიალოგზე ალაპარაკდა.

ეს ქვეთავი დავამთავროთ მკითხველისთვის შემდეგი ინფორმაციის მიწოდებით: ვაჭაბიზმის ყველა დოგმატი, „სუფთა ისლამი“ და ა.შ. გადმოღებულია ზაიდელთა სექტიდან, რომელზეც კუცტილებლად ვისაუბრებთ, ოღონდ, ცოტა მოგვიანებით. მანამდე კი პრაქტიკა, ანუ

მათი მოქმედების სტანდარტული სქემა

ვაჭაბიზმის სტრატეგია ეფუძნება ტერიტორიების თანდათანობით დაპყრობას ქვეყნებისთვის მცირე ნაწილების ერთდროული მიწყვეთი. მცირე ქვეყნებს კი

ლოდ ვაჭაბიზმისთვის არ არის დამახასიათებელი:

1. ქვეყანაში ან რომელიმე ოლქში გამორჩევიან პირველი ვაჭაბელები. ისინი არავითარ პროპაგანდას არ ეწევიან, მხოლოდ აკვირდებიან. ყოველგვარი წინაპრობის გარეშე გაიღებენ ფინანსურ დახმარებას, განსაკუთრებით, — მუსულმანური ორგანიზაციებისთვის, ამირჩევენ პერსპექტიულ კანდიდატებს ადგილობრივი გაერთიანებების (ჯამათების) ხელმძღვანელების პოსტებზე. აცნობენ მათ თავიანთ მოძღვრებას. სავარაუდო ლიდერებს — მომავალ ამირებს მექაში ჰაჯის (მოლოცვის) დროს დაუფარავად შესთავაზებენ ვაჭაბიზმთან გაერთიანებას. მიჩნეულია, რომ წინასწარი დამუშავების შემდეგ, განსაკუთრებით კი მას შემდეგ, რაც კანდიდატს უზარმაზარ მატერიალურ შესაძლებლობებს გააცნობენ, იგი ყველაფერზე დათანხმდება.

2. მომავალი ამირები ცდილობენ, გამორჩეული თანადებობები დაიკავონ ადგილობრივ ტრადიციულ რელიგიურ სტრუქტურებში. დაუფარავ პროპაგანდას ამ ეტაპზე არ ეწევიან, აქცენტი კეთდება სუბსიდიების მიღებათა წრის გაფართოებაზე. ფულადი დახმარება გაიცემა სამკურნალოდ, საზღვარგარეთ სამოქალაქო განათლების მისაღებად და სხვა საჭიროებისთვის.

3. იქმნება მცირე სათვისტომო — ჯამათი. ახალი ჯამათის წევრები სწავლებას კურსს გადიან ვაჭაბიზმის საზღვარგარეთულ ბანაკებში. ამირები ვაჭაბიზმის ფართე პროპაგანდას იწყებენ.

4. იმ ადგილებში, სადაც

ბრიტანელი სამხედროები ავღანეთში რუსული პერტეფრენებით დაფრინავენ

ვერტმფრენ „მი-8“-ს ჩამოვარდნის შედეგად დაშავებული რუსეთის ფედერაციის ორი მოქალაქე მძიმე მდგომარეობაში იმყოფება, — ტელეფონით შეატყობინა რია-ნოვოსტის ქაბულში რუსეთის საელჩოს თანამშრომელმა. „ჩამოვარდნისას მძიმედ დაშავდა რუსეთის ორი და ბელორუსის ერთი მოქალაქე. ეკიპაჟის მეთაური და პილოტი რუსები არიან, ბორტმექანიკოსი კი — ბელორუსი. ამ დროისათვის ისინი კანადურ ჰოსპიტალში არიან, ყანდაგარის ოლქში“, — განაცხადა დიპლომატმა. მან, ასევე, განაცხადა, რომ, ზოლო ინფორმაციით, ჩამოვარდნის შედეგად 16 ადამიანი დაიღუპა. ვერტმფრენის ბორტზე სულ 21 ადამიანი იმყოფებოდა. „მგზავრების ეროვნებაზე დაზუსტებული ინფორმაცია ჯერჯერობით არ გავგაჩნია“, — აღნიშნა დიპლომატმა.

მი-8

ცოტა ადრე გავრცელდა ინფორმაცია, რომ დაღუპული მგზავრები აშშ მოქალაქეები იყვნენ. „Xo MockBy“ -სთან ინტერვიუში რუსეთის დროებითა რწმუნებულმა ავღანეთში ანდრეი ვადოვმა ეკიპაჟის წევრთა სახელები და გვარები დაასახელა: მეთაური — ნიკოლაი ივანეს ძე მორინი, მეორე პილოტი — ანდრეი სერგეის ძე გალკოვი და ბორტმექანიკი — სერგეი ფიშჩენკო. ავიაკატასტროფა ნატოს უდიდესი სამხედრო ბაზის — „Kandahar Air Field“-ის სიახლოვეს მოხდა. კატასტროფის გამოძიებას ყანდაგარის ავიახელისუფლების ადმინისტრაციამ და სახელმწიფოთაშორისო საავიაციო კომიტეტი აწარმოებენ. როგორც სააგენტო „ასოშეიტედ პრესი“ ავღანეთში ამერიკული სამხედრო მეთაურობის წარმომადგენ-

ნელზე დაყრდნობით იუწყება, მტკიცებულებები, რომ ვერტმფრენი ჩამოაგდეს, არ არსებობს. სხვათა შორის, კვირას გავრცელდა ცნობა, რომ დიდი ბრიტანეთი რუსულ ვერტმფრენებსა და თვითმფრინავებს ავღანეთში ხალხისა და ტვირთის გადასაზიდად საკუთარი ავიაციის უკმარისობის გამო იყენებს. როგორც ბრიტანული გაზეთი „Mail on Sunday“ წერს, ჟურნალისტებმა გამოარკვეეს, რომ ბრიტანეთის თავდაცვის სამინისტრო ავღანეთში ტვირთისა და ჯარისკაცების გადასროლისთვის რუსულ სატრანსპორტო ვერტმფრენებს „მი-8“-სა და „მი-26“-ს იყენებს. „ბრიტანეთის შეიარაღებული ძალები ავღანეთში იძლევიან არიან, რუსული ვერტმფრენები გამოიყენონ, ვინაიდან საკუთარი არ

გააჩნიათ“, — ირწმუნება გაზეთი „Mail on Sunday“. „გამოცემის მონაცემებით, დიდი ბრიტანეთის თავდაცვის სამინისტრო საბრძოლო მისიის მომსახურებისთვის იყენებს რუსულ ვერტმფრენებს „მი-8“-სა და „მი-26“-ს, ასევე, სატრანსპორტო თვითმფრინავს (გაზეთი მოდელს არ აზუსტებს), რომელიც ოქსფორდში ბრიტანეთის ბაზიდან ავღანეთში ტექნიკისა და აღჭურვილობის გადასროლისთვის გამოიყენება. ამ მანქანებით „მოხალისე“ რუსული და უკრაინული ეკიპაჟები დაფრინავენ“, — იუწყება გაზეთი. „მაგრამ უფრო უცნაურია, რომ ელიტარული ბრიტანული სპეცრაზმი იძლევიან, საიდუმლო ოპერაციებშიც კი მესამე სამყაროს ვერტმფრენები გამოიყენონ იმიტომ, რომ ბრიტანული მანქანების სერიოზულ დეფიციტს განიცდის“, — ხაზს უსვამს ტაბლოიდი.

სამხედრო წყაროებმა დაუდასტურეს „The Mail on Sunday“-ს, რომ სპეციალური საავიაციო სამსახური, სადესანტო ხომალდების სამსახური, ასევე, განსაკუთრებულ დანიშნულებათა ძალების მხარდაჭერის სამსახური, მართლაც, ქირაობენ სხვა ქვეყნის ვერტმფრენებს. მათზე ბრიტანეთის არმიის საიდენტიფიკაციო ნიშნები არაა გამოსახული, თუმცა მათ მაღალკვალიფიციური ბრიტანული ეკიპაჟები მართავენ. ამოსაცნობი ნიშნების არარსებობა უპირატესობა ავღანეთში მიმდინარე საბრძოლო ოპერაციების მსვლელობისას, მაგრამ საერთო ჯამში სამხედროები „თავს უხერხულად გრძნობენ“, რომ მათ არა თავისი, არამედ დაქირავებული ვერტმფრენებით უწევთ ფრენა“, — ამბობს გაზეთი.

ლიტვის სიიგა ხელფასების შემოიკლებს მხარი დაუჭირა

ლიტვის სიიგმა 17 ივლისის სხდომაზე პრაქტიკულად ერთხმად მიიღო კანონპროექტი, რომელიც სახელმწიფო მოხელეთა ხელფასების საბაზო ნაწილის შემცირებას ითვალისწინებს. ამის თაობაზე იუწყება პორტალი „DELFI“. კანონპროექტის მიღებას ერთის გარდა ყველა დეპუტატმა დაუჭირა მხარი. 2009 წლის 1 აგვისტოდან 31 დეკემბრამდე პერიოდში ხელფასები შემცირდება. თუ ადრე ხელფასის საბაზისო ნაწილი 475 ლიტს შეადგენდა, ახლა იგი 450 ლიტია.

ამ კანონპროექტთან ერთად, ასევე, მიიღეს პროექტი კვალიფიკაციისა და კატეგორიის მიხედვით ზედნადების შემცირების თაობაზე. გატარებული ღონისძიებები მთავრობას ბიუჯეტის დეფიციტთან გამკლავებაში დაეხმარება. ადრე ჩინოვნიკები აცხადებდნენ, რომ თუ სიიგმა ხელფასების შემცირებას მხარს არ დაუჭერდა, მათ პენსიების შეკვეცა მოუწევდათ. ამ გზას უკვე დაადგნენ მეზობელ ლატვიაში — ბიუჯეტის დეფიციტის მკვეთრი ზრდის გამო პენსიების 10%-ით

შემცირება გახდა აუცილებელი. ევროკავშირის წევრ სახელმწიფოებს შორის კრიზისიდან ყველაზე მეტად დაზარალებულად ბალტიისპირეთის ქვეყნები ითვლება. სამივე ქვეყანაში შიდა პროდუქტის ზრდის მაჩვენებელმა პირველ კვარტალში 10%-იანი ნიშნულს გადააჭარბა წინა წლის შესაბამისი პერიოდის მონაცემებთან შედარებით. 2008 წელს ფასების ზრდისა და ექსპორტის დეფიციტის გამო ბალტიის ქვეყნებში ბიუჯეტის დეფიციტი სწრაფად გაიზარდა.

ნაზდაკის ყოფილი ხელმძღვანელის ფინანსური პირამიდა

2008 წლის 11 დეკემბერს გამოძიების ფედერალური ბიუროს აგენტებმა დააკავეს ნაზდაკის საფონდო ბირჟის დირექტორთა საბჭოს ყოფილი თავმჯდომარე ბერნარდ მეიდოვი, რომელსაც ისტორიაში უმსხვილესი ფინანსური პირამიდის შექმნა ედება ბრალად.

კომპანია „adoff Securities“-ის ინვესტორებმა მასში დაახლოებით 50 მილიარდი დოლარი ჩადეს, რომელიც, მეიდოვის განცხადებით, მან მოგვიანებით ინვესტირებისას დაკარგა. აფერის მსხვერპლი გახდა სამი მილიონი ადამიანი, ხოლო სავარაუდო ზარალის შესახებ ასობით მსხვილმა საფინანსო ორგანიზაციამ

განაცხადა მსოფლიოს მასშტაბით. 2009 წლის 12 მარტს მეიდოვმა თავი დამნაშავედ ცნო ბრალდების 11 პუნქტში, თალითობისა და ცრუ ჩვენების მიცემის ჩათვლით. 23 ივნისს ადვოკატებმა მეიდოვისთვის 12 წლით თავისუფლების აღკვეთა მოითხოვეს, მაგრამ 29 ივნისს სასამართლომ მას 150 წლით პატიმრობა მიუსაჯა.

ავღანეთში ამერიკული მოიარეო-ბომბდამხანი „F-15E“ ჩამოვარდა

18 ივლისს ავღანეთის აღმოსავლეთში გაურკვეველ ვითარებაში ავარია განიცადა ამერიკულმა მოიერეო-ბომბდამხანმა „F-15E Strike Eagle“-მა. ამის შესახებ იუწყება „ასოშეიტედ პრესი“ აშშ არმიის წარმომადგენელზე დაყრდნობით. კატასტროფის შედეგად, რომელიც მოსკოვის დროით 02.45 წუთზე მოხდა, ორივე პილოტი დაიღუპა. სააგენტოს ჩამოვარდნის ზუსტი ადგილი არ დაუოკნერებია. აღინიშნა, რომ „F-15E“ სროლის შედეგად არ ჩამოუვლიათ.

სააგენტო იმასაც აღნიშნავს, რომ ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში ავღანეთში კატასტროფა მოიერიშეთა მონაწილეობით არ მომხდარა, ვინაიდან ადგილობრივი ბოვეიკებს შესაბამისი აღჭურვილობა არ გააჩნიათ. 2007 წლის ნოემბერში მისურის შტატში მოიერიშე „F-15“-ის ავარიის შემდეგ ამ თვითმფრინავების ფრენები დროებით შეჩერებული იყო. დათვალერებისას ცხრა მოიერიშეს კონსტრუქციაში წუნი აღმოაჩნდა. შემოწმების შემდეგ „F-15E“ მოდიფიკაციის თვითმფრინავები, რომელთაც, ძირითადად, ერასა და ავღანეთში იყენებენ, ფრენებზე პირველი დაუშვეს. ასოშეიტედ პრესის ცნობით, ავღანეთში ნატოს უდიდეს ბაზაზე, ასევე, განიცადა ავარია ნატოს კიდევ ერთმა გამანადგურებელმა. თვითმფრინავის მოდელი არ ზუს-

ტდება, მაგრამ, სააგენტოს მონაცემებით, ეს, შესაძლოა, ყოფილიყო ბრიტანული „ტორნადო“. კატასტროფა ყანდაგარში, ასაფრენ ზოლზე 20 ივლისს მოხდა, ადგილობრივი დროით 07:20-ზე, როცა თვითმფრინავი აფრენას აპირებდა. გამანადგურებელში მყოფმა ეკიპაჟის ორივე წევრმა კატაპულტირება მოასწრო. მათ ტრავმები მაინც მიიღეს და მკურნალობას ჰოსპიტალში გადიან. კაპიტანმა რუბენ ჰოორჰველდმა განაცხადა, რომ გამანადგურებლის კატასტროფას არ უკავშირებენ აჯანყებულთა დაჯგუფებების საქმიანობას, თუმცა, რა გახდა ჩამოვარდნის ზუსტი მიზეზი, ჯერჯერობით დაუდგენელია. ნატოს წარმომადგენელმა დააზუსტა, რომ თვითმფრინავი აფრენისას ააღდა.

აშშ კონგრესი სსს საიღულო პროგრამასთან დაკავშირებით გაოქიება ჩატარება

ამ დღეებში აშშ კონგრესის წარმომადგენლობითი პალატის სადაზვერეო საქმეთა კომიტეტის თავმჯდომარემ, დემოკრატმა სილვესტრ რეიგსმა განცხადება გააკეთა, რომ აპირებს გამოძიების ჩატარებას იმასთან დაკავშირებით, თუ რამდენად სრულად წარუდგინა ცენტრალურმა სადაზვერეო სამმართველომ (ცსს) კანონმდებლებს ინფორმაცია თავისი საიდუმლო პროგრამების თაობაზე. ამის შესახებ იუწყება „ასოშეიტედ პრესი“. ამის მიზეზი გახდა გავრცელებული ინფორმაცია ცსს-ს საიდუმლო პროექტის (ტერორისტების განადგურების შესახებ) თაობაზე, რის შესახებაც სამმართველომ კონგრესს არაფერი შეატყობინა. კერძოდ, ამბობდნენ, რომ „გამანადგურებელი დანაყოფების“ შექმნა 2001 წლის 11 სექტემბრის ტერაქტის შემდეგ სულ მალე დაიწყო და რომ ცსს ამას კონგრესისგან მაშინდელი ვიცე-პრეზიდენტის — რიჩარდ ჩეინის მითითებით მალავდა.

2004 წელს სამმართველოს უფროსმა ჯორჯ ტენეტმა პროგრამის დაზვერვის გადაწყვეტილება მიიღო, თუმცა იგი მისმა მეგვიდრემ — პორტერ ჰოსმა განაახლა და შემდგომ ცსს-ს ახალმა მეთაურმა მაიკლ შეიდენმა განაგრძო. პროექტის არსებობა მხოლოდ 2009 წელს გახდა ცნობილი, როცა მის შესახებ აშშ პრეზიდენტის, ბარაკ ობამას მიერ დანიშნულმა ცსს-ს ახალმა დირექტორმა ლეონ პალეტამ ისაუბრა. პროგრამის შესახებ მონაცემების გამოქვეყნებისთანავე პალეტამ იგი დახურა. კანონმდებლობის თანახმად, ცსს ვალდებულია, „დროულად და სრულად“ მიაწოდოს კონგრესს ინფორმაცია დაზვერვასთან დაკავშირებული ნებისმიერი საქმიანობის თაობაზე, სპეციალურ სხდომებზე დასწრებით შეზღუდვით.

დაზვერვის საქმეთა კომიტეტის ერთ-ერთი წევრის თქმით, გამოძიება მხოლოდ „გამანადგურებელი დანაყოფების“ შექმნის პროექტით არ შემოიფარგლება. კერძოდ, კონგრესმენები გეგმავენ, გადახედონ, თუ რა მიზეზით არ აცნობა ცსს-მ მათ და სენატის წევრებს პრეზიდენტ ჯორჯ ბუშის ბრძანებით წამოწყებული აშშ მოქალაქეთა ტელეფონების მოსმენის თაობაზე, ექვმიტანილთა მკაცრი მეთოდებით დაკითხვებზე და ამ დაკითხვების ვიდეოჩანაწერების განადგურებაზე. სხვათა შორის, კომიტეტის შემადგენლობაში შემავალმა რესპუბლიკელებმა უკვე გამოთქვეს თავიანთი უარყოფითი აზრი ცსს-ს საქმიანობის გამოძიების გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით. კომიტეტში მათი უფროსი წარმომადგენლის —

პიტერ ჰოუქსტრას აზრით, გამოძიება წამოიწყეს დემოკრატებმა მათი თანამოაზრის, წარმომადგენლობითი პალატის სპიკერის, ნენსი პილოზის დასაცავად. პილოზის გარშემო ატეხილი სკანდალი უკავშირდებოდა მის განცხადებას, რომ ცსს-მ იგი შეცდომაში შეიყვანა, დაარწმუნა რა, რომ დაკითხვები წყალში ჩახრჩობის გამოყენებით უკანონო არაა. სხვათა შორის, სწორედ ის გახდა „სიმართლის კომისიის“ შექმნის ინიციატორი, რომელსაც დაკავებულია წამების შემთხვევები უნდა გამოძიებინა. სკანდალის აგორებიდან ცოტა ხანში რესპუბლიკელებმა ცსს-ს მიმართ პილოზის ბრალდებების საფუძვლიანობის შემოწმება მოითხოვეს, თუმცა დემოკრატებმა ეს ინიციატივა დაბლოკეს.

ყვარადან სარჭიშოროდე

თიანათი

ლაშა-გიორგისა და სუსანას უიღბლო სიყვარულის ისტორიამ არხალიდან ივრის სათავეებისაკენ წაგვიყვანა და ზემო არტანს შემდეგ, რომლის მახლობლად ლაშარის ხატობა იმართება ხოლმე, ერთ ხერთვისთან შევჩერდით. მარცხნიდან პატარა მდინარე ხაშურა მოედინება, მარჯვნიდან — თავად იორი.

ხაშურის მიმართულებაზე ბილიკი ორად იყოფა: მარცხენა ბილიკს, ბაჩალის სერის გადავლით, დიეულასა და ჩარგალში მიყვავართ, მარჯვენა ბილიკს — გოგოლაურთაში, ჭიჩოში და ხოშარაში. ამ ადგილებიდან ყველაზე უკეთ ჩარგალსა და დიეულას ვიცნობ — ჩარგლის თავზე გაშლილ ერთ ულამაზეს სუბალპურ მინდორს, ყვავილოვან მხარეს, სადაც პირქუშაშვილები აძოვებენ საქონელს და ქობივ უდგათ.

ივრის მიმართულებით სამანქანო გზა ყვარამდე მიდის, შემდეგ კი ვინრო ბილიკი ბორბალოს მთისკენ მიემართება. მახსენდება, დიდი ხნის წინათ როგორ გადავყურებდით მწვერვალიდან ოთხივ მხრივ დაქანებულ ოთხ მდინარეს: პირიქითა ალაზანს, კახეთის ალაზანს, ანდაქისწყალსა და იორს. მაშინ ანდაქისწყლის სათავეებიდან მივადექით ბორბალოს, ახლა კი ივრისპირა გზა ავირჩიეთ: ხერთვისიდან 5 კილომეტრი გავიარეთ, მწყემსების ბინას გავცდით და ორ, გვერდიგვერდ, მდგარ ეკლესიასთან შევჩერდით. შედარებით მცირე, დარბაზული საყდარი რიყის დიდრონი ქვებითაა ნაგები და ვიღაც მაღლიანს განუახლებია; შიგნით მარტივი პილასტრების კაპიტლებიდან კამარის დამჭერი წყვილი თალი გადადის. მეორე საყდარი სიგრძეში 10,5 მეტრია, სიგანეში — 7,5. იგი ჯვარ-გუმბათოვანი ყოფილა. ნაგებია კლდის ქვითა და აქა-იქ შირიმის კარგად გათლილი კვადრებით. გუმბათის ყელი, რომელიც ახლა სრულიად მოშლილია, აფრების საშუალებით ოთხი მინიატურული მკლავის თაღს ეყრდნობოდა. ექსტერიერში თვალმისაცემია ალმოსავლეთის ფასადი, რომელიც ხუთნახნაგა შევრილ აფსიდს წარმოადგენს. ტაძარი XIII საუკუნისა უნდა იყოს.

ამავე მიდამოებში, ივრის მეორე ნაპირზე, ტყეში, კიდევ უფრო ძველი და საინტერესო ეკლესიის ნანგრევებია. ეს ტაძარი ნაგები ყოფილა კარგად პირმოსწორებული, მაგრამ დარღვეული მართკუთხა ფორმის გრანიტის კვადრებით. საყდარი სიგრძეში 15 მეტრს აჭარ-

ყვარას ეკლესიის კოშკი

ბებს, სიგანეში — 14-ს. მიუხედავად იმისა, რომ ტაძარი ძალიანაა დანგრეული და მისი შიდა სივრცე ლოდებითაა ამოვსებული, ზოგადი შტრიხებით, ასაკის დადგენა, მიხედვით, მაინც შეიძლება — იგი IX საუკუნის აქეთ არ უნდა იყოს აგებული. საყდარი რომ 3-ნავიანი და 2-სართულიანი ყოფილა, ამას სა-

გუმბათიანი ეკლესიის ყელი

ხურავის ქანობის კონსტრუქციის და ალმოსავლეთ ფასადზე ორ სხვადასხვა დონეზე გამოჭრილი სარკმელი ადასტურებს. ქვედა, ცენტრალური, სარკმელი, იმის გამო, რომ მოშავებული ნიადაგს კედელი სანახევროდ დაუმაჩნავს, ახლა, ლამის, მინის დონეზეა, არადა ინტერიერში იგი კონქის ქვეშაა. მეორე სარკმელი 145 სანტიმეტრით მაღლაა, მაგრამ იგი დარბაზში არ იყურება და იმაზე მიგვანიშნებს, რომ საკუთხეველის თავზე არსებული სამალავის კუთხილებია. ასევე ორსართულიანი უნდა ყოფილიყო სადიაკვნოც და სამკვეთლოც, რომლებიც კამარათა ჩამოქცეული ლოდებითაა დამარხული. საფიქრალია, რომ ეს უსახელო ტაძარი დიდი სამონასტრო კომპლექსის ცენტრალური ნაგებობა და სამლოცველო იქნებოდა.

— სამივე ეკლესია ყვარას ტერიტორიას ეკუთვნის, არა? — ვეკითხები ჩვენს მეგზურს, თიანეთის მუზეუმის თანამშ-

რომელს მიხეილ მგელიაშვილს.

— რა თქმა უნდა, მაგრამ ყვარა ერთი დაბის სახელწოდება კი არ არის, არამედ ხერთვისის ზემოთ არსებული მთელი ივრის ხეობისა. ამ ქედს კი, რომელზეც ეკლესია თიანეთში მოღვაწე სუსანა ჯვარას ხეობის სოფლებსაც მოივლიდა და იქაც ძლიერ ეყვარებოდა. მაგრამ შვილნარბეულ და შემონახვებულ სუსანას დიდხანს არ უცხოვრია.

...ყვარადან გამოზრუნებული იხეი ორი მდინარის შესაყართან ვერდებით, მაგრამ ჩემი თხოვნით ხაშურის აყო-

— ასე... - კვერს მიკრავს მგელიაშვილი, — ოღონდ ეს ძალიან დიდი ხნის წინათ მოხდა. თანაც, დავუკვირდეთ, აქაურ კაცს ყვარელი ერქვა, ყვარელში მცხოვრებს კი ყვარელელი ჰქვია.

გადავხედით ისტორიას: „მოქცევაი ქართლისაი“ გვეუბნება, რომ, წობენის შემდეგ წმინდა ნინო „გარდავიდა ერწუდ და დადგა ჟაღოს, დაბასა ედემს და ნათელსა ერწუთიანელთა. და ყუარელთა ესმა ესე და გადაკრებს თოშეთა, რომელნი უკანასკნელ იშოვნეს, თრდატ მეფემან მოიყვანნა და მონათლნა“.

ლეონტი მროველი თუშეთიდან ყვარელთა დაბრუნებას ერთ-ერთ ასურელ მამას — აბიბო ნეკრესელს მიაწერს. მაგრამ ყვარელთა ჩასახლება დურუჯის ხეობაში, შესაძლოა, უფრო ინტენსიურად თამარისა და ლაშა-გიორგის მეფობაში მოხდა, როცა აჯანყებული მთიელები სუსანას

ჭიჩოს ხატის საზარე

მისიონერული მოღვაწეობის შედეგად დაცხრნენ. და აი, აქ ჩვენს მოგზაურობაში ხელახლა ცოცხლდება ხარჭად შერაცხული ლაშას ცოლყოფილის სახე. უეჭველია, რომ ლაშას დავალებით ფშავ-ხევსურეთსა და ერწუთიანეთში მოღვაწე სუსანა ყვარას ხეობის სოფლებსაც მოივლიდა და იქაც ძლიერ ეყვარებოდა. მაგრამ შვილნარბეულ და შემონახვებულ სუსანას დიდხანს არ უცხოვრია.

...ყვარადან გამოზრუნებული იხეი ორი მდინარის შესაყართან ვერდებით, მაგრამ ჩემი თხოვნით ხაშურის აყო-

იქნებ, სწორედ დიეულას გამოვლით მოჰყავდათ 1217 წელს სულთმობრძავი სუსანა ფშაველებს? მთიელთა შემოსარივლად იქაური სოფლებში მოსიარულე ახალგაზრდა ქალი ქარსა და წვიმაში, თურმე, ისე გაცივებულია, რომ სიკვდილის პირამდე მიხლავს. სუსანა ბაჩალის სერამდე ჯერ კიდევ ცოცხალი ყოფილა... მაგრამ უმტყუნა ჯანმა? იქნებ, უკანაფშავეში ან ჭიჩოში, სადაც მადლიერი მთიელები, უძველესი ტრადიციის თანახმად, საჯოგე ულავს უზრდიდნენ? სოფელ ჭიჩოს თავზე დღემდეა შემორჩენილი თამარელედ

მიჩნეული ხატი. მახლობლად, ხოშარასთან, ხმელგორაზე, ლაშარის მთავარი ჯვარია. ლაშარობის დღეს ლაშარის ხატიდან სწორედ თამარელელის ხატი გადადიან ხოლმე მლოცველ-მონახტენი. ასეთია უძველესი ტრადიცია. ახლა ერთ რამეს დავუკვირდეთ: თამარელელის ხატის ქვედა პლასტები თამარ მეფესთან რომ იყოს დაკავშირებული, მაშინ, წესით და რიგით, განა ის არ უნდა გამხდარიყო ფშავის უმთავრესი სალოცავი და არა ლაშა-გიორგისთან დაკავშირებული ლაშარი? გარდა ამისა, ისიც ხომ ცნობილია, რომ ივანე ათაბაგის მიერ მთიულეთის აჯანყების სისხლში ჩახრჩობის გამო, თამარის მეფობის ხანას და თავად თამარს მაინცადამაინც დიდ პატივს არ მიაგებენ ფშავ-ხევსურნი. ისინი ლაშა-გიორგის და ერეკლე II-ის თავყვანისმცემლები არიან. და აი, ჩნდება არცთუ უსაფუძვლო ეჭვი, რომ ლაშარის სიახლოვეს, მის მეწყვილედ, მდებარე ხატი თავდაპირველად სწორედ სუსანას ხსოვნას უკავშირდებოდა, მაგრამ შემდგომში მიკერძოებულმა ისტორიამ მას მტვერი წააყარა და სახელიც გადაარქვა.

ამ ეჭვს ისიც ამძაფრებს, რომ, გადმოცემის თანახმად, აქ წინათ თამარის ხატი არ იყო და იგი გვიან შუასაუკუნეებშია დაარსებული ვითომცდა თამარ მეფის კუბოს ადგილზე (იხ. ივ. ბარდაველიძის „ფშავის საკულტო ძეგლები“, ნიგნი I). ვინ იცის?! მაშინ, 1217 წლის მარიაშობის თვეს კი ყველაფერი ნათელი და აშკარა იყო. დამნუხრებულ ფშაველებს ბაჩალის სერზე გადმოჰყავდათ სულთმობრძავი დიდი დედა, საკუთარი დედოფალი სუსანა — ოდესღაც უმშვენიერესი ხათუნა, რომელიც სამეფო კარმა მოიძულა და ხარჭად შერაცხა...

იოანე ბატონიშვილი გადმოგვცემს, რომ სუსანამ უფალს სული მიაბარა ბაჩალის სერის იმ მონაკვეთში, სადაც 9 თუ 12 არყის ხე მდგარა. ფშაველები, თურმე, XIX საუკუნემდე ადიოდნენ იქ და შესანირი აჰქონდათ. ჩვენი მეგზური მიხეილ მგელიაშვილი ისტენებს, რომ, უფროსებისაგან მასაც გაუგონია არყიანებში არსებული რაღაც ძველი ნიშის არსებობის შესახებ.

...ლაშა-გიორგის ბევრი უფლოვია და სუსანას დაკრძალვა ხარჭოის ეკლესიაში უზრძანებია. ბუნებრივია, XIII საუკუნემდე ამ ადგილს სხვა სახელი ერქმეოდა. სხვათაშორის, ტოპონიმმა თავდაპირველად ჩვენც შეცდომაში შეგვიყვანა და ეკლესიას სოფელ ხარტიშოში ეძეძდით. ადგილობრივებმა, ეს ამბავი რომ გაიგეს, ხევსგალმა შეფენილი სოფლის — თვალის ქვეზე მიგვანიშნეს და არ გაინტერესებთ, რა გვითხრეს? — ეგ ის ეკლესიაა, სადაც ლაშამ ლუხუმისათვის წართმეული ცოლი დაკრძალა... სო-

მეს ტერტერათა და რუსუდან დედოფლის მხარის ამბებელთა მონაწილეს, რომ ლაშამ ეკლესიის ცოლი, მთიელებმა თავისებურად მოთარგმნეს და დაზარალებული ველისციხელის როლში ფშავი ლუხუმში გამოიყვანეს. რა სქელი და შავი მტვერი ადევს სუსანას თავგადასავალს!...

...თვალის ციფში ადგილობრივი მკვიდრი ხეთისო გუშარაშვილი მიგვცხადებს, თან ჩიტები მოგვცხადებენ და მოგვაცილებენ. სამონასტრო კომპლექსი სოფელთან ახლოსაა, იგი მაღალ ბორცვზე დგას და, ძველი გალავნის ფრამენტებთან ერთად, საბრძოლო კოშკიც შემორჩენია. თავად ეკლესია დარბაზული ტიპისაა, სიგრძეში 13 მეტრია, სიგანეში — 8. ალმოსავლეთით აქვს ნახევარწრიული შვერილი აფსიდი, დასავლეთით კი კარიბჭე, რომელზეც სამრეკლოს ფანჯატური ყოფილა დადგმული. ფანჯატურის ბაქანზე ქვის საფეხურები ადის. ალბათ, ამ სამრეკლოს ფორმის გამო ამბობდა ვახუშტი ბატონიშვილი, — ეკლესია გუმბათიანიაო.

1265 წლის შემდეგ, როცა „ბერქა ყაენმა მოაოხრა პერეთი, კახეთი და ყოვლის ივრის პირი“, სწორედ ეს მონასტერი იქცა საეპისკოპოსო საკათედრო ტაძარად, რადგან ამ დრო გორგასლის დროინდელი ჟღერეთის კომპლექსიც დაენგრა მტერს.

ცნობილია 11 ხარჭაშენი ეპისკოპოსი. როგორც ვარაუდობენ, პირველი მათგანი იყო ლაშა-გიორგის ღრმად მოხუცებული პირადი მოძღვარი და მისი სუსანასთან კანონიერი ქორწინების მაკურთხეველი მეუფე გიორგი. ბოლო ეპისკოპოსი ყოფილა ნიკოლოზი, ბოლოსწინა კი გრიგოლი — ერისკაცობაში გრიგოლ ავალიშვილი, რომელმაც თავის დროზე ქართული სტამბა მოაწყო პეტერბურგში. ხარჭოის ეკლესია ბოლოს ერეკლე II-ის მზრუნველობით შეკეთდა 1749 წელს.

...ტაძრის კედლებზე ამოთხეული რაიმე წარწერას, ვეძებთ სუსანას საფლავსაც. საყდარის მთავარ დარბაზში, დასავლეთ მონაკვეთში, ორი ძალიან დიდი ფილა დევს, რომელთა ქვეშ სიცარიელე შეინიშნება. ძალიან საინტერესო იქნება როგორც ამ სამარხის გახსნა, ისე მონასტრის ეზოს არქეოლოგიური შესწავლა. უეჭველია, რომ სუსანას ნეშტი სადაც აქ უნდა განისვენებდეს.

...გზივარ გალავნის მორღვეული კარიბჭის ქვაზე და ფიქრებს მივცემივარ: რა სწრაფად გალულა მშვენიერი ახალშენი ქალის სიციხელე. რა მძიმე და მოკლე ყოფილა ჭერემიდან თვალის მონასტრამდე გავლილი გზა...

ლაშა-გიორგის ცოლი აღარ მოუყვანია...

პალა კოქიაშვილი
ავტორის ფოტოები

ყვარას უძველესი ეკლესია ტყეში

თვალის (ხარჭიშო) ეკლესია

არქივოსკოპოსი დიმიტრი — ღვით აბაშიძე

დიმიტრი, ერობაში დავით ილიას ძე აბაშიძე, გახლდათ თავრიზისა და სიმფეროპოლის არქივისკოპოსი, საეკლესიო და საზოგადო მოღვაწე, რუსეთის საეკლესიო კრების თავრიზის განყოფილების საპატიო თავმჯდომარე; ადამიანი, რომელმაც მთელი თავისი შეგნებული ცხოვრება უფალს დაუკავშირა, უარი თქვა ყველა პრივილეგიაზე, რაც მას, როგორც შეძლებულ თავადიშვილს, უპრობლემოდ ჰქონდა; სამაგიეროდ მზად იყო, უყოყმანოდ გაენირა თავი სარწმუნოების, მეფისა და სამშობლოსათვის.

დავით ილიას ძე აბაშიძე დაიბადა 1867 წლი 2 ოქტომბერს სიღნაღის რაიონის სოფელ ვეძისში (რომელიც მაშინ ტფილისის გუბერნიაში შედიოდა) ცნობილი და მდიდარი კახელი თავადის ოჯახში; 1891 წელს ოდესაში დაამთავრა ნოვოროსიის უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი. მაგრამ იურისტობაზე უარი თქვა და კიევის სასულიერო აკადემიას მიაშურა. პირველივე კურსზე სწავლისას, 1892 წელს, ბერად აღიკვეცა. 1896 წელს დაასრულა აკადემია ღვთისმეტყველების კანდიდატის ხარისხით და იმავე წელს დაინიშნა ტფილისის სასულიერო სემინარიაში მასწავლებლად. აქ მან გაიცნო სემინარიელი იოსებ ჯულაპეილი. მოძღვარი ამაოდ ცდილობდა, რევოლუციური მოძრაობისათვის ჩამოეშორებინა ნიჭიერი ახალგაზრდა, რომელიც იმ პერიოდში პოეზიით იყო გატაცებული, გულწრფელად უმღეროდა თავის ბედკრულ ივერას და მის აყვავებაზე ოცნებობდა. ღვთისმსახური პედაგოგის არაერთი მცდელობა ამაო აღმოჩნდა (გავაწლები და სტალინისა და მამა დიმიტრის გზები ერთხელ კიდევ შეიყრება, მათ ურთიერთობაზე ათასი მითქმა-მოთქმა გაჩნდება).

1897 წელს აბაშიძე ქუთაისის სასულიერო სემინარიის ინსპექტორად გადაიყვანეს; ერთი წლის შემდეგ ისევ ტფილისის სემინარიაში დაბრუნდა — ამჯერად ინსპექტორად; 1900 წელს არქიმანდრიტი გახდა და ალექსანდროვის მიხიონერთა სასულიერო სემინარიის რექტორად დაინიშნა ვლადიკავკასთან ახლოს. 1902 წლის 23 აპრილიდან ალავერდის ეპისკოპოსი იყო, 1903-დან — გურია-სამეგრელოსი, 1905-დან — ბალტის, 1906-დან — თურქმენეთისა და ტაშკენტის, 1912-დან — თავრიზისა და სიმფეროპოლის.

პირველი მსოფლიო ომის დროს ეპარქია აქტიურად ეხმარებოდა ფრონტს, სამედიცინო დახმარებას უწევდა დაჭრილ ჯარისკაცებს. 1914 წელს აბაშიძემ გადაწყვიტა, შავი ზღვის ესკადრის რიგითი ღვთისმსახური გამხდარიყო. იგი მოხალისედ წავიდა ლინკორ „პანტელეიმონზე“, რომელიც თურქეთის წინააღმდეგ საომარ მოქმედებებში მონაწილეობდა. საბრძოლო დამსახურებისათვის დაჯილდოვდა „პანაგიით გიორგის ლენტზე“. მიუხედავად ამისა, 1915 წელს კადეტთა და ოქტომბრელთა გამოცემებში მისი საწინააღმდეგო კამპანია გაიშალა. მას ბრალი დებდნენ გერმანიისუფლებში და რუსეთში გერმანული ძალადობის მხარდაჭერაში. არქიელის დასაცავად ხმა აღიმაღლეს ეპარქიის ღვთისმსახურებმა. ნ. ბორტოვსკიმ (რომელიც შემდგომ წამებით აღესრულა) გამოცა ბროშურა, რომელშიც გამოაშკარავა „მემარცხენე პატრიოტთა“

მხრიდან დიმიტრიზე ბინძური თავდასხმის ფაქტები. 1915 წელს მას თავრიზისა და სიმფეროპოლის არქივისკოპოსის წოდება მიენიჭა. არქივისკოპოსი დიმიტრი „მემარჯვენეებში“ დიდი ავტორიტეტით სარგებლობდა. იგი მზად იყო, სიამოვნებით გაენირა თავი სარწმუნოების, მეფისა და სამშობლოსათვის. მეფის ჩამოგდების თაობაზე შეტყობინების მიღების შემდეგ მან მიმართა თავრიზის ეპარქიის მრევლს, რომ არ მისცემოდნენ სასონარკვეთას და შეენარჩუნებინათ რწმენა: „გავუფრთხილდეთ ამ უძვირფასეს საგანძურს, ჩვენს მართლმადიდებლურ ქრისტიანულ რწმენას, რამეთუ ის ამჯერადაც დაამარცხებს ყველა მტერს; მოსპობს ყოველგვარ მზაკვრობას და ჩვენს მრავალჭირნახულ ქვეყანას ახალი ცხოვრებისკენ წაიყვანს, როგორც ეს არა ერთხელ მომხდარა ჩვენი სამშობლოს ისტორიაში“. იგი წინააღმდეგი იყო რელიგიის კერძო საქმედ გადაქცევისა, სახელმწიფოსა და სკოლისაგან ეკლესიის გამოყოფისა.

1917 წელს იგი, როგორც საეპარქიო კრების დელეგატი, მოსკოვში გაემგზავრა. აბაშიძე აირჩიეს ქართული ეკლესიის ავტოკეფალიასთან დაკავშირებით მართლმადიდებლური ეკლესიის მოწყობის განყოფილების თავმჯდომარედ; ღვთისმსახურებისა და ტაძრების, მონასტრებისა და ბერ-მონაზვნობის განყოფილებათა ნევრად. საომარ მოქმედებებში მონაწილეობისას მიღებული საბრძოლო გამოცდილება და საოცარი ბუნებრივი სიმამაცე დაეხმარა მას 1917 წლის ნოემბერში, წითელარმიელთა მიერ კრემლის აღების ტრაგიკულ დღეებში, კაშპატკის ეპისკოპოს ნესტორთან ერთად დამდგარიყო მართლმადიდებლური სინამდევებისა და ქალაქის მშვიდობიანი მოსახლეობის დასაცავად: „ჩემთვის დიდი ბედნიერება და პატივი იქნებოდა იუნკერებთან ერთად დაღუპვა“. მონაწილეობდა საეკლესიო კრების დელეგაციაში, რომელიც მოსკოვის სამხედრო-რევოლუციურ კომიტეტს ეწვია და სასჯელის შესაზღუბებლად შუამდგომლობდა მოსკოვში საბჭოთა ხელისუფლების წინააღმდეგ მებრძოლთ. 1918 წელს რუსეთის სამხრეთში აღმოჩნდა, სადაც 1919 წლის მაისში სტაფროპოლში მონაწილეობდა სამხრეთ-აღმოსავლეთის საეკლესიო კრების ორგანიზაციაში და სამხრეთ-აღმოსავლეთ რუსეთის უმაღლესი საეკლესიო დროებითი სამმართველოს შექმნაში. იგი მოუწოდებდა ძმათაშორის ომის შეწყვეტისკენ, ერთერთ მის გზავნილში „რუსი მართლმადიდებელი ხალხისადმი“ ნათქვამია: „ბევრი მძიმე ცოდვით წაიბოღნა ჩვენი ხალხი ამ ცუდ დროში, რო-

გორიცაა: შეთქმულება და ღალატი, სისხლისღვრა და ძმათაველა, უღმერთობა და სატანიზმი, შური და ქურდობა, გაურკვევლობა და ყაჩაღობა, უსაქმურობა და ლაყბობა... მართლმადიდებლებო! მოიკრიბეთ ძალა და გონი და ფეხზე დააყენეთ სამშობლო საქმით, სიტყვითა და აზრით, განაგდეთ თქვენგან ანტიქრისტის ცდუნებანი, რამეთუ უფალი დაიფარავს და შეუნდობს თავის რჩეულთ“.

1918 წელს, როცა ყირიმი ცალკეული პოლიტიკური ძალების გააფთრებული ბრძოლების არენად იქცა, იგი ყირიმში დაბრუნდა. მასიური დახვრეტები, დაპატიმრებები, ქონების კონფისკაცია, გლეხებისათვის პროდუქტების წართმევა ჩვეულებრივ მოვლენას წარმოადგენდა. მოკლეს ოთხი მღვდელი. 1918 წლის მარტში ყირიმის ალების მუქარით უკრაინაში შეჭრილმა გერმანულმა ჯარებმა შექმნეს თავრიზის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა, როგორც სუვერენული სახელმწიფო საბჭოთა რუსეთის შემადგენლობაში. დიმიტრიმ წერილი მისწერა სრულიად რუსეთის არქივისკოპოს ტიხონს, რომელშიც სწორედ იმ დღეების შესახებაა მოთხრობილი. მასში გადმოცემულია ამ უდიდესი ღვთისმსახურის სულიერი განცდა და ტკივილი დატრიალებული ანტიქრისტიანული ქარიშხლის გამო, რომელიც თავს დაატყდა ყირიმის ეკლესია-მონასტრებს.

წერილის დასასრულს იგი თხოვდა პატრიარქს, ელოცა უბედური თავრიზისათვის, რომელიც მთლიანად გაპარტახდა და განადგურდა, არა-და, სულ ცოტა ხნის წინათ მთელი ყირიმი წარმოადგენდა აყვავებულ და კეთილმოწყობილ მხარეს. 20-იანი წლებიდან ხელისუფლების წარმომადგენლებმა ტაძრებიდან თითქმის მთელი ვერცხლეულობა გაიტანეს, დაკეტეს მონასტრები და ეკლესიები. 30-იანი წლების ბოლოსთვის ყირიმში მხოლოდ ქალაქის სასაფლაოებთან და სოფლებში არსებული ეკლესიები იყო მოქმედი.

ცხადია, მისი პოზიციის გა-

მო აბაშიძეს რუსეთის ახალი მთავრობისაგან კარგი არაფერი ელოდა, მაგრამ, მიუხედავად დაჟინებული თხოვნისა თუ მოთხოვნისა, მან არ დატოვა რუსეთის საზღვრები თეთრგვარდიელებთან ერთად. მიტროპოლიტმა ანტონმა მის საქციელს „ოვითმკვლევობა“ უწოდა. 1922 წლის 22 ნოემბერს გაიმართა სასამართლო პროცესი. საქმე საეკლესიო საგანთაგან გადამალვას ეხებოდა. რეგტრიბუნალმა არქივისკოპოს დიმიტრის ცოდვებიც გაიხსენა. ბრალი მას პოპულარობაშიც ედებოდა — იგი მრევლის უდიდესი სიყვარულითა და პატივისცემით სარგებლობდა. წითლებს ის ტელეგრამაც ჩაუვარდათ ხელთ, რომელიც კოლჩაკის არმიის-

თვის აბაშიძის ფულად დახმარებას ნათელს ჰფენდა. ამჯერად, აბაშიძეს ერთი წელი მიუსაჯეს. ის მაშინვე ამნისტირებული იქნა, მაგრამ რამდენიმე თვის შემდეგ ისევ დააპატიმრეს და „კონტრრევოლუციური საქმიანობისათვის, რესპუბლიკის წინააღმდეგ შეიარაღებული ბრძოლისთვის“ დახვრეტა მიუსაჯეს. განაჩენი დასამტკიცებლად სტალინს გაუგზავნეს. ამ უკანასკნელმა თავადს დახვრეტა დაპატიმრებით შეუცვალა. არავის იცის, ეს სემინარიელი სოსო ჯულაშვილის წყალობა იყო, თუ სსრ კავშირის „ფოლადის“ მეთაურის — სტალინისა. ამ დროს არქივისკოპოსი დიმიტრი უკვე ავად იყო. ორი წლის წინათ სისხლდენის შემდეგ ცალ თვალში მხედველობა დაკარგა. ავადმყოფობამ უდროოდ დააბერა. იგი საპყრობილიდან საპყრობილეში გადაჰყავდათ, ბოლოს სიმფეროპოლის ციხის საავადმყოფოში აღმოჩნდა, საიდანაც მან ყირიმის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარეს წერილი გაუგზავნა, რომლითაც ცდილობდა, დაერწმუნებინა თავმჯდომარე, რომ იგი არ წარმოადგენდა საფრთხეს მმართველი რეჟიმისათვის. საპრობილეში არქივმა ორი წელი დაჰყო, დაკარგა მხედველობა. ბრმა არქივისკოპოსი 1924 წელს გაათავისუფლეს.

რადგან აბაშიძე ძალიან პოპულარული იყო ყირიმში და მოსახლეობის დიდი სიყვარულითა და მხარდაჭერით სარგებლობდა, ხელისუფლებამ მას საცხოვრებლის არჩევა მისი ეპარქიის გარეთ შესთავაზა. მან კიევი აირჩია, რამეთუ აქ, ისევე როგორც მშობლიურ ივერიაში, ღვთისმშობლის ნილხედრი ადგილი ევლებოდა. კიევი იყო მისი სულის ნავსაყუდელი. ციხიდან გამოსულმა ორი წელი იხეტიალა და კიევ-პეჩორის

ლავერამდე მიაღწია, სადაც მრავალი დღის განმავლობაში პეჩორის წმ. მამების საფლავებთან ღოცვის შემდეგ სასწაული მოხდა: უფალმა მას ნაწილობრივ დაუბრუნა მხედველობა. 1926 წელს შეიმოსა სქიმით და ეწოდა ანტონი (რუსული ბერობის დამაარსებლის პატივსაცემად) და დაეყუდა ბერად ჩინეთის უდაბნოში. ამ დროს მისი სულიერი შვილი გახდა მეზობელ სენაკში მცხოვრები არქიმანდრიტი ერმოგენი (გოლუბევი), კალუგის მომავალი არქივისკოპოსი.

1930 წელს ლავრის დაკეტვის შემდეგ წმ. სქიმოსანი იძულებული გახდა ამქვეყნიურ ცხოვრებას დაბრუნებოდა — ცხოვრობდა კიევში, მორწმუნეთა ოჯახებში. გერმანელთა მიერ კიევის ოკუპაციის წლებში კვლავ ლავრის ქვაბულებში გადასახლდა და ლოცვები განაახლა. აქვე გარდაიცვალა 1943 წელს (ზოგიერთი ცნობით 1944 წელს). კიევში მას მიიჩნევენ განსაკუთრებულ მოღვაწედ, მლოცველად და შორსმჭვრეტ ბრძენად, ცნობილია მისი ლოცვებით განკურნების შემთხვევებიც.

როგორც ბენვის ზიდზე, ისე გაიარა დავით აბაშიძემ ყველა რეჟიმში, მათ შორის ყველაზე არაადამიანურშიც; გაუძლო ყველა გამოცდას, სრულიად მიენდო უფალს და საკუთარ ტკივილებზე გავლით მიაღწია დიდ სულიერ თავისუფლებას.

მისი ცხოვრებიდან ჩანს, რომ ყველა მმართველი რეჟიმის (ყველაზე კაციაშია და ყველაზე ლიბერალურისაც კი) დამარცხება შეიძლება, რომლებიც, თუმცა, სხვადასხვაგვარად, მაგრამ მაინც უქმნიან საშიშროებას ცხოვრებაში მთავარს — ადამიანის სულს.

მოამზადა
დარეჟან ანდრიაკიმ

არასამთავრობო ორგანიზაციამ — „ისტორიული მემკვიდრეობა“ გამოსცა ისტორიული დოკუმენტების კრებულით სარი, რომელიც XVII-XIX საუკუნეების საქართველოს ისტორიის უმნიშვნელოვანეს მოვლენებს ეხება. კრებულით გამოცემულია აქამდე უცნობი უაღრესი წარსლის, რამათუ პოლიტიკური კონფლიქტების გარეშე, მხოლოდ ისტორიულ ფაქტებზე დაყრდნობით ასახავს წარსულ სინამდვილეს. თუკი გავითვალისწინებთ ისტორიული ფაქტებით აწინააღმდეგების მხარედ და სავიზ ტანდენციას, გამოცემა ფრიად დროული და აქტუალურია. მსურველებს კრებულით ასახავს შიგნით შიგნით ნიგნის ალალზიკაში. დამატებითი ინფორმაციისათვის დარეჟან: 38-41-97.

**19 წლის აბიტურიენტმა
67 წლის ლექტორი მოკლა**

67 წლის წელი იმედაშვილი საზოგადო მოღვაწის იოსებ იმედაშვილის შვილიშვილი იყო. მას დამთავრებული ჰქონდა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტი რუსული ენისა და ლიტერატურის სპეციალობით და 30 წლის განმავლობაში ამავე უნივერსიტეტში სტუდენტებს ლექციებს უკითხავდა, პარალელურად აბიტურიენტებს ამეცადინებდა რუსულ ენასა და ლიტერატურაში. მეუღლეს — რობინზონ კიხიშვილს დიდი ხნის წინათ გაშორდა, შვილები არ ჰყავდა და მარტო ცხოვრობდა.

2004 წლის აპრილში ლექტორი, რომელმაც მთელი ცხოვრება სტუდენტების აღზრდას შეაღია, ერთ-ერთი აბიტურიენტის მსხვერპლი გახდა.

იმედაშვილმა ტრაგედიაში
დე ერთი თვით ადრე რუსულ
ენაში მოსამზადებლად აბი-
ტურიენტი თეიმურაზ კალა-
ტოზიშვილი აიყვანა, რომე-
ლიც სწავლის გაგრძელებას
რუსეთში აპირებდა.

საქმის მასალებიდან ირკვევა, რომ 22 აპრილს, გვიან ღამით, კალატოზიშვილმა ლექტორის მინ მიაკითხა. კალატოზიშვილმა ყოველგვარი ეჭვის გარეშე შეუშვა ბინიში მისწავლე. კალატოზიშვილმა კი ლექტორის სამზარეულოს დანიშნულ თეთლ სხეულზე მრავალი ჭრილობა მიაყენა, მერე საჩვენებელი თითი მოაჭრა, ტუჩები ჩაუჭრა და მოჭრილი თითი პირში ჩაუდო. ყოველივე ამის შემდეგ ლექტორის ბინა დატოვა...

მომხდარის შესახებ იმე-
დაშვილის ნათესავმა ტატიანამ

თემატიკოსი გურამ სამსონაძე ამეცადინებდა. სწორედ სამსონაძის რეკომენდაციით მივიდა კალატოზიშვილი ნელი იმედაშვილთან.

„ერთი შეხედვით, თეიმურაზი ჩვეულებრივი ბიჭი იყო. ცოტა სუსტი კიყო მათემატიკაში, მაგრამ ბევრს ვმეცადინეობდით. განსაკუთრებული მისთვის არაფერი შემიმჩნევია. ნორმალური ბიჭის შთაბეჭდილებას ტოვებდა. არანორმალური რომ ყოფილიყო, როგორ ფიქრობ, ან მე გაგიკარებდი, ან სხვას გაგვზავინებდ? მომხდარი ამბავი მოუკი იყო ყველასათვის. მეც, ჩემი მხრივ, დამნაშავედ ვგრძნობ თავს, რომ ნელისთან ეს ბიჭი გაგზავნე“, — ამბობს გურამ სასნოაძე.

როგორც აღვნიშნეთ, თეიმურაზ კალატოზიშვილი რუსეთში აპირებდა სასწავლებლად წასვლას, რადგან დედამისი იქ ცხოვრობს. თბილისში იგი მამასთან ერთად ცხოვრობდა.

მკვლელობის მოტივი ისეთივე უცნაურია, როგორიც თავად მკვლელობა. ბრალდებული ადვოკატი ნატო ბიჭიშვილი კალატოზიშვილს მეურაცხადად აცხადებს. მკვლელობის ვერსიას კი ასე გვიხატავენ:

„ნელი იმედაშვილი საკმაოდ მკაცრი მასწავლებელი იყო, აბიტურიენტებს ძალი-

ან ტვირთავდა, გამოკითხვისას ტექსტს საჩვენებელთის აყოლებდა და ტურნების მკვეთრი მოძრაობით მკაფიოდ გამოთქვამდა თითოეულ სიტყვას. სწორედ ამან გამოიწვია ფსიქიკურად არამდგრადი ბჭის გაღიზიანება, რაც შემდეგ მის ქმედებაშიც აისახა, რადგან ლექტორს წამოვარდნის შემდგომ სწორედ საჩვენებელი თითი მოჰყარა და პირნი ჩაუღო, — აცხადებს კალატოზიშვილის ადვოკატი.

საზამთრობო, გარდაც-
ვლის მისხმელი, ისე-
ნებს: «მამიდაჩემი ქმართან
გაშორებული იყო მარტო
ცხოვრობდა. ჩვენთან ხში-
რად მოდიოდა. მას ყოველ-
თვის ჰყავდა მოსახლეები...
ფარგებული ვიყავით მომხ-
დართ. არც ვიცით, რატომ
უნდა ჩადიოდა ეს სისასტიკე
ახალგაზრდა ბჭის. პოლი-
ციამ რამდენჯერმე მიიყვა-
ნა მკვლელობის დეტოხს,
მინდოდა, რამე აეციხას,
მაგრამ ამის უფლება არ

მომცეს... ძნელია, შევაფასო
ადამიანი, როცა მას არ ვიც-
ნობ, მაგრამ მსგავს სისას-
ტიკეს ნორმალური ადამიან-
ები არ სჩადიან“.

იმედაშვილის კოლეგები და მეზობლები იხსენებენ, რომ ნელი უწყინარი ქალი იყო და ვერც მისი სიმკაცრე წარმოუდგენიათ იმ დონემდე, რომ სასიკვდილოდ გაემეტებინა აბიგურენტს.

„ნელი მრავალი წლის განმავლობაში მუშაობდა უნივერსიტეტში. ჯერ კიდევ ჩემი სტუდენტობიდან მას სოვს. ის არ იყო ისეთი მკაცრი, რომ მისი სიკვდილი ენატრათ სტუდენტებს. რაც უნდა იყოს, ადამიანები მოსაკლავად არ უნდა იმეტებდნენ ერთმანეთს და, მითუმეტეს, ასაკოვან ხალხს. ის ძალიან კეთილშობილი ქალბატონი იყო, დიდ დროს უთმობდა სტუდენტებს, ფაქტობრივად, მაითი ცხოვრობდა“, — ამბობს იმედაშვილის კოლეგა დავით გოცაძე.

თინათინ ჟღერტი — იმე-

საჩვენებელი
თითი
მოატჩა,
ტუჩები
ჩაუჭრა და
მოჭრილი
თითი პირში
ჩაუღო.

დაშვილის კოლეგა და მეზობელი — ისენებს: „ნელის დიდი ხანია, ციცნობდი. რაც და სახლში გადმოვიყვანა საცხოვრებლად, ძალიან დავუახლოვდი. კეთილი იყო, ლუკმას არ ჩაიდებდა უჩემოდ. იმ საღამოს ჩემთან იყო. ღამის 12 საათი იქნებოდა, სახლში რომ წავიდა. რას ვეძიებრედი, ასეთი რამ თუ დავიკრთებოდა“.

19 წლის კალატოზიშვილს სასამართლომ 10 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა. იგი დღემდე იხდის სასჯელს.

მაკა ქობაღია

**შვილის მკვლეელი მამა ჯერ გაამართლეს,
შემდეგ გაამტყუნეს**

მკვლელობა, რომელზეც ქვემოთ გიაზობთ, ზუსტად ათი წლის წინათ საგარეჯოში მოხდა. 70 წლის ლევან გაგვაშელმა სანდარი თოფით საკუთარ სახლში საკუთარი შვილი მოკლა. ამ ისტორიაში ყველაზე საინტერესო ისაა, რომ ადგილობრივმა სასამართლომ შვილის მკვლელობი მამა გაამართლა და იგი მხოლოდ გაუფრთხილებლობის სიცოცხლის მოსპობის მუხლით გაასამართლა.

თუმცა საქმე ამით არ დამთავრებულა. სასამართლოს დადგენიებებით უკმაყოფილო პროკურატურით განაჩენი მაშინდელი თბილისის საოლქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა სააპელაციო პალატამ გაასაჩივრა. მეორე ინსტანციამ პროკურატურისთვის სასარგებლო განაჩენი გამოიტანა და ლევან ჯამაშელის მიმართ სისხლის სამართლის საქმე კვლავ განზრახ მკვლელობის მუხლით წარიმართა, რისთვისაც მას პალატამ 7 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუხაჯა.

მსჯავრდებულის ადვოკატმა საქმე უზენაეს სასამართლოში გაასაჩივრა. იგი ამტკიცებდა, რომ მამას შვილის მოკვლა განზრახული არ ჰქონია და ყველაფერი მხოლოდ საბედისწერო შემთხვევითობის ბრალი იყო.

რატომ მოკლა მამამ შვილი? ეს ბუნებრივი შეკითხვაა, რომელიც ნებისმიერ ადამიანს გაუჩნდება, როდესაც მომხდარის შესახებ შეიტყობს. როგორც საქმის მასალებიდან ირკვევა, ეს არ ყოფილა აფექტის მდგომარეობაში მიღებული შეცდომა დადასტვებულება, ეს იყო გამიზნული მკვლელობა. ამ ნაბიჯამდე კი მოხუცი მამა სწორედ შვილის არააღმაიანურმა დამოკიდებულებამ მიიყვანა. მამის მუდმივი შეურაცხყოფა, სიმთვრალეში მოხუცის სისტემატური ცემა – აუცილებელი პირობები იყვნენ, როცა გახდა მკვლელობის მიზეზი.

როგორც ჩანს, ლევან გავაშელის მოთმინების ფიალა ერთხელაც აივსო და ყველაფერი სავალალო შედეგით დასრულდა. ეს კი ასე მოხდა: 2000 წლის დეკემბრის მინურულს მამა-შვილი მერზობლის დაკრძალვაზე იმყოფებოდა. გასვე-

ნების შემდეგ ორივე ქელესში დარჩა და მიცვალებულის სულს რამდენიმე ჭიქა ღვინო წაუქვია. ქალედან ლევან გავაშლი მალევე წამოვიდა, საქონელი უნდა დაეზრნავეთინა. უკვე შეზინდებულზე, როდესაც უფროსმა გავაშლმა ოჯახური საქმეები მოილია, სახლში შევიდა. ამასობაში ქელეხიდან მისი ვაჟი რამაზიც დაბრუნებულიყო. იგი საკმაოდ მეტად შეზახორშებული ჩანდა. სახლში შესული მოხუცი გასათობოდ ლუმელთან დაჯდა.

მოკლე ხანში მამა-შვილმა რაღაც თუჯახურ თემაზე ნამო-
ნისყო საუბარი. გამოძიების
საღებში არ კონკრეტდება,
თუ რაზე შეკამათდა მამა-შვი-
ლი. საქმის მასალებში ვკით-
ხულობთ, რომ „მამა-შვილს
შორის საყოფაცხოვრებო
საკითხებზე გაიმართა საუ-
ბარი, რაც კამათში გადაი-
ხარდა. შვილმა მამას შეუ-
რაცხყოფა მიჰყენა“.

მამა-შვილს შორის წარმოქმნილ დაძაბულ სიტუაციას განუმეტყა რძალმა სცად, რომ ვერაფერი გაანყო, მამამთილს სთხოვა, საძინებელ ოთახში გასულიყო. მამამთილ რძლის თხოვნას დაემორჩილა. მიუხედავად ამისა, სიტუაცია მაინც ვერ განიმეტყა, რამაზი მამის ლანძღვას განაგრძობდა და მას ცემით ემეგრებოდა. შვილის გამოწვევის მიუხედავად, მამა ოთახიდან არ გაბოსულა და კარს აღოფარებული ჩუმიდ ისმენდა ლანძღვას. ამოოდ ცდი-

ლობდა მეუღლე რამაზის
დანყნარებას.

ამ დროს საძინებელში მყოფმა ლევანმა თავისი ორ- ლულიანი სანადირო თოფი აიღო. საქმის მასალებში ვკითხულობთ, რომ „თოფის ერთ ლულაში ჩადებული იყო სარეილე, ხოლო მეორეში — საბრძოლო მდგომარეობაში მოყვანილი ვაზნა.“ ლევანმა ნახევრად გამოძალო საძინებელ- ითათხის კარი და ისე, რომ თვითონ ითახინდა არც გამოი- სულა, თოფის ლულა კართან მდგარ შვილს დაუმიზნა. რძალმა მათკენ დამიზნებული იარაღი რომ დაინახა, ლულა- ბი აუკრა ხელი.

„ამ დროს გაისმა თოფის სასხლეტისა და ჩახმაზის დაცემის ხმა, მაგრამ თოფი არ გავარდა. გასროლა არ მოხდა,“ — ვკითხულობთ საქმის მასალებში.

თამარი მეუღლისკენ შებრუნდა. ამასობაში ლევანმა თოფის მერსი ლუღადან გაისროლა შვილის მიმართულუბით. ნუთიერმა დუმილმა, რომელიც დაჭრილმა დარღვია, შვილის მკვლელები მამა გონს მოიყვანა, თუმცა უკვე გოიანი იყო. რამაზს გასროლილი საფანტები მუცელში მოხვდა, მან მრავლობითი დაზიანება მიიღო. ოჯახმა იგი სასწრაფოდ საგარეჯოს საავადმყოფოში გადაიყვანა, მაგრამ იგი საავადმყოფოში მიყვანამდე გარდაიცვალა.

მოკლულის ცოლის ჩვენება
ლევანის ადვოკატის არგუ-
მენტს, თითქოს გასროლა გა-

უფროსი გენერაციის შედეგად მოხდა, აქარწყლებს. რამაზის ცოლის ჩვენების მიხედვით, როდესაც მამამთილმა საძინებელი ოთახის კარი გამოაღო, მან მამამთილის ხელში თოფი დაინახა. შემინებულმა ხელი თოფზე აუკრა, რა დროსაც სასხლეტის დაცემის ხმა გაიგონა, თუმცა ვასროლა არ მომხდარა. თამარი მეუღლისკენ შებრუნდა, იგი ქმრის კადრად მოცილებას შეეცადა. სწორედ ამ დროს ვასროლის ხმაც გაისმა. „**დაჭრილი რამაზი წაიქცა,**“ — ამბობს თამარი.

თავად მკვლელობაში მსჯელობა დაიწყო ამბობდა, რომ თითოეული მკვლელობის შესაშინებლად აიღო და მისი მოკვლა განზრახული არ ჰქონდა. მან სახსლეტს თითო გამოჰქონდა, მაგრამ თითო არ გავარდა, რის გამოც მეორედ გამოჰქონა სახსლეტს თითო. გაისმა გასროლის ხმა; მისივე თქმით, მეორედ იმიტომ გამოჰქონა სახსლეტს თითო, რომ პირველ შემთხვევაში თოფიდან გასროლა არ მოხდა.

დაკავებულის ადვოკატი კი მუხლის გადაკვლითი ცირკებას და ლევან გათავაშელის საპატიმროდან გათავისუფლებას ითხოვდა. ადვოკატის თქმით, მან შვილის მკვლელობა გაუფრთხილებლობით ჩაიდინა.

„სხჯავრდებულმა თოფი შეშინების მიზნით აიღო და შვილის ფეხებისკენ მიმართა. ლევანმა იმ რამხმას გა-მოჰყრა თითი, ჩაძვალ ლუ-ლაშიც ცარიელი ვაზნა იყო

ჩარჩენილი. ამ დროს რძალმა ხელი აუკრა თოფზე და მოულოდნელად მოხდა გასროლა. შედეგად რამაზმა სასიკვდილო ჭრილობა მიიღო“, — აღნიშნა ადვოკატმა.

თუმცა სასამართლომ ჩათვალა, რომ ეს იყო განზრახ მკვლელობა, რაც საქმის მასალეებიდანაც დასტურდებოდა. კერძოდ, ბალისტიკური ექსპერტიზის დასკვნით, „სანადირო თოფის სასხლეტები და ჩახმაზი გამართულ მდგომარეობაში იყო და ჩახმაზზე ან სასხლეტზე შექანისკური ძალის შემოქმედების გარეშე შემთხვევითი გასროლა არ მოხდებოდა“.

საბოლოოდ, სასამართლომ არ დააკამყოფილა მსჯავრდებულის ადვოკატის მოთხოვნა ბრალის გადაკვალიფიციერების თაობაზე. სასამართლომ გარკვეული ცვლილება შეიტანა განაჩენში და თავდაპირველი ბრალდება – განზრახ მკვლელობა ძალაში დატოვა. მცირე ცვლილებების შედეგად, ლევან გვაშელს სასამართლომ 7 წლის ნაცვლად 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა.

დბორლოს, ლევან გავა-
შელმა მისჯილი ნლები უკვე
დიდი ხანია, მოიხადა. სავა-
რაუდოდ, იგი თავისუფალია,
თუმცა მისი ადგილსამყოფე-
ლი უცნობია. უცნობია ისიც,
ცრცხალია თუ არა მოხუცი,
რადგან იგი საკმარის ასაკო-
ვანი - 70 წლისა — დააკავეს.

საფორმე გეგმობა

რა ღირს უახლესი „Mazda 3“?

იაპონიური ავტოკომპანია „Mazda“ ახალი თაობის „Axela“-ს შიდა ბაზარზე რეალიზაციის პირველი თვის შედეგებს ითვლის.

ევროპულ ბაზარზე „Mazda 3“-ის სახელით ცნობილი ახალი მანქანის გაყიდვა 11 ივლისს დაიწყო. იაპონელები თვეში 2 000 ეგზემპლარის გაყიდვას ვარაუდობდნენ, მაგრამ უკვე 12 ივლისს დილერთა ცენტრებს 7 640 მეკვეთა ჰქონდათ.

მოლოდინს გადააჭარბა მოთხოვნამ „Axela“-ს ახალ საფირმო სისტემა „i-stop“-ზეც, რომელიც შეუნიშნის წითელ სინათლეზე ძრავის

გამორთვისა და ბენზინის ეკონომიის შესაძლებლობას იძლევა. შეკვეთილი მანქანების 50% სწორედ ამ სისტემით იქნება აღჭურვილი. მყიდველთა ნახევარმა 2,0-ლიტრიანი ძრავა აირჩია, 40%-ზე მეტმა — 1,5-ლიტრიანი. დანარჩენებს კი 2,3-ლიტრიანი ძრავით აღჭურვილი „Mazdaspeed Axela“ ეყოლებათ. „Mazdaspeed Axela“ იაპონიაში 1 660 000 იენიდან 2 678 000 იენამდე ელირება.

ინტერნეტდამოკიდებულების ელექტროშოკი კურნავს?

ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის ჯანდაცვის სამინისტრომ ინტერნეტდამოკიდებულების ელექტროშოკით მკურნალობის მეთოდი აკრძალა. როგორც იქნა, ეშველათ ჩინელებს და დადგინდა, რომ, ჯერ ერთი, ელექტროშოკი ამ დამოკიდებულებას არ კურნავს და, მეორეც, მისი გამოყენება კლინიკებში დაუშვებელია. ელექტროშოკით აღარ, მაგრამ ჩინელთა „ინტერნეტული სენსაცია“ განკურნებას მაინც შეეცდებიან, ოღონდ უფრო ჰუმანური მეთოდებით.

ამ დასკვნამდე მივიდნენ მედიკოსები ჩინეთის პროვინციულ შანდუნში მომხდარი დოქტორ იან იუნსინის „დინტერნეტზაფრთხიან“ დაკავშირებული სკანდალის შემდეგ.

იქ მყოფი პაციენტები ირწმუნებიან, რომ სტაციონარული მკურნალობისას საავადმყოფოს 68 წესიდან რომელიმე ერთ-ერთის დარღვევის შემთხვევაში მათ ელექტროშოკით სჯიდნენ. 200 მილიამპერის განმუხტვა გამოწვევდა ჰერცოვების მკურნალობის მეთოდის კარის ჩაკეტვის, წამლის დროულად მიღებლობისა და მსგავსი შემთხვევებისას.

ექიმ იანის მკურნალობის სხვა მეთოდები სახალხო კრიტიკა ან მშობლების წინაშე მუხუხრებზე დგომა იყო. რათქმა უნდა, საავადმყოფოს ტერიტორიაზე ინტერნეტი აბსოლუტურად მიუწვდომელ ფუფუნებას წარმოადგენდა. კლინიკაში მკურნალობის კურსი 878 დოლარი ღირდა და იქ ბავშვები მშობლებს საკუთარი ინიციატივით მიჰყავდათ, შემდეგ კი მათი აღზრდის გაზიარება არავის სურდა.

თავად ექიმი იან იუნსინი საკუთარ მეთოდს „ინტერნეტის სანაღმდეგო ჯვაროსნულ ლაშქრობას“ უწოდებს, ელექტროშოკით ადამიანზე მელ ფუფუნებას წარმოადგენდა.

თავად ექიმი იან იუნსინი საკუთარ მეთოდს „ინტერნეტის სანაღმდეგო ჯვაროსნულ ლაშქრობას“ უწოდებს, ელექტროშოკით ადამიანზე მელ ფუფუნებას წარმოადგენდა.

ბელ თერაპიას, რომელიც ახალგაზრდებს ეხმარება, დამშვიდდნენ და მთელი დღე კომპიუტერთან არ გაატარონ.

ყველაზე გასაოცარი ისაა, რომ ბავშვების მშობლები ამ მეთოდს უსაფრთხოდ და სასარგებლოდ მიიჩნევდნენ და შვილებს უყოყმანოდ უშვებდნენ ელექტროშოკის კურსებზე ინტერნეტდამოკიდებულებისგან განსაკურნებლად.

შეგახსენებთ, რომ 2008 წლის 8 ნოემბერს ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკაში ინტერნეტდამოკიდებულება ოფიციალურად აღიარეს

ფსიქიკურ აშლილობად და ამ სახის დოკუმენტაციას პირველში („ინტერნეტდამოკიდებულების დიაგნოსტიკის სტანდარტები“) ეს მიდგომა დააყენეს კიდევ.

ექიმების აზრით, ვირტუალური სამყარო ხშირად ინვესტორებზე უფრო მძიმედ მოქმედებს, ვიდრე რეალურ ცხოვრებაში. ამ მოსაზრებას ჩინეთის სტატისტიკა ამყარებს: საზოგადოებრივი უსაფრთხოების სამმართველოს 2008 წლის ნოემბრის მონაცემებით, პეკინში არასრულწლოვანთა მიერ ჩადენილ დანაშაულთა 76% ონლაინთამაშებითაა პროვოცირებული.

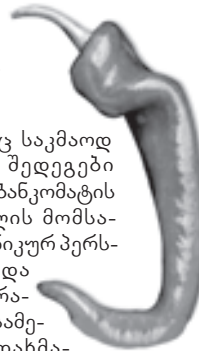
ვის აფრქვევენ თვალბუნი წინააღმდეგობა?

სამხრეთაფრიკული ქალაქ კეიპტაუნის ერთ-ერთმა ბანკმა თავისი ბანკომატები ვალუტისა და ქურდობაცაცებისაგან დასაცავი ახალი სისტემით აღჭურვა. ბოროტმოქმედის დაფიქსირებისთანავე სისტემის პილპილიანი ბალონები პილპილის გამოფრქვევას იწყებს.

ბოროტმოქმედის აღმოჩენის საქმე ამავე ბანკომატებზე დამონტაჟებულ სათვალთვლო კამერებს ავალთ, მონაცემთა გადამცემის დამონტაჟების ან ასაფეთქებელი მოწყობილობის დამაგრებით გატეხვის მცდელობას სწორედ ისინი აფიქსირებს. „Absa Bank“-ის ხელმძღვანელების მიერ მიღებულ ზომებს გადაჭარბებულ სიფრთხილედ ნამდვილად ვერ მივიჩნევთ. გასულ წელს არაერთ ბანკომატს დაესხნენ თავის. ამჟამად მწვევე გაზით უკვე 11 ტერმინალი აღჭურვილი. სამწუხაროდ, ამ ეტაპზე არავის უზრუნია „სულელებისაგან დაცვის სისტემა“.

წელიწადის მიერ მიღებულ ზომებს გადაჭარბებულ სიფრთხილედ ნამდვილად ვერ მივიჩნევთ. გასულ წელს არაერთ ბანკომატს დაესხნენ თავის. ამჟამად მწვევე გაზით უკვე 11 ტერმინალი აღჭურვილი. სამწუხაროდ, ამ ეტაპზე არავის უზრუნია „სულელებისაგან დაცვის სისტემა“.

წელიწადის მიერ მიღებულ ზომებს გადაჭარბებულ სიფრთხილედ ნამდვილად ვერ მივიჩნევთ. გასულ წელს არაერთ ბანკომატს დაესხნენ თავის. ამჟამად მწვევე გაზით უკვე 11 ტერმინალი აღჭურვილი. სამწუხაროდ, ამ ეტაპზე არავის უზრუნია „სულელებისაგან დაცვის სისტემა“.

სად გაქრა ფული?

უკანასკნელი შვიდი წლის განმავლობაში გერმანიის ფედერალურმა ბანკმა 328 მილიარდი ევრო ნაღდი ფულის სახით გამოუშვა. ბერლინის ყოფილმა სენატორმა ფინანსისტმა ტილო სარაციმ ჩაატარა გამოკვლევა, რომელიც შემდგომ ფუნდამენტური შრომის სახით გამოაქვეყნა სახელწოდებით „გერმანელები და მათი დამოკიდებულება გადახდის სხვადასხვა საშუალებასთან.“

2272 გერმანელი მკაცრი მეთვალყურეობის ქვეშ ერთი კვირის განმავლობაში ყველა დანახარჯს აღრიცხავდა. ამის შემდეგ კი დაახლოებით დადგინდა, რამდენი ევრო დევს თითოეული გერმანელის საფულეში. საშუალო სტატისტიკური გერმანელს ჯიბეში 118 ევრო უდევს, აქედან 6,70 ევრო — მონეტების სახით. მათი 82,5% მომსახურებისა და შენაძენის გადახდას ნაღდი ანგარიშსწორებით ამჯობინებს, კვების ობიექტებში ეს მაჩვენებელი 96%-ს აღწევს. ყველა საშუალო სტატისტიკური გერმანელს აქვს, სულ მცირე, ერთი დებეტური საბანკო ბარათი, მაგრამ მას მხოლოდ 11,9%-ში იყენებს.

ამ და სხვა მონაცემებმა ექსპერტს საშუალება მისცა, ორი სამეცნიერო დასკვნა გაეკეთებინა. პირველი: გერმანიაში ნაღდი ფული ანგარიშსწორების მთავარი საშუალება და ასეთად კიდევ 30-40 წლის მანძილზე დარჩება. გერმანელები გადახდის ამ სახეობას უპირატესობას ანიჭებენ საიდუმლოების, უბრალოებისა და ანონიმურობის გამო. ამასთან, ნაღდი ანგარიშსწორებით თავს ტრადიციების მიმდევრად გრძნობენ და ინოვაციებისადმი გარკვეულ შიშსაც გამოხატავენ. მეორე: გერმანიაში ყველა მოქალაქის მთელი ყოველდღიური ხარჯის დასაფარავად 31 მილიარდი ევრო საკმარისი გამოგებული კი, რომ

გორც ზემოთ ვთქვით, 328 მილიარდი. მაშ, სად წავიდა დანარჩენი ფული, რომლის ასავალ-დასავალს შესახებ ფედერალურ ბანკსაც კი არ აქვს წარმოდგენა? ტილო სარაციმი დარწმუნებულია, რომ დაახლოებით 75-80 მილიარდი ევრო გერმანიიდან სხვა ქვეყნებში გავიდა. დანარჩენი ფული კი ან გერმანელებს მუთაქებში აქვთ ჩაჭმუჭნული, ან ჩრდილოეთ ეკონომიკაში ტრიალებს. სამწუხაროდ, ექსპერტის დასკვნის მიხედვით გერმანელი საზოგადოება მთლიანად კრიმინალიზებულია — ქვეყანაში უამრავი ფული ტრიალებს დაბეგვრისა და ფინანსური ინსტიტუტების გვერდის ავლით.

„Одноклассники“-ზე 15 000-ით აჯარიმებენ?

ურალში უპრეცედენტო შემთხვევა მოხდა: სასამართლომ ადგილობრივი მცხოვრები სოციალურ ქსელში შეურაცხყოფის მიყენებისათვის დააჯარიმა. 23 წლის პერეგორალსკელმა გოგონამ თავის ოპონენტს იქსაც პოპულარულ საიტ „Одноклассники“-ზე რაღაც უმსგავსოება მისწერა, სასამართლომ კი ეს მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებში ადამი-

ანის ღირსების სახალხო შელახვად შეაფასა. მართალია, „დამნაშავე“ შეცვლილი მონაცემებით მოქმედებდა საიტზე, მაგრამ „მსხვერპლის“ გარეგნობისა და ოჯახური მდგომარეობის უკიდურესად უცნაურობა შეფასებები მაინც არ შერჩა. დაზარალებულმა საქალაქო სასამართლოს მიაკითხა და უცნობის დასჯა მოითხოვა. სასამართლომ გაითვალისწინა ყველა გარემოება და ამ საქმეს განსაკუთრებით მძიმე შემთხვევის კვალიფიკაცია ვერ მისცა, მაგრამ დამნაშავეს ადამიანის სახალხო შეურაცხყოფისათვის 5 000 რუბლის ჯარიმა დააკისრა. თავად დაზარალებულისათვის მორალური ზიანის ასანაზღაურებლად კი დამნაშავეს კიდევ 10 000 რუბლი გადაახდევინეს.

მონაცემებს ელექტროსელითა სპარავენ?

შტეტესელი იმ ინფორმაციის მოპარვის საშუალებაა, რომელსაც ადამიანი თავისი კომპიუტერის კლავიატურაზე აწყო. ყოველ შემთხვევაში, ასე დაასკვნეს უსაფრთხოების სისტემის ექსპერტებმა.

მონაცემთა ამ მეთოდით მოპარვის შესაძლებლობა კომპიუტერიდან 15 მეტრის დისტანციაზე უკვე ექსპერტ-მენტულადაა დადასტურებული. ვინაიდან ეს მხოლოდ დასაწყისია, უნდა ვივარაუდოთ, რომ სისტემის დაზვერვის შემდეგ აღნიშნული 15-მეტრიანი რადიუსი საგრძნობლად გაიზრდება. ლას-ვეგასში 25-30 ივლი-

საქმე ისაა, რომ კლავიატურაზე ინფორმაციის გადასაცემად გამოყენებული კაბელიდან ინფორმაცია დამინებელ ხაზშიც ხვდება, ამ ხაზიდან და შესაერთებლიდან კი ინფორმაცია ელექტროსისტემაში გადადის. ექსპერტ-მენტში გამოყენებული „PS/2“ სტანდარტის კაბელის მეშვეობით ძაბვის მერყეობის მიხედვით უმარტივესად შეიძლება გაირკვეს, კლავიატურის რომელი ლილაკი იქნა გამოყენებული. ამჟამად კლავიატურაზე აკრეფილი ლილაკების თანმიმდევრობა გამოფრულია კომპიუტერიდან 5, 10 და 15 მეტრის სიშორეზე, ანუ ოფისის ტერიტორიაზე თანამშრომელთა კლავიატურების შემთხვევაში რაიმე სირთულეს არ წარმოადგენს. როგორც სპეციალისტები ირწმუნებიან, უახლოეს მომავალში იმავე შედეგების მიღება უფრო დიდი დისტანციისათვის იქნება შესაძლებელი.

როგორია ყველაზე იაფფასიანი ქვეყანა?

ევროპის სტატისტიკურმა სააგენტო „Eurostat“-მა ევროპის 37 ქვეყანაში ფასების დონის შესახებ ანგარიში გამოაქვეყნა.

კვლევაში მონაწილეობდა ევროკავშირის 27 ქვეყანა, ევროკავშირში გაერთიანების სამი კანდიდატი (ხორვატია, მაკედონია და თურქეთი), თავისუფალი ვაჭრობის ევროპული ასოციაციის სამი წევრი (ისლანდია, ნორვეგია და შვეიცარია), ბოსნია, ჰერცეგოვინა, ალბანეთი, ჩერნოგორია და სერბეთი. „Eurostat“-მა ამ ქვეყნებში 2,5 ათასი სახეობის პროდუქტისა და მომსახურების ფასები შეადარა და დაასკვნა, რომ ყველაზე იაფი ქვეყანა მაკედონიაა. იქ ფასები ევროკავშირის საშუალო ფა-

სებთან შედარებით 53%-ით ნაკლებია. მომდევნო ადგილებზე ბულგარეთი, ალბანეთი, ბოსნია და ჰერცეგოვინა გადამაწილდნენ.

ყველაზე ძვირი ევროპის ქვეყნებიდან დანია აღმოჩნდა. ევროკავშირის საშუალო ფასებთან შედარებით იქ ყველაფერი 41%-ით ძვირია. მო-

მდევნო ადგილებზეა ნორვეგია და შვეიცარია (ფასები საშუალოევროპულს 39%-ითა და 30%-ით აჭარბებს).

ნორვეგიაში ალკოჰოლი საშუალოევროპულთან შედარებით 117%-ით ძვირია, ტანსაცმელი — 25%-ით, ფეხსაცმელი — 37%-ით. სამაგიეროდ, ჩერნოგორიაში თამბაქო და ალკოჰოლიანი სასმელი ყველაზე იაფ მაკედონიასთან შედარებითაც კი იაფია.

ელექტროენერგია და გაზი ყველაზე ძვირად დანიაში ფასობს (69%-ით), ბრიტანეთში კი ავეჯი და საყოფაცხოვრებო ტექნიკა ყველაზე იაფია. ყველაზე ძვირადღირებული საზოგადოებრივი ტრანსპორტი ნორვეგიაშია, იქაა ყველაზე ძვირადღირებული რესტორნებიცა და სასტუმროებიც. სამაგიეროდ, ესპანეთში კავშირგაბმულობა ყველაზე ძვირი სიახლოვებაა.

ევროპის უპირისი ქვეყნების ათეული:

დანია, ნორვეგია, შვეიცარია, ირლანდია, ფინეთი, ისლანდია, ლუქსემბურგი, შვედეთი, საფრანგეთი, ბელგია.

ევროპის უიაფესი ქვეყნების ათეული:

მაკედონია, ბულგარეთი, ალბანეთი, ბოსნია, ჰერცეგოვინა, სერბეთი, ჩერნოგორია, რუმინეთი, ლიტვა, პოლონეთი, სლოვაკეთი.

ჩამდენი წლისა ნელსონ მანდელა?

სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკის პირველი დემოკრატიული გზით არჩეული პრეზიდენტის ნელსონ მანდელას 91 წლის იუბილეს 18 ივლისს მთელი ქვეყანა აღნიშნავდა. თავად ნელსონ მანდელამ კი გადაწყვიტა, „მანდელას დღე“ საზოგადოებისათვის სასარგებლოდ გაეტარებინა და თანამოქალაქებსაც იგივე მოუწოდა.

91 წლის მანდელამ ადამიანთა უფლებებისათვის ბრძოლაში განვლილი 67 წელიწადის პატივსაცემად საკუთარი დაბადების დღიდან 67 წუთი საზოგადოების სამსახურს დაუთმო. იოჰანესბურგში იუბილარის სახელობის მოედანზე დღესასწაული ბავშვე-

ბისთვის გაიმართა. იუბილარის სახელობის ფონდმა საზოგადოებას მოუწოდა, ეს დღე მოზუცებისა და პატარებისთვის მიეძღვნა. საქმე ისაა, რომ გასულ კვირას გადაუღებელმა წვიმებმა მნიშვნელოვნად დააზიანა კინოტაუნის ქუჩები და მანდელას

დაბადების დღის აღსანიშნავად მოსახლეობა ქუჩებს დაასუფთავებს, დარგავს ხეებსა და ყვავილებს.

მანდელას დაბადების დღე ამერიკაშიც აღნიშნეს — ნიუ-იორკში იუბილარის ნაცნობ-მეგობრებმა მომღერლებმა კონცერტი გამართეს.

კლანთის უხუცესი გეგეკასი გარდაიცვალა

ბრიტანეთში, ბრაიტონის შემოგარენში, 113 წლის ასაკში გარდაიცვალა დედამიწის ყველაზე მცხოვანი მამაკაცი, პირველი მსოფლიო ომის ვეტერანი ჰენრი ელინამი. პლანეტის უხუცესი ადამიანის სტატუსით მან მხოლოდ ერთ თვეს იცოცხლა.

ელიმანმა ეს ესტაფეტა იაპონელი ტომოძი ტანაბესაგან მიიღო, რომელიც 1895 წელს დაიბადა და წლეულს, 19 ივნისს, გარდაიცვალა. მარტის ბოლოს ელიმანი ისტორიაში

ყველაზე ხანდაზმული ბრიტანელი გახდა, 113-ე დაბადების დღე მან 6 ივნისს იხეიმა. ელიმანის გარდაცვალების შემდეგ გაერთიანებულ სამეფოში პირველი მსოფლიო ომის ერ-

თადერთი ვეტერანილა დარჩა. სიცოცხლის უკანასკნელი წლები ჰენრი ელიმანმა მოხუცებულთა სახლში გაატარა და იქვე გარდაიცვალა. მას 5 შვილიშვილი, 12 შვილთაშვილი, 14 შვილთაშვილიშვილი და მათი ერთი შვილი დარჩა. ელიმანი მოესწრო XIX, XX და XXI საუკუნეების მოვლენებს, ახლანდელი დედოფალი ელისაბედ II მისი თანამედროვე მეექვსე ბრიტანელი მონარქია. ამჟამად პირველი მსოფლიო ომის მონაწილე ერთადერთი ცოცხალი ბრიტანელი ჰარი პეტჩია. ივნისში მას 111 წელი შეუსრულდა.

ჩამდენი წლისა ტახსელი ნიანგი?

ამერიკელმა პალეონტოლოგებმა დაახლოებით 100 მილიონი წლის წინანდელი ნიანგის ნარჩენებს მიაგნეს. გათხრებისას ნაპოვნია თავის ქალასა და ტანის ძვლები, 6 სანტიმეტრამდე სიმაღლის კბილები. ტახსის ამ რაიონში მსგავსი აღმოჩენები იშვიათობას არ წარმოადგენს, იქ მხოლოდ ნიანგის კი არა, დინოზავრის ძვლებსაც ხშირად პოულობენ. საქმე ისაა, რომ უძველეს დროში, დაახლოებით 95 მილიონი წლის წინათ, ამ ტერიტორიაზე — ძველი ოკეანის სანაპიროზე, ცხოველები მრავლად სახლობდნენ.

ავსტრალიის თავდაცვის სამინისტროს სამეცნიერო-ტექნიკური ქვეგანყოფილება აშშ სამხედრო უწყებასთან ერთად ახალი თაობის საბრძოლო რობოტების შექმნაზე კონკურსს აცხადებს. ახალი რობოტები დისტანციურად უნდა იმართებოდეს და ქალაქის პირობებში ბრძოლა შეეძლოს.

ამ მეთოდით მოულოდნელ და საეჭვო გარემოებებში ატეხილი საქალაქო შეტაკებებისას მსხვერპლთა რაოდენობის შემცირებას გეგმავენ.

გარდა ამისა, რობოტები მეტროპოლებს მტრის ნეიტრალიზებაშიც უნდა დაეხმაროს.

ავსტრალიის ხელისუფლებას სურს, მიიღოს პროგრამირებადი და სრულად ავტონომიური სისტემა, რომელიც საზიფათო სადა-

ზერვო მისიებს შეასრულებს. გარდა ამისა, ჯარისთვის აუცილებელია ახლებურად აღჭურვილი თვითმობრავი მანქანები, რომლებიც საბრძოლო მოქმედებების რაიონებში ჯარის შავ სამუშაოებს შეასრულებს.

პროექტის ბიუჯეტი 1,6 მილიონ დოლარს შეადგენს. ზუთი საუკეთესო პროექტის ავტორებს მიიწვევენ ამ პროექტების პრეზენტაციაზე, რომელიც გაისად, ნოემბერში გაიმართება ბრისბანში სამხედრო კონფერენციაზე. კონფერენციაზე მოხვედრი-სათვის კონკურსის მონაწილეებმა თავიანთი რობოტები წინასწარ გამოსაცდელად უნდა წარადგინონ.

ამერიკაში კახებს ქალები ინახვენ?

როგორც ჟურნალმა „Newsweek“-მა დაადგინა, შტატებში უმუშევარ მამაკაცთა რაოდენობა 2,5%-ით აჭარბებს უმუშევარი ქალების რაოდენობას, რაც ყველაზე დიდი გარღვევაა ომისშემდგომ პერიოდში.

ეკონომისტები თვლიან, რომ ეს მშენებლობისა და წარმოების სექტორებში შტატების კოლოსალურმა შემცირებამ გამოიწვია, ვინაიდან ამ სამსახურებში დასაქმებულთა 70-85%-ს სწორედ მამაკაცები წარმოადგენდნენ. ამერიკის განვითარების ცენტრის მონაცემებით, ამერიკაში ქალებს მამაკაცებზე ნაკლები შემოსავალი აქვთ. მთელი ქვეყნის მასშტაბით მათ საშუალოდ თითოეული დოლარიდან 22 ცენტით ნაკლებს უხდიან, ვიდრე მამაკაცებს.

ძირითადად, ქალები მუშაობენ დაბალანაზღაურებად სექტორში: საცალო ვაჭრობაში, სასტუმროებში, განათლების სისტემაში, არაკომერციულ ორგანიზაციებში, ჯანდაცვაში. როგორც ნესი, ქალების მიერ დაკავებული თანამდებობები არ გულისხმობს შეღავათებსა და დაგროვებად პენსიებს.

ახლა ეკონომისტები იმედოვნებენ, რომ ქალებს ხელფასს მოუმატებენ და მაღალანაზღაურებად სექტორებშიც დაასაქმებენ,

მამაკაცები კი, ძირითადად, სახლის საქმეებით დაკავდებიან. ახლა აშშ უამრავი უმუშევარი მამაკაცი აცხადებს, რომ მისი სამსახური სამსახურის ძებნაა.

ლოგინი თავისით ალაგდება?

გაჩნია ლოგინს. ამ შემთხვევაში შხაპის მიღებამდე თქვენი ლოგინი ჩილეს უახლესი პროდუქტი „BED“-ის დახმარებით თავისით გადართვება, განიავდება, გაფუფფულდება და ალაგდება. მთავარია, ლილაკზე თითის დაჭერა არ დაგავინწყდეთ.

არავითარი სასწაული — ყველაფერი ჰაერის ნაკადის დამსახურებაა. საწოლის მყარ ნაწილში ჩამონტაჟებულია მომცრო ზომის ტურბი-

ნა, რომელიც სპეციალური კონსტრუქციის დახმარებით ჰაერის ნაკადს თეთრეული-საკენ მიმართავს. კომპანია „NextDream“-ის ეს მშენი-

რი პროდუქტი უკვე 140 ქვეყანაშია დაპატენტებული, კომპანიის ხელმძღვანელი წინო პროდი კი იმედოვნებს, რომ ეს სიახლე ადამიანების ცხოვრების ხარისხს გააუმჯობესებს. პროდუქტი თავის დროზე აბსოლუტურ სიგიჟედ ეჩვენებოდა, მის მეგობარ ზოსე ლუის ალგერისა ეკუთვნის.

ამჟამად კომპანია ინვესტირებსა და ლიცენზიის შესყიდვის ევროპელ მსურველებს ეძებს. ამერიკელებმა უკვე შეისყიდეს ლიცენზია და აგვისტოში თვითალაგებადი ლოგინები აშშ-ის ბაზარზე გამოიწვია.

ეს მხოლოდ ზარმაცებისთვის არაა. ახალი გამოგონება ინვალიდებისა და მოხუცებისათვის, რომელთაც სხვათა მზრუნველობა ესაჭიროებათ, მნიშვნელოვანი შეღავათია. კომპანია უკვე თანამშრომლობს ჩილეს ხელისუფლებასთან, რათა საავადმყოფოების ახლანდელი საწოლები ახალი ტექნოლოგიის თვითალაგებადი საწოლებით შეცვალონ.

სხვათა მიღწევით სიხარული თუ გაიბეზრეთ

თბილისში, ძნელადი ქუჩაზე, ოპერის უკან, კალინინის სახელობის რაიონის მილიციის მე-17 განყოფილება იყო განთავსებული. 70-იანი წლებია. სწორედ ამ განყოფილების საკანში იჯდა ახალგაზრდა ულამაზესი ბიჭი, რომელიც მე პირველად 4-5 წლის ასაკში ვნახე. თეთრ ჩოხაში გამოწყობილი მამასთან ერთად ზემელზე ამყად მოაბიჯებდა. დამეთანხმებით, ადამიანი ბუნების შედეგია, მისი გვირგვინი და სიამაყე! თამამად შემოიძლია, ვთქვა, რომ, როგორც წვეთი ჯერ კიდევ არ არის ზღვა, ისე ცალკეული პიროვნება საზოგადოების გარეშე, მარტო სახელითა და გვარით, არაფრისმთქმელია. კალმით ნახატი, ულამაზესი მშობლების შვილი სწორედ რომ საზოგადოებაში, იმდროინდელ ძალზე პრესტიჟულ რესტორან „არაგვში“ ყოფნისას მოხვდა ცხოვრების გზაჯვარედინზე, რაც ციხეში ყოფნით უნდა დამთავრებულიყო. მაშინ ამაყმა ახალგაზრდამ თავი ვერ შეიკავა და მილიციის უფროსის მოადგილეს სილა გააწნა. ეს მძიმე დანაშაული იყო.

მეამაყება და ბედნიერად ვთვლი თავს, რომ ამ ფაქტმა საშუალება მომცა, უფრო დავახლოებულიყავი ისეთ ადამიანს, როგორიც გახლდათ ბატონი რეზო თაბუკაშვილი. რა თქმა უნდა, ოჯახი აფორიაქდა, განთავისუფლები ყოველგვარი მცდელობა ჩაიმალა.

კალინინის რაიკომის პირველი მდივანი გახლდათ ფილიპე მახარაძე, ვისთანაც თხოვნით მივიდა ქალბატონი მედეა ჯაფარიძე. მილიციის უფროსი ნოდარ გვახარია იყო, ცნობილი სპორტსმენი, უძლიერესი წყალბურთელი, საბჭოთა კავშირის წყალბურთელთა ნაკრების მთავარი მწვრთნელი. რაიკომის პირველმა მდივანმა დაურეკა მილიციის უფროსს და უთხრა: „თქვენთან ქალბატონი მედეა მოვა, მოუსმინეთ და დაეხმარეთ“.

მილიციის უფროსმა, ბატონმა ნოდარმა მოუსმინა ქალბატონ მედეას და უთხრა: „თქვენმა შვილმა გამილახა მოადგილე, ხულიგანია და ციხეში უნდა წავიდეს“. მოგეხსენებათ, ბატონ რეზოს უამრავი ძმაცადა და თავყანისმცემელი ჰყავდა, მაგრამ ნოდარ გვახარია შეუვალი აღმოჩნდა.

ამ დროს მე „ნიანგის“ რედაქციაში ვმუშაობდი. სამი კოლორიტული პიროვნება — რეზო თაბუკაშვილი, დოდო აბაშიძე და ამირან დუმბაძე რედაქციაში მოვიდა. წინადადება მოკლე და კონკრეტული იყო: „როგორც გავიგეთ, ნოდარ გვახარია შენი მეგობარი ყოფილა, უნდა დაგვეხმარო“. გაოცებული დავრჩი. ასეთმა პიროვნებებმა თუ ვერ შეძლეს საქმის გაკეთება, მე როგორღა უნდა შემძლეოდა?!

მილიციის უფროსის მოსაცდელში აცრემლებული მედეა რომ დავინახე, ამ საქმის გაუკეთებლობაც ვერ წარმოვიდგინე.

ტრაბახი რომ არ გამომივიდეს, ბედმაც გამილიმა.

ნოდარი ღიმილით შემხვდა, გამიყვანა კაბინეტის უკანა ოთახში და მითხრა: „ამ საქმეს შენლა აკლდო“. მე მხოლოდ რამდენიმე სიტყვით და, როგორც ჩანს, ძალზე დამაჯერებლად ვუთხარი: „ძმაო, ნოდარ! როგორ გგონია, ასეთი კარგი მომავლის მქონე ახალგაზრდა, მედეა ჯაფარიძისა და რეზო თაბუკაშვილის შვილი, შენ რომ ციხეში გაუშვავ, სხვა აღარავინ გამოჩნდება, რომ გაათავისუფლოს?!“

შევატყვე, სიტყვები ათიანში გავარტყი: ეტყობა, ამ საკითხზე თვითონაც უფიქრია. მილიციის უფროსის მოადგილეს არ აღმოჩნდა ბოლმა კაცი.

საქმე ბოდიშის მოხდითა და შერიგებით დამთავრდა.

საინტერესო ისაა, რომ ქუჩა, სადაც ეს ამბავი მოხდა, დღეს რეზო თაბუკაშვილის სახელს ატარებს, მისი შვილი კი — ლაშა თაბუკაშვილი, ღირსეული ქართველი, მწერალი, დრამატურგი და საზოგადო მოღვაწეა.

რაკი რეზო თაბუკაშვილზე ვსაუბრობთ, მინდა, მისივე მონაყოლი გავიხსენო. დარწმუნებული ვარ, თქვენთვისაც საინტერესო იქნება, ძვირფასო მკითხველო!

საქვეყნოდ ცნობილია ჰოლანდიის სანაპიროსთან მდებარე კუნძული ტექსელი. ამ კუნძულზე დასაფლავებულია 500 ქართველი მეომარი. სამამულო ომის დროს ისინი ტყვედ ჩავარდნენ, გერმანელებს აუჯანყდნენ და უთა-

ნასწორო ბრძოლაში დაიღუპნენ.

რეზო თაბუკაშვილის შემოქმედება მარტო ქართველ ხალხს არ ეკუთვნის. იგი მსოფლიო მნიშვნელობისაა. სიყვარული მისი ძირეული ნიშანი იყო. მას ჰქონდა ერთიანობის საუკეთესო გრძნობა. მისთვის დახლეჩილ-დაქუცმაცებული საქართველოს შვილები არ არსებობდა. იგი არა მარტო ემიგრაციაში წასული ქართველებით იყო დაინტერესებული, არამედ საბჭოთა არმიის იმ ჯარისკაცებითაც, რომლებიც მეორე მსოფლიო ომის დროს იბრძოდნენ. ამის ბრწყინვალე მაგალითია სწორედ ის, რის მოყოლაც ახლა განვიზრახე.

მინისტრთა საბჭოს შენობაში შევხვდით ერთმანეთს. ხელში ამავე შენობის გერბიანი ქაღალდი ეჭირა, კითხულობდა და იღიმოდა. მისი ღიმილი მეც გადმოემდო და წერილი ბოლომდე ჩავიკითხეთ. წერილის შინაარსიდან ირკვეოდა, რომ მთხოვნელს ობიექტური მიზეზების გამო რაღაცაზე უარს ეუბნებოდნენ.

— მთხოვნელი მე ვარ, — მეუბნება ბატონი რეზო, — მაგრამ, მიუხედავად უარისა, კმაყოფილიც ვარ.

— რაღაც ვერ გავიგე, — გავხედე და ღიმილით ვუთხარი.

— სწორედაც რომ „ნიანგის“ საქმეა, აბა, ამათ როგორ გავუხედავთ გაკრიტიკებას?! ორნაირი ხერხი ვიხმარე, რათა ტექსელის სასაფლაოსთვის ისეთი რამ გამეკეთებინა, ჩვენი დღევანდლობა და მომავალი ყოფილიყო გამოკვეთილი.

ამისთვის საჭირო იყო ლითონი. ლითონი „მეტალობაზაში“, მაგრამ ღიმიტია სა-

ორი რეზო თაბუკაშვილი — გაგზა და შვილიშვილი

ჭირო. ღიმიტს კი აქ ანაწილებენ. განცხადება დავწერე, ცეკამიც ვიყავი, უარყოფითი პასუხიც მივიღე, თანაც, დაგვიანებით, მაგრამ ამას ჩემთვის ხელი არ შეუშლია. სამაგიეროდ, მამაპაპურმა ხერხმა გაჭრა. ზემოდან დავარეკვინე „გლავსნაში“. იქიდან დარეკეს „მეტალობაზაში“ — რეზო თაბუკაშვილი მოვა და დაეხმარეთ.

მივედი. გაუკვირდათ — ამისთვის შენუხდით?! მეტალი — რამდენიც გნებავთ, მხოლოდ ერთი თხოვნა უნდა შეგვისრულოთ: რესტორანში გავაგრძელოთ საუბარი.

პირველი სადღეგრძელო სწორედ იმისი შეისვა, რისთვისაც მეტალი მინდოდა.

მეტალი მოქანდაკეებს მივუტანე. საქმეში მხატვრები, ძმები გოგი და ირაკლი ოჩიაურები ჩავრთე. მოქანდაკე გია ჯაფარიძემ გააკეთა ქანდაკება „სიცოცხლის ხე“, რომელიც ავტომატქანებით ჩაიტანეს ბათუმში. შემდეგ კი გემით — კუნძულ ტექსელზე. ვიყავით პოლანდიაში. საზეიმო ვითარებაში დაიდგა ქანდაკება. ჩამოვედი და მივიღე აი, ეს წერილი... ჩვენი ღიმილი სიცოცხლის-ხარხარში გადაიზარდა.

რეზო თაბუკაშვილი დაიბადა 1927 წლის 2 აგვისტოს.

შვილიშვილებს

მშვიდობას ვეცხვი მალე ქართულ ზეცის საფიროს და მცირე ტალღად შევერწყმები ზღვას, უნაპიროს, ქარს იმევეყნიურს დავახვედრებ მალე წინ აფრას, დიდებულა! გარდვიქცევი უცებ წინაპრად. და თუმცა ჩემი გამგზავრება ჰგავდა წვალებას, სიკვდილი მაინც არ დაარქვათ გარდაცვალებას. მე წავალ, რადგან დრო აღარ მაქვს უკვე არჩევის, მე წავალ, მაგრამ სამუდამოდ თქვენთან დავრჩები. მეც გიმეგზურებთ, ცხოვრების გზას როცა გაჰყვებით, მე დაგინახავთ, მაგრამ ველარ დაგენახვებით. მე არასოდეს არ ვიქნები თქვენთან მოდვე: სამშობლო თქვენი თუ არასდროს არ იცოტავეთ! მაგრამ იცოდეთ, მე იმ დღიდან თქვენთან არა ვარ, თუ სარბიელად საქართველო გეპატარავათ. დამარცხებულნიც არასოდეს ჩანდეთ საბრალოდ, ვინმეს სიგლაზე კაცთა მოდგმას არ დააბრალეთ. ტკბილი გექნებათ სიყმანვილე, მერე სიბერეც, სხვათა მიღწევით სიხარული თუ გაიბეზრეთ.

გარდაიცვალა 1990 წლის 3 აგვისტოს. გარდაცვალებამდე ორი დღით ადრე დაწერა ლექსი (სხვათაშორის, ლექსი დაწერილია სხვადასხვა ფერის მელნით), რომელიც შვილიშვილებს მიუძღვნა.

უზომოდ უნდა გიყვარდეს შენი ხალხი, შენი ქვეყანა და ის ადამიანებიც, ვისაც ამ ლექსს უძღვნი. საქართველოს მოუკვდა კაცი, რომელიც დღეს მას ყველაზე მეტად სჭირდება. იგი სიყვარულის გზით მიიღტვოდა ერ-

თიანობისკენ. გარდა იმისა, რომ იყო მწერალი, დრამატურგი, კინორეჟისორი, საზოგადო მოღვაწე, ინგლისურად ბრწყინვალედ თარგმნა შექსპირის სონეტები. იგი გახლდათ პროფესიონალი დიპლომატი, დამთავრებული ჰქონდა მოსკოვის საერთაშორისო ურთიერთობათა ინსტიტუტი.

აი, ვინ უნდა ყოფილიყო საქართველოს პრეზიდენტი.

შანი სიხარულია

საზოგადოებრივ-მედიური გაგზავრა

საქართველო & მსოფლიო

http://www.geworld.net

ინფორმირებული თანამგზავრი (დეზ) ინფორმირებულ სამყაროში

მედიანიუსი

ს ა ი ნ ფ ო რ მ ა ც ი ო ს ა ა ა ვ ე ნ ტ ო

http://www.medianews.ge

საქართველო ისტორიული ჩვენს საიტს

გაგზავთ: პოლტა, ვიდეო, სხვადასხვა მტკნარი, მსოფლიო, ვიდეო, დოკუმენტი, PDF, TV online

http://www.geworld.net

მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა

მთავარი რედაქტორის მოადგილეები:

გონდო მინარაშვილი, გიორგი მამაცაშვილი

ტექნიკური რედაქტორი **ლევან ზანგზარაშვილი**

რეალიზაციის მენეჯერი **ლევან ბუაძე**, ოფისმენეჯერი **თათია ვაშაკიძე**, რეკლამის მენეჯერი **მანია გონაშვილი** (858 10 25 48)

გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.

მისამართი: თბილისი, ამბროლაურის ქ. № 166/5

ტელ.: 38-41-97; e-mail: info@geworld.net